

سوالات طبقه بندی شده نهایی

رشته علوم انسانی

فهرست

صفحه پاسخ

صفحه سوال

همراه سوال

۱

همراه سوال

۳۹

همراه سوال

۵۹

همراه سوال

۷۷

همراه سوال

۱۰۲

۱۳۷

۱۲۶

• علوم فنون ادبی ۳

• تاریخ ۳

• جغرافیا

• جامعه شناسی ۳

• فلسفه ۲

• ریاضی آمار ۳

علوم و فنون ادبی ۳	ادبیات و علوم انسانی	درس اول
الف	تاریخ ادبیات	
۱	در جاهای خالی واژه هایی مناسب، بنویسید الف) مهم ترین اثر « میرزاده عشقی » نمایشنامه منظوم..... است. (ذکر نام اثر). (ایده آل یا سه تابلوی مریم) (شهریور ۱۴۰۱) ب) شعر (ای قلم) نمونه ای از اشعار انتقادی..... است. (ذکر نام نویسنده). (سید اشرف الدین گیلانی یانسیم شمال) (شهریور ۱۴۰۱) پ) در دوران مشروطه نشریه ادبی بهار با مدیریت منتشر می شد. (میرزا یوسف خان اعتصامی آشتیانی) (دی ۱۴۰۱) ت) صبا کاشانی یکی از آثار خود را به نام به تقلید از بوستان سعدی در قالب شعری می سرود. (گلشن صبا) (دی ۱۴۰۱) ث) تنها اثر قابل توجه در زمینه تحقیقات ادبی و تاریخی دوره بیداری کتاب است. (تاریخ بیداری ایرانیان) (دی ۱۴۰۱) ج) در دوره بیداری سید اشرف الدین گیلانی به مشهور بود. (نسیم شمال) (شهریور ۱۴۰۲)	
۲	کدام یک از عبارتهای زیر درست و کدام یک نادرست است؟ الف) شعرهای سید اشرف الدین گیلانی در راه مبارزه با استبداد و عشق به وطن در روزنامه (قرن بیستم) چاپ می شد. (نادرست) (خرداد ۱۴۰۱) ب) شاعران دوره بازگشت از این جهت اهمیت دارند که توانستند زبان شعر را از آن حالت سستی که در اواخر سبک هندی در شعر به وجود آمده بود، نجات بخشند. (درست) (خرداد ۱۴۰۱) پ) از انقراض صفویه تا پایان سلطنت فتحعلی شاه و رشد و شکوفایی چشم گیری در تاریخ ادبیات ایران روی می دهد. (نادرست) (دی ۱۴۰۲) ت) گروهی از شاعران دوره بازگشت به قصیده سرایی به سبک شاعران خراسانی و عهد سلجوقی پرداختند. (درست) (دی ۱۴۰۲)	
۳	کدام عبارت معرف (فرخی یزدی) است. (خرداد ۱۴۰۲) الف وی توانست با اشعار ساده و عامیانه اش که طنز آمیز هم بود. در میان مردم جایگاه مناسبی پیدا کند. ب) تحت تاثیر شاعران گذشته به ویژه مسعود سعد و سعدی بود و آشنایی با سعدی طبع وی را شکوفا ساخت. ✓	
۴	شاعران زیر، سردبیری کدام یک از «روزنامه های دوره بیداری» را بر عهده داشتند؟ (خرداد ۱۴۰۲) الف) ادیب الممالک فراهانی : (روزنامه مجلس) ب) میرزاده عشقی : (روزنامه قرن بیستم)	
۵	انجمن ادبی خاقان برای رسیدن به هدف رهایی بخشیدن شعر فارسی از تباهی و انحطاط اواخر دوره صفوی و دوره های بعد از آن چه راهی را در پیش گرفتند؟ (تقلید از پیشینیان) (شهریور ۱۴۰۲)	
۶	عبارت زیر معرف کدام شخصیت ادبی دوره بیداری است؟ (شهریور ۱۴۰۲) وی از شعرهای غربی نیز ترجمه هایی منظوم پدید آورده است که در نوع خود ابتکاری محسوب می شود. قطعه «قلب مادر» یکی از آن نمونه هاست. (ایرج میرزا)	
۷	همه گزینه ها، به جز از آثار محمد تقی بهار است؟ (شهریور ۱۴۰۲) الف) تاریخ تطور نظم فارسی ب) تاریخ بیداری ایرانیان ✓	

ج) سبک شناسی	د) تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایرانیان	
علوم و فنون ادبی ۳		ادبیات و علوم انسانی
درس اول		
۸	عبارت زیر شرح ویژگی های کدام یک از شاعران دوره بیداری است؟ (دی ۱۴۰۲) ۱) آشنا به زبان و ادب کهن فارسی (۲) آگاهی از مسائل روز جامعه (۳) محقق (۴) مدرس دانشگاه (۵) فعال حوزه سیاست (۶) روزنامه نگار (محمد تقی بهار)	
ب	نقد و تحلیل نظم و نثر	
۹	بیت های زیر سروده (عارف قزوینی) است. دو مضمون سروده او را بنویسید (شهریور ۱۴۰۱) فکری ای هم وطنان در ره آزادی خویش خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد جامه ای کاو نشود غرق به خون بهر وطن وطن پرستی ، ستیز با نادانی ، آزادی خواهی دردمندی و عشق او به میهن	
۱۰	شعر زیر سروده ، فرخی یزدی است. با بررسی ابیات به سوالات خواسته شده پاسخ دهید. (دی ۱۴۰۱) آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی تا مگر به دست آرم دامن وصالش را در محیط طوفان زامهرا نه در جنگ است دامن محبت را گرگنی ز خون رنگین دست خود ز جان شستم از برای آزادی می دوم به پای سر در قفای آزادی ناخدای استبداد با خدای آزادی می توان تو را گفتن، پیشوای آزادی الف) سراینده از شاعران شاخص کدام دوره می باشد و از کدام شاعران گذشته تاثیر پذیرفته است؟ (دوره بیداری) (مسعود سعدی سعدی) ب) ویژگی بارز فکری شاعر را در این سروده بنویسید. (ویژگی آزادی خواهی و وطن دوستی)	
۱۱	همه بیت های زیر به جز گزینه در بردارنده مفاهیم شعر دوره بیداری است. (خرداد ۱۴۰۲) الف) جنگ ننگ است در شریعت من ب) غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم پ) داد معشوقه به عاشق پیغام ت) آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی جز پی پاس دین و حفظ وطن خوش حمایت میکنی از شرع قرآن ای قلم که کند مادر تو با من جنگ ✓ دست خود ز جان شستم از برای آزادی	
۱۲	کدام بیت را می توان نمونه سروده انتقادی دوره بیداری به شمار آورد. (شهریور ۱۴۰۲) الف) پرستش به مستی است در کیش مهر ب) غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم برون اند زین جرگه هشیارها خوش حمایت می کنی از شرع قرآن ای قلم ✓	
۱۳	با توجه به متن زیر به پرسش ها پاسخ دهید (شهریور ۱۴۰۲) (.....مخدوم مهربان من از آن زمان که رشته مراودت حضوری گسسته و شیشه شکیبایی از سنگ تفرقه و دوری شکسته، اکنون مدت دو سال افزون است که نه از آن طرف بریدی و سلامی و نه از اینجانب قاصدی و پیامی ، طایر مکاتبات را پر بسته و کلیه مراودات را در بسته) الف) محوری ترین پیام متن بالا چیست؟ (شکایت از دوری و عدم ارتباط با محبوب خود یا هر مفهوم درست دیگر) ب) نوع ترکیب «کلبه مراودات» را بنویسید. (ترکیب اضافی یا اضافه تشبیهی)	

(پ) نمونه ای از «سجع» در متن بالا بیایید و آن را بنویسید. (گسسته و شکسته یا موارد درست دیگر در متن) ت) چند اضافه تشبیهی در متن بالا به کار رفته است؟ (شش اضافه تشبیهی) (رشته مرادوت، شیشه شکیبایی، سنگ تفرقه، سنگ دوری، طایر مکاتبات، کلبه مرادوات)	
علوم و فنون ادبی ۳ ادبیات و علوم انسانی درس اول	
متن زیر را از دیدگاه (ادبی) و (زبانی) بررسی کنید. (دی ۱۴۰۲) (اکنون مدت دو سال افزون است که نه از آن طرف بریدی و سلامی و نه از این جانب قاصدی و پیامی، طایر مکاتبات را پر بسته و کلبه مرادوت را در بسته) (قائم مقام فراهانی) زبانی: فاصله گرفتن از پیچیدگی و تکلف، سادگی و روانی نثر، کاربرد عبارات کوتاه، ادبی: کاربرد آرایه تشبیه، سجع، جناس، کنایه، مراعات نظیر	۱۴
با توجه به رباعی زیر - که از سروده های شاعران دوره انقلاب است، به پرسش های زیر پاسخ دهید. (دی ۱۴۰۲) کس چون تو طریق پاک بازی نگرفت با زخم نشان سر فرازی نگرفت زین پیش دلاورا، کسی چون تو، شگفت! حیثیت مرگ را به بازی نگرفت الف) دو مورد از ویژگی های فکری شعر را بنویسید. (آشکار بودن روح حماسه و عرفان، روی آوردن به مفاهیم انتزاعی، فرهنگ دفاع مقدس) ب) سطح ادبی سروده را با ذکر دو ویژگی آن بررسی کنید. (استفاده از قالب سنتی رباعی، گرایش خیال بندی هایشاعرانه به سبک بیدل و صائب (به کار بردن آرایه های ادبی مثل تشخیص، مراعات نظیر و اغراق)	۱۵
متن زیر از کتاب «تاریخ بیداری ایرانیان» است. (خرداد ۱۴۰۱) کارهای میرزا تقی خان از ترتیب و انتظام قشون و اصلاح کار دفتر و مالیه و عمارت و مرمت خرابی های دیگر که بهزودی محال می نمود و همه در یک دو سال صورت گرفت، گواه و دلیل بزرگی مرد است. الف) این کتاب اثر کیست؟ (ناظم الاسلام کرمانی) ب) موضوع آن، تاریخ است. (مشروطه) ج) کاربرد واژه «قشون» بیانگر کدام ویژگی زبانی این نثر است؟ (کاربرد واژه های ترکی در نثر فارسی)	۱۶
کارگاه یک	پ
سروده زیر از (دهخدا) شاعر (عصر بیداری) است، دو دلیل برای (سادگی و روانی) زبان شعر این دوره بنویسید. (شهریور ۱۴۰۱) «ای مرغ سحر چو این شب تار وز نفحه روح بخش آسحار یزدان به کمال شد پدیدار یاد آر ز شمع مرده یاد آر» به دلیل موقعیت اجتماعی و انقلابی، توجه به مردم و استفاده از شعر برای آگاه سازی آنان	۱۷
برای بیت زیر، آرایه مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید. (خرداد ۱۴۰۱) بیداری زمان را با من بخوان به فریاد / و مرد خواب و خفتی / "رو سر بنه به بالین، تنها مرا رها کن" (خرداد ۱۴۰۱)	۱۸

(تضمین - حس آمیزی)	
متن زیر از کتاب «منشآت» اثر «قائم مقام فراهانی» است؛ نوع نثر عبارات کوتاه آن، گاه (عامیانه - مسجع) است. (خرداد ۱۴۰۱) «مخدوم مهربان من، از آن زمان که رشته مراودت حضوری گسسته و شیشه شکیبایی از سنگ تفرقه و دوری شکسته، طایر مکاتبات را پر بسته و کلبه مراودات را در بسته» (مسجع)	۱۹

علوم و فنون ادبی ۳	ادبیات و علوم انسانی	درس دوم
الف	موسیقی شعر	
۱	کدامیک از بیت های زیر، دو « برش آوایی » دارد؟ (شهریور ۱۴۰۱) الف) شفای این دل بیمار جز لقای تو نیست طیب جان خرابم کسی و رای تو نیست ب) ای سرو بلند قامت دوست و ده که شمایلست چه نیکوست! ✓	
۲	برای هریک از بیت های زیر، یکی از وزن های داخل کمانک (همسان دولختی - همسان تک لختی - ناهمسان) را انتخاب کنید. (شهریور ۱۴۰۱) الف) نشود فاش کسی آنچه میان من و دوست تا اشارات نظر نامهرسان من و دوست. (همسان دولختی) ب) ما سرخوشان مست دل از دست داده ایم همراز عشق و هم نفیس جام باده ایم. (ناهمسان) ج) ای صبح شب نشینان جانم به طاقت آمد از بس که دیر ماندی چون شام روزه داران. (همسان تک لختی)	
۳	نوع وزن مناسب بیت را پیدا کنید؟ (دی ۱۴۰۲) (ناهمسان ، همسان دو لختی) به حسن و خلق و وفا کس به یار ما نرسد تو را دراین سخن انکار کار ما نرسد (ناهمسان)	
۴	وزن مصراع (جانا نظری که ما توانیم) ، (مُسْتَقْلُ فاعلات مُستَف) است . اگر هجاهای این مصراع را به گونه ای دیگر برش بزنیم ، وزن آن چه خواهد بود؟ (دی ۱۴۰۲) (مفعول مفاعِلن فعلن)	
۵	دومین پایه آوایی کدام مصراع (فعلاتن) است؟ (دی ۱۴۰۱) الف) فلک با تنگ چشمان گوشه چشم دگر دارد. ب) سبک سری که زند پیش بحر لاف وجود. ✓ (مفاعِلن فعلاتن مفاعِلن فعلن)	
۶	وزن بیت زیر در کدام گزینه درست آمده است؟ (دی ۱۴۰۱) «به حُسن خلق و وفا کس به یار ما نرسد تو را در این سخن انکار کار ما نرسد» الف) فاعلاتن مفاعِلن فعلن ب) فعولن فعولن فعولن فعولن ج) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن د) مفاعِلن فعلاتن مفاعِلن فعلن ✓	
۷	کدام یک از ابیات زیر ، دو « برش آوایی » دارند؟ (دی ۱۴۰۱) الف) دلم گرفته از این روزها دلم تنگ است ب) تا رفت مرا از نظر آن چشم جهان بین میان ما و رسیدن هزار فرسنگ است کس واقف ما نیست که از دیده چه ها رفت ✓	
۸	با توجه به ابیات زیر بحر مناسب بیت را از داخل کمانک انتخاب کنید. (دی ۱۴۰۱) (رجز مربع سالم - هزج مسدس محذوف) نخستین بار گفتش کز کجایی بگفت از دار ملک آشنایی (هزج مسدس محذوف)	

	علوم و فنون ادبی ۳	ادبیات و علوم انسانی	درس دوم
۹	بیت « دی شیخ با چراغ همی گشت گرد شهر / کز دیو و دلّاد ملولم و انسانم آرزوست » بر وزن « مستفعّلن مفاعل مستفعّلن فعل » است؛ برش آوایی دوم این بیت کدام یک از موارد زیر است؟ (خرداد ۱۴۰۱)	الف) فاعلاتن مفاعلن فعلن ب) مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن ج) مفعول مفاعلن مفاعلین د) مفعول فاعلات مفاعل فاعلن ✓	
۱۰	از بیت های زیر، برای انواع وزن « همسان تک لختی، ناهمسان و همسان دولختی » یک نمونه انتخاب کنید. (خرداد ۱۴۰۲)	الف) گر این چنین به خاک وطن شب سحر کنم ب) هوای خود چو نهادم رضای او چو گزیدم ج) فصل گل می گذرد هم نفسان بهر خدا د) خاک وطن چو رفت، چه خاکی به سر کنم؟ (ناهمسان) ه) جهان و هر چه در او جز به کام خویش ندیدم (همسان دولختی) و) بنشینید به باغی و مرا یاد کنید (همسان تک لختی)	
۱۱	وزن کدام مصراع در مقابل آن درست نوشته شده است؟ (خرداد ۱۴۰۲)	الف) دریاب که مبتلای عشقم (مفعول مفاعلن فعولن) ✓ ب) لختی بخند خنده گل زیباست (مفعول فاعلات مفاعل فاعلن)	
۱۲	وزن سومین پایه آوایی، در بیت زیر چیست؟ (شهریور ۱۴۰۲)	اگر چه حُسن فروشان به جلوه آمده اند کسی به حُسن و ملاححت به یار ما نرسد (مفاعلن)	
۱۳	نشانه های هجایی کدام گزینه را می توان به دو گونه، جدا و سازماندهی کرد؟ وزن هر دو گونه آن را بنویسید. (شهریور ۱۴۰۲)	الف) هر که تأمل نکند در جواب ب) زین خلق پرشکایت گریان شدم ملول مستفعّلن مفاعل مستفعّلن فعل مفعول فاعلات مفاعل فاعلن	بیشتر آید سخنش، ناصواب آن های هوی و نعره مستانم آرزوست ✓
۱۴	کدام یک از واژگان زیر با واژه (چاهسار) هموزن است؟	الف) مردستان ب) سگه زن پ) زادسرو ✓ ت) جوانمرد	
ب		زیبا شناسی	
۱۵	با توجه به سروده زیر، به پرسش ها پاسخ دهید. (خرداد ۱۴۰۲)	«چه زخم چو نای هردم ز نوای شوق او دم همه شب در این امیدم که نسیم صبحگاهی الف) چگونه درمی یابیم بخشی از این سروده از (حافظ) است؟ (از ترکیب لسان غیب) که لقب حافظ است. ب) این کاربرد باعث پیدایی کدام آرایه شده است؟ (حسن تعلیل)	که لسان غیب خوشتر بنوازد این نوا را به پیام آشنایی بنوازد آشنا را
پ		کارگاه دو	
۱۶	با توجه به بیت " گر ندیدی قبض و بسط عشق را بر یک بساط الف) لف دوم و نشر اول را مشخص کنید. (لف ۲، بسط عشق) (نشر ۱، گریه ی مینا) ب) نوع لف و نشر را بنویسید. (مرتب)	گریه مینا نگر خندیدن ساغر ببین " (دی ۱۴۰۱)	
۱۷	برای بیت زیر یک آرایه داخل کمانک را انتخاب کنید. (شهریور ۱۴۰۱)	(گر ندیدی قبض و بسط عشق را در یک بساط / گریه مینا نگر، خندیدن ساغر ببین) (اغراق - لف و نشر)	

علوم و فنون ادبی ۳		ادبیات و علوم انسانی		درس سوم									
الف		موسیقی شعر											
۱		نوع وزن مناسب با بیت را در گزینه های روبرو پیدا کنید. (دی ۱۴۰۲) (همسان دو لختی – هم سان تک لختی) چوزنم چونای هر دم ، زنوای شوق او دم که لسان غیب خوش تر ، بنوازد این نوا را (همسان دو لختی)											
۲		وزن کدام یک از ابیات زیر متفاوت است؟ (خرداد ۱۴۰۱) الف) جاننا نظری که ناتوانم / بخشا که به لب رسید جانم ب) گشته ام در جهان و آخر کار / دلبری برگزیده ام که می‌رس ✓ ج) ای سرو بلند قامت دوست / وه وه که شمایلِت چه نیکوست											
۳		در بیت « همت طلب از باطن پیران سحرخیز / زیرا که یکی را ز دو عالم طلبیدند » کدام اختیار شاعری به کار نرفته است؟ (خرداد ۱۴۰۱) الف) تغییر کمیت مصوت ✓ ب) حذف همزه ج) بلند بودن هجای پایان مصراع											
ب		زیبا شناسی											
۴		هر یک از آرایه های ادبی گروه (ب) به کدام یک از بیت های گروه (الف) مرتبط است؟ (شهریور ۱۴۰۱)											
		<table><tr><th>گروه الف</th><th>گروه ب</th></tr><tr><td>الف) حافظ از جور تو، حاشا که بگرداند روی / « من از آن روز که در بند توأم، آزادم » جواب : ۲</td><td>۱- ایهام تناسب</td></tr><tr><td>ب) ز اسب پیاده شو ، بر نطعِ زمین رُخ نه / زیر پی پیلش بین شهمات شده نُعمان جواب : ۳</td><td>۲- تضمین</td></tr><tr><td></td><td>۳- مراعات نظیر</td></tr></table>				گروه الف	گروه ب	الف) حافظ از جور تو، حاشا که بگرداند روی / « من از آن روز که در بند توأم، آزادم » جواب : ۲	۱- ایهام تناسب	ب) ز اسب پیاده شو ، بر نطعِ زمین رُخ نه / زیر پی پیلش بین شهمات شده نُعمان جواب : ۳	۲- تضمین		۳- مراعات نظیر
گروه الف	گروه ب												
الف) حافظ از جور تو، حاشا که بگرداند روی / « من از آن روز که در بند توأم، آزادم » جواب : ۲	۱- ایهام تناسب												
ب) ز اسب پیاده شو ، بر نطعِ زمین رُخ نه / زیر پی پیلش بین شهمات شده نُعمان جواب : ۳	۲- تضمین												
	۳- مراعات نظیر												
۵		یکی از تلمیحات بیت زیر را بنویسید. (شهریور ۱۴۰۱) «گواه رهرو آن باشد که سردش یابی از دوزخ/ نشان عاشق آن باشد که خشکش بینی از دریا» مصراع اول : به داستانِ گلستان شدن آتش بر حضرت ابراهیم (ع) اشاره دارد مصراع دوم: به عبور حضرت موسی(ع) از رود نیل											
۶		« تلمیح » به کار رفته در بیت زیر را بنویسید. (دی ۱۴۰۱) آن کسی را که در این مُلک سلیمان کردیم ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است . (تلمیح به بیدادگری محمد علی شاه قاجار)											

۷	با توجه به ابیات زیر در کدام گزینه ، آرایه ها به درستی به کار رفته است؟ (دی ۱۴۰۱) چه زنم چو نای هر دم ز نوای شوق او دم همه شب در این امیدم که نسیم صبحگاهی الف) مراعات نظیر - تلمیح ب) تلمیح - تشبیه ج) تضمین - مراعات نظیر ✓ د) تلمیح - تضمین
۸	برای هر یک از ابیات زیر، آرایه مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) آتش آن نیست که از شعله آن خندد شمع / آتش آن است که بر خرمن پروانه زدند. (مراعات نظیر - ایهام) (خرداد ۱۴۰۱) ب) مجنون که به دیوانه گری شهره شهر است / در دشت جنون همسفر عاقل ما بود (تلمیح - حسن تعلیل) (خرداد ۱۴۰۱) پ) شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل / کجا دانند حال ما سبکباران ساحل ها؟ (تلمیح / مراعات نظیر) (خرداد ۱۴۰۲)
۹	«تلمیح» بیت زیر را در یک سطر توضیح دهید. (خرداد ۱۴۰۲) «چون خضر دید آن لب جانبخش دل فریب گفتا که آب چشمه حیوان دهان توس» اشاره به داستان خضر نبی دارد که به چشمه آب حیات دست یافت و به جاودانگی رسید
۱۰	بیت: «یار بی پرده از در و دیوار / در تجلی است یا اولی الابصار» به کدام یک از گزینه های زیر (تلمیح) دارد؟ (شهریور ۱۴۰۲) لف - فَأَيْنَمَا تُولُوا فَتَمَّ وَجْهُ اللَّهِ ✓ ب - كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ
۱۱	در کدام یک از بیت های زیر آرایه ادبی «تضمین» به کار رفته است؟ (شهریور ۱۴۰۲) الف) بیستون بر سر راه است مباد از شیرین خبری گفته و غمگین دل فرهاد کنید ب) حافظ از جور تو حاشا که بگرداند روی من از آن روز که در بند توام آزادم ✓
۱۲	مولانا در بیت زیر با کاربرد کدام آرایه ادبی، معانی بسیاری را در کمترین واژه ها، جای داده است؟ (شهریور ۱۴۰۲) دی شیخ با چراغ همی گشت گرد شهر کز دیو و دد ملولم و انسانم آرزوست (تلمیح)
۱۳	بیت (گفت آن یارکز او گشت سر دار بلند / جرمش این بود که اصرار هویدا می کرد. به کدام داستان اشاره داری؟ (دی ۱۴۰۲) داستان بر دار کردن حسین بن منصور حلاج
۱۴	شاعر در کدام یک از ابیات زیر مصراعی را تضمین کرده است؟ مصراع تضمین شده را مشخص کنید. (دی ۱۴۰۲) الف) مَه من نقاب بگشا ، ز جمال کبریایی که بتان فرو گذارند اساس خودنمایی ب) شده انتظارم از حد ، چه شود ز در در آیی؟ ز دو دیده خون فشانم ز غمت شب جدایی ✓

۱۵	در بیت زیر دو شبکه (مراعات نظیر) موجود است، آنها را مشخص کنید. (دی ۱۰۴۲) «سر من مست جمالت، دل من دام خیالت گهر دیده نثار کف دریای تو دارد» (سر، دل و دیده) (گهر و دریا)
پ	نقد و تحلیل نظم ونثر
۱۶	شعر زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید: (شهریور ۱۴۰۲) من نمازم را وقتی می خوانم / که اذانش را باد گفته باشد / سر گلدسته سرو من نمازم را پی تکبیره الاحرام علف می خوانم / پی قد قامت موج کعبه ام بر لب آب / کعبه ام زیر افاقیهاست .. الف) درونمایه منظومه بالا چیست؟ همه موجودات، تسبیح خداوند را می گویند. ب) یک استعاره مکنیه (بالکنایه) در شعر بالا بیابید و آن را بنویسید. باد اذان میگوید / تکبیره الاحرام علف / قد قامت موج
علوم و فنون ادبی ۳ ادبیات و علوم انسانی درس سوم	
۱۷	نمونه زیر از کتاب (ارزیابی شتابزده) اثر جلال آل احمد است. با بررسی آن، به پرسش ها پاسخ دهید. (دی ۱۴۰۱) شبی که آن اتفاق افتاد، ما به صدای در از خواب پریدیم؛ اول گمان کردم میراب است. خواب که از چشمم پرید و از گوشم تازه فهمیدم که در زدن میراب نیست و " شستم خبردار شد. " گفتم: «سیمین! به نظرم حال پیرمرد خوش نیست» کلفتشان بود، وحشت زده می نمود. آن سر بزرگ داغ داغ بود؛ اما چشم ها را بسته بودند؛ کوره ای تازه خاموش شده. عالیه خانم بیتابی میکرد و هی می پرسید: "فلانی یعنی نیمام از دست رفت؟!" گفتم: « برو سماور را آتش کن؛ حالا قوم و خویش ها میآیند». سماور نفتی که روشن شد، گفتم رفت قرآن آورد. لای قرآن را باز کردم؛ آمد: « والصافات صفا » الف) آرایه " تضمین " را در متن فوق پیدا کنید و بنویسید. « والصافات صفا »
	کارگاه سه
۱۸	با توجه به ابیات زیر به پرسش ها پاسخ دهید. (خرداد ۱۴۰۱) ۱) جان ریخته شد با تو ، آمیخته شد با تو / چون بوی تو دارد جان، جان را هله بنوازم ۲) پرستش به مستی است در کین مهر / برون اند زین جرگه هشیارها الف) در کدام یک از ابیات آرایه «ایهام تناسب» وجود دارد؟ (بیت ۲) ب) کدام واژه این آرایه را پدید آورده است؟ (مهر) ج) معانی مختلف این واژه را بنویسید. (محبت)

علوم و فنون ادبی ۳	ادبیات و علوم انسانی	درس چهارم
الف	تاریخ ادبیات	
۱	همهٔ گزینه ها، به جز گزینه..... از «آثار پژوهشی» محمدتقی بهار است؟ (شهریور ۱۴۰۲) الف- تاریخ تطوّر نظم فارسی ب- سبک شناسی ✓ پ- تاریخ بیداری ایرانیان ت- تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایرانیان	
ب	سبک شناسی	
۲	کاربرد واژه «خلید» در بیت زیر، در کدام سطح از سبک شعر دوره «بیداری» بررسی می شود؟ (شهریور ۱۴۰۱) «خلید خار درشتی به پای طفلی خُرد/ به هم برآمد و از پویه باز ماند و گریست» (زبانی)	
۳	درستی و نادرستی عبارت زیر را تعیین کنید. الف) (دسطح فکری دوره بیداری نگرش شاعران از جزئی نگری و عینیت گرایی به کلی نگری و ذهنیت گرایی تغییر کرد) (نادرست) (دی ۱۰۴۱) ب) (عدم تسلط کافی شاعران دوره بیداری بر ادبیات کهن، موجب کم توجهی در کاربرد جمله ها و ترکیب های زبانی بود. (درست) (خرداد ۱۴۰۲) پ) (شاعران دوره بیداری تخیلات سرایندهان پیشین را در نظر داشتند و نمونه این تخیلات را در پاره ای از اشعار (میرزا زاده عشقی) می توان دید. (درست) (دی ۱۴۰۲) ت) (درنثر دوره بازگشت و بیداری، عبارت های وصفی دور و دراز و لفظ پردازی های بیجا در نامه ها و نوشته ها، افزایشی آشکار می یابد. (نادرست) (شهریور ۱۴۰۱)	
۴	مفهوم (آزادی) در شعر دوره بیداری مترادف با چه مفهومی است؟ (دی ۱۴۰۱) مترادف با دموکراسی غربی	
۵	پاسخ مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید. (خرداد ۱۴۰۱) الف) ابوالقاسم لاهوتی و «فرّخی یزدی» از شاخص ترین شاعران حوزه (توجه به مردم - دانش ها و فنون نوین) هستند. ب) سبک نویسندگی اکثر نویسندگان دوره بازگشت و بیداری مطابقت کاملی با ادبیات داستانی (جدید - کهن) نداشت.	
۶	کدام بیت مصداق توضیح زیر است؟ (خرداد ۱۴۰۲) «گروهی از شاعران دوره بیداری با آگاهی از سنت های ادبی، به زبان پر صلابت گذشته وفادار ماندند» الف) برکش ز سر این سپید معجر ب) چون نگریم ز درد و چون ننالیم بنشین به یکی کبوداورند ✓ دزد را چو محرم به خانه کردم؟	
۷	مفهوم کدام بیت با مفهوم «آزادی» در دوره بیداری، متفاوت است؟ (خرداد ۱۴۰۲) الف) (در محیط طوفان زامهرانه در جنگ است ب) (اسیری هیچ آزادی نجویید ناخدای استبداد با خدای آزادی چو دل در بند گیسوی تو دارد ✓	

۸	کدام گزینه دربردارنده « سطح فکری » شعر در دوره بیداری نیست؟ (شهریور ۱۴۰۲) الف) نگرش شاعران و نویسندگان نسبت به جهان بیرون، از کلی نگری و ذهنیت گرایي به جزئی نگری و عینیت گرایي تغییر کرد. ب) مفهوم آزادی در سخن شاعران و نویسندگان، بنیادی ترین تفکر و خواست مشروطه خواهان گردید. ✓
۹	کدام گزینه یکی از ضعف های تکنیکی در اغلب داستان های دوران مشروطه به شمار می آید؟ (شهریور ۱۴۰۲) الف) گسترش یافتن نوگرایی و تجدّدخواهی ب) تنفر از خرافات در نثر داستانی پ) توجه به حقوق مدنی زنان ت) حضور راوی سوم شخص و سخن گفتن او با خواننده در بعضی از صحنه ها ✓
۱۰	کدام گزینه بیانگر « سطح ادبی » شعر در قرن های دوازدهم و سیزدهم است؟ (شهریور ۱۴۰۲) الف - گرایش به قالب های کم کاربرد یا نوین به تدریج زمینه را برای ظهور شعر نو فراهم کرد ب - شعر به عنوان زبان بُرنده نهضت در اختیار روزنامه ها قرار گرفت.
۱۱	از میان واژگان بیت زیر دو واژه را - که از شاخص ترین درون مایه های شعر عصر بیداری اند - مشخص کنید. (دی ۱۴۰۲) بی تربیت آزادی و قانون نتوان داشت سعصع نتوان خواند ، نخوانده کلمن را (آزادی (قانون)
پ	نقد و تحلیل نظم ونثر
۱۲	متن زیر از کتاب «تاریخ بیداری ایرانیان» است. (خرداد ۱۴۰۱) «کارهای میرزا تقی خان از ترتیب و انتظام قشون و اصلاح کار دفتر و مالیه و عمارت و مرمت خرابی های دیگر که به زودی محال می نمود و همه در یک دو سال صورت گرفت ، گواه و دلیل بزرگی مرد است » الف) این کتاب اثر کیست؟ (ناظم الاسلام کرمانی) ب) موضوع آن ، تاریخ..... است. (مشروطه) ج) کاربرد واژه « قشون » بیانگر کدام ویژگی زبانی این نثر است؟ (کاربردواژه های ترکی در نثر فارسی)
۱۳	با توجه به متن زیر از «چرند و پرند دهخدا» به سوالات پاسخ دهید. (دی ۱۴۰۱) گفتم: « بابا والله من مرده شماها زنده ، شما از وکیل خیر نخواهید دید، مگر همان مشروطه خالی چطور است؟ گفتند: " برو پی کارت سواد نداری حرف زن " باری حال بعد از دو سال سر حرف من افتاده اند، حالا تازه می فهمند که شأن مقنن (قانونگذار) بالاتر از آن است که به قانون عمل کند. اینها را مردم تازه می فهمند. من از قدیم می فهمیدم، چون گریه های مادرم را دیده بودم، برای این که چشم های مثل ازرق شامی بابام هنوز یادم بود

	الف) با توجه به نثر فوق ، بنیادی ترین تفکر و خواست مشروطه خواهان چه بوده است؟ (قانون) ب) بارزترین ویژگی زبانی نثر دوره بیداری را با توجه به متن بنویسید. (سادگی و روانی)	
علوم و فنون ادبی ۳	ادبیات و علوم انسانی	درس چهارم
۱۴	باتوجه به سروده زیر ، به پرسش های زیر پاسخ دهید. (دی ۱۴۰۲) برکش ز سر این سپید معجر بنشین به یکی کبود اورند بگرای چو ازدهای گرزه بخروش چو شرزہ شیر ارغند بفکن ز بن این بنا که باید از ریشه بنای ظلم برکند الف) دو مورد از (ویژگی های فکری) این سروده را بنویسید. (پرداخت به مضامین سیاسی، اجتماعی، وطنی، (نظیر: آزادی خواهی و ظلم ستیزی) ب) در این ابیات ، کدام (ویژگی زبانی) شعر برخی شاعران دوره بیداری ، آشکار است. (توجه به واژگان کهن) پ) با توجه به سطح ادبی شعر ، شاعر از گروه سنت گراست یا گروهی که مطابق با زبان کوچه و بازار شعر سرودند؟ (سنت گرا)	
ت	کارگاه چهارم	
۱۵	شعر زیر: (شهریور ۱۴۰۱) «آن کیست که تقریر کند حال گدا را در حضرت شاهی؟ کز غلغل بلبل چه خبر باد صبا را جز ناله و آهی؟ الف) در چه «قالبی» سروده شده است ؟ (مستزاد) ب) این قالب شعری، با کدام یک از قالب های شعر فارسی، شباهت دارد؟ (شعر نو) (نیمایی)	
۱۶	یک ویژگی « فکری» شعر زیر را بنویسید. (شهریور ۱۴۰۱) «آغوش سحر تشنه دیدار شماسست مهتاب، خجل ز نور رخسار شماسست خورشید که در اوج فلک، خانه اوست همسایه دیوار به دیوار شماسست» توصیف عظمت مقام شهیدان، ارزشهای انقلابی و رخدادهای دفاع مقدس	

علوم و فنون ادبی ۳		ادبیات و علوم انسانی	درس پنجم
الف		سبک شناسی	
۱		درستی و نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید. (دی ۱۴۰۲) توصیف پدیده ها و شخصیت ها در نثر دوره معاصر تا انقلاب اسلامی عینی ، کوتاه ، بیرونی و مشخص است. (درست)	
ب		موسیقی شعر	
۲		در بیت زیر، کدام یک از انواع «تغییر کمیّت مصوّت ها» دیده نمی شود؟ (شهریور ۱۴۰۱) «ز دو دیده خون فشانم ز غمت شب جدایی چه کنم که هست این ها گل باغ آشنایی» کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند	
۳		با توجه به بیت (دی ۱۴۰۱) "چيست اين سقف بلند ساده ی بسيار نقش هیچ دانا زین معماً در جهان آگاه نیست" الف) وزن بیت را بنویسید . (فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ب) یک اختیار شاعری زبانی در مصراع اول مشخص کنید. (حذف همزه) یا اختیار بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه (تغییر مصوت کوتاه به بلند)	
۴		در بیت زیر اختیارات زبانی را با ذکر شماره هجا نشان دهید. (دی ۱۴۰۱) «سوی چاره گشتم ز بیچارگی ندادم بدو سر به یکبارگی» الف) کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند. "در هجای اول کلمه (سو)" ب) بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه. "در هجای دوم (ی)"	
۵		در کدام یک از مصراع های زیر، کلمه «سو» کوتاه تلفظ نمی شود؟ الف) روزه یک سو شد و عید آمد و دلها برخاست ✓ ب) آمد سوی کعبه سینه پر جوش	
۶		در کدام یک از واژگان بیت زیر، مصوت بلند «ی»، همواره کوتاه است؟ (خرداد ۱۴۰۱) «هرگز وجود حاضر غایب شنیده ای ؟ / من در میان جمع و دلم جای دیگر است» (میان)	
۷		در بیت «همت طلب از باطن پیران سحرخیز / زیرا که یکی را ز دو عالم طلبیدند» کدام اختیار شاعری به کار نرفته است؟ (خرداد ۱۴۰۱) الف) تغییر کمیّت مصوّت ✓ ب) حذف همزه ج) بلند بودن هجای پایان مصراع	
۸		تقطیع هجایی نمونه های زیر، با کدام اختیار شاعری مطابقت دارد؟ (خرداد ۱۴۰۲) الف) گیسوی او (- U U -) (کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند) ب) سرافرازی (- - - U) (حذف همزه)	
۹		مصوّت بلند «ی» در کدام مصراع به کوتاه تبدیل نمی شود؟ (خرداد ۱۴۰۲) الف) یارب قبول کن به بزرگی و فضل خویش ✓ ب) ای گنبد گیتی ای دماوند ج) پیش از تو آب معنی دریا شدن نداشت د) آن نور روی موسی عمرانم آرزوست	

۱۰	با توجه به بیت زیر به پرسش ها پاسخ دهید (خرداد۱۴۰۲) « گر برگ گل سرخ کنی پیرهنش را از نازکی آزار رساند بدنش را » الف) مصراع اول بیت را تقطیع هجایی کنید ب) ارکان معادل بیت را به گونه ای بنویسید که « همسان» باشد ج) در هریک از مصراع ها، یک اختیار شاعری زبانی مشخص کنید															
	<table><tr><td>الف) پایه های آوایی مصراع اول</td><td>گر برگ گِ گُ</td><td>لِ سر خ کُ</td><td>نی پی ر هَ</td><td>نش را</td></tr><tr><td>ب) ارکان معادل</td><td>مستفعلُ</td><td>مستفعلُ</td><td>مستفعلُ</td><td>مستف (فع لن)</td></tr><tr><td>ج) اختیارات</td><td>مصراع اول: بلند تلفظ کردن مصوّت کوتاه در هجای پنجم</td><td>مصراع دوم: کوتاه تلفظ کردن مصوّت بلند در هجای چهارم یا حذف همزه در هجای پنجم</td><td></td><td></td></tr></table>	الف) پایه های آوایی مصراع اول	گر برگ گِ گُ	لِ سر خ کُ	نی پی ر هَ	نش را	ب) ارکان معادل	مستفعلُ	مستفعلُ	مستفعلُ	مستف (فع لن)	ج) اختیارات	مصراع اول: بلند تلفظ کردن مصوّت کوتاه در هجای پنجم	مصراع دوم: کوتاه تلفظ کردن مصوّت بلند در هجای چهارم یا حذف همزه در هجای پنجم		
الف) پایه های آوایی مصراع اول	گر برگ گِ گُ	لِ سر خ کُ	نی پی ر هَ	نش را												
ب) ارکان معادل	مستفعلُ	مستفعلُ	مستفعلُ	مستف (فع لن)												
ج) اختیارات	مصراع اول: بلند تلفظ کردن مصوّت کوتاه در هجای پنجم	مصراع دوم: کوتاه تلفظ کردن مصوّت بلند در هجای چهارم یا حذف همزه در هجای پنجم														
۱۱	چرا در خوانش مصرع «سعدی نظر از رویت کوته نکند هرگز» همزه آغاز هجا حذف میشود؟ (شهریور ۱۴۰۲) زیرا قبل از همزه آغاز هجا، صامت «ر» آمده است یا همزه بین یک صامت و مصوّت قرار گرفته است.															
۱۲	باتوجه به بیت « سوی لشکر آفریدون شدند / ز نزدیک ضحاک بیرون شدند » به سؤالات پاسخ دهید: (شهریور ۱۴۰۲) الف) به چه دلیل واژه «سو» به شکل «سُ» تلفظ میشود؟ (زیرا واژه «سو» به واژه « لشکر» اضافه شده است) ب) در پایه های آوایی اول و دوم مصرع نخست، چه نوع « اختیار شاعری زبانی یکسانی» به کار رفته است؟ کسره اضافه پایان واژه « سوی » و « لشکر » بلند تلفظ شده است یا (تبدیل مصوّت کوتاه به بلند) یا (بلند تلفظ کردن مصوّت کوتاه)															
۱۳	شاعر در مصرع اول بیت زیر، کدام «واو» را « مصوّت بلند» به حساب نیاورده است؟ (شهریور ۱۴۰۲) من و تو غافلیم و ماه و خورشید بر این گردون گردان نیست غافل آخرین «و» یا «و» سوم یا «و» بعد از واژه «ماه» یا «و» قبل از واژه «خورشید»															
۱۴	در بیت : (نسیم صبح را گفتم که با او جانبی داری ؟ / کزان جانب که او باشد ، صبا عنبر فشان آید) (دی ۱۴۰۲) الف) وزن بیت را بنویسید . (مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ب) شاعر در سه رکن از اختیارات شاعری بهره برده است ، پایه های آوایی هر یک از این ارکان را جداگانه مشخص کنید. (ن سی م صب ک زان جا نب ف ش ا ن اید)															
ت	نقد و تحلیل نظم و نثر															
۱۵	متن زیر از کتاب «تاریخ بیداری ایرانیان» است (خرداد۱۴۰۱) «کارهای میرزا تقی خان از ترتیب و انتظام قشون ون و اصلاح کار دفتر و مالیه و عمارت و مرمت خرابی های دیگر که به زودی محال می نمود و همه در یک دو سال صورت گرفت، گواه و دلیل بزرگی مرد است الف) این کتاب اثر کیست؟ (ناظم الاسلام کرمانی) ب) موضوع آن ، تاریخاست؟ (مشروطه) ج) کاربرد واژه «قشون» بیانگر کدام ویژگی زبانی این نثر است ؟ (کاربرد واژه های ترکی در نثر فارسی)															
ث	کارگاه پنج															
۱۶	نام کامل بحر بیت زیر را بنویسید. (خرداد۱۴۰۱) (رجز) «ای مست شب رو کیستی؟ آیا مه من نیستی؟ / گر نیستی، پس چیستی؟ ای همدم تنهای دل»															

علوم و فنون ادبی ۳		ادبیات و علوم انسانی		درس ششم						
الف	موسیقی شعر									
۱	تقطیع ترکیب (دل پاک) به صورت "U - - U" با کدام اختیار زبانی مطابقت دارد؟ (دی ۱۴۰۲) بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه									
ب	زیبا شناسی									
۲	هر یک از آرایه های ادبی گروه «ب» به کدامیک از بیت های گروه «الف» مرتبط است؟ (شهریور ۱۴۰۱) <table><tr><td>۱- حس آمیزی</td><td>فرو رفت و بررفت روز نبرد / به ماهی نم خون و برماه گرد. جواب: ۳</td></tr><tr><td>۲- تضاد</td><td>همه غیبی تو بدانی ، همه عیبی تو ببوشی ، / همه بیشی تو بکاهی ، همه کمی تو فضایی. جواب: ۲</td></tr><tr><td>۳- لف و نشر</td><td></td></tr></table>				۱- حس آمیزی	فرو رفت و بررفت روز نبرد / به ماهی نم خون و برماه گرد. جواب: ۳	۲- تضاد	همه غیبی تو بدانی ، همه عیبی تو ببوشی ، / همه بیشی تو بکاهی ، همه کمی تو فضایی. جواب: ۲	۳- لف و نشر	
۱- حس آمیزی	فرو رفت و بررفت روز نبرد / به ماهی نم خون و برماه گرد. جواب: ۳									
۲- تضاد	همه غیبی تو بدانی ، همه عیبی تو ببوشی ، / همه بیشی تو بکاهی ، همه کمی تو فضایی. جواب: ۲									
۳- لف و نشر										
۳	با توجه به دو بیت زیر، یک تفاوت «متناقض نما» با «تضاد» را ذکر کنید. (شهریور ۱۴۰۱) الف) ما با توایم و با تو نه ایم؛ اینت بوالعجب در حلقه ایم با تو و چون حلقه بر داریم ب)اینکه گاهی میزدم بر آب و آتش خویش را روشنی در کار مردم بود مقصودم چو شمع تضاد آوردن دو امر متضاد است بی آنکه متناقض هم باشند اما متناقض نما، تضاد در یک امر است نه دو امر									
۴	برای بیت زیر، آرایه مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید الف) فلک در خاک می غلتید از شرم سرافرازی / اگر می دید معراج زپا افتادن ما را (متناقض نما - لف و نشر). (خرداد ۱۴۰۱) ب) مرا نصیب غم آمد به شادی همه عالم / چرا که از همه عالم محبت تو گزیدم (تضاد - تناقض) (دی ۱۴۰۱) پ) همچو نی زهری و تریاقی که دید / همچو نی دمساز و مشتاقی که دید (متناقض نما - حس آمیزی) (دی ۱۴۰۱)									
۵	در هر یک از ابیات زیر چه نوع (لف و نشری) به کار رفته است؟ (خرداد ۱۴۰۱) الف) دل و کشور جمع و معمور باد ! / از ملک پراکندگی دور باد (مرتب) ب) اگر ز خلق ملامت و گراز کرده ندامت / کشیدم از تو کشیدم شنیدم از تو شنیدم (نامرتب یا مشوش)									
۶	در بیت زیر «لف و نشرها» را بیابید و آنها را در جدول زیر بنویسید. (شهریور ۱۴۰۲) <table><tr><td>لف ها</td><td>نشرها</td></tr><tr><td>۱- دل</td><td>۱- جمع</td></tr><tr><td>۲- کشور</td><td>۲- معمور</td></tr></table> دل و کشور جمع و معمور باد ز ملک پراکندگی دور باد				لف ها	نشرها	۱- دل	۱- جمع	۲- کشور	۲- معمور
لف ها	نشرها									
۱- دل	۱- جمع									
۲- کشور	۲- معمور									

۷	در بیت زیر به چه دلیل ، آرایه ادبی ، « متناقض نما » دیده می شود ؟ (شهریور ۱۴۰۲) ز کوی یار می آید نسیم باد نروزی / از این باد ار مدد خواهی چراغ دل برافروزی (شاعر در مصراع دوم ، مدعی است که با مدد گرفتن از باد نروزی می توان چراغ دل را روشن کرد که این امر در زبان ، محال است ؛ زیرا باد ، چراغ را خاموش می کند نه روشن و یا هر مفهوم مشابه دیگر)
۸	در بیت : (دی ۱۴۰۲) " با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت " الف) بخش های پدید آورنده " لف و نشر " را بنویسید . (جیب) (جام) (مال یا از مال تهی است) (می یا از می تهی است) ب) نوع " لف و نشر " را بنویسید ؟ (لف و نشر مرتب)
۹	آرایه ادبی « تضاد » بین کدام واژه هایبیت زیر برقرار است ؟ (دی ۱۴۰۲) " خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است " (آباد - ویران)
۱۰	قسمت مشخص شده در بیت زیر ، چه آرای های را پدید آورد ؟ (شهریور ۱۴۰۱) الف) گوش ترحمی کو کز ما نظر نبوشد دست غریق یعنی <u>فریاد بی صداییم</u> (جواب : پارادوکس)
۱۱	در کدام بخش های سروده زیر آرایه " پارادوکس " دیده می شود ؟ (خرداد ۱۴۰۲) « ما / در عصر احتمال به سرمی بریم / در عصر شک و شاید / در عصر پیش بینی وضع هوا / از هر طرف که باد بیاید » « در عصر قاطعیت تردید / عصر جدید / عصری که هیچ اصلی / جز اصل احتمال ، یقینی نیست » (قاطعیت تردید) (جز اصل احتمال ، یقینی نیست)
۱۲	با توجه به بیت زیر ، به پرسش ها پاسخ دهید . (خرداد ۱۴۰۲) " از عفو و خشم تو دو نمونه است روز و شب وز مهر و کین تو دو نمونه است شهد و سم " الف) لف های مصراع دوم را بنویسید . (مهر و کین) ب) نوع لف و نشر در مصراع اوّل ، مرتّب است یا مشوّش ؟ (مرتّب) ج) اوّلین و سومین جفت واژه های متضاد را بیابید و بنویسید . (عفو و خشم ، مهر و کین)

علوم و فنون ادبی ۳		ادبیات و علوم انسانی	درس هفتم
الف	تاریخ ادبیات		
۱	عبارت زیر چه کسی را معرفی میکند؟ (شهریور ۱۴۰۱) «او از نویسندگان مشهور معاصر در حوزه نویسندگی کودکان و نوجوانان است. محورهای مثل قصه نویسی و قصه گویی از مهم ترین حوزه های فعالیت اوست. کتاب «مهاجر کوچک» از آثار او در حوزه قصه های کودک و نوجوان است» (محمدرضا سرشار، رضا رهگذر)		
۲	موضوع کتاب «خسی در میقات» است. (شهریور ۱۴۰۱) الف) مقاله نویسی ب) تک نگاری ج) ترجمه د) سفرنامه ✓		
۳	کتاب «ملاقات در شب آفتابی» اثر «علی مؤذنی» در کدام یک از حوزه های ادبیات جای می گیرد؟ (شهریور ۱۴۰۱) (دفاع مقدس)		
۴	اولین نمایشنامه های که همزمان با کتاب «یکی بود، یکی نبود» اثر «جمال زاده» نوشته شده است؛ چه نام دارد؟ (شهریور ۱۴۰۱) (جعفر خان از فرنگ برگشته)		
۵	عبارت زیر چه کسی را معرفی میکند؟ (دی ۱۴۰۱) «از موفق ترین رهروان شعر نیمایی است که بیان روایی و داستانی، حماسی بودن زبان، و کهن گرایی از ویژگی های شعر اوست. «آخر شاهنامه» یکی از مجموعه شعرهای اوست.» (اخوان ثالث)		
۶	در کدام دوره از ادوار چهارگانه ی شعر فارسی معاصر، شاعران بهتر و هنری تر از گذشته به جوهر شعر دست یافتند؟ و مضمون شعر آن ها بیشتر چه نوع نقدی را در بر می گرفت؟ (دی ۱۴۰۱) الف) دوم – اجتماعی ب) دوم – تاریخی ج) چهارم – اجتماعی ✓ د) چهارم – تاریخی		
۷	اولین رمان اجتماعی دوره معاصر را نام ببرید؟ (دی ۱۴۰۱) (تهران مخوف)		
۸	در جدول زیر هر یک از آثار در ستون «الف» را به پدید آورندگان آن ها در ستون «ب» وصل کنید. (یک مورد ۵ در ستون «ب» اضافی است) (دی ۱۴۰۱)		
		الف	ب
		الف) دستور زبان عشق	۱) علی مؤذنی
		ب) ظهور	۲) محمدرضا سرشار
			۳) قیصر امین پور
۹	کدام یک از عبارت های زیر درست و کدام یک نادرست است؟ الف) در ادبیات دوره معاصر، نوآوری ها، اندیشه باستان گرا و گاهی گرایش به شعرهای ترجمه ای مورد توجه بود. (درست) (خرداد ۱۴۰۱) ب) نثر فارسی دوره معاصر، تحت تأثیر آثاری که در دوره بیداری از زبان های اروپایی ترجمه میشد، از سادگی دور شد. (نادرست) (خرداد ۱۴۰۱) پ) کتاب «دو کبوتر، دو پنجره، یک پرواز» از آثار داستانی «سید مهدی شجاعی» در زمینه ادبیات عاشورایی است. (نادرست) (خرداد ۱۴۰۲) ت) دوره اول ادبیات معاصر (از ۱۳۰۴ تا شهریور ۱۳۲۰) را دوره درخشش نیما وجدال بر سر شعر کهنه و نو می دانند. (درست) (خرداد ۱۴۰۲)		

ث (منظور از ادبیات معاصر، آثار ادبی هستند که پیش از مشروطه پدید آمده اند. (نادرست) (شهریور ۱۴۰۲)	
ج) شاعران این دوره، بهتر و هنری تر از گذشته به جوهر شعر دست یافتند. (درست) (شهریور ۱۴۰۲)	
علوم و فنون ادبی ۳	ادبیات و علوم انسانی
درس هفتم	
۱۰	کدام کتاب از آثار منثور «قیصر امین پور» است؟ (خرداد ۱۴۰۱) الف) آیین‌های ناگهان (ب) در کوچه آفتاب (ج) طوفان در پراتنز ✓ (د) ظهر روز دهم
۱۱	عبارت زیر در مورد کدام دوره از شعر فارسی معاصر است؟ (خرداد ۱۴۰۱) «در این دوره که باید آن را دوره کمال جریانهای ادبی دانست، شاعران بهتر و هنری تر از گذشته به جوهر شعر دست یافتند و مضمون شعر آنها بیشتر نقد اجتماعی است» الف) اول (ب) دوم (ج) سوم (د) چهارم ✓
۱۲	جاهای خالی را با واژه های مناسب پر کنید. (خرداد ۱۴۰۱) الف سیمین دانشور با کتاب «.....» به اوج نویسندگی خود رسید. (سووشون) ب)..... اولین با عنوان «جعفر خان از فرنگ برگشته» به قلم حسن مقدم در سال ۱۳۰۱ نوشته شد. (نمایشنامه)
۱۳	کدام یک از گزینه های زیر درباره «نیمایوشیج» و تحول آفرینی او در شعر معاصر، درست است؟ (خرداد ۱۴۰۲) الف) تصرف نیما در ماهیت شعر نو و ارائه ماهیتی تازه از آن، به تغییر در قالب و ویژگی های سخن شاعران قدیم انجامید. ب) نیمادر ۱۳۰۱ منظومه «افسانه» را به عنوان بیانیه شعر نو منتشر کرد که نزدیکی به ادبیات نمایشی، از ویژگی های آن است. ج) نیما در مسیر بنیان گذاری شعر نوتالش کرد تاواژگان نوبه کاربرد و از به کارگیری واژگان روزمره و عامیانه پرهیز کند ✓ د) جریان نوگرایی نیما با سرایش «قنوس» تثبیت شد. او در این منظومه، تغییراتی در اصول و ضوابط شعر سنتی ایجاد کرد.
۱۴	سروده زیر از کدام اثر «مهدی اخوان ثالث» برگزیده شده است؟ (خرداد ۱۴۰۱۲) «سلامت را نمی خواهند پاسخ گفت / سرها در گریبان است / کسی سر بر نیارد کرد پاسخ گفتن و دیدار یاران را / نگه جز پیش پا را دید نتواند / که ره تاریک و لغزان است. (زمستان)
۱۵	داستان نویسی نوین با افرادی مانند نویسنده «سگ ولگرد»، گسترش یافت. (خرداد ۱۴۰۲) (صادق هدایت)
۱۶	« پروین اعتصامی » در قصیده به سبک کدام شاعر، شعر می سراید؟ (شهریور ۱۴۰۲) (ناصر خسرو)
۱۷	نثر داستانی معاصر در سال (۱۳۰۱) با کدام مجموعه داستان کوتاه آغاز شد؟ (شهریور ۱۴۰۲) (یکی بود یکی نبود)
۱۸	جریان (سمبولیسم اجتماعی) یا (شعر نوحماسی) در کدام یک از دوره های چهارگانه شعر فرسی معاصر، روی داد؟ (دی ۱۴۰۲) (دوره سه)

خانم بیتابی میکرد و هی می پرسید: "فالنی یعنی نیمام از دست رفت؟!" گفتم: «برو سماور را آتش کن؛ حالا قوم و خویش ها می آیند». سماور نفتی که روشن شد، گفتم رفت قرآن آورد. لای قرآن را باز کردم: آمد: «والصافات صفا» الف) (ارزیابی شازده) مجموعه جلال آل احمد است. (مقالات) ب) یک "کنایه" در متن بیابید که ضرب المثل شده باشد. (نثر پر شتاب و بریده و بریده که از آن با عنوان نثر تلگرافی یاد می کنند).	
علوم و فنون ادبی ۳ ادبیات و علوم انسانی درس هفتم	
با توجه به شعر زیر به پرسش ها پاسخ دهید (شهریور ۱۴۰۱) «در شب تیره دیوانه ای کاو / دل به رنگی گریزان سپرده / در دره سرد و خلوت نشسته / همچو ساقه گیاهی فسرده / میکند داستانی غم آور...» الف) این سروده ، از منظومه به عنوان «بیانیه شعر نو» است. (افسانه) ب) یک ویژگی «ادبی» این شعر را بنویسید. ویژگی هایی مثل تغییر در آوردن جایگاه قافیه، نگاه نو و نگرش عاطفی به واقعیات ملموس، سیر آزاد تخیل، نزدیکی به ادبیات نمایشی ، مصراع ها کوتاه و بلند هستند یا تعداد نشانه های هجایی و وزن واژه های یک مصراع با مصراع دیگر برابر نیست.	۲۵
به پرسش ها پاسخ دهید . (شهریور ۱۴۰۱) الف) اوج نویسندگی «سیمین دانشور» در کدام اثر او، نمایان است؟ (سووشون) ب) موضوع این اثر را بنویسید. (داستان زندگی زری و یوسف و اوضاع اجتماعی مردم فارس در خلال جنگ جهانی دوم)	۲۶
شعر زیر سروده «مهدی اخوان ثالث» است؛ به پرسش های مربوط به آن پاسخ دهید. (خرداد ۱۴۰۱) «سلامت را نمیخواهند پاسخ گفت / سرها در گریبان است / کسی سر بر نیارد کرد پاسخ گفتن و دیدار یاران را / نگه جز پیش پا را دید نتواند / که ره تاریک و لغزان است / و گر دست محبت سوی کسی یازی به اکراه ، آورد دست / از بغل بیرون که سرما سخت سوزان است» الف) مصراع های مشخص شده ، نمونه ای از کاربرد نحوی سبک است. (خراسانی) ب) شعر (اخوان ثالث) شعری است که حوادث زندگی مردم را در خود منعکس می کند. (اجتماعی) ج) (اخوان ثالث) در بیشتر مجموعه ها مثل "زمستان" زبانی دارد. (نمادین)	۲۷
با توجه به سروده زیر، به پرسش ها پاسخ دهید. (خرداد ۱۴۰۲) «در فکر آن گودالم / که خون تو را مکیده است / هیچ گودالی چنین رفیع ندیده بودم / در حضیض هم میتوان عزیز بود»	۲۸

الف) آرایهٔ پارادوکس را نشان دهید. (گودال رفیع) ب) این سروده به کدام واقعه در تاریخ اسلام اشاره دارد؟ (واقعهٔ عاشورا) ج) شاعر این سروده، در کدام یک از سه شاخهٔ ادبیات معاصر در عصر انقلاب اسلامی قرار می‌گیرد؟ (شاخهٔ نخست)	
علوم و فنون ادبی ۳ ادبیات و علوم انسانی درس هفتم	
در منظومهٔ: (شهریور ۱۴۰۲) «قنوس، مرغ خوشخوان آوازهٔ جهان / آواره ماند از وزش بادهای سرد / بر شاخ خیزران / بنشسته است فرد / بر گرد او به هر سر شاخی پرندگان / او ناله های گمشده ترکیب می کند...» الف- دو ویژگی ادبی این سروده را بنویسید (استفاده از نماد، کاربرد مراعات نظیر یا عدم تساوی طول مصراع ها) ب- قالب این شعر چیست؟ (نیمایی یا شعر نو)	۲۹
متن زیر از داستان «کباب غاز» اثر «جمال زاده» است. دو مورد از ویژگیهای «سبک نویسنده‌گی» او را ذکر کنید. (خرداد ۱۴۰۱) «اگر چشمم تو چشمش می افتاد، با همان زبان بی زبانی نگاه، حقش را کف دستش می گذاشتم ولی شستش خبردار شده بود و چشمش مثل مرغ سربریده مدام روی میز از این بشقاب به آن بشقاب می دوید و به کاینات اعتنا نداشت» نثر ساده است، بسیاری از واژه ها، کنایات و اصطلاحات عامیانه در آن به کار رفته است. نثر داستانی تحت تأثیر زبان گفتار و محاوره است کوتاهی جملات و کاربرد افعال فراوان در این متن دیده می شود. در این متن گونه های نثر فنی و مصنوع جایگاهی ندارند	۳۰
با خواندن دو منظومهٔ زیر: (شهریور ۱۴۰۲) ۱) به سان رهنوردانی که در افسانه ها گویند / گرفته کوله بار زادره بر دوش / فشرده چوبدست خیزران در مشت / گهی پرگوی و گه خاموش / در آن مه گون فضای خلوت افسانگی شان راه می پویند / ما هم راه خود را می کنیم آغاز / سه ره پیدا است... من اینجا بس دلم تنگ است / و هر سازی که می بینم بدآهنگ است / بیا ره توشه برداریم / قدم در راه بی برگشت بگذاریم / ببینیم آسمان هر کجا آیا همین رنگ است؟ (اخوان ثالث) ۲) قایقی خواهم ساخت / خواهم انداخت به آب / دور خواهم شد از این خاک غریب / که در آن هیچ کسی نیست که در بیشهٔ عشق / قهرمانان را بیدار کند / قایق از تور تهی / و دل از آرزوی مروارید / همچنان خواهم راندم... (سهراب سپهری) الف) هر دو شاعر، در منظومه های خود از نظر "قلمرو فکری" به طرح چه موضوع مشترکی پرداخته اند؟ (سفر به آرمان شهر یا مدینه فاضله،) ب) نام بحر عروضی منظومهٔ شمارهٔ یک چیست؟ (بحر هزج)	۳۱
موسیقی شعر	ث
«وزن واژه» شعر زیر را بنویسید. (خرداد ۱۴۰۱) «توشه برداریم / قدم در راه بی برگشت بگذاریم / «هر کجا» ببینیم آسمان آیا همین رنگ است؟ (مفاعیلن)	۳۲

علوم و فنون ادبی ۳

ادبیات و علوم انسانی

درس هشتم

موسیقی شعر

الف

۱

در رکن آخر مصراع «چو بشنوی سخن اهل دل، مگو که خطاست» کدام اختیار «وزنی» به کار رفته است؟ (شهریور ۱۴۰۱)

هجای کشیده در پایان مصراع، تبدیل به هجای بلند می شود.

با توجه به بیت «تو با خدای خود انداز کار و دل خوش دار / که رحم اگر نکند مدّعی، خدا بکند» (شهریور ۱۴۰۱)

به پرسش های زیر پاسخ دهید.

الف) بیت را تقطیع هجایی کنید.

ب) نشانه های هجایی آن را بگذارید

ج) وزن این بیت را بنویسید

د) یک اختیار «وزنی» این بیت را بنویسید

الف) تقطیع هجایی	ت	بَا	خَ	دَا	ی	خَ	دَن	دَا	ز	کَا	رُ	دَل	خُش	دَار
ب) نشانه های هجایی	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-	-	U
الف) تقطیع هجایی	کِ	رَح	مَ	مَگر	نَ	کُ	نَد	مَد	دَ	عِی	خُ	دَا	بِ کُ	نَد
ب) نشانه های هجایی	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-	UU	-

الف) تقطیع هجایی ۰/۷۵ ب) نشانه های هجایی ۰/۷۵

ج) مفاعِلن فَعَلاتِن مفاعِلن فَعِلن (فع لن) ۰/۵ د) ۱- اختیار وزنی ابدال در کاربرد یک هجای بلند (خُش) به جای دو هجای کوتاه (ب ک) در رکن پایانی (فعلن = فع لن) ۲- اختیار وزنی تبدیل هجای کشیده پایان مصراع به یک هجای بلند. ۰/۵

(ذکر یک مورد کافی است) ص ۸۷

۲

در بیت زیر یک «اختیار وزنی» بیابید و نوع آن را بنویسید. (دی ۱۴۰۱)

دلَم شکسته تر از شیشه های شهر شماس / شکسته باد کسی کاین چنینمان می خواست

۳

۱) ابدال در رکن پایانی مصراع دوم (می خواست)

۲) هجای بلند پایانی در هر دو مصراع (ماس، خواست)

با توجه به بیت زیر به پرسش ها پاسخ دهید. (دی ۱۴۰۱)

"من ندانم به نگاه تو چه رازی است نهان که من آن راز توان دیدن و گفتن نتوان"

الف) بیت را تقطیع هجایی کنید.

ب) نشانه های هجایی آن را بگذارید

ج) وزن بیت را بنویسید.

د) یک اختیار «وزنی» مشخص کنید.

الف) تقطیع هجایی مصراع اول	مَن	نَ	دَا	نَم	بِ	نِ	گَا	هَ	تُ	چِ	رَا	زِی	سَ	نَ	هَانَ
ب) نشانه های هجایی مصراع اول	-	-	U	-	U	U	-	U	U	U	-	-	U	U	-
الف) تقطیع هجایی مصراع دوم	کِ	مَ	نَانَ	رَا	زَ	تَ	وَان	دِی	دَ	نَ	گَف	تَن	نَ	تَ	وَان
ب) نشانه های هجایی مصراع دوم	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-
ج) وزن بیت	فَعَلاتِن				فَعَلاتِن				فَعَلاتِن				فَعَلن		

۴

علوم و فنون ادبی ۳																ادبیات و علوم انسانی																درس هشتم																																																																															
۵																برای هر یک از ابیات زیر، یکی از وزنهای داخل کمانک را انتخاب کنید. (خرداد ۱۴۰۱) (همسان دولختی - ناهمسان) الف) تو با خدای خود انداز کار و دل خوش دار / که رحم اگر نکند مدعی خدا بکند. (ناهمسان) ب) من به زبان اشک خود می‌دهمت سلام و تو / بر سر آتش دلم همچو زبانه می روی. (همسان دولختی)																																																																																															
۶																با توجه به بیت (خرداد ۱۴۰۱) «یار با ماست چه حاجت که زیادت طلبیم / دولت صحبت آن مونس جان ما را بس» به پرسش ها پاسخ دهید. (خرداد ۱۴۰۱) الف) بیت را تقطیع هجایی کنید ب) نشانه های هجایی آن را بگذارید ج) وزن بیت چیست؟ د) یک اختیار وزنی این بیت را بنویسید																<table><tr><td>الف) تقطیع هجایی</td><td>یا</td><td>ر</td><td>با</td><td>ما</td><td>ست</td><td>چ</td><td>حا</td><td>جَت</td><td>کِ</td><td>زِ</td><td>یا</td><td>ذَت</td><td>طَ</td><td>لَ</td><td>بیم</td></tr><tr><td>ب) نشانه های هجایی</td><td>-</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>U</td><td>-</td></tr><tr><td>الف) تقطیع هجایی</td><td>دو</td><td>لَ</td><td>تِ</td><td>صُح</td><td>بَ</td><td>تِ</td><td>اَن</td><td>مُو</td><td>نِ</td><td>سِ</td><td>جان</td><td>ما</td><td>را</td><td>بَس</td><td></td></tr><tr><td>ب) نشانه های هجایی</td><td>-</td><td>U</td><td>U</td><td>-</td><td>U</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr></table>																الف) تقطیع هجایی	یا	ر	با	ما	ست	چ	حا	جَت	کِ	زِ	یا	ذَت	طَ	لَ	بیم	ب) نشانه های هجایی	-	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	الف) تقطیع هجایی	دو	لَ	تِ	صُح	بَ	تِ	اَن	مُو	نِ	سِ	جان	ما	را	بَس		ب) نشانه های هجایی	-	U	U	-	U	U	-	-	U	U	-	-	-	-	-
الف) تقطیع هجایی	یا	ر	با	ما	ست	چ	حا	جَت	کِ	زِ	یا	ذَت	طَ	لَ	بیم																																																																																																
ب) نشانه های هجایی	-	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-																																																																																																
الف) تقطیع هجایی	دو	لَ	تِ	صُح	بَ	تِ	اَن	مُو	نِ	سِ	جان	ما	را	بَس																																																																																																	
ب) نشانه های هجایی	-	U	U	-	U	U	-	-	U	U	-	-	-	-	-																																																																																																
۷																در بیت (خرداد ۱۴۰۱) «همت طلب از باطن پیران سحرخیز / زیرا که یکی را ز دو عالم طلبیدند» کدام اختیار شاعری به کار نرفته است؟ الف) تغییر کمیّت مصوّت ✓ ب) حذف همزه ج) بلند بودن هجای پایان مصراع																																																																																															
۸																با توجه به بیت زیر، به پرسش ها پاسخ دهید. (خرداد ۱۴۰۲) « مرا بسود و فرو ریخت هر چه دندان بود / نبود دندان لابل چراغ تابان بود» الف) وزن بیت را بنویسید. (مفاعِلن فعلاتن مفاعِلن فع لن) ب) در رکن دوم مصراع دوم ، کدام اختیار وزنی به کار رفته است؟ (ابدال)																																																																																															
۹																با در نظر گرفتن بیت زیر به سؤالات پاسخ دهید (شهریور ۱۴۰۲) "همین حکایت، روزی به دوستان برسد / که سعدی از پی جانان برفت و جان انداخت" الف) مصرع دوم را تقطیع هجایی کنید. (ک / سَع / د / یَز / پ / ی / جَا / نَ / ا / ب / رَف / تُ / جَا / نَ / دَاخَت) ب) در آخرین هجای بیت، کدام نوع اختیار شاعری به کار رفته است؟ (بلند بودن هجای پایانی مصراع یا اختیار شاعری وزنی)																																																																																															

	پ) اختیار شاعری وزنی مشترک هر دو مصراع را بنویسید. (ابدال)	
علوم و فنون ادبی ۳	ادبیات و علوم انسانی	درس هشتم
۱۰	در کدام بیت، اختیار وزنی «آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن» به کار رفته است؟ (شهریور ۱۴۰۲) الف) یاد باد آن که ز ما وقت سفر یاد نکرد ب) یوسف گم گشته باز آید به کنعان غم مخور به وداعی دل غمدیده ما شاد نکرد ✓ کلبه احزان شود روزی گلستان غم مخور	
۱۱	شاعر در کدام رکن از مصراع های بیت زیر از اختیار شاعری وزنی «ابدال» استفاده کرده است؟ (شهریور ۱۴۰۲) خسروان قبله حاجات جهانند ولی سببش بندگی حضرت درویشان است در رکن آخر مصراع اول یا (د و ل ی) u - u و در رکن آخر مصراع دوم یا (ش ا ن س ت - -)	
۱۲	جاهای خالی را کامل کنید. (شهریور ۱۴۰۲) کاربرد قابلیت وزنی "قلب" بسیار کم است و تنها در وزن های و رخ می دهد. مفتعلن یا u - u و مفاعیلن یا u - u -	
۱۳	مشخص کنید کدام یک از گزاره های زیر، درباره اختیارات شاعری "زبانی" و کدام درباره اختیارات شاعری "وزنی" است؟ (دی ۱۴۰۲) الف) آوردن (فاعلاتن) به جای (فعلاتن) در رکن اول مصراع. (وزنی) ب) بلند به حساب آوردن (و) عطف یا ربط و مصوت های کوتاه پایان کلمه. (زبانی)	
۱۴	با توجه به بیت زیر به پرسش ها پاسخ دهید. (دی ۱۴۰۲) «دلم شکسته تر از شیشه های شهر شماست / شکسته باد کسی کاین چنین مان می خواست» الف) نشانه های هجایی مصراع دوم بیت را بنویسید. (یک هجا) ب) کاربرد کدام اختیارات شاعری "وزنی" در مصراع دوم، مشهود است؟ (ابدال) (بلند بودن هجای پایان مصراع) نشانه های هجایی U - U - - - U U - U - U - -	
۱۵	با توجه به بیت زیر، به سؤال پاسخ دهید (شهریور ۱۴۰۲) یاری اندر کس نمی بینیم یاران را چه شد؟ دوستی کی آخر آمد، دوستان را چه شد؟ الف) مصراع اول را تقطیع هجایی کنید. (یا / ر / ین / دَر / کَس / ن / می / بی / نیم / یا / ران / را / چ / شد)	
ب	زیباشناسی	
۱۶	آرایه مناسب هر بیت را از کمانک مقابل آن انتخاب کنید (خرداد ۱۴۰۲) دست در دامن مولا زد در که علی بگذر و از ما مگذر (ایهام / اغراق)	

علوم و فنون ادبی ۳		ادبیات و علوم انسانی		درس نهم						
الف	زیبا شناسی									
۱	آرایه ادبی گروه (الف) به کدامیک از گزینه ها (ب) مرتبط است؟ (شهریور ۱۴۰۱) <table border="1"><tr><td>الف</td><td>ب</td></tr><tr><td>یک روز که خسرو زنگ قرآن در شهناز شوری به پا کرده بود، مدیر مدرسه آواز او را شنید.</td><td>۱- اسلوب معادله</td></tr><tr><td>جواب : ۲</td><td>۲- ایهام تناسب</td></tr></table>				الف	ب	یک روز که خسرو زنگ قرآن در شهناز شوری به پا کرده بود، مدیر مدرسه آواز او را شنید.	۱- اسلوب معادله	جواب : ۲	۲- ایهام تناسب
الف	ب									
یک روز که خسرو زنگ قرآن در شهناز شوری به پا کرده بود، مدیر مدرسه آواز او را شنید.	۱- اسلوب معادله									
جواب : ۲	۲- ایهام تناسب									
۲	چگونه به وجود آرایه « ایهام تناسب » در واژه « هزار » پی می بریم؟ (شهریور ۱۴۰۱) « گر هزار است بلبل این باغ همه را نغمه و ترانه یکی است » هزار در معنی عدد هزار و در معنی دیگر آن با بلبل، باغ، نغمه و ترانه تناسب دارد.									
۳	مناسب ترین آرایه برای «تصویر آفرینی» بیت زیر، سروده فردوسی، چیست؟ (شهریور ۱۴۰۱) « یکی تازی ای برنشسته سیاه همی خاک نعلش برآمد به ماه » جواب : (اغراق)									
۴	در شعر « نگران با من استاده سحر / صبح می خواهد از من / کز مبارک دم او آورم این قوم به جان باخته را / بلکه خبر » (شهریور ۱۴۰۱) الف) کدام واژه آرایه « ایهام » را پدید آورده است؟ (نگران) ب) دو معنی این واژه را بنویسید. ۱- (نگاه کردن) ۲- (دلوپسی)									
۵	برای بیت های زیر، آرایه مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید. (خرداد ۱۴۰۱) الف) گر برگ گل سرخ کنی پیرهنش را / از نازکی آزار رساند بدنش را (اغراق - تضاد) ب) می شناسمت / چشم های تو میزبان آفتاب صبح سبز باغ هاست / می شناسمت (اغراق - حسن تعلیل) پ) عهد کردی که کشی فرصت خود را روزی / فرصت ار یافتی ، آن را فراموش مکن (ایهام - اسلوب معادله)									
۶	با توجه به ابیات زیر به پرسش ها پاسخ دهید. (خرداد ۱۴۰۱) جان ریخته شد با تو ، آمیخته شد با تو / چون بوی تو دارد جان ، جان را هله بنوازم پرستش به مستی است در کیش مهر / برون اند زین جرگه هشیارها الف) در کدام یک از ابیات آرایه « ایهام تناسب » وجود دارد؟ (بیت ۲) ب) کدام واژه این آرایه را پدید آورده است؟ (مهر) ج) معانی مختلف این واژه را بنویسید. (محبت)									
۷	باتوجه به آرایه « ایهام »، مصراع دوم بیت زیر را به دو شکل معنی کنید. (خرداد ۱۴۰۲) « چون جام شفق موج زند خون به دل من با این همه دور از تو مرا چهره زردی است » به دلیل دوری از تو چهره ام زرد و بیمار است دور باد از تو! چهره من زرد و بیمار است									

۸	در بیت: (خرداد ۱۴۰۲) «گر هزار است بلبل این باغ همه را نغمه و ترانه یکی است» الف) واژه «هزار» علاوه بر عدد، چه معنایی را در ذهن خواننده تداعی می کند؟ (بلبل) ب) توهم در معنی دیگر این واژه، کدام آرایه ادبی را پدیدآورده است؟ (ایهام تناسب)
	علوم و فنون ادبی ۳ ادبیات و علوم انسانی درس نهم
۹	در بیت زیر، دلیل وجود آرایه «اغراق» را توضیح دهید. (خرداد ۱۴۰۲) "دلم گرفته از این روزها دلم تنگ است میان ما و رسیدن هزار فرسنگ است" شاعر در توصیف فاصله، بزرگنمایی کرده است. هزار فرسنگ، برای فاصله بسیار دور از ذهن است
۱۰	«ایهام تناسب» به کار رفته در بیت زیر را توضیح دهید. (شهریور ۱۴۰۲) "گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد؟ اکسیر عشق بر مسم افتاد و زر شدم" واژه «روی» دو معنای چهره و نوعی فلز دارد. (در اینجا معنی چهره، پذیرفتنی است)
۱۱	در بیت: (شهریور ۱۴۰۲) "ارغوان جام عقیقی به سمن خواهد داد چشم نرگس به شقایق نگران خواهد شد" الف) کدام واژه ایهام دارد؟ (نگران) ب) معانی واژه ایهامی آن را بنویسید. (نگاه کننده، نگرنده، دلواپس، مضطرب، آشفته)
۱۲	سعدی در بیت زیر با کاربرد کدام آرایه ادبی برای بزرگنمایی در توصیف روز وداع یار، اوج احساسات و عواطف درونی خود را نشان داده است؟ (شهریور ۱۴۰۲) "بگذار تا بگریم چون ابر در بهاران کز سنگ ناله خیزد روز وداع یاران" جواب: (اغراق)
۱۳	آرایه های ادبی «حسن تعلیل، حس آمیزی، اسلوب معادله و ایهام تناسب» به ترتیب در کدام گزینه ها به کار رفته اند؟ (شهریور ۱۴۰۲) الف) لب و دندان سنایی همه توحید تو گوید مگر از آتش دوزخ بودش روی رهایی: (ایهام تناسب) ب) دخل بیجا همه جا در سخنم می آید این مگس لازم شیرینی گفتار من است: (حس آمیزی) پ) گریه دائم سیاهی را نبرد از بخت من زاغ را بسیاری باران نسازد پر، سپید: (اسلوب معادله) ت) باران همه بر جای عرق می چکد از ابر پیداست که از روی لطیف تو حیا کرد: (حسن تعلیل)
۱۴	شاعر با به کار بردن کدام بخش از بیت زیر، آرایه ادبی «ایهام» را خلق نموده است؟ معانی دو گانه آن را بنویسید. (دی ۱۴۰۲) «چون جام شفق موج زند خون من دام خیال گهر دیده نثارکف دریای تودارد؟» دور از توبه سبب دوری از تو دور از تو باد
۱۵	مناسب ترین آرایه برای تصویر آفرینی در حماسه چیست؟ کدام یک از ابیات زیر در بر دارنده این آرایه است؟ (دی ۱۴۰۲) الف) به کردار افسانه از هر کسی شنیدم داستانت بسی جواب: (اغراق) ب) به تنها یکی گور بریان کنی هوا را به شمشیر گریان کنی جواب: بیت (ب)

۱۶	جاهای خالی را به درستی پر کنید. الف) در بیت "چو شبنم اوفتاده بدم به پیش آفتاب / مهرم به جان رسید و عیوق پر شدم" واژه..... دارای دو معنا است. یک معنای آن پذیرفتنی و به معنی است و معنای دیگر آن – که مورد نظر نی ست – با واژه های آفتاب و عیوق ، آرایهٔ (ایهام تناسب) را پدیدآورده است . (مهر، عشق یا محبت)
ب	نقد و تحلیل نظم و نثر
۱۷	کدام بیت را می توان نمونه سروده انتقادی دوره بیداری به شمار آورد. (شهریور ۱۴۰۲) الف) پرستش به مستی است در کیش مهر ب) غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم برون اند زین جرگه هشیارها خوش حمایت می کنی از شرع قرآن ای قلم ✓

علوم و فنون ادبی ۳	ادبیات و علوم انسانی	درس دهم
الف	سبک شناسی	
۱	درستی و نادرستی عبارتهای زیر را مشخص کنید. الف) درنثر دوره انقلاب اسلامی، گرایش به برخی قالب ها مانند خاطره، قطعه ادبی و سفرنامه از رواج افتاد. (نادرست) (شهریور ۱۴۰۱) ب) ابهام در شعر معاصر پسندیده است و معنی گریزی از ویژگیهای شعر این دوره است. (درست) (شهریور ۱۴۰۱) پ) تفکر «اومانیسم» که در آثار قبل از انقلاب وجود داشت، گاهی در برخی از آثار بعد از انقلاب به گونه ای کمرنگ مشاهده می شود. (درست) (شهریور ۱۴۰۱) ت) یکی از ویژگی های فکری ادبیات معاصر تا انقلاب اسلامی، فراوانی مدح، ذم و هجو در شعر است. (نادرست) (خرداد ۱۴۰۲)	
۲	هر یک از جمله های زیر، مربوط به کدام یک از ویژگی های (فکری – ادبی) است؟ (شهریور ۱۴۰۱) الف) در نثر دوره معاصر، سبک های متفاوتی در داستان نویسی بر اساس « نام نویسنده» وجود دارد. (سطح ادبی) ب) تلفیق حماسه و عرفان را در غزل حماسی انقلاب می توان دید. (سطح فکری) ج) شعر دوره انقلاب اسلامی بهره گیری کمتری از تمثیل دارد و شاعران به صراحت بیان روی آوردند. (سطح ادبی)	
۳	هریک از ویژگی های زیر به کدام سطح از قلمرو های سه گانه (زبانی، ادبی، فکری) نثر معاصر اشاره دارد؟ (دی ۱۴۰۱) الف) راه یافتن شماری از واژه های اروپایی به زبان فارسی. (سطح زبانی) ب) حضور محسوس و آشکار اساطیر یونانی، رومی و عبری در داستان نویسی معاصر. (سطح فکری)	
۴	واژه های کدام گزینه مناسب ترین پاسخ برای تکمیل جاهای خالی عبارت زیر است؟ (دی ۱۴۰۱) در حماسه بُعد و در عرفان بُعد غلبه دارد. الف) آسمانی – زمینی ب) اخلاقی – تعلیمی پ) زمینی – آسمانی ✓ ت) تعلیمی – اخلاقی	
۵	هر یک از جملات زیر، مربوط به کدام یک از ویژگی های (ادبی – فکری) است؟ (خرداد ۱۴۰۱) الف) مکتب های فلسفی و ادبی قرن نوزدهم و بیستم اروپا مانند رمانتیسم در ادبیات داستانی دوره معاصر حضوری آشکار و تأثیرگذار دارند. (فکری) ب) درنثر دوره انقلاب اسلامی، به تدریج ویژه بعد از جنگ، گرایش به سبک های جدید داستان نویسی مانند جریان سیال ذهن بیشتر می شد. (ادبی)	

۶	بیت زیر، سروده «سلمان هراتی»، شاعر دوره انقلاب اسلامی، است؛ کدام ویژگی «زبانی» در آن دیده میشود؟ (خرداد ۱۴۰۱) «گم بود در عمیق زمین شانه بهار / بی تو ولی زمینه پیدا شدن نداشت» الف) آشنایی زدایی و روی آوردن به کاربرد ترکیب های بدیع و بی سابقه. ✓ ب) عبارت های وصفی دور و دراز و لفظ پردازی های بیجا.
	علوم و فنون ادبی ۳ ادبیات و علوم انسانی درس دهم
۷	با توجه به نوشته زیر، دو مورد از ویژگی های «زبانی» نثر دوره معاصر تا انقلاب را بنویسید. (خرداد ۱۴۰۲) «به قدری عصبانی شده بودم که چشمم جایی را نمی دید. از این بهانه تراشی هایش داشتم شاخ درمی آوردم. بی اختیار در خانه را باز کرده و این جوان نمک شناس را مانند موشی که از خمره روغن بیرون کشیده باشند، بیرون انداختم.» ۱) کاهش واژه های عربی نسبت به گذشته، ۲) کاربرد واژه ها، کنایات و اصطلاحات عامیانه
۸	در بررسی سبک شناسی شعر زیر، هر گزاره، مربوط به کدام یک از سطوح «زبانی، ادبی، فکری» ادبیات انقلاب اسلامی است؟ (خرداد ۱۴۰۲) «سرایا اگر زرد و پژمرده ایم ولی دل به پاییز نسپرده ایم» جواب: (زبانی) «چو گلدان خالی لب پنجره پر از خاطرات ترک خورده ایم» جواب: (ادبی)
۹	درباره سبک شعر دوره معاصر تا انقلاب اسلامی، کدام گزینه <u>نادرست</u> است. (شهریور ۱۴۰۲) الف) تفکر شاعر، بیشتر زمینی و پیرامون امور دنیوی است. ب) دست شاعر برای استفاده از همه واژه ها بسته است. ✓ پ) معنی گریزی، از ویژگی های شعر این دوره است.
۱۰	در شعر سنتی دوره انقلاب اسلامی، تقلید از سبک و و تمایل به آنها زیاد است (شهریور ۱۴۰۲) (عراقی) (خراسانی)
۱۱	در سروده زیر، شاعر به کدام ویژگی «سطح فکری» شعر دوره انقلاب اسلامی پرداخته است؟ (شهریور ۱۴۰۲) اگر دشمن دشمنان، گردنیم اگر خنجر دوستان، گرده ایم گواهی بخواهید، اینک گواه همین زخم هایی که نشمرده ایم

	جواب: (پرداختن به فرهنگ دفاع مقدس)	
۱۲	دو مورد از ویژگی های (زبانی) شعر دوره انقلاب اسلامی را – که در ادبیات زیرمشهود است، بنویسید. (دی ۱۴۰۲) حُسن شهادت از همه حُسنی فرا تر است ای محسن شهید من ای حُسن بی گناه من بی تربیت آزادی و قانون نخواهد داشت سعفص نتوان خواند، نخوانده کلمن را بیشتر شدن واژگان متناسب با دین ، جبهه و جنگ ، شهادت و ایثار ، آشنایی زدایی و روی آوردن به ترکیبات بدیع و بی سابقه	
۱۳	کدام گزینه درست است؟ الف) تفکر انسان گرایانه، گاهی در برخی از آثار بعد از انقلاب به گونه ای کمرنگ مشاهده می شود . ✓ ب) اندیشه حاکم بر داستان های دهه اول پس از پیروزی انقلاب، ابتدا اجتماعی و در مرحله بعد، سیاسی است.	
علوم و فنون ادبی ۳ ادبیات و علوم انسانی درس دهم		
ب	نقد و تحلیل نظم و نثر	
۱۴	یکی از ویژگی های ادبی شعر انقلاب اسلامی راهیابی نماد درسروده های شاعران این دوره است. دو نمونه از "نمادپردازی" سلمان هراتی را در شعر زیر بنویسید. (دی ۱۴۰۱)پ "دیروز در غربت باغ من بودم و یک چمن داغ امروز خورشید در دشت ، آیینه دار من و تو" "این فصل، فصل من و توست ، فصل شکوفایی ما برخیز با گل بخوانیم اینک بهار من و تو" غربت باغ ، چمن داغ ، خورشید ، دشت ، گل ، بهار	
۱۵	مفهوم کنایی قسمت مشخص شده را بنویسید . (خرداد ۱۴۰۱) « این تنگ » عیشی برای او (مولوی) نوعی ریاضت نفسانی بود؛ ناشی از <u>خشک دستی</u> نبود . از زندگی فقط به قدر ضرورت تمتع می بردیش از قدر ضرورت را موجب دورافتادن از خط سیر روحانی خویش می یافت» (خسیس بودن (خست یا بخل)	
۱۶	متن زیر از داستان «کباب غاز» اثر «جمال زاده» است. دو مورد از ویژگی های « سبک نویسندگی » او را ذکر کنید. (خرداد ۱۴۰۱) « اگر چشمم تو چشمش می افتاد، با همان زبان بی زبانی نگاه ، حقش را کف دستش می گذاشتم ولی شستش خبردار شده بود و چشمش مثل مرغ سربریده مدام روی میز از این بشقاب به آن بشقاب می دوید و به کاینات اعتنا نداشت » نثر ساده است ، بسیاری از واژه ها ، کنایات و اصطلاحات عامیانه در آن به کار رفته است . نثر داستانی تحت تأثیر زبان گفتار و محاوره است کوتاهی جملات و کاربرد افعال فراوان در این متن دیده می شود . در این متن گونه های نثر فنی و مصنوع جایگاهی ندارند	
۱۷	نوشته زیر قسمتی از داستان «آن شب عزیز» اثر « سید مهدی شجاعی » است. با توجه به متن ، یکی از مضامین (قلمرو فکری) نثر ادبی انقلاب اسلامی را بیان می نماید. (خرداد ۱۴۰۱) « شما شهادتین گفتید و یک بار دیگر امام زمان را صدا زدید و خاموش شدید. افتخارم این است که خودم با پای لنگ شما را به خط رساندم و حالا دلخوشی ام به این است که هر روز صبح با این یک پا و دو عصا به اینجا بیایم سنگ تان را بشویم و خاطراتم را با شما مرور بکنم . هر روز چیزهای بیشتری از آن شب عزیز یادم می آید به همین زنده ام آقا !»	

(بی توجّهی به مادیات ، دعوت به اخلاقیات، استقبال از شهادت، فرهنگ ایثار، استکبارستیزی، دفاع از وطن، وفاداری به ارزشهای دفاع مقدس)	
در سرودهٔ زیر شاعر با بیانی نمادین ، به ترسیم فضای جامعه در آستانهٔ انقلاب اسلامی پرداخته است ؛ چهار مورد از عناصر واژگانی این سروده را که اسباب خلق این تصاویر نمادین شده است ، را بنویسید. (دی ۱۴۰۲) پیش از تو آب معنی دریا شدن نداشت بسیار بود رود در آن برزخ کبود در آن کویر سوخته ، آن خاک بی بهار (آب ، دریا ، شب ، فردا ، رود ، برزخ کبود ، کویر ، علف) شب مانده بود و جرات فردا شدن نداشت اما دریغ! ذهرهٔ دریا شدن نداشت حتی علف اجازهٔ زیبا شدن نداشت	۱۸

علوم و فنون ادبی ۳		ادبیات و علوم انسانی	درس یازدهم
الف		سبک شناسی	
۱		شعر زیر در قالب نو نیمایی سروده شده است؛ وزن شعر از تکرار کدام رکن حاصل می شود؟ (دی ۱۴۰۱) "تو دانی کاین سفر هرگز به سوی آسمان ها نیست /سوی بهرام، این جاوید خون آشام / سوی این ها و آن ها نیست" جواب : مفاعیلن	
ب		زیباشناسی	
۲		« وزن واژه » هر یک از مصراع های زیر را بنویسید. (شهریور ۱۴۰۱) الف) نسیم صبح را گفتم که با او جانبی داری (جواب : مفاعیلن) ب) با من بگو تا کیستی، مهری بگو ، ماهی بگو (جواب : مستعلن)	
۳		نام « بحر » کدام یک از بیت های زیر با بقیه متفاوت است؟ (شهریور ۱۴۰۱) الف) هر که چیزی دوست دارد جان و دل بر وی گمارد ب) غمش در نهان خانه دل نشیند ج) عمر گویندم که ضایع میکنی با خو برویان هر که محرابش تو باشی، سر زخوت برنیارد به نازی که لیلی به محمل نشیند ✓ وان که منظوری ندارد، عمر ضایع میگذارد!	
۴		پایه های آوایی « مصراع آخر شعر زیر را بنویسید. (خرداد ۱۴۰۱) " هست شب یک شب دم کرده و خاک / رنگ رخ باخته است / باد، نوباوه ابر از بر کوه / <u>سوی من تاخته است</u> ." (سو ی من تا / خ ت است)	
پ		موسیقی شعر	
۵		با مقایسه دو شعر زیر به پرسش ها پاسخ دهید. (خرداد ۱۴۰۲) ۱) میان مشرق و مغرب ندای محتضریست / که گاه می گوید / من از ستاره دنباله دار می ترسم ۲) چون درختی در صمیم سرد و بی ابر زمستانی / هر چه برگم بود و بارم بود / ریخته است الف) وزن کدام شعر، « ناهمسان » است؟ (بیت اول) ب) مصراع اول شعر دوم چند رکن دارد؟ (پنج رکن) ج) وزن واژه معادل پایه های آوایی مصراع « که گاه می گوید » را بنویسید. (مفاعیلن فع لن)	
۶		با توجه به بیت زیر ، به سوال پاسخ دهید (شهریور ۱۴۰۲) یاری اندر کس نمی بینیم یاران را چه شد؟ دوستی کی آخر آمد، دوستانان را چه شد؟ ب) نام بحر عروضی بیت را بنویسید. (بحر رمل مثنی محذوف)	
۷		نیمایوشیخ برای رهایی از تنگناهای عروضی، چگونه دست شاعر را در سرودن شعر باز گذاشت؟ (شهریور ۱۴۰۲) قید تساوی هجاهای دو مصراع را برداشت	
۸		نشانه های هجایی مصرع دوم بیت زیر را بنویسید (شهریور ۱۴۰۲) دریای هستی دم به دم در چرخ و تاب و پیچ و خم جواب : (--u / --u- ، مستعلن مستعلن)	

نام وزن متناسب با هر بیت را از ستون مقابل بیابید و بنویسید. (نام یک وزن اضافی است)		
	بیت	وزن
۹	الف	محمد کافرینش هست خاکش هزاران آفرین بر جان پاکش
	ب	چنان سایه گسترد بر عالمی که زالی نیندیشد از رستمی
		رمل مثنی محذوف
		هزج مسدس محذوف
		مقارب مثنی محذوف

علوم و فنون ادبی ۳		ادبیات و علوم انسانی	درس یازدهم
۱۰	وزن پاره دوم سروده نیمایی زیر را بنویسید (دی ۱۴۰۲) (می دخشد شب تاب)	جواب : می درخشت : فاعلاتن	شب تاب : فع لن
ت	نقد و تحلیل نظم و نثر		
۱۱	شعر زیر را بخوانید و به پرسش پاسخ دهید: (شهریور ۱۴۰۲) من نمازم را وقتی می خوانم / که اذانش را باد گفته باشد / سر گلدسته سرو / من نمازم را پی تکبیره الاحرام علف می خوانم / پی قد قامت موج / کعبه ام بر لب آب / کعبه ام زیر اقاقی هاس... اولین رکن عروضی منظومه بالا چیست؟ جواب : فاعلاتن		
۱۲	با توجه به شعر زیر به پرسش ها پاسخ دهید (دی ۱۴۰۱) "می تراود مهتاب / می درخشد شب تاب / نیست یک دم شکند خواب به چشم کس و لیک" "غم این خفته چند / خواب در چشم ترم می شکند" الف) شعر در چه قالبی سروده شده است؟ یکی از ویژگی های آن را بنویسید. شعر نیمایی (وزن عروضی دارد اما کوتاهی و بلندی مصراع ها و نیز تعداد هجاها ۳۲ برابر نیست.) ویژگی هایی مثل تغییر در آوردن جایگاه قافیه، نگاه نو و نگرش عاطفی به واقعیات ملموس، سیر آزاد تخیل و نزدیکی به ادبیات نمایشی ب) شعر از تکرار کدام رکن (وزن) حاصل شده است؟ (فاعلاتن) ج) مضمون و پیام شعر را بنویسید. (آگاهی بخشی و مبارزه با ظلم و ستم و یا غفلت و ناآگاهی)		
۱۳	به سوالات زیر پاسخ دهید. (خرداد ۱۴۰۱) الف) با مقایسه دو شعر زیر، یک ویژگی مشترک آنها را بنویسید. ب) قالب شعر « ملک الشعراء بهار » چیست؟ ۱- قایقی خواهم خواهم / ساخت انداخت به آب / دور خواهم شد از این خاک غریب / که در آن هیچ کسی نیست که در / بیشه عشق قهرمانان را بیدار کند مصراع ها کوتاه و بلند هستند یا وزن واژه های یک مصراع با مصراع دیگر برابر نیست یا نشانه های هجایی مصراع ها با هم متفاوت هستند یا تعداد هجاها برابر نیست یا مصراعی یک یا چند هجا یا پایه بیشتر از مصراع دیگر دارد . ۲- پروانه و شمع و گل شبی آشفتنند وز جور و جفای دهر با هم می گفتند شد صبح نه پروانه به جا بود و نه شمع بر گل بوزید و هر دو باهم رفتند در طرف چمن بسیار سخت ناگاه صبا جواب : مسترداد من ماندم و من		

۱۴	با توجه به سروده زیر، به پرسش ها پاسخ دهید؟ (خرداد ۱۴۰۲) «هر که گدای در مشکوی توست پادشاست « شه که به همسایگی کوی توست چون گداست» الف) قالب شعر را بنویسید. (مسترداد) ب) چرا این نوع شعر را الهام بخش « نیمایوشیج » در آفرینش شعر نو دانسته اند؟ به دلیل کوتاه و بلند بودن مصراع های این نوع شعر
۱۵	سوال درس نا مشخص (خرداد ۱۴۰۲) در نوشته « فردای آن روز به خاطر آمد که دیروز یک دست از بهترین لباس های نودوز خود را با کلیه متفرعات به انضمام مایحتوی، به دست چلاق شده خودم از خانه بیرون انداخته ام، ولی چون تیری که از شست رفته باز نمی گردد، یک بار دیگر به کلام بلند پایه از ماست که بر ماست، ایمان آوردم و پشت دستم را داغ کردم که تا من باشم دیگر پیرامون ترفیع رتبه نگردم. الف) مفهوم کنایی « پشت دست داغ کردن » چیست؟ (عبرت گرفتن و اظهار پشیمانی) ب) بیت « سخن گفته دگر باز نیاید به دهن / اول اندیشه کند مرد که عاقل باشد » با کدام ضربالمثل این نوشته، مفهوم مشترکی دارد؟ (ضرب المثل : تیری که از شست رفت باز نمی گردد)

علوم و فنون ادبی ۳	ادبیات و علوم انسانی	درس دوازدهم
زیبا شناسی		الف
برای هر یک از ابیات زیر ، یکی از آرایه های داخل کمانک را انتخاب کنید. (الف) چون زخم دل اهل نظر تازه نماند / تا پسته خندان تو حرفش نمکین است. (حس آمیزی - تلمیح) (دی ۱۴۰۱) (ب) سپهد پرستنده را گفت گرم / سخنهای شیرین به آوای نرم. (حس آمیزی - مراعات نظیر) (شهریور ۱۴۰۱) (پ) باران همه بر جای عرق می چکد از ابر / پیداست که از دست کریم تو حیا کرد (ایهام - حسن تعلیل) (شهریور ۱۴۰۱) (ت) سپهر مردم دون را کند خریداری بخیل سوی متاعی رود که ارزان است (اسلوب معادله - تلمیح) (شهریور ۱۴۰۱) (ث) خداوند لباس هراس و گرسنگی را به آنها چشاند. (حس آمیزی - متناقض نما) (شهریور ۱۴۰۱) (ج) زسخت گیری دوران چه باک عارف را / ز قحط سال، هما بی نوا نخواهد شد (اسلوب معادله - اغراق) (دی ۱۴۰۱) (چ) بسوی دهن تو از چمن می شنوم / رنگ تو ز لاله و سمن می شنوم (تضمین - حس آمیزی) (دی ۱۴۰۱) (ح) از آن مرد دانا دهان دوخته / که بیند که شمع از زبان سوخته است (تلمیح - حسن تعلیل) (خرداد ۱۴۰۱) (خ) به یک کرشمه که در کار آسمان کردی / هنوز می پرد از شوق چشم کوکب ها (حسن تعلیل - لف و نشر) (خرداد ۱۴۰۲) (د) گوش ترحمی کو، کز ما نظر نپوشد / دست غریق یعنی، فریاد بی صدایم (متناقض نما - تلمیح) (دی ۱۴۰۲) (ذ) بر سر کوه جنون خنده شیرین بهار / نقش زخمی است که از تیشه فرهاد شکفت (تضاد - حس آمیزی) (دی ۱۴۰۲)		۱
آرایه های ادبی (حسن تعلیل، حس آمیزی، اسلوب معادله و ایهام تناسب) به ترتیب در کدام گزینه ها به کار رفته اند؟ (شهریور ۱۴۰۲) (الف) لب و دندان سنایی همه توحید تو گوید / مگر از آتش دوزخ بودش روی رهایی . (ایهام تناسب) (ب) دخل بیجا همه جادرسخنم می آید / این مگس لازم شیرینی گفتار من است . (حس آمیزی) (پ) گریه دائم سیاهی را نبرد از بخت من / زاغ را بسیاری باران نسازد پر، سپید . (اسلوب معادله) (ت) باران همه بر جای عرق می چکد از ابر / پیداست که از روی لطیف تو حیا کرد . (حسن تعلیل)		۲
آرایه مناسب هر بیت را از کمانک مقابل آن انتخاب کنید. (شهریور ۱۴۰۲) (الف) زمانه از ورق گل، مثال روی تو بست / ولی ز شرم تو در غنچه کرد پنهانش (ایهام تناسب، حسن تعلیل) (ب) از صدای سخن عشق ندیدم خوشتر / یادگاری که در این گنبد دوار بماند (حس آمیزی، ایهام) (پ) سفر برون کند ز مرد، خامیها کباب پخته نگردد مگر به گردیدن (تضمین، اسلوب معادله)		۳
برای بیت زیر دو آرایه ادبی بنویسید. (شهریور ۱۴۰۱) "فکر شنبه تلخ دارد جمعه اطفال را / عشرت امروز بی اندیشه فردا، خوش است" تضاد (امروز و فردا) ، اسلوب معادله ، حس آمیزی (تلخ بودن جمعه)		۴
کدام آرایه در بیت زیر وجود ندارد؟ (شهریور ۱۴۰۱) «تویی بهانه آن ابرها که میگریند بیا که صاف شود این هوای بارانی»		۵

الف) تشخیص	ب) حسن تعلیل	ج) لف و نشر ✓	د) مراعات نظیر
علوم و فنون ادبی ۳ ادبیات و علوم انسانی درس دوازدهم			
۶	در کدام یک از ابیات زیر آرایه (حسن تعلیل) به کار رفته است؟ دلیل هنری شاعر را در آفرینش این آرایه معنوی ذکر کنید. (دی ۱۴۰۱) الف) از سیم به سر یکی کله خود ز آهن به میان یکی کمر بند ب) تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر چهر دل بند ✓ علت پوشاندن چهره کوه دماوند (انزوای مبارزان) به خاطر ظلم و ستم حاکم بر جامعه و ظلم پذیری مردم آن است.		
۷	در کدام بیت (اسلوب معادله) به کار نرفته است؟ (دی ۱۴۰۱) الف) صورت نبست در دل ما کینه کسی آینه هر چه دید فراموش می کند ب) پشت گوژ آمد فلک در آفرینش تا کند هر زمان پیشت زمین بوس از برای افتخار ✓ پ) محرم این هوش جز بیهوش نیست مر زبان را مشتری جز گوش نیست ت) ملامت از دل سعدی فرونشوید عشق سیاهی از حبشی چون رود که خود رنگ است		
۸	در بیت زیر کدام آرایه وجود ندارد؟ (دی ۱۴۰۱) اشک سحر زداید از لوح دل سیاهی خرم کند چمن را باران صبحگاهی الف) اسلوب معادله ب) تشخیص ج) حسن تعلیل ✓ د) مراعات نظیر		
۹	با توجه به متن های ۱ و ۲ به سوالات الف و ب پاسخ دهید. (خرداد ۱۴۰۱) الف) کدام آرایه مشترک (به جز مراعات نظیر) در موارد زیر، «موسیقی معنوی» ایجاد کرده است؟ (حس آمیزی) ب) چگونه به وجود این آرایه پی برده اید؟ (در هر دو متن، آمیختگی چند حس بر تاثیر و زیبایی کلام افزوده است) ۱- خط شکسته را محکم تر و بامزه تر از دیگران می نوشت. ۲- افسوس موها، نگاه ها به عبث / عطر لغات شاعر را تاریک می کند.		
۱۰	در کدام یک از ابیات زیر آرایه «حسن تعلیل» یافت نمی شود؟ (خرداد ۱۴۰۱) الف) اشک سحر زداید از لوح دل سیاهی / خرم کند چمن را باران صبحگاهی ✓ ب) عجب نیست بر خاک اگر گل شکفت / که چندین گل اندام در خاک خفت		
۱۱	با ذکر دو دلیل ثابت کنید آرایه «اسلوب معادله» در بیت زیر وجود دارد؟ (خرداد ۱۴۰۱) بی کمالی های انسان از سخن پیدا / پسته بی مغز چون لب و رسوا شود. هر یک از دو مصراع استقلال (نحوی و معنایی) دارند. یک مصراع (با مفهومی محسوس) در حکم مصداق و تأییدی (برای مصراع دیگر) با مفهوم ذهنی است) زیبایی آفرینی بر پایه شباهت است.		
۱۲	همه آرایه های ادبی کدام گزینه در بیت زیر دیده می شود؟ (خرداد ۱۴۰۲) «نرگس همی رکوع کند در میان باغ زیرا که کرد فاخته بر سرو مؤذنی» لف) حسن تعلیل، تناسب، تلمیح، استعاره ✓		

(ب) تشخیص، اسلوب معادله، تلمیح، کنایه	
علوم و فنون ادبی ۳ ادبیات و علوم انسانی درس دوازدهم	
با ذکر دو دلیل وجود آرایه «اسلوب معادله» را در بیت زیر توضیح دهید (خرداد ۱۴۰۲) «چشم عاشق نتوان دوخت که معشوق نبیند پای بلبل نتوان بست که بر گل نسراید» (۱) مصراع دوم، مصداق یا نمون های برای مصراع اول است. (۲) رابطه دو مصراع بر پایه شباهت است. (۳) هر دو مصراع، استقلال نحوی و معنایی دارند	۱۳
شاعر در کدام بیت، برای آفرینش «حس آمیزی» از آمیختگی حواس ظاهری با امور ذهنی و انتزاعی بهره برده است؟ (خرداد ۱۴۰۲) الف) از این شعر تر شیرین ز شاهنشاه عجب دارم که سرتاپای حافظ را چرا در زر نمی گیرد؟ ب) نیست پروا تلخکامان را ز تلخیهای عشق آب دریا در مذاق ماهی دریا خوش است ✓	۱۴
در شعر زیر، آرایه ای بیابید که با یکی از انواع «موسیقی معنوی» ایجاد شده باشد. (شهریور ۱۴۰۱) "رود می نالد / جغد می خواند / غم بیاویخته با رنگ غروب / می تراود ز لبم قصه سرد / دلم افسرده در این تنگ غروب" (حس آمیزی)	۱۵
بیت زیر نمونه کاربرد آرایه (حسن تعلیق) است. دلیل هنری و غیر واقعی آن را بنویسید. (دی ۱۴۰۲) "خمیده پشت از آن گذشتند پیران جهان دیده که اندر خاک می جویند ایام جوانی را" (شاعر دلیل خمیدگی پشت پیران را جستن ایام جوانی در خاک دانسته است)	۱۶
ب) در بیت: (دی ۱۴۰۲) "سرکشان را فکند تیغ مکافات ز پای شعله را زود نشانند به خاکستر خویش" مطلبی در دو عبارت مستقل به نحوی بیان شده که یکی از عبارات، معادلی برای تایید عبارت دیگر است. این شیوه سبب خلق آرایه گردآمده است. جواب: (اسلوب معادله)	۱۷
نقد و تحلیل نظم و نثر	
به سوالات زیر پاسخ دهید. (خرداد ۱۴۰۱) الف) با مقایسه دو شعر زیر، یک ویژگی مشترک آنها را بنویسید. ب) قالب شعر «ملک الشعراء بهار» چیست؟ ۱- قایقی خواهم خواهم / ساخت انداخت به آب / دور خواهم شد از این خاک غریب / که در آن هیچ کسی نیست که در / بیشه عشق قهرمانان را بیدار کند مصراع ها کوتاه و بلند هستند یا وزن واژه های یک مصراع با مصراع دیگر برابر نیست یا نشانه های هجایی مصراع ها با هم متفاوت هستند یا تعداد هجاها برابر نیست یا مصراعی یک یا چند هجا یا پایه بیشتر از مصراع دیگر دارد ۲- پروانه و شمع و گل شبی آشفتنند در طرف چمن وز جور و جفای دهر با هم می گفتند بسیار سخت	۱۸

	شد صبح نه پروانه به جا بود و نه شمع بر گل بوزید و هر دو باهم رفتند	ناگاه صبا من ماندم و من	جواب : مسترداد
	علوم و فنون ادبی ۳	ادبیات و علوم انسانی	درس دوازدهم
۱۹	قسمت های مشخص شده در بیت های زیر، چه آرایه ای را پدید آورده اند؟ (شهریور ۱۴۰۱) ما گرچه مرد تلخ شنیدن نهاییم؛ لیک تلخی که از زبان تو آید، شنیدنی است (جواب : حس آمیزی)		
۱۹	با خواندن دو منظومه زیر: (شهریور ۱۴۰۲) (۱) به سان رهنوردانی که در افسانه ها گویند/ گرفته کوله بار زادره بر دوش / فشرده چوبدست خیزران در مشت / گهی پرگوی و گه خاموش / در آن مه گون فضای خلوت افسانگی شان راه می پویند / ما هم راه خود را می کنیم آغاز / سه ره پیداست... من اینجا بس دلم تنگ است / و هر سازی که می بینم بدآهنگ است / بیا ره توشه برداریم / قدم در راه بی برگشت بگذاریم / ببینیم آسمان هر کجا آیا همین رنگ است؟ (اخوان ثالث) (۲) قایقی خواهم ساخت / خواهم انداخت به آب / دور خواهم شد از این خاک غریب / که در آن هیچ کسی نیست که در بیشه عشق / قهرمانان را بیدار کند / قایق از تور تهی / و دل از آرزوی مروارید / همچنان خواهم راندم... (سهراب سپهری) الف) هردو شاعر، در منظومه های خود از نظر "قلمرو فکری" به طرح چه موضوع مشترکی پرداخته اند؟ (سفر به آرمان شهر یا مدینه فاضله) ب) نام بحر عروضی منظومه شماره یک چیست؟ (بحر هزج)		
۲۰	زاویه دید «نوشته» زیر چیست؟ (شهریور ۱۴۰۲) مینی بوس با سرعت نه چندان زیاد پیش میرفت. نگاه کردم به مناظر اطراف جاده و مزارع و خانه های روستایی، شکل و شمایل خانه های آنجا هم، شبیه روستای خودمان بود و این تشابه مرا دلتنگ می کرد. کاش می شد گوش های بایستیم... جواب : اول شخص مفرد یا من راوی		
ت	کارگاه تحلیل فصل		
۲۰	با توجه به سروده زیر، به پرسش ها پاسخ دهید (خرداد ۱۴۰۲) "در آینه دوباره نمایان شد / با ابر گیسوانش در باد / باز آن سرود سرخ انالحق / ورد زبان اوست" الف) قالب شعر را بنویسید. (شعر نو) ب) یک تشبیه فشرده اضافی (اضافه تشبیهی) بیابید. (ابر گیسوان یا سرود انا الحق) ج) واژه «انالحق» نشانگر کدام آرایه بدیع معنوی است؟ (تلمیح)		
۲۱	در بیت «گویند: روی سرخ تو سعدی، که زرد کرد؟ اکسیر عشق بر مسم افتاد و زر شدم» (خرداد ۱۴۰۲) الف) کدام واژه آرایه «ایهام تناسب» را پدید آورده است؟ (روی) ب) اگر هجاهای بیت را به شکل «سه تا، چهارتا، چهارتا، سه تا» جدا کنیم، وزن پایه های آوایی دوم و چهارم را بنویسید. (فاعلات)		

تاریخ ۳	رشته ادبیات و علوم انسانی	درس اول												
۱) جمله های صحیح یا غلط را مشخص کنید. الف) اساس کار تاریخ نگاری سنتی، غالباً بررسی زندگی پادشاهان و شرح فتوحات آنان بوده است. (صحیح) (خرداد ۱۴۰۱) ب) نشریات قدیمی، منبع پژوهشی ارزشمندی در مطالعات تاریخ معاصر محسوب می شود. (صحیح) (خرداد ۱۴۰۲)														
۲) کدام یک از نویسندگان سمت چپ با کتاب های سمت راست در ارتباط است. (در ستون چپ یک مورد اضافی است.) (دی ۱۴۰۱) <table border="1"> <tr> <td>۱- صدر التواریخ</td><td>جواب: ج</td><td>الف) خاوری شیرازی</td></tr> <tr> <td>۲- تاریخ ذوالقرنین</td><td>جواب: الف</td><td>ب) میرزا حسن پیرنیا (مشیرالدوله)</td></tr> <tr> <td>۳- تاریخ بیداری ایرانیان</td><td>جواب: د</td><td>ج) محمد حسن خان اعتماد السلطنه</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td>د) میرزا محمد کاظم ناظم الاسلام کرمانی</td></tr> </table>			۱- صدر التواریخ	جواب: ج	الف) خاوری شیرازی	۲- تاریخ ذوالقرنین	جواب: الف	ب) میرزا حسن پیرنیا (مشیرالدوله)	۳- تاریخ بیداری ایرانیان	جواب: د	ج) محمد حسن خان اعتماد السلطنه			د) میرزا محمد کاظم ناظم الاسلام کرمانی
۱- صدر التواریخ	جواب: ج	الف) خاوری شیرازی												
۲- تاریخ ذوالقرنین	جواب: الف	ب) میرزا حسن پیرنیا (مشیرالدوله)												
۳- تاریخ بیداری ایرانیان	جواب: د	ج) محمد حسن خان اعتماد السلطنه												
		د) میرزا محمد کاظم ناظم الاسلام کرمانی												
۳) کدام یک از شخصیت های سمت چپ با گزینه های سمت راست در ارتباط است؟. (در ستون چپ یک مورد اضافی است.) (خرداد ۱۴۰۲) <table border="1"> <tr> <td>الف- تاریخ نویسی سنتی را به شیوه علمی نقد کرد.</td><td>جواب: ۴</td><td>۱) خاوری شیرازی</td></tr> <tr> <td>ب- در زمان چه کسی ترجمه آثار اروپایی در ایران به تدریج آغاز شد.</td><td>جواب: ۳</td><td>۲) محمد حسن خان اعتماد السلطنه</td></tr> <tr> <td>ج- این مورخ، گام های بلندی در حوزه تاریخ نویسی عصر قاجار برداشت.</td><td>جواب: ۲</td><td>۳) عباس میرزا</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td>۴) میرزا فتحعلی خان آخوند زاده</td></tr> </table>			الف- تاریخ نویسی سنتی را به شیوه علمی نقد کرد.	جواب: ۴	۱) خاوری شیرازی	ب- در زمان چه کسی ترجمه آثار اروپایی در ایران به تدریج آغاز شد.	جواب: ۳	۲) محمد حسن خان اعتماد السلطنه	ج- این مورخ، گام های بلندی در حوزه تاریخ نویسی عصر قاجار برداشت.	جواب: ۲	۳) عباس میرزا			۴) میرزا فتحعلی خان آخوند زاده
الف- تاریخ نویسی سنتی را به شیوه علمی نقد کرد.	جواب: ۴	۱) خاوری شیرازی												
ب- در زمان چه کسی ترجمه آثار اروپایی در ایران به تدریج آغاز شد.	جواب: ۳	۲) محمد حسن خان اعتماد السلطنه												
ج- این مورخ، گام های بلندی در حوزه تاریخ نویسی عصر قاجار برداشت.	جواب: ۲	۳) عباس میرزا												
		۴) میرزا فتحعلی خان آخوند زاده												
۴) جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. (شهریور ۱۴۰۱) (صدر التاریخ - تاریخ ذوالقرنین - تاریخ بیداری ایرانیان) الف) کتاب ----- ضمن توجه به مردم، نقش طبقات اجتماعی مختلف را در انقلاب مشروطه نشان داده است. (تاریخ بیداری ایرانیان) ب) خاوری شیرازی مورخ مشهور زمان فتحعلی شاه، نویسنده کتاب ----- است. (تاریخ ذوالقرنین)														
۵) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. الف) اولین بار در کدام کتاب عصر قاجار نقش طبقات اجتماعی مختلف در انقلاب مشروطیت نشان داده شد؟ (خرداد ۱۴۰۱) جواب: تاریخ بیداری ایرانیان (اثر میرزا محمد کاظم الاسلام کرمانی) ب) واقعیت قتل امیر کبیر، نخستین بار در کدام کتاب عصر قاجار بازتاب داده شده است؟ (خرداد ۱۴۰۱) جواب: حقایق الاخبار ناصری (اثر میرزا محمد خورموجی)														
۶) مقایسه پدیده های تاریخی: الف) تاریخ نگاری سنتی را با تاریخ نگاری معاصر (جدید) از نظر "بینش" مقایسه کنید. (شهریور ۱۴۰۲) جواب: اساس تاریخ نگاری سنتی، غالباً بررسی زندگی شاهان و شرح فتوحات آنان بود. اما در تاریخ نگاری معاصر، به برخی از جنبه های سیاسی، نظامی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی حیات انسان بیشتر توجه شده است.														
سوالات تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)														
۷) چرا برخی از روزنامه نگاران ایرانی در دوره قاجار اقدام به نشر روزنامه هایی در خارج از کشور به زبان فارسی می کردند. (شهریور ۱۴۰۱) جواب: به دلیل ماهیت استبدادی حکومت قاجار و نبود آزادی بیان.														

۱) جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید.

(روسو - انگلیس - فرانسه - صفویه)

الف) انقلاب صنعتی با اختراع و تکمیل ماشین بخار در کشور ----- آغاز گردید. (انگلستان) (خرداد ۱۴۰۱)

ب) از اعضای اصحاب دایره المعارف فرانسه که بر " اهمیت انتخابات " تاکید می کرد ----- نام داشت. (روسو) (دی ۱۴۰۱)

ج) به علت آشفتگی سیاسی و اجتماعی کشور پس از ---- امکان رشد و ترقی هنر و معماری دور از انتظار بود. (صفویه) (خرداد ۱۴۰۲)

۲) تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی:

الف) انقلاب با شکوه: (شهریور ۱۴۰۱)

جواب: به درگیری و ستیز بین مجلس (پارلمان) و نظام سلطنتی انگلستان در قرن ۱۷ م. که با پیروزی مجلس به پایان رسید انقلاب باشکوه گفته می شود.

ب) نهضت بازگشت ادبی: (خرداد ۱۴۰۲)

جواب: شعر و ادب فارسی در دوره زندیه تحول چشمگیری یافت که محققان از آن با عنوان " نهضت بازگشت ادبی " یاد کرده اند.

۳) مقایسه پدیده های تاریخی:

الف) نظرات " ولتر " و " مونتسکیو " دو تن از مشهورترین روشنفکران فرانسه را در دوران انقلاب با هم مقایسه کنید. (خرداد ۱۴۰۱)

جواب: ولتر از اطاعت انسان از عقل مادی و مبارزه با خرافات سخن می گفت ، اما مونتسکیو از تفکیک قوای سیاسی و حقوق بشر دفاع می کرد.

ب) هنر و معماری در دوره حکومت نادرشاه را با هنر و معماری دوره کریم خان زند مقایسه کنید. (دی ۱۴۰۱)

جواب: در دوره نادر به خاطر ورود هنرمندان و صنعتگران هندی پس از فتوحات ، موجب تلفیق هنر ایرانی و هندی شد و مدارا و احترام کریم خان نسبت به هنرمندان و علما نیز موجب رونق هنر و معماری در زمان او شد.

تاریخ ۳

رشته ادبیات و علوم انسانی درس سوم

۱) جمله های صحیح یا غلط را مشخص کنید.

الف) در دوره قاجار اداره ایالت آذربایجان با مرکزیت شهر تبریز ، همواره بر عهده ولیعهد بود.(صحیح)(دی ۱۴۰۱)

۲) کدام یک از گزینه های سمت چپ با شماره های سمت راست در ارتباط است.(ستون چپ یک مورد اضافی است.)(خرداد ۱۴۰۱)

۱- معاهده جدا کننده افغانستان و هرات از ایران	جواب: د	الف) آخال
۲- معاهده اعطاکننده حق مصونیت قضایی (کاپیتولاسیون) به روسیه	جواب: ج	ب) گلستان (اضافه)
۳- عهدنامه جدا کننده مناطق وسیع ایران در شرق دریای کاسپی (خزر)	جواب: الف	ج) ترکمنچای
		د) پاریس

۳) جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید.

(آقا محمد خان - فتحعلی شاه)

الف) اقتدار نظامی نادرشاه افشار و سپس ----- مدت کوتاهی روس ها را وادار به عقب نشینی کرد.(آقا محمد خان)(دی ۱۴۰۱)

۴) گزینه های مناسب را انتخاب کنید.

الف) کدام یک از قرار دادهای زیر به ترتیب تاریخی بین ایران و روسیه بسته شد؟(خرداد ۱۴۰۲)

۱) گلستان - ترکمنچای ✓ ۲) ترکمنچای - گلستان ۳) آخال - گلستان ۴) آخال - ترکمنچای

۵) تعریف اصطلاح یا مفاهیم تاریخی

الف) بریگاد قزاق : (خرداد ۱۴۰۲)

جواب: ناصرالدین شاه امتیاز تاسیس یک واحد نظامی حرفه ای با عنوان بریگاد قزاق را به روسیه واگذار کرد.(کلید واژه: تشکیلات نظامی منظم و منسجم، فرماندهی افسران روسی، نیروی نگهبان شخص شاه و خاندان سلطنتی، دفع شورش ها و اعتراض های داخلی)

۶) مقایسه پدیده های تاریخی:

الف) عملکرد فتحعلی شاه را در دو بعد داخلی و خارجی مقایسه کنید.(شهریور ۱۴۰۱)

جواب: فتحعلی شاه در حفظ یکپارچگی کشور و سامان دادن به اوضاع داخلی موفق بود، اما وی در مقابله با تهاجم نظامی و نفوذ سیاسی کشورهای اروپایی ناکام بود.

۷) اظهار نظر و قضاوت :

الف) به نظر شما، چرا اصلاحات میرزا حسین خان سپهسالار ، یکی از صدر اعظم های عصر ناصری به نتیجه نرسید؟ (دی ۱۴۰۱)

جواب : به سبب مخالفت های داخلی و تردید های ناصرالدین شاه به نتیجه نرسید.

۸) توصیف ، فهرست و طبقه بندی اجزا یا ویژگی های پدیده های تاریخی

الف) در اواخر دوره قاجار ، دولت عثمانی با چه شعاری بخشی از اندیشمندان ایرانی را به سوی خود جلب کرد؟(خرداد ۱۴۰۲)

جواب: شعار " اتحاد اسلام "

۹) کاربرست شواهد و مدارک تاریخی

بر روی نقشه گزینه هایی نوشته شده است ، مشخص کنید که این بخش های خاک ایران طبق کدام قرارداد و عهد نامه در دوره قاجار

از ایران جدا شدند؟(شهریور ۱۴۰۲)

الف) ----- جواب: پاریس

ب) ----- جواب: گلستان

تاریخ ۳	رشته ادبیات و علوم انسانی	درس چهارم
(۱) جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. (میرزا حسین رشیدیه - امیرکبیر - انگلستان - المان) (الف) هدف از برپایی مراکز آموزشی جدید، فراهم آوردن شرایط برای سوادآموزی فرزندان همه قشرهای مختلف جامعه بود. (میرزا حسین رشیدیه) (خرداد ۱۴۰۱) (ب) در دوره قاجار، با سرازیر شدن کالاهای اروپایی به ویژه محصولات صنعتی، صدمات شدیدی به صنایع ایران وارد شد. (انگلستان) (خرداد ۱۴۰۲)		
(۲) به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. (خرداد ۱۴۰۲) در زمان کدام پادشاه قاجار، با ورود محصولات جدید کشاورزی به ایران، تحولی عظیم در شیوه تغذیه ایرانیان ایجاد شد؟ (ناصرالدین شاه)		
(۳) اظهار نظر و قضاوت: (الف) به نظر شما، چرا امیرکبیر قصد داشت آموزش دانشجو در داخل کشور را جایگزین فرستادن آنها به خارج کند؟ تا از این طریق بتواند بر محتوا و اساتید و روش های تدریس، نظارت بیشتری داشته باشد. (شهریور ۱۴۰۱) (ب) به نظر شما، چرا امیر کبیر دستور داد استادان و معلمان مدرسه دارالفنون از کشورهای غیر از روسیه و انگلستان (مانند فرانسه و اتریش) استخدام شوند؟ امیر کبیر معتقد بود که به دلیل نفوذ فراوان کشورهای استعمارگر روسیه و انگلستان در ایران، دانش آموزان این مدرسه امکان دارد وابستگی به این کشورها پیدا کنند و به گسترش نفوذ و منافع آنان کمک کنند. (شهریور ۱۴۰۲)		
(۴) کاربست شواهد و مدارک تاریخی: (خرداد ۱۴۰۱) « ناصرالدین شاه قاجار با هدف آشنایی با پیشرفت های اروپاییان و اخذ فناوری مدرن غربی سه مرتبه به اروپا سفر کرد. در دوران سلطنت او، تلگراف، تلفن، بانک، موزه، دوربین عکاسی و برخی دیگر از جلوه های تمدن جدید غرب علی رغم برخی مخالفت ها وارد ایران شد. ناصرالدین شاه به مقوله عکس و عکاسی علاقه فراوانی داشت و یکی از دلایل رواج آن در ایران، علاقه وی به عکاسی بود او خود عکاسی می کرد و در این زمینه مهارت داشت.» الف) ناصرالدین شاه قاجار با چه هدفی سه بار به اروپا سفر کرد؟ با هدف آشنایی با پیشرفت های تمدن اروپا و اخذ فناوری مدرن غربی بود. ب) یکی از دلایل رواج عکاسی در ایران در دوره قاجار چه بود؟ علاقه فراوان ناصرالدین شاه به عکاسی بود.		
تشریحی (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)		
(۵) مهم ترین مراکز علمی و آموزشی دوره قاجار در پایتخت (تهران) را نام ببرید. (دی ۱۴۰۱) مروی و سپه سالار (مدرسه عالی شهید مطهری)		

درس پنجم	رشته ادبیات و علوم انسانی	تاریخ ۳
(۱) گزینه های مناسب را انتخاب کنید. (دی ۱۴۰۱) الف) محمدعلی شاه به چه بهانه ای مجلس شورای ملی را به توپ بست؟ ۱- به بهانه نافرمانی نمایندگان از فرامین شاه ۲- به بهانه ترور عین الدوله صدراعظم ۳- به بهانه انتشار مطالب توهین آمیز در روزنامه ها ۴- به بهانه سوء قصد به جان شاه ✓ ب) قرارداد ۱۹۰۷ م. بین روس و انگلیس با پادرمیانی کدام کشور منعقد شد؟ ۱- بلژیک ۲- عثمانی ۳- فرانسه ✓ ۴- آلمان		
(۲) به سوالات زیر پاسخ کوتاه بدهید. (خرداد ۱۴۰۲) سیاحت نامه ابراهیم بیک اثر کیست؟ جواب: حاج زین العابدین مراغه ای		
(۳) تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: (خرداد ۱۴۰۱) استبداد صغیر: با به توپ بستن مجلس شورای ملی (به دستور محمدعلی شاه) توسط لیاخوف روسی و انحلال مجلس بار دیگر در ایران استبداد برقرار شد و این دوره که یک سال طول کشید، به دوران استبداد صغیر معروف است.		
(۴) مقایسه پدیده های تاریخی: (شهریور ۱۴۰۱) درخواست های مهاجران در دو مهاجرت صغری و کبری را در جریان نهضت مشروطه با هم مقایسه کنید. در مهاجرت صغری مهاجران خواستار ایجاد عدالت خانه (دادگستری) و عمل به قانون اسلامی بودند، اما در مهاجرت کبری خواهان برکناری عین الدوله از صدارت، ایجاد عدالت خانه، فراهم کردن زمینه برای بازگشت مهاجران به تهران و تشکیل دارالشورا بودند. کلید واژه: عدالت خانه، عمل به قانون اسلامی، برکناری عین الدوله، بازگشت مهاجران و تشکیل دارالشورا (مجلس) اشاره به چهار مورد کافی است.		
(۵) توصیف، فهرست و طبقه بندی اجزا یا ویژگی های پدیده های تاریخی: (خرداد ۱۴۰۲) موارد بی اعتنایی محمد علی شاه را نسبت به مشروطه و مشروطه خواهان بنویسید. ۱- در مراسم تاجگذاری، نمایندگان مجلس شورای ملی را دعوت نکرد ۲- خودداری از امضای متمم قانون اساسی		

متن زیر را بخوانید و به پرسش های مربوط به آن پاسخ دهید .

زنان ایرانی در بسیاری از نهضت های تاریخ معاصر ایران در زمینه های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی نقش ارزنده ای ایفا نمودند . علاوه بر نقش تاریخی زنان در نهضت تحریم تنباکو، در نهضت مشروطه نیز زنان به کارهای خردمندانه ای دست زدند . اکثر فعالیت های آنان بر گرفته از هویت ایرانی - اسلامی بوده است؛ به عنوان نمونه در جریان مهاجرت صغری، زنان با شرکت در تظاهرات خیابانی خواهان بازگشت علما شدند. پس از صدور فرمان مشروطه، زنان به مجلس رفتند و خواستار تکمیل قانون اساسی توسط نمایندگان شدند . زنان به هنگام تأسیس بانک ملی با اهدای طلا و زیورآلات شخصی خود ، بخشی از سرمایه بانک ملی را تهیه کردند و پس اندازهای خود را در اختیار دولت گذاشتند تا این امر ملی به دور از دست خارجیان و استقراض از آنها انجام شود

الف- فعالیت زنان ایرانی در تاریخ معاصر بر گرفته از چه هویتی بود؟ بر گرفته از هویت ایرانی -اسلامی بود

ب- زنان ایرانی پس از تأسیس بانک ملی با چه هدفی پس اندازهای خود را در اختیار دولت قاجار قرار دادند؟ تا این امر ملی به دور از دست خارجیان و استقراض از آنها انجام شود.

تاریخ ۳	رشته ادبیات و علوم انسانی	درس ششم												
(۱) جمله های صحیح یا غلط را مشخص کنید. الف) آمریکا که خود پیشنهاد تأسیس جامعه ملل را داده بود به عضویت این نهاد بین المللی درنیامد. صحیح (شهریور ۱۴۰۱) ب) ویلهلم دوم ، فرمانروای پروس به کمک صدراعظم خود بیسمارک، سرزمین های آلمانی را متحد کرد. غلط (خرداد ۱۴۰۲)														
(۲) کدام یک از گزینه های سمت چپ با شماره های سمت راست در ارتباط است. (شهریور ۱۴۰۱) <table border="1"> <tr> <td>۱- رهبر جنبش استقلال طلبانه آمریکای لاتین</td><td>جواب: ج</td><td>الف- بیسمارک</td></tr> <tr> <td>۲- رهبر حزب فاشیست ایتالیا</td><td>جواب: د</td><td>ب- لنین</td></tr> <tr> <td>۳- مرد آهنین ایالت پروس</td><td>جواب: الف</td><td>ج - سیمون بولیوار</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td>د - بنیتو موسولینی</td></tr> </table>			۱- رهبر جنبش استقلال طلبانه آمریکای لاتین	جواب: ج	الف- بیسمارک	۲- رهبر حزب فاشیست ایتالیا	جواب: د	ب- لنین	۳- مرد آهنین ایالت پروس	جواب: الف	ج - سیمون بولیوار			د - بنیتو موسولینی
۱- رهبر جنبش استقلال طلبانه آمریکای لاتین	جواب: ج	الف- بیسمارک												
۲- رهبر حزب فاشیست ایتالیا	جواب: د	ب- لنین												
۳- مرد آهنین ایالت پروس	جواب: الف	ج - سیمون بولیوار												
		د - بنیتو موسولینی												
(۳) جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. (دو مورد اضافی است). (شهریور ۱۴۰۲) (آیت الله کاشانی - آیت الله مدرس - ویلهلم یکم - بیسمارک) الف- یکی از جدی ترین مخالفان قرارداد ۱۹۱۹م. بین ایران و انگلستان بود. (آیت الله مدرس) ب- امپراطوری آلمان به کمک ملقب به مرد آهنین تأسیس گردید. (بیسمارک)														
(۳) تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: (دی ۱۴۰۱) الف) پلیس جنوب : انگلستان بعد از اشغال نظامی ایران در زمان جنگ جهانی اول گروهی از افسران انگلیسی و مزدوران هندی را به ایران فرستاد و در بخش های جنوبی ایران، نیروی پلیس جنوب را تشکیل داد.														
(۴) توصیف، فهرست و طبقه بندی اجزا یا ویژگی های پدیده های تاریخی : الف- هیتلر پس از به دست گرفتن زمام امور در آلمان در بُعد نظامی چه اقداماتی انجام داد؟ (شهریور ۱۴۰۱) هیتلر به سرعت ارتش و تشکیلات نظامی را گسترش داد و به سلاح ها و فناوری های پیشرفته جنگی مجهز کرد ب) مردم الجزایر به فرماندهی چه کسی بر ضد ارتش فرانسه به مبارزه برخاستند؟(خرداد ۱۴۰۲) (امیر عبدالقادر)														

ج) بر اساس قرارداد ۱۹۱۵م. روسیه و انگلستان چگونه ایران را بین خود تقسیم کردند؟ (شهریور ۱۴۰۲)
(نیمه شمالی متعلق به روسیه و نیمه جنوبی سهم انگلستان)

سؤالات تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)

۵) در پیمان صلح ورسای چه تصمیماتی در مورد کشور آلمان گرفته شد؟ (خرداد ۱۴۰۱)

بر اساس این پیمان، مستعمرات آلمان میان متفقین تقسیم شد و بخش هایی از خاک این کشور به فرانسه و لهستان واگذار گردید. به علاوه، آلمانی ها ملزم به پرداخت غرامت به دولت های متفق و محدود نگه داشتن توان نظامی خود شدند.
کلید واژه: تقسیم مستعمرات آلمان - واگذاری خاک آلمان به فرانسه و لهستان - پرداخت غرامت - محدودیت توان نظام

تاریخ ۳	رشته ادبیات و علوم انسانی	درس هفتم
(۱) جمله های صحیح یا غلط را مشخص کنید. (شهریور ۱۴۰۱) الف) احداث راه آهن سراسری در ایران در زمان محمدرضا شاه پهلوی آغاز گشت. غلط ب) آغاز سلطنت پهلوی، در واقع فصل جدیدی از تاریخ ایران است که به «استعمار نو» شهرت دارد. صحیح		
(۲) توصیف، فهرست و طبقه بندی اجزا یا ویژگی های پدیده های تاریخی: (شهریور ۱۴۰۲) الف) رضاخان چگونه در سمت وزارت جنگ در سال ۱۳۰۰ تا ۱۳۰۲ ش. موقعیت خود را تثبیت کرد؟ با دسیسه چینی و حمایت انگلستان ب) هدف رضا شاه از اسکان اجباری عشایر چه بود؟ مهار قدرت رزمی (نظامی) عشایر		
(۳) اظهار نظر و قضاوت : الف) به نظر شما ، اسکان اجباری عشایر توسط رضا شاه چه نتایجی به دنبال داشت ؟ ضمن ایجاد نارضایتی و خشم در بین عشایر، از رونق دآمداری کشور کاست و باعث شد ایران از نظر دامی به بیگانگان نیازمند شود. (خرداد ۱۴۰۱) ب) به نظر شما، چرا انگلستان در اوایل قرن بیستم برای تغییرات مورد نظرش در ایران نمی توانست روی حکومت قاجار حساب کند؟ چون بی کفایتی و فساد حکومت قاجار به حدی باعث نفرت مردم از آنها شده بود که هیچ گونه همراهی با این سلسله نمی کردند (دی ۱۴۰۱) ج) به نظر شما ، چرا رضا شاه به آلمان گرایش یافت؟ هم زمان با آغاز سلطنت رضاشاه، انگلیسی ها تصمیم گرفتند با تقویت کشور آلمان که همچنان گرفتار مشکلات جنگ جهانی اول بود، کمی از مشکلات اقتصادی کشور یاد شده بکاهند و با این همکاری مانع از افتادن آلمان ها به دام کمونیست شوند. از نظر انگلیسی ها بهترین راه مساعدت به آلمان این بود که سیاست مداران انگلیسی به روسای کشورهای تحت سلطه خویش دستور دهند تا امکان فعالیت های تجاری و صنعتی آلمان در این کشورها فراهم سازند به همین دلیل، رضاشاه درهای کشور ایران را به روی سرمایه های آلمانی گشود. (کلید واژه: تقویت کشور آلمان- جلوگیری از گسترش کمونیست- ورود سرمایه های آلمان به ایران) (خرداد ۱۴۰۲)		
(۴) کاربست شواهد و مدارک تاریخی : (خرداد ۱۴۰۲) متن زیر را بخوانید و به پرسش های داده شده پاسخ دهید. نهضت جنگل قیام مردمی بود که از جنگل های گیلان آغاز شد و به مدت هفت سال به رهبری میرزا کوچک خان ادامه یافت. میرزا یک مرد مذهبی تمام عیار بود و هیچ گاه واجباتش را ترک نمی کرد. او به اشعار فردوسی علاقه خاص داشت . میرزا در آستانه انقلاب		

مشروطیت در رشت دست به حرکت های انقلابی زد؛ در جریان حرکت های مشروطه خواهان شمال برای سرنگونی محمد علی شاه، دلاوری های بسیار از خود نشان داد و همراه با مشروطه خواهان به تهران رفت. او در جریان جنگ جهانی اول و اشغال ایران توسط روس و انگلیس، به فکر برپا کردن یک نهضت مسلحانه افتاد. اهداف او و یارانش عبارت بود از: اخراج نیروهای بیگانه، رفع ناامنی و بی عدالتی، مبارزه با خودکامگی و استبداد		
الف- میرزا کوچک خان درچه جریانی دلاوری های بسیار از خود نشان داد؟ در جریان حرکت های مشروطه خواهان شمال برای سرنگونی محمد علی شاه ب- اهداف میرزا کوچک خان و یارانش را بنویسید. (ذکر دو مورد کافی است) اخراج نیروهای بیگانه، رفع ناامنی و بی عدالتی، مبارزه با خودکامگی و استبداد.		
تاریخ ۳	رشته ادبیات و علوم انسانی	درس هفتم
تشریحی: (علل، دالیل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)		
۵) رضا شاه برای تضعیف روحانیت چه دستوراتی داد؟ (ذکر دو مورد کافی است) (خرداد ۱۴۰۱) روحانیون لباس های مخصوص خود را کنار بگذارند. به دستور وی، دفترخانه های شرعی تعطیل شدند دخالته روحانیون در مسائل اجتماعی اکیداً ممنوع اعلام شد.		
۶) رضا شاه با چه هدفی اقدام به اسکان اجباری عشایر نمود؟ (شهریور ۱۴۰۱) مهار کردن نیروی رزمی عشایر		
۷) چرا رضا شاه پس از مسافرت به ترکیه و آشنایی با آتاتورک، به مبارزه با همه سنت های اسلامی پرداخت؟ (شهریور ۱۴۰۱) رضا شاه تصور می کرد مهم ترین راه پیشرفت و توسعه کشور تقلید از غرب و اشاعه فرهنگ غربی است.		
۸) رضا شاه در جهت تقویت ارتش دست به چه اقداماتی زد؟ (دی ۱۴۰۱) او بلافاصله بعد از رسیدن به قدرت به گسترش و تقویت ارتش و پلیس پرداخت. این روند با اجباری کردن خدمت سربازی ادامه یافت و بخش عمده ای از مالیات هرساله صرف خرید تجهیزات و سلاح جنگی می شد. تقویت ارتش و پلیس - اجباری کردن خدمت سربازی - خرید تجهیزات و سلاح جنگی (ذکر دو مورد کافی است)		
۹) رضا شاه برای تضعیف روحانیت چه دستوراتی داد؟ (شهریور ۱۴۰۲) - دستور داد که روحانیون لباس های مخصوص خود را کنار بگذارند - به دستور وی دفترخانه های شرعی تعطیل شده اند - دخالت روحانیون در مسائل اجتماعی اکیداً ممنوع اعلام شد - عزاداری سیدالشهدا غدغن شد - از انجام پذیرفتن بسیاری از آداب مذهبی به شدت جلوگیری به عمل آمد		

تاریخ ۳	رشته ادبیات و علوم انسانی	درس هشتم
(۱) جمله های صحیح یا غلط را مشخص کنید (خرداد ۱۴۰۱) الف) ایران پلی برای پیروزی متحدین در جنگ جهانی دوم بود. بدون استفاده از ایران سرنوشت جنگ تغییر می کرد. غلط (۲) گزینه مناسب را انتخاب کنید. الف) انگلستان در سال ۱۹۱۷م با صدور «اعلامیه بالفور» نظر مساعد خود را در چه زمینه ای اعلام کرد؟ (خرداد ۱۴۰۱) (۱) الف تقسیم امپراتوری عثمانی (۲) ایجاد سرزمین یهودی در فلسطین ✓ (۳) تجزیه امپراتوری اتریش - مجارستان (۴) تشکیل حکومت پهلوی در ایران (۳) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. الف) در فاصله دو جنگ جهانی، کدام گروه هدایت سیاست داخلی و خارجی ژاپن را در اختیار گرفت؟ (نظامیان) (شهریور ۱۴۰۱) ب) خراب شدن دیوار برلین نماد فروپاشی کدام بلوک در عصر جنگ سرد است؟ (بلوک شرق) (شهریور ۱۴۰۱) ج) فرماندهان و سران حکومت نازی پس از جنگ جهانی دوم در کدام دادگاه محاکمه شدند؟ (دادگاه نورنبرگ) (شهریور ۱۴۰۲) (۴) تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: الف) فاشیست ها: (خرداد ۱۴۰۱) یک گروه ملی گرای افراطی بودند که می خواستند دولت تک حزبی قدرتمند و متمرکز در ایتالیا ایجاد کنند. ب) اعلامیه بالفور: (دی ۱۴۰۱) انگلستان در سال ۱۹۱۷ م. با صدور اعلامیه بالفور (وزیر خارجه انگلیس) نظر مساعد خود را با ایجاد سرزمین یهودی در فلسطین اعلام کرد. ج) گشتاپو: (شهریور ۱۴۰۲) در زمان هیتلر مسئولیت تأمین امنیت داخلی آلمان به عهده سازمان پلیس مخفی موسوم به گشتاپو گذاشته شد. (۵) توصیف، فهرست و طبقه بندی اجزا یا ویژگی های پدیده های تاریخی: (خرداد ۱۴۰۱) الف) عصر جنگ سرد اصطلاح «بلوک شرق» و «بلوک غرب» در مورد چه کشورهایی به کار برده می شد. آمریکا و هم پیمانانش که دارای نظام سرمایه داری بودند، «بلوک غرب» و شوروی و کشورهای اقماری آن به همراه کشورهای کمونیستی بر آنها حاکم بود، «بلوک شرق» نامیده می شدند.		
تاریخ ۳	رشته ادبیات و علوم انسانی	درس هشتم
(۶) اظهار نظر و قضاوت: (خرداد ۱۴۰۲)		

به نظر شما ، علت فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی در سال ۱۹۹۱ م چه بود ؟ (دومورد)

مشکلات اقتصادی و سیاسی در شوروی ، به مرور زمان اعتراضات مردمی را افزایش داد و بلوک غرب نیز با استفاده از دستگاه رسانه ای خود به آن ها دامن می زد. رهبران شوروی سعی کردند تا با انجام اصلاحاتی این اعتراضات را مهار کنند ولی در نهایت در ۱۹۹۱ م، این اتحاد فرو پاشید و به دنبال آن بلوک شرق از صفحه تاریخ محو شد. خراب شدن دیوار برلین نماد این فرو پاشی است. (کلید واژه : مشکلات اقتصادی- مشکلات سیاسی- اعتراضات مردمی- تبلیغات دستگاه رسانه ای غرب - خراب شدن دیوار برلین)

ب- هم زمان با آغاز سلطنت رضا شاه، انگلیسی ها تصمیم گرفتند با تقویت کشور آلمان که همچنان گرفتار مشکلات جنگ جهانی اول بود، کمی از مشکلات اقتصادی کشور یاد شده بکاهند و با این همکاری مانع از افتادن آلمان ها به دام کمونیست شوند. از نظر انگلیسی ها بهترین راه مساعدت به آلمان این بود که سیاست مداران انگلیسی به رؤسای کشورهای تحت سلطه خویش دستور دهند تا امکان فعالیت های تجاری و صنعتی آلمان در این کشورها فراهم سازند؛ به همین دلیل، رضا شاه درهای کشور ایران را به روی سرمایه های آلمانی گشود. (کلید واژه: تقویت کشور آلمان- جلوگیری از گسترش کمونیست- ورود سرمایه های آلمان به ایران)

تشریحی: (علل، دالیل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)

۷) ایالات متحده آمریکا با چه ادعایی در جنگ جهانی دوم رسماً به متفقین پیوست؟ (خرداد ۱۴۰۱)
با ادعای حمله ژاپنی ها به ناوگان آمریکا در اقیانوس آرام

۸) چرا ایران در زمان جنگ جهانی دوم برای متفقین اهمیت حیاتی یافت؟ (شهریور ۱۴۰۱)
- حفاظت از منابع نفت جنوب ایران؛
- خاک ایران مناسب ترین مسیر برای رساندن کمک های تسلیحاتی و تدارکاتی متفقین به نیروهای شوروی بود.

۹) متفقین در جنگ جهانی دوم و قبل از اشغال ایران در شهریور ۱۳۲۰ از حکومت ایران چه خواسته هایی داشتند؟ (دی ۱۴۰۱)
از حکومت ایران خواستند که آلمانی های حاضر در کشور را اخراج کند و به اقدامات خصمانه علیه هیتلر دست بزند

۱۰) چرا آلمان در نخستین سال های پس از جنگ جهانی اول شرایط اقتصادی وخیمی داشت؟ (خرداد ۱۴۷۰۲)
زیرا علاوه بر خرابی های حاصل از جنگ، مستعمراتش را از دست داد و محکوم به پرداخت غرامت سنگین شده بود

۱۱) در فاصله میان دو جنگ، جهان و به ویژه کشورهای اروپایی گرفتار چه مسائل و مشکلاتی شدند؟ (ذکر دو مورد کافی است) (خرداد ۱۴۰۲)
مهمترین این مسائل صلح ناپایدار و ناخشنودی از قرارداد صلح و رسای، ضعف جامعه ملل، بحران اقتصادی و ظهور حکومت خودکامه تک حزبی و نظامی گرا بود.

۱۲) خروج چه کشورهایی از جامعه ملل، موجب بی اعتباری بیشتر این نهاد بین المللی شد؟ ایتالیا - آلمان - ژاپن (شهریور ۱۴۰۲)

۱۳) مهم ترین آثار و نتایج جنگ جهانی دوم را بنویسید. (ذکر دو مورد کافی است) (شهریور ۱۴۰۲)
- در این جنگ حدود ۴۰ تا ۵۰ میلیون نفر کشته شدند
- تلفات روسیه و آلمان در این جنگ بیش از سایر کشورها بود

- بسیاری از کشورهای اروپایی، آسیایی و آفریقایی که درگیر جنگ شده بودند، کما بیش صدمه دیدند و آسیب های اقتصادی فراوانی به آنها رسید
- گرسنگی، بیماری های مسری، آوارگی و اختلال های روحی و روانی نیز از دیگر مصیبت های ناشی از جنگ بود
- آمریکامؤسسات و سازمان های بین المللی متعددی رادربخش های مختلف تأسیس و تقویت کرد تا از نظام نوینی که بر جهان حاکم شده بود، محافظت کند.

تاریخ ۳	رشته ادبیات و علوم انسانی	درس نهم
(۱) جمله های صحیح یا غلط را مشخص کنید. (شهریور ۱۴۰۲) نخستین حفاری چاه نفت ایران در شهر آبادان در استان خوزستان به نتیجه رسید. (غلط)		
(۲) تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: (شهریور ۱۴۰۱) سیاست موازنه منفی: اتخاذ سیاست ایستادگی در برابر امتیاز خواهی دولت های سلطه جو را سیاست موازنه منفی می گویند که دقیقاً خلاف سیاست موازنه مثبت تلقی می شد.		
(۳) مقایسه پدیده های تاریخی: (خرداد ۱۴۰۲) الف) علت قیام ۳۰ تیر ۱۳۳۱ را با قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ مقایسه نمایید. - قیام ۳۰ تیر ۱۳۳۱ : مخالفت با نخست وزیری قوام (یا حمایت از نخست وزیر دکتر مصدق) - قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ : اعتراض به دستگیری امام خمینی ب) محدوده جغرافیایی قرارداد داری را با قرارداد ۱۹۳۳م/ ۱۳۱۲ش، مقایسه کنید. - محدوده جغرافیایی قرارداد داری : کشف و استخراج نفت و گاز در سرتاسر ایران - محدوده جغرافیایی قرارداد ۱۹۳۳ : میدان های نفتی جنوب کشور		
(۴) توصیف، فهرست و طبقه بندی اجزا یا ویژگیهای پدیده های تاریخی : (خرداد ۱۴۰۱) الف) اقدامات مهم انگلستان را برای ممانعت از ملی شدن صنعت نفت ایران بنویسید (ذکر یک مورد کافی است) - تحریک کارگران صنعت نفت به اعتصاب گسترده از طریق منع شرکت نفت ایران و انگلیس از پرداخت فوق العاده دستمزد آنان - فرستادن کشتی های جنگی خود به خلیج فارس و بنادر ایران و تهدید نظامی - طرح شکایت از ایران در مجامع بین المللی - تعطیلی شعب بانک انگلیس در ایران، خارج کردن سرمایه های شرکت نفت و تحریم خرید نفت. ب) دولت ایران پس از پیروزی در دادگاه لاهه، در جریان ملی شدن صنعت نفت از انگلستان چه درخواستی کرد؟ (شهریور ۱۴۰۱) - از انگلستان خواست که بدهی های شرکت نفت و خسارت های ناشی از تأخیر و غیره را بپردازد ج) نخستین مرحله برنامه های اصلاحی حکومت پهلوی در دوران نخست وزیری علی امینی با چه عنوانی آغاز شد؟ (خرداد ۱۴۰۲) برنامه اصلاحات ارضی د) دولت مصدق برای مقابله با تهدید ها و تحریم های اقتصادی انگلستان، چه برنامه ای را اجرا کرد؟ برنامه اقتصاد بدون نفت (خرداد ۱۴۰۲)		
(۵) به سوالات زیر پاسخ کوتاه بدهید. فعالیت های انگلیسی ها برای یافتن منابع نفت در مناطق مختلف ایران در کدام منطقه به نتیجه رسید؟ مسجد سلمان (دی ۱۴۰۱)		
سوالات تشریحی : (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)		
(۶) علت استعفای دکتر مصدق از نخست وزیری را در تیر ۱۳۳۱ بررسی کنید. (خرداد ۱۴۰۱) مصدق برای کاستن نفوذ و قدرت دربار و مقابله با کارشکنی هایی که در اداره امور کشور صورت می گرفت، از محمدرضا شاه خواست که اختیار وزارت جنگ و فرماندهی ارتش را به او بسپارد. چون شاه با این تقاضا مخالفت کرد، او از مقام خود استعفا نمود.		

تاریخ ۳	رشته ادبیات و علوم انسانی	درس نهم
(۷) مهم ترین علل مخالفت نمایندگان مجلس شانزدهم با قرار داد الحاقی «گس- گلشائیان» چه بود؟ (خرداد ۱۴۰۱) - نادیده گرفتن حقوق مادی مردم ایران. - حاکمیت ملی و استقلال کشور را به نوعی نقض می کرد . - به تسلط بیگانگان بر منابع و صنعت نفت مشروعیت می بخشید.		
(۸) محمدرضا شاه در ابتدای سلطنتش به منظور تحکیم جایگاه خویش ، به چه اقداماتی دست زد؟ (ذکر یک مورد کافی است) (شهریور ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲) - هنگام ادای سوگند در مجلس شورای ملی متعهد شد که مطابق قانون اساسی به عنوان یک پادشاه مشروطه ، فقط سلطنت کند نه حکومت. - املایی را که پدرش تصرف کرده بود ، در اختیار دولت گذاشت تا آنها را به صاحبانشان بازگرداند. - به مراجع تقلید اطمینان داد که حجاب را محدود یا ممنوع نخواهد کرد.		
(۹) چرا دولت دکتر مصدق پس از روی کار آمدن، هیئتی را به ریاست مهندس مهدی بازرگان به خوزستان فرستاد؟ (دی ۱۴۰۱) تا مراکز و تأسیسات نفتی را از حوزه اختیار شرکت نفت ایران و انگلیس خارج کند.		
(۱۰) چرا دولت دکتر مصدق بعد از پیروزی در دادگاه لاهه اقدام به قطع رابطه سیاسی با لندن (انگلستان) کرد؟ (دی ۱۴۰۱) ایران از انگلستان خواست که بدهی های شرکت نفت و خسارت های ناشی از تأخیر را بپردازد . چون دولت انگلیس این تقاضا را نپذیرفت ، اقدام به قطع رابطه سیاسی کرد		
(۱۱) چرا برخی از نمایندگان مجلس شورای ملی با قرارداد الحاقی «گس-گلشائیان» مخالفت کردند؟ (دی ۱۴۰۱) - نادیده گرفتن حقوق مادی مردم ایران - حاکمیت ملی و استقلال کشور را به نوعی نقض می کرد - تسلط بیگانگان بر منابع و صنعت نفت مشروعیت می بخشید		
(۱۲) واکنش نمایندگان مجلس شورای ملی را، در قبال واگذاری موافقت نامه امتیاز نفت شمال به شوروی بنویسید؟ نمایندگان مجلس نه تنها موافقت نامه مذکور را رد کردند ، بلکه واگذاری هرگونه امتیاز استخراج نفت و مشتقات آن را به خارجی ها ممنوع کردند		
(۱۳) کدام یک از گزینه های سمت راست با شماره های سمت چپ در ارتباط است؟ (در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است)		
الف: نخست وزیر مخالف ملی شدن صنعت نفت	جواب: شماره ۱- حاجعلی رزم آرا	۱- حاجعلی رزم آرا
ب: فرمانده نظامی کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲	جواب: شماره ۴- فضل الله زاهدی	۲- قوام السلطنه
ج: واگذار کننده امتیاز نفت شمال به شوروی	جواب: شماره ۲- قوام السلطنه	۳- جمشید آموزگار
		۴- فضل الله زاهدی

درس دهم	رشته ادبیات و علوم انسانی	تاریخ ۳
		(۱) گزینه های مناسب را انتخاب کنید. (شهریور ۱۴۰۲) الف-اولین مرحله علنی در فعالیت سیاسی و مبارزه امام خمینی با اعتراض به چه مسئله ای آغاز شد؟ ۱-مخالفت با انقلاب سفید ۲- تصویب نامه انتخابات انجمن های ایالتی و ولایتی ✓ ۳- تحریم شرکت در همه پرسی اصول شش گانه ۴- حمله مأموران رژیم پهلوی به مدرسه فیضیه قم ب- نخستین مرحله برنامه اصلاحی آمریکا در دوره محمدرضا شاه پهلوی چه بود؟ ۱- فضای باز سیاسی ۲- اصلاح قانون انتخابات ۳- اجازه حق رأی به زنان ۴- اصلاحات ارضی ✓
		(۲) اظهار نظر و قضاوت: الف) به نظر شما ، هدف گروهک های ضد انقلاب از ایجاد آشوب و ناامنی در مناطق مختلف کشور چه بود؟ گروهک ها درصدد بودند که یکپارچگی و زندگی مسالمت آمیز اقوام ایرانی را به اختلاف و تفرقه تبدیل کنند . (شهریور ۱۴۰۱) ب) به نظر شما ، چرا امام خمینی با تصویب نامه انتخابات انجمن های ایالتی و ولایتی مخالفت کرد؟ چون این تصویب نامه موجب تضعیف اسلام و افزایش نفوذ بهائیان درحکومت می شد. (خرداد ۱۴۰۱)
		(۳) توصیف، فهرست و طبقه بندی اجزا یا ویژگی های پدیده های تاریخی: الف) امام خمینی در ۲۳ دی ۱۳۵۷ با تشکیل شورای انقلاب چه وظیفه ای به این شورا واگذار کرد؟ (شهریور ۱۴۰۲) وظیفه داشت زمینه انتقال قدرت را فراهم کند. ب) جیمی کارتر، رئیس جمهور آمریکا از محمدرضا شاه خواست به تبعیت از سیاست فضای باز آمریکایی در ایران چه اقداماتی انجام دهد؟ (شهریور ۱۴۰۱) -اوضاع عمومی زندانیان را بهبود بخشد . - شکنجه زندانیان را کاهش دهد - به مطبوعات اجازه دهد به طور ملایم و محدود از دولت انتقاد کنند ج) مهم ترین برنامه های آمریکا برای تسلط بر ایران پس از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ تا اوایل دهه ۱۳۴۰ چه بود؟ (دی ۱۴۰۱) -پیوستن ایران به پیمان بغداد (سنتو) -تأسیس سازمان اطلاعات و امنیت کشور(ساواک) -اعطای کمک های نظامی و مالی به ایران -اجرای بعضی اصلاحات در ایران (ذکر دو مورد کافی است)

درس دهم	رشته ادبیات و علوم انسانی	تاریخ ۳
۴) مقایسه پدیده های تاریخی: قانون کاپیتولاسیون در دوره محمد رضا شاه را با توافق نامه بین المللی «وین» مقایسه کنید. (خرداد ۱۴۰۱) بر اساس توافق نامه بین المللی وین ، مأمور سیاسی یک کشور در کشور دیگر از مصونیت سیاسی و قضایی برخوردارند اما با تصویب قانون کاپیتولاسیون در ایران ، مستشاران نظامی آمریکا و خانواده های آنان نیز از مصونیت سیاسی و قضایی برخوردار شدند. کلید واژه: مصونیت سیاسی و قضایی – مصونیت مستشاران نظامی و خانواده های آنان		
سؤالات تشریحی: (علل، دالیل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)		
۵) چرا ایران در زمان جنگ جهانی دوم برای متفقین اهمیت حیاتی یافت؟ (شهریور ۱۴۰۱) - حفاظت از منابع نفت جنوب ایران - خاک ایران مناسب ترین مسیر برای رساندن کمک های تسلیحاتی و تدارکاتی متفقین به نیروهای شوروی بود.		
۶) اقامت چند ماهه امام خمینی در فرانسه دو نتیجه مهم برای انقلاب داشت، آن ها را بنویسید. (خرداد ۱۴۰۲) -ایشان با استفاده از امکانات تبلیغی، مصاحبه و سخنرانی جنایات حکومت پهلوی را افشا می کردند -امکان ملاقات مبارزان با رهبری انقلاب فراهم آمد و پیام های امام با شتاب بیشتری در ایران منتشر شد		
۷) مهم ترین نتایج قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ را بنویسید. (ذکر دو مورد کافی است) (شهریور ۱۴۰۲) -هدف مبارزه تغییر کرد و سرنگونی رژیم پهلوی هدف نهایی مبارزان شد -حضور امام خمینی در صحنه مبارزه موجب شد که بسیاری از روحانیون به مبارزات سیاسی روی بیاورند -علاوه بر روحانیون و دانشگاهیان، اقشار دیگری از جامعه نیز به جمع مبارزان پیوستند -رهبری امام خمینی به عنوان مرجع دینی برجسته تر شد -مبارزان به نقش و قدرت مذهب در این زمینه توجه بیشتری نشان دادند		

درس یازدهم	رشته ادبیات و علوم انسانی	تاریخ ۳
	(۱) جمله های صحیح یا غلط را مشخص کنید. الف) اولین نماز جمعه بعد از انقلاب اسلامی به امامت آیت الله خامنه ای در تهران اقامه گردید. (غلط) (خرداد ۱۴۰۱) ب) پس از شهادت رئیس جمهور رجایی و نخست وزیر باهنر، مجلس شورای اسلامی آیت الله مهدوی کنی را به عنوان ریاست دولت موقت برگزید. (صحیح) (شهریور ۱۴۰۲)	
	(۲) گزینه های مناسب را انتخاب کنید. (خرداد ۱۴۰۱) الف) هدف از تشکیل مجمع تشخیص مصلحت نظام به فرمان امام خمینی چه بود؟ الف) بازنگری در قانون اساسی جمهوری اسلامی ب) اداره بهتر امور کشور در دوران جنگ ج) حل اختلافات بین مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان ✓ د) بررسی صلاحیت نامزد های انتخاباتی	
	(۳) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. (دی ۱۴۰۱) امام خمینی (ره) پس از تأیید تسخیر سفارت آمریکا توسط دانشجویان، از آن با چه عنوانی یاد کرده است؟ (انقلاب دوم)	
	(۴) توصیف، فهرست و طبقه بندی اجزا یا ویژگیهای پدیده های تاریخی : (خرداد ۱۴۰۱) مهم ترین توطئه ها و تلاش های دشمنان داخلی و خارجی انقلاب اسلامی را نام ببرید (ذکر ۴ مورد کافی است) - ایجاد آشوب و ناامنی - ترور شخصیت ها و مردم انقلابی - طراحی کودتا - حمله نظامی آمریکا به طبرستان - نفوذ	
	سوالات تشریحی : (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)	
	(۵) امام خمینی چه موضعی نسبت به اقدام دانشجویان در خصوص تسخیر لانه جاسوسی (سفارت آمریکا) داشتند؟ (خرداد ۱۴۰۱) این اقدام دانشجویان را تأیید کرد و آن را انقلاب دوم خواند.	
	(۶) آمریکا در ۵ اردیبهشت ۱۳۵۹ با چه هدفی اقدام به پیاده کردن نیروهای ویژه خود در صحرای طبرستان نمود؟ (شهریور ۱۴۰۱) تسخیر چند مرکز در تهران و خارج کردن آمریکاییان بازداشتی از ایران بود.	
	(۷) مجمع تشخیص مصلحت نظام به فرمان چه کسی و با چه هدفی تشکیل شد؟ (دی ۱۴۰۱) به فرمان امام خمینی (ره) به منظور رسیدگی به اختلافات میان مجلس و شورای نگهبان	

درس یازدهم	رشته ادبیات و علوم انسانی	تاریخ ۳
۸) طراحان سازمان نقاب (کودتای نوژه) قصد چه اقداماتی علیه نظام جمهوری اسلامی ایران داشتند؟ (دی ۱۴۰۱) قصد داشتند با استفاده از امکانات نظامی پایگاه هوایی شهید نوژه همدان، محل سکونت حضرت امام و برخی مراکز مهم در پایتخت را بمباران و نظام جمهوری اسلامی را ساقط کنند		
۹) یکی از مهم ترین توطئه ها و تلاش های دشمنان داخلی و خارجی علیه جمهوری اسلامی ایران، نفوذ می باشد، آن را شرح دهید. (خرداد ۱۴۰۲) نفوذ یکی از روش های ورود به جبهه مقابل در جنگ نرم است، روشی خاموش و تدریجی و در بسیاری از موارد هدف مورد نفوذ، بدون آنکه خود بفهمد طعمه دشمنان قرار می گیرد. هزینه نظامی در این روش، به شدت کاهش پیدا کرده و مهم تر از همه، دشمن هیچگاه به شکل واضح و روشن آشکار نمی شود و به همین دلیل شناسایی و طرد نمی شود.		
۱۰) بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، به فرمان امام خمینی کدام نهادهای انقلابی تأسیس شدند؟ (ذکر سه مورد کافی است) (شهریور ۱۴۰۲) - سپاه پاسداران انقلاب اسلامی - کمیته انقلاب اسلامی - جهاد سازندگی - کمیته امداد امام خمینی - نهضت سواد آموزی - بنیاد شهید - بنیاد مسکن انقلاب اسلامی - بسیج مستضعفان		
۱۱) حمله نظامی آمریکا به طبس (۵ اردیبهشت ۱۳۵۹) با چه هدفی انجام گرفت؟ (شهریور ۱۴۰۲) هدف این حمله، تسخیر چند مرکز در تهران و خارج کردن آمریکایی ها ی بازداشتی از ایران بود.		
۱۲) علت تسخیر سفارت آمریکا توسط دانشجویان پیرو خط امام چه بود؟ (خرداد ۱۴۰۲) آنان علت این اقدام را تداوم دشمنی ها و توطئه های دولت آمریکا علیه انقلاب اسلامی و دخالت ها در امور داخلی ایران از جمله اجازه ورود به محمدرضا شاه پهلوی برای سفر به آن کشور اعلام کردند.		

درس دوازدهم	رشته ادبیات و علوم انسانی	تاریخ ۳
(۱) جمله های صحیح یا غلط را مشخص کنید. الف) اوج حماسه دفاع مقدس ملت ایران در عملیات بیت المقدس با آزاد سازی خرمشهر رقم خورد. (صحیح) (خرداد ۱۴۰۲) ب) کشور کنونی عراق پس از جنگ جهانی دوم و تجزیه امپراتوری عثمانی، تحت قیمومیت انگلیس شکل گرفت. (غلط) (شهریور ۱۴۰۲)		
(۲) گزینه های مناسب را انتخاب کنید. (دی ۱۴۰۱) اوج حماسه دفاع مقدس ملت ایران در کدام عملیات رزمندگان رقم خورد؟ الف - مرصاد ب - بیت المقدس ج - فتح المبین د - مروارید		
(۳) به سوالات زیر پاسخ کوتاه بدهید: (شهریور ۱۴۰۲) دریادلان نیروی دریایی ارتش ایران در چه عملیاتی اسکله های عراق و نیروی دریایی صدام را نابود کردند؟ (عملیات مروارید)		
(۴) توصیف، فهرست و طبقه بندی اجزا یا ویژگی های پدیده های تاریخی: الف) مهم ترین انگیزه و اهداف صدام از هجوم نظامی به ایران چه بود؟ (ذکر یک مورد کافی است) (خرداد ۱۴۰۱) - حاکمیت بر آبراه مهم اروندرود، دسترسی و تسلط بر خلیج فارس و جدایی جزایر سه گانه ابوموسی، تنب کوچک و بزرگ و استان خوزستان از ایران - تضعیف و نابودی انقلاب اسلامی و جلوگیری از انتشار افکار انقلابی در میان مردم عراق و مسلمانان سایر کشورها - رسیدن به رهبری جهان عرب و ایفای نقش ژاندارمی در منطقه ب) مهم ترین خدمات زنان ایرانی در طول هشت سال دفاع مقدس را بنویسید. (ذکر دو مورد کافی است) (دی ۱۴۰۱) - حضور در خط مقدم جبهه - تشویق برادران و همسران خویش برای حضور در جبهه - تهیه و آماده سازی خوراک و پوشاک رزمندگان - پرستاری از رزمندگان مجروح در بیمارستان ها - پاسداری از حریم خانواده در غیاب همسران رزمنده ج) کدام یک از شهرها و روستاها در طول جنگ تحمیلی مورد حملات شیمیایی رژیم بعثی عراق قرار گرفتند؟ (خرداد ۱۴۰۲) شهر سردشت در استان آذربایجان غربی، روستای زرده از توابع شهرستان دالاهو در استان کرمانشاه و شهر حلبچه در کردستان عراق.		
(۵) کاربست شواهد و مدارک تاریخی: (شهریور ۱۴۰۱) متن زیر را بخوانید و به پرسش های مربوط به آن پاسخ دهید. عملیات مرصاد: گروهک سازمان مجاهدین خلق که مردم آنان را منافقین نامیدند، در دوران دفاع مقدس از هیچ اقدامی علیه کشور و ملت ایران دریغ نورزیدند. این گروهک در آغاز جنگ با ایجاد آشوب و ترور شمار زیادی از مسئولان و مردم عادی، شرایطی را به وجود آورد که دشمن بعثی نهایت استفاده را از آن کرد. مجاهدین خلق سپس با خیانتی آشکار در عراق مستقر شدند و در خدمت صدام، دشمن ایران قرار گرفتند (۱۳۶۵) آنها به همراه نیروهای ارتش بعثی به اقدام های نظامی و جنایتکارانه زیادی علیه مردم ایران و عراق دست زدند. پس از اینکه دولت ایران		

قطعنامه ۵۹۸ را پذیرفت، منافقین که این اقدام را نشانه ضعف نظامی و سیاسی جمهوری اسلامی می دانستند، با حمایت رژیم بعثی صدام تهاجم گسترده ای را از مرزهای غربی کشور ما آغاز کردند، اما در عملیات مرصاد (کمینگاه) در حد فاصل شهرهای اسلام آباد و کرمانشاه از رزمندگان ایرانی شکست سختی خوردند و فقط عده کمی از آنان سالم ماندند و دوباره به دامن صدام پناه بردند . الف- گروهک سازمان مجاهدین خلق در ابتدای جنگ با چه اقداماتی شرایط را به نفع دشمن بعثی تغییر داد؟ این گروهک در آغاز جنگ با ایجاد آشوب و ترور شمار زیادی از مسئولان و مردم عادی ، شرایطی را به وجود آورد که دشمن بعثی نهایت استفاده را از آن کرد ب- پس از پذیرش قطعنامه ۵۹۸ توسط ایران، منافقین این اقدام جمهوری اسلامی را چگونه ارزیابی کردند؟ این اقدام را نشانه ضعف نظامی و سیاسی جمهوری اسلامی می دانستند
تشریحی: (علل، دالیل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)
۶) مهم ترین دستاوردهای «فرهنگی ومعنوی» دفاع مقدس را بنویسید. (ذکر یک مورد کافی است) (خرداد۱۴۰۱) -تقویت اعتماد به نفس و احساس خود باوری و بروز خلاقیت در میان جوانان ایرانی -تثبیت اقتدار نظام جمهوری اسلامی در دفاع از تمامیت ارضی کشور
۷) هدف از انعقاد قرارداد الجزایر بین دولت های ایران و عراق در سال ۱۳۵۴ ش. (۱۹۷۵م.) چه بود؟(دی ۱۴۰۱) پایان دادن به اختلافات مرزی و رفع مناقشه بر سر اروندرود
۸) نقش و تأثیر معلمان و دانش آموزان را در هشت سال دفاع مقدس بررسی کنید. (خرداد۱۴۰۲) معلمان و دانش آموزان نقش چشمگیر و تأثیر گذاری در هشت سال دفاع مقدس داشتند. در آن سال ها جبهه های جنگ شاهد حضور صدها هزار دانش آموز و معلم ایرانی بود که برای دفاع از کیان نظام اسلامی و سرزمین مادری به جبهه رفتند و در سنگرها نیز از درس و مشق غافل نماندند.در طول دفاع مقدس حدود ۲۵۰۰ معلم و نزدیک به ۳۶۰۰۰ دانش آموز به شهادت رسیدند و هزاران نفر هم جانباز، اسیر و جاویدالاثرا شدند.
۹) وضعیت نیروهای نظامی ایران را در ابتدای جنگ تحمیلی توضیح دهید؟(شهریور۱۴۰۲) - ارتش و ژاندارمری به دلیل تصفیه یا فرار فرماندهان و بسیاری از افسران آمادگی کامل برای رویارویی با جنگی بزرگ را نداشتند. - نیروهای جوان وتازه تأسیس سپاه پاسداران با وجود محدودیت های تشکیلاتی، تجهیزاتی و تدارکاتی، سخت درگیر مقابله با آشوب های ضد انقلاب بود. - نیروهای مردمی بسیج در حال شکل گیری بود .
۱۰)مهمترین نقش و خدمات زنان ایرانی را در دوران دفاع مقدس بنویسید.(شهریور۱۴۰۱) -حضور در خط مقدم جبهه در سال های اول جنگ - تشویق برادران ، همسران و فرزندان خویش برای حضور در جبهه - تهیه و آماده سازی خوراک و پوشاک رزمندگان - پرستاری از رزمندگان مجروح در بیمارستان ها - پاسداری از حریم خانواده در غیاب همسران رزمنده
۱۱)نخستین فرمان امام خمینی به عنوان فرمانده کل قوا ، پس از عزل بنی صدر چه فرمانی بود؟ فرمان شکستن محاصره آبادان (شهریور۱۴۰۲)

ردیف	جغرافیا درس ۱
۱	درستی یا نادرستی هر یک از عبارات های زیر را مشخص کنید. الف) همواره موقعیت یک شهر و یا روستا سبب گسترش سکونتگاه ، از مکان اولیه و اصلی آن می شود.(نادرست)(خرداد ۱۴۰۱) ب) نوگرایی و تغییرات اجتماعی در روستاها سریعتر از شهرها اتفاق می افتد.(نادرست)(شهریور ۱۴۰۱) ج) همه سکونتگاه ها دارای مقر و موقعیت هستند.(درست)(دی ۱۴۰۱) د) مهاجرت نیروی کار از عوامل موثر در زیاد شدن جمعیت شهری است.(درست)(دی ۱۴۰۱) ه) هسته اولیه یک سکونتگاه ، جایگاه آن در سطح ناحیه است.(نادرست)(شهریور ۱۴۰۲)
۲	متن زیر دارای دو مفهوم نادرست است با توجه به تصویر ، آنها را اصلاح کنید . (خرداد ۱۴۰۲) "عوامل طبیعی سبب شده است این سکونتگاه در مکان خاصی شکل بگیرد و در طول زمان وضعیت آن نسبت به پدیده های پیرامون تغییر کند به همین دلیل هسته اولیه سکونتگاه سبب ادامه حیات یا گسترش و یا حتی نابودی سکونتگاه می شود." جواب : "عوامل طبیعی و انسانی سبب شده است این سکونتگاه در مکان خاصی شکل بگیرد و در طول زمان وضعیت آن نسبت به پدیده های پیرامون تغییر کند. به همین دلیل <u>موقعیت</u> سکونتگاه سبب ادامه حیات یا گسترش و یا حتی نابودی سکونتگاه می شود."
۳	جاهای خالی را با عبارت مناسب کامل کنید. الف) در اغلب سکونتگاه های روستایی، درصد بیشتری از جمعیت فعال اقتصادی، در بخش ----- فعالیت می کنند.(کشاورزی)(خرداد ۱۴۰۱) ب) به بیشترین مسافتی که مردم برای دریافت کالا و خدمات طی می کنند ----- آن سکونتگاه گفته می شود.(دامنه نفوذ)(شهریور ۱۴۰۱) ج) سلسله مراتب سکونتگاه ها به معنای ----- آن ها بر حسب اهمیت است.(رتبه بندی)(دی ۱۴۰۱) د) از پیوند یک مادر شهر با حومه ها و شهرک های مادر شهر دیگر، ----- به وجود می آید.(مگاالپلیس یا منطقه ابر شهری)(شهریور ۱۴۰۲)
۴	در جملات زیر عبارت صحیح را از داخل پرانتز یا کمانک ،انتخاب کنید. الف) با افزایش جمعیت یک مادرشهر و گسترش حومه های آن به تدریج ، منطقه (ابرشهری-مادرشهری) به وجود می آید.(خرداد ۱۴۰۱) ب) وضعیت یک سکونتگاه نسبت به پدیده های پیرامون آن (مقر- <u>موقعیت</u>) آن سکونتگاه می باشد.(شهریور ۱۴۰۱) ج) امروزه ، سرعت گسترش شهرنشینی در قاره (اروپا- <u>آسیا</u>) از سایر نواحی جهان بیشتر است.(دی ۱۴۰۱) د) فعالیت های متنوع در فضاهای محدود از ویژگی های سکونتگاه (روستایی- <u>شهری</u>) است.(شهریور ۱۴۰۲)
۵	گزینه مناسب را انتخاب کنید. الف) در کشور ما ، کلان شهر به شهرهایی گفته می شود که بیش از ----- نفر جمعیت داشته باشد.(شهریور ۱۴۰۱) ۱) ۱۰ میلیون ۲) ۵۰۰ هزار ۳) ۱ میلیون ✓ ۴) ۲ میلیون ب) همه موارد در ارتباط با عوامل موثر در توسعه " بخش های پیرامونی یک شهر " موثر هستند به جز : (دی ۱۴۰۱) ۱) گسترش حمل و نقل ۲) توسعه وسایل ارتباطی ۳) افزایش مادر شهرها ۴) گسترش شهرک های اقماری ✓ ج) همه عبارت ها درست هستند، به جز: (شهریور ۱۴۰۲) ۱) شهرهای پرجمعیت حوزه نفوذ گسترده تری دارند. ۲) سکونتگاههایی که دامنه نفوذ بیشتری دارند خدمات متنوع تری ارائه می دهند. ۳) همه سکونتگاه ها دارای آستانه نفوذ هستند. ۴) همه سکونتگاه ها دامنه نفوذ یکسانی دارند. ✓

ردیف	جغرافیا درس ۱
۶	اصطلاح زیر را تعریف کنید. (خرداد ۱۴۰۱) الف) شهرگرایی: (شهریور ۱۴۰۱) جواب: روندی اجتماعی و اقتصادی است که طی آن شیوه های زندگی - رفتار و عملکرد ، ارزش ها و مظاهر شهری در روستاها رواج می یابد.
۷	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. الف) دلایل افزایش نفوذ شهرها و شهرگرایی در روستاها را بنویسید. (دی ۱۴۰۱) جواب: بروز تحولات صنعتی و ورود کشورها به عصر نوسازی (مدرنیزاسیون) ب) محدوده جغرافیایی یکی از اولین مگالاپلیس های جهان را در نیمکره غربی بنویسید. (دی ۱۴۰۱) جواب: بوستن، واشنگتن
۸	چرا با اجرای طرح اصلاحات ارضی در کشورمان ، از سال ۱۳۴۱ ، مهاجرت روستاییان به شهرها ، شدت گرفت؟ (خرداد ۱۴۰۱) جواب: تقسیم نادرست زمین ، حمایت نکردن دولت از کشاورزان، توجه به صنایع مونتاژ و واردات کالا از کشورهای خارجی
۹	مگالاپلیس چگونه شکل می گیرد ؟ یک مورد مثال بزنید. (شهریور ۱۴۰۱) جواب: در بخشهایی از جهان در نتیجه گسترش فوق العاده زیاد دو یا چند مادر شهر در امتداد مسیرهای ارتباطی و حمل و نقل زنجیره مادر شهر و کلان شهری پدید می آیند. مثال شرق ایلات متحده از بوستن تا واشنگتن - مگالاپلیس ژاپن از توکیو تا یوکوهاما، (یک مورد کافی است).
۱۰	حوزه نفوذ سکونتگاهی شهر کوچک با مادر شهر مقایسه کنید. (دی ۱۴۰۱) جواب: حوزه نفوذ سکونتگاه شهر کوچک کم وسعت است ممکن است فقط به چند روستای پیرامون خود خدمات بدهد و ساکنان روستاهای پیرامون برای خرید و کار در کارخانه و استفاده از مراکز درمانی به آن شهر مراجعه کنند اما در حوزه نفوذ مادر شهر بسیار گسترده است و در برخی عملکردها مانند تولید و عرضه خودرو لوازم خانگی ، خدمات پیشرفته پزشکی بالاترین حوزه نفوذ را دارد .
۱۱	با توجه به متن زیر به سوالات پاسخ دهید. (خرداد ۱۴۰۲) «جغرافیدانان در رتبه بندی سکونتگاه ها بر حسب اهمیت به میزان جمعیت و عملکرد آنها توجه می کنند. در این رتبه بندی پایتخت ها در راس و سکونتگاههای بسیار کم جمعیت در قاعده هرم قرار می گیرند.» الف) در این سلسله مراتب بیشترین تنوع عملکرد مربوط به کدام سکونتگاه است؟ جواب: پایتخت ب) در چه صورتی مرتبه یک سکونتگاه در هرم سلسله مراتب به سمت راس ارتقا پیدا می کند؟ جواب : افزایش جمعیت (تنوع عملکرد)
۱۲	چرا جهان شهرها حوزه نفوذ بسیار وسیعی در سطح جهان دارند؟ (خرداد ۱۴۰۲) جواب: به سبب نقش مهم آن ها در اقتصاد و تجارت جهانی

۱۳	در نیمه اول قرن بیستم وضعیت مهاجرت از روستا به شهر در کشورهای توسعه یافته و صنعتی چگونه بوده است. (شهریور ۱۴۰۲) جواب: مهاجرت تدریجی و طولانی مدت بوده است و طی دهها سال و همگام با تحولات صنعتی شدن صورت گرفته است. در برخی از روستاها شهرنشینان به سرمایه گذاری و خرید زمینهای کشاورزی به منظور ایجاد کشت تجاری اقدام کردند و در نتیجه روستا نشینی کاهش یافته است.
۱۴	چرا سال های قبل از ۱۳۳۵ در کشور ایران ، به دوره شهرنشینی کند معروف است؟ (شهریور ۱۴۰۲) جواب: مهاجرت از روستا به شهرها به کندی صورت می گرفت و محصولات کشاورزی بخش عمده ی تولیدات داخلی را تشکیل می داد.

ردیف	جغرافیا درس ۲
۱	درستی یا نادرستی هر یک از عبارات های زیر را مشخص کنید. الف) در برخی نواحی روستایی ، با ماشینی کردن کشاورزی ، بیکاری گسترش پیدا کرده است.(درست)(خرداد ۱۴۰۱) ب)نوازندگان دوره گرد جزء بخش غیر رسمی اشتغال در شهرها محسوب می شوند.(درست)(شهریور ۱۴۰۱) ج) معماری و طراحی شهر ، بازتاب فرهنگ و هویت شهروندان است.(درست)(خرداد ۱۴۰۲) د) توسعه خدمات گردشگری از اقدامات موثر در حل مشکلات اقتصادی روستاییان است.(درست)(شهریور ۱۴۰۲)
۲	جاهای خالی را با عبارت مناسب کامل کنید. الف) تهیه و اجرای طرح هادی روستایی از وظایف ----- می باشد.(بنیاد مسکن انقلاب اسلامی)(شهریور ۱۴۰۱) ب) زاغه نشینی نوعی اسکان ----- است که علاوه بر حاشیه شهر ممکن است در نقاط مختلف شهر به وجود بیاید.(غیر رسمی)(دی ۱۴۰۱) ج) امروزه هدف اصلی مدیران و برنامه ریزان شهری ، تحقق ----- است.(شهر پایدار)(خرداد ۱۴۰۲) د) معماری و طراحی شهر ، بازتاب فرهنگ و ----- شهروندان است.(هویت)(شهریور ۱۴۰۲)
۳	در جملات زیر عبارت صحیح را از داخل پرانتز یا کمانک ،انتخاب کنید. الف) میزان جرم خیزی در محلات قدیمی و زاغه های شهری (کمتر - بیشتر) از سایر محلات است.(شهریور ۱۴۰۱) ب) مدیریت صحیح و کارآمد منابع آبی ، از ارکان مهم شهر (هوشمند - پایدار) است.(دی ۱۴۰۱) ج) در سرانه ، نسبت مساحت هر کاربری به (جمعیت - وسعت) محاسبه می شود.(خرداد ۱۴۰۲)
۴	گزینه مناسب را انتخاب کنید. الف) همه موارد از " ارکان شهر پایدار " به شمار می آیند، به جز: (خرداد ۱۴۰۱) ۱) تامین نیازهای شهروندان در حال و آینده ۲) بهره مندی منطقی و خردمندانه از منابع ۳) جلوگیری از تخریب و آلودگی محیط زیست ۴) هماهنگی مالی و فنی با هدف رفع نا برابری های فضایی ✓ ب) در کدام یک از ابعاد توسعه پایدار بین مناطق کشور از نظر دسترسی به منابع وامکانات تعادل برقرار می شود؟(شهریور ۱۴۰۱) ۱) توجه به عدالت در توسعه ✓ ۲) توجه به همه ابعاد توسعه ۳) توجه به آمایش دفاعی ۴) توزیع متوازن جمعیت ج) اگر مجموع فضاهای تجاری در یک شهر ۱۵۰۰۰۰ متر مربع و جمعیت آن شهر ۲۵۰۰۰ نفر باشد در کدام گزینه سرانه کاربری فضای تجاری در شهر مورد نظر به ازای هر نفر به درستی مشخص شده است؟(دی ۱۴۰۱) ۱) ۱۵ ۲) ۶ ✓ ۳) ۳ ۴) ۵ د) کدام گزینه با توجه به نیازهای حال و آینده، با ویژگی های عمده برنامه آمایش سرزمین مطابقت بیشتری دارد؟(خرداد ۱۴۰۲) ۱) توسعه گردشگری ۲) احداث مراکز درمانی ✓ ۳) ساخت مسکن ۴) استخراج معادن ه) کدام گزینه با مدل تصویر شده مطابقت دارد؟(شهریور ۱۴۰۲) ۱) گسترش شهرنشینی ۲) استخراج معادن ۳) طراحی خط بساویی ✓ ۴) بهره برداری از منابع آب

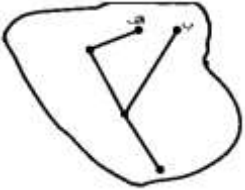

ردیف	جغرافیا درس ۲
۵	اصطلاح زیر را تعریف کنید. (خرداد ۱۴۰۱) الف) شهر یابدار: شهری که در آن نیازهای اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی ساکنان به طور عادلانه برطرف می شود بدون اینکه منافع نسل های بعدی به خطر بیفتد. کمترین اثرات نامطلوب را بر محیط زیست دارد. (شهریور ۱۴۰۱)
۶	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. الف) چرا صاحب نظران معتقد هستند که در طراحی مبلمان شهری باید فرهنگ و هنر بومی و ملی را تقویت کرد؟ (خرداد ۱۴۰۱) جواب: زیرا معماری و طراحی شهر بازتاب فرهنگ و هویت شهروندان است. ب) هدف از طراحی برنامه توسعه روستایی را بنویسید. (خرداد ۱۴۰۱) جواب: بهبود زندگی اقتصادی و اجتماعی روستائیان ج) دو مورد از دلایل کمی در آمد روستائیان را در سطح جهان نام ببرید. (دی ۱۴۰۱) جواب: پایین بودن میزان تولید، نداشتن مالکیت زمین، کمبود زمین، یکپارچه نبودن و قطعه قطعه بودن زمین های کشاورزی، نداشتن سرمایه لازم برای کشت تجاری، عدم دسترسی مناسب به بازارها، فروش یا عرضه محصولات با قیمت کم به واسطه
۷	در شهر هوشمند برای مدیریت و کنترل ترافیک چه اقداماتی صورت می گیرد؟ (۴ مورد) (شهریور ۱۴۰۱) جواب: هشدار برای پرهیز از ورود به مناطق پر ترافیک - پیدا کردن توقفگاه خالی - حسگر آلودگی هوا - کنترل روشنایی معابر - هشدار به پلیس در مورد تصادفات
۸	چرا در طراحی و مدیریت شهری، زیبایی شهر و فضاهای مختلف آن اهمیت زیادی دارد؟ (دی ۱۴۰۱) جواب: شهر موجودی زنده و فعال و انسان موجودی زیباپسند است و معماری و طراحی شهر بازتاب فرهنگ و هویت شهروندان است.
۹	ساماندهی واحدهای مسکونی در روستاهای ایران بر عهده کدام نهاد است و با چه هدفی صورت می گیرد؟ (دی ۱۴۰۱) جواب: بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، بهبود وضعیت اقتصادی و اجتماعی روستاها
۱۰	هدف از طراحی برنامه توسعه روستایی را بنویسید؟ (خرداد ۱۴۰۲) جواب: بهبود زندگی اقتصادی و اجتماعی روستائیان
۱۱	برای هر یک از مشکلات شهری مطرح شده زیر دو راهکار مناسب بنویسید. (شهریور ۱۴۰۲) الف) پدیده زاغه نشینی: تامین مسکن گروه های فقیر شهری و مهاجران - طرح های ساخت مسکن ارزان قیمت - اعطای وام مسکن ب) فروشندگان دوره گرد: حمایت از کارآفرینان - ایجاد غرفه هایی با اجاره ارزان برای فروشندگان دوره گرد - توسعه امکانات گردشگری
۱۲	ادامه جمله مقابل را بنویسید. (شهریور ۱۴۰۲) « آمایش سرزمین به معنای تنظیم رابطه انسان، --- » جواب: فضای جغرافیایی و فعالیت است.
۱۳	جهاد سازندگی در سال ۱۳۵۸ در کشورمان با چه اهدافی تشکیل شده است؟ (سه مورد) (شهریور ۱۴۰۲) جواب: رسیدگی به مناطق محروم - استقلال کشور - خود بسندگی (خود کفایی) کشاورزی

ردیف	جغرافیا درس ۳
۱	درستی یا نادرستی هر یک از عبارات های زیر را مشخص کنید. الف) دوچرخه وسیله ای مناسب برای سفرهای تا ۲۰ کیلومتر مسافت در شهرها است. (نادرست) (شهریور ۱۴۰۲)
۲	جاهای خالی را با عبارت مناسب کامل کنید. الف) امروزه لوکوموتیو های ----- ، بهترین وسیله از نظر سازگاری با محیط زیست است. (الکتریکی (برقی) (خرداد ۱۴۰۱) ب) برای سفرهای تا ۵ کیلومتر مسافت ، ----- ، وسیله ای مناسب در شهرها است. (دوچرخه) (خرداد ۱۴۰۱) ج) بهترین شیوه حمل و نقل سیالات حمل از طریق ----- است. (لوله) (شهریور ۱۴۰۱) د) بیش از چهار هزار سال قبل ، انسان ها برای حمل بار از ----- استفاده می کردند. (چارپایان) (خرداد ۱۴۰۲) ه) حمل و نقل با جابه جایی در پهنه ----- و فضای جغرافیایی سروکار دارد. (مکان) (شهریور ۱۴۰۲)
۳	در جملات زیر عبارت صحیح را از داخل پرانتز یا کمانک ، انتخاب کنید. الف) امروزه (ترکمستان - ایران) در میان کشورهای عضو اوپک ، طولانی ترین خطوط لوله نفت و گاز را دارد. (خرداد ۱۴۰۱) ب) امروزه ۹۰ درصد تجارت جهانی بر اساس وزن از طریق حمل و نقل (ریلی - آبی) انجام می گیرد. (شهریور ۱۴۰۱) ج) ارائه خدمات به ساکنین یک روستای دور افتاده از طریق حمل و نقل (ریلی - جاده ای) مناسب تر است. (دی ۱۴۰۱) د) به طور کلی هر چه حجم محموله بیشتر باشد ، هزینه حمل آن (کمتر - بیشتر) می شود. (خرداد ۱۴۰۲)
۴	گزینه مناسب را انتخاب کنید. الف) کدام یک از شیوه های حمل و نقل ، به سرمایه فراوانی نیاز دارد، اما بازدهی آن در آینده ، هزینه سرمایه گذاری را جبران می کند؟ (خرداد ۱۴۰۱) ۱) جاده ای ۲) ریلی ✓ ۳) هوایی ۴) دریایی ب) کدام شیوه حمل و نقل برای مسافت های دور مناسب نیست؟ (شهریور ۱۴۰۱) ۱) آبی ۲) لوله ای ۳) جاده ای ✓ ۴) هوایی ج) کدام تحول در نیمه دوم قرن بیستم ، سبب حل مشکل ترافیکی شده است؟ (دی ۱۴۰۱) ۱) احداث مراکز خدمات راهداری ۲) ساختن تعمیرگاه های اتومبیل ۳) ساختن آزاد راه ها و بزرگراه ها ✓ ۴) احداث خیابان های اصلی و فرعی
۵	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. الف) چرا اغلب مسافرین برای جابه جایی در مسافت های نسبتاً طولانی ، از حمل و نقل ریلی استفاده می کنند؟ (خرداد ۱۴۰۱) جواب: جابه جایی با قطار امنیت زیادی دارد، راحتی مسافران در قطار بسیار بیشتر از خودرو است ، هزینه حمل قطار در مسافت های طولانی کمتر از جاده است ، آلایندهی حمل و نقل ریلی برای محیط زیست بسیار کمتر از حمل و نقل جاده ای است ، مصرف سوخت در حمل و نقل ریلی کمتر از حمل و نقل جاده ای است. (دومورد کافی است). ب) مشکلات زیست محیطی ناشی از حمل و نقل را نام ببرید. (خرداد ۱۴۰۱) جواب: تاثیر حمل و نقل بر مصرف انرژی ، تاثیر حمل و نقل بر محیط زندگی ج) کدام تحولات از دهه ۱۹۷۰ میلادی ، ظرفیت جابجایی کالا را در شیوه حمل و نقل دریایی سرعت بخشیده است؟ (دی ۱۴۰۱) جواب: تولید کشتی رو - رو ، تولید و گسترش کشتی های کانتینربر

	د) دو مورد از مزایای انتقال مایعات به وسیله خطوط لوله را بنویسید. (دی ۱۴۰۱) جواب: انتقال حجم عظیمی از مایعات به طور شبانه روزی ، آسیب کمتر به محیط زیست ه) دو مورد از دلایل اهمیت اجتماعی حمل و نقل را بنویسید. (خرداد ۱۴۰۲) جواب: جابه جا شدن بین محل کار و سکونت ، دسترسی به مکان های درمانی و بهداشتی و آموزشی ، شرکت در فعالیت های اجتماعی، هنری و فرهنگی، امور تفریحی، گذارن اوقات فراغت ، ارتباط مردم و تبادل فرهنگی بین نواحی
۵	و) دو مورد از ویژگی های کشتی های کروز را بنویسید. (شهریور ۱۴۰۲) جواب: گردشگری و تفریحی هستند- مسافران مدت محدود روی آب گردش می کنند و دوباره به مقصد برمی گردند- سفر با این کشتی ها معمولاً پرهزینه است - برخی کشتی های کروز مانند هتل های چند طبقه هستند و رستوران ، سینما ، تئاتر ، استخر، زمین بازی و نظایر آن را دارند.
۶	به سوالات زیر پاسخ دهید. (خرداد ۱۴۰۱) الف) چرا امروزه میزان مصرف سوخت و آلاینده های محیط زیست در شیوه حمل و نقل جاده ای ، افزایش یافته است؟ جواب: تمایل مردم جهان به داشتن خودروی شخصی همواره رو به افزایش بوده است ، به طوری که امروزه برخی خانواده ها بیش از یک خودرو دارند. ب) نتایج حاصل از افزایش سفرها و تعداد خودروها را بنویسید. جواب: ایجاد تراکم ترافیکی در برخی مسیرها به ویژه ایام تعطیلات در جاده هایی که گنجایش کافی برای این افزایش را ندارند.
۷	چرا حمل و نقل یکی از اساسی ترین نیازهای روزانه مردم شهرها است؟ (خرداد ۱۴۰۱) جواب: امروزه با رشد شتابان شهرنشینی، شهرها بیشتر جمعیت جهان را در خود جای داده اند. به ویژه تعداد شهرهای پرجمعیت نیز در حال افزایش است. از سوی دیگر با گسترش شهرها و حومه نشینی فاصله بین محل کار و سکونت افزایش یافته است.
۸	دو مورد از معایب حمل و نقل هوایی را بنویسید. (شهریور ۱۴۰۱) جواب: ۱) کنترل ایمنی دقت بالایی نیاز دارد ۲) مصرف سوخت هواپیما نسبت به سایر شیوه ها گران تر است.
۹	به چه دلیل ماهیت حمل و نقل ، اساساً جغرافیایی است؟ (دی ۱۴۰۱) جواب: حمل و نقل با جابه جایی در پهنه مکان و فضای جغرافیایی سر و کار دارد و هدف آن ارتباط دادن مکان ها و نواحی به یکدیگر است.
۱۰	چگونه آب و هوا بر حمل و نقل تاثیر مستقیم دارد؟ (با ذکر یک مثال توضیح دهید) (دی ۱۴۰۱) جواب: در کشورهای اسکاندیناوی با توجه به زمستان سخت ، بارش برف و یخبندان ، تجهیزات خاصی در پاکسازی جاده ها یا احداث فرودگاه ها به کار می رود.
۱۱	عبارت های «ستون ۱» مربوط به انواع شیوه های حمل و نقل است . آنها را به جمله های مناسب در «ستون ۲» وصل کنید. (در ستون ۲ دو مورد اضافه است). (خرداد ۱۴۰۲)

ستون ۱	ستون ۲
الف) حمل و نقل ریلی جواب: ۵	۱- سم پاشی مزارع
ب) حمل و نقل هوایی جواب: ۱	۲- ایجاد تراکم ترافیکی
پ) حمل و نقل آبی جواب: ۳	۳- حمل تعداد زیادی وسیله نقلیه چرخ دار
	۴- خدمت رسانی به روستاهای دورافتاده
	۵- جابه جایی مسافر در مسیرهای نسبتاً طولانی
۱۲	چرا مسافرت با هواپیما بسیار گران و پرهزینه است؟ (شهریور ۱۴۰۲) جواب: مصرف سوخت آن گران است- احداث فرودگاه و تجهیزات مربوط به آن پرهزینه است - تولید و خرید هواپیما نیاز به سرمایه گذاری هنگفت دارد.
۱۳	چگونه گاز طبیعی ، نفت خام و فرآورده های نفتی از طریق خطوط لوله منتقل می شوند؟ (دو مورد نوشته شود) (شهریور ۱۴۰۲) جواب: بر سر لوله ها ایستگاه های پمپاژ وجود دارد . گاز طبیعی ، نفت خام و فرآورده های نفتی با فشار به درون لوله ها رانده می شوند . در نزدیکی برخی مکان های توزیع فرآورده هایی مانند گاز شهری ، ایستگاه های فشار شکن یا افت فشار قرار می دهند.

ردیف	جغرافیا درس ۴
۱	درستی یا نادرستی هر یک از عبارت های زیر را مشخص کنید. الف) هر چه حجم محموله بیشتر باشد هزینه حمل آن کمتر است. (درست) (شهریور ۱۴۰۱) ب) شبکه ، مجموعه ای از مسیرها و راه های ارتباطی است. (نادرست) (دی ۱۴۰۱) ج) یکی از دلایل انحراف و پیچ و خم راه ها ، جلوگیری از ایجاد ترافیک در برخی نقاط است. (درست) (خرداد ۱۴۰۲)
۲	جاهای خالی را با عبارت مناسب کامل کنید. الف) به ترکیب دو یا چند شیوه حمل و نقل ، حمل و نقل ----- گفته می شود. (چند وجهی یا چند منظوره) (شهریور ۱۴۰۱) ب) در مدیریت حمل و نقل شهری باید ----- همه اقشار و طبقات اجتماعی به وسایل حمل و نقل با حداقل هزینه ، در نظر گرفته شود. (دسترسی عادلانه) (دی ۱۴۰۱)
۳	در جملات زیر عبارت صحیح را از داخل پرانتز یا کمانک ، انتخاب کنید. الف) پل ها و ساختمان ها از عوامل (طبیعی - انسانی) انحراف پیچ و خم ها محسوب می شوند. (شهریور ۱۴۰۱) ب) یکی از موضوعات مهم در مدیریت حمل و نقل (تقویت فرهنگ بیمه - تامین ایمنی) مسافران در هنگام جا به جایی آنان است. (شهریور ۱۴۰۲)
۴	گزینه مناسب را انتخاب کنید. الف) برای ساخت جاده بین دو نقطه چهار مسیر پیشنهاد شده است ، با بررسی های دقیق شاخص انحراف این مسیرها محاسبه و اعداد زیر به دست آمده است. با توجه به شاخص انحراف کدام مورد از این مسیرها مستقیم تر است؟ (شهریور ۱۴۰۱) (۱) ۱۸۰ (۲) ۱۵۰ (۳) ۲۰۰ (۴) ۱۲۰ ✓ ب) به تصویر مقابل توجه کنید ، از مکان جغرافیایی " الف تا ب " به ترتیب چند گره و چند مسیر وجود دارد؟ (خرداد ۱۴۰۲) (۱) ۴ و ۳ (۲) ۳ و ۳ ✓ (۳) ۲ و ۳ (۴) ۴ و ۳
۵	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. الف) به چه علت قابلیت دسترسی میان مکان هایی که تعداد گره های کمتری دارند ، مطلوب تر است؟ (خرداد ۱۴۰۱) جواب: زیرا تعداد نقاط بیشتر به معنای تراکم رفت و آمد و تاخیر زمانی بیشتر است. ب) دلیل تقویت "فرهنگ بیمه" را به عنوان یکی از گام های مهم در زمینه فرهنگ ایمنی بنویسید. (خرداد ۱۴۰۱) جواب: زیرا به بیمه گذاران کمک می کند که آسودگی خاطر داشته باشد و پس از وقوع حوادث احتمالی بخشی از خسارت ها و ضررهایشان جبران شود. ج) فعالیت های برنامه ریزی و اجرایی در مدیریت حمل و نقل با کدام هدف صورت می گیرد. (دی ۱۴۰۱) جواب: بهینه کردن سامانه های حمل و نقل د) کدام اقدامات با توجه به ترویج فرهنگ دوچرخه سواری و گسترش آن ضرورت دارد؟ (خرداد ۱۴۰۲) جواب: احداث مسیرهای ویژه دوچرخه سواری ، ایجاد توقفگاه های (پارکینگ) امن دوچرخه
۶	مهمترین مشکلات حمل و نقل در شهرهای بزرگ را بنویسید. (شهریور ۱۴۰۱) جواب: ترافیک که موجب اتلاف وقت ساکنان می شود. افزایش آلودگی هوا - افزایش بیماری ها، خستگی ، استرس و فشار خون - آلودگی صوتی و آلودگی منظر - مشکلات کمبود پارکینگ - هزینه احداث بزرگراه و خرید ناوگان حمل و نقل

ردیف	جغرافیا درس ۴
۷	به ساکنان مناطقی که در نزدیکی ریل قطار هستند ، برای حفظ ایمنی چه آموزش هایی باید داده شود؟(شهریور ۱۴۰۱) جواب: از توقف روی ریل خود داری کنند ، از پرتاب اشیاء به سمت قطار و خسارت زدن به اموال عمومی خود داری کنند.
۸	چرا مدیریت حمل و نقل درون شهری یکی از موضوعات مهم شهرها در چند دهه اخیر بوده است؟(دی ۱۴۰۱) جواب: افزایش شهرهای پرجمعیت ، گسترش شهرها و حومه نشینی سبب افزایش فاصله بین محل کار و سکونت شده است . جابه جایی های روزانه به ویژه برای شهرهایی که مقصد گردشگری هستند، سبب شده است تا وسایل حمل و نقل مناسبی فراهم شود.
۹	برای عبارت زیر دلیل مناسبی را بنویسید.(خرداد ۱۴۰۲) " سرمایه گذاری در زمینه توسعه حمل و نقل به ویژه حمل و نقل آبی و ریلی می تواند موجب پیشرفت اقتصاد و گسترش تجارت کشور ما با سایر کشورها شود." جواب: داشتن موقعیت جغرافیایی و ترابری بسیار مناسب در منطقه جنوب غربی آسیا و قفقاز
۱۰	چرا امروزه برنامه ریزان تلاش می کنند به جای استفاده از یک شیوه حمل کالا از مبدا تا مقصد از دو یا چند شیوه استفاده کنند؟(شهریور ۱۴۰۲) جواب: تا بتوانند زمان و هزینه حمل و نقل را به خوبی مدیریت کنند.
۱۱	به تصویر مقابل دقت کنید و به سوالات زیر پاسخ دهید.(شهریور ۱۴۰۲) الف) در کدام تصویر ، مسیر کوتاه تری وجود دارد؟ جواب: تصویر الف ب) برای گفته خود دو دلیل بیاورید. جواب: ترکیبی از مسیر طولانی و کوتاه ، تونل کوتاه
۱۲	چرا در مدیریت حمل و نقل باید به میزان و نوع تقاضا توجه کرد؟(شهریور ۱۴۰۲) جواب: ناحیه ای که در آن جمعیت زیادی نیاز به جابه جایی دارند یا رساندن خدمات آموزشی و بهداشتی به آن ضروری است ، نسبت به نواحی که تقاضای حمل و نقل فصلی یا موقتی دارند در اولویت قرار می گیرند.

ردیف	جغرافیا درس ۵
۱	درستی یا نادرستی هر یک از عبارات های زیر را مشخص کنید. الف) همه زمین لرزه هایی که به دلیل دینامیک درونی زمین شکل می گیرند ، بسیار خطرناک هستند.(نادرست)(خرداد ۱۴۰۱) ب) میزان تخریب ناشی از زلزله در گسل های واگرا نسبت به سایر گسل های بیشتر است . (نادرست) (شهریور ۱۴۰۱) ج) درخشکسالی آب و هوایی ، باید میزان ریزش های جوی کمتر از مقدار بارش ، در یک منطقه ، مورد توجه قرار گیرد.(نادرست)(دی ۱۴۰۱) د) پوسته زمین یکپارچه نیست و در زیر آن ، ماده تشکیل دهنده به حالت نیمه جامد و خمیر مانند است.(نادرست)(خرداد ۱۴۰۲) ه) ماده تشکیل دهنده گشته زمین به حالت نیمه جامد است.(نادرست)(شهریور ۱۴۰۲)
۲	جاهای خالی را با عبارت مناسب کامل کنید. الف) آنچه در اغلب زمین لرزه ها تلفات انسانی را بیشتر می کند ، مشکلاتی است که ---پیش می آید.(پس از وقوع زمین لرزه)(خرداد ۱۴۰۱) ب) به حجم آبی که در زمان معین از یک مقطع رود عبور می کند -----رود می گویند.(آبدهی یا دبی) (شهریور ۱۴۰۱) ج) خشکسالی ، یک دوره --- است که طی آن یک منطقه با کمبود غیر منتظره بارش و ذخیره آبی مواجه می شود.(کم آبی)(خرداد ۱۴۰۲) د) گستره زمین لغزش ها بسیار کمتر از مخاطراتی مانند ----- است .(زمین لرزه) (شهریور ۱۴۰۲)
۳	در جملات زیر عبارت صحیح را از داخل پرانتز یا کمانک ،انتخاب کنید. الف)در حوضه های گرد ، مدت زمان (کمتری - بیشتری) صرف می شود تا آب آبراه ها خارج شوند.(خرداد ۱۴۰۱) ب) برای اندازه گیری شدت زمین لرزه از مقیاس (مرکالی - ریشتر) استفاده می شود.. (شهریور ۱۴۰۱) ج) شدیدترین تنش زمین لرزه در (مرکز سطحی - نقطه کانونی) آن روی می دهد. (خرداد ۱۴۰۲)
۴	گزینه مناسب را انتخاب کنید. الف) کدام گزینه با علت وقوع زمین لرزه مطابقت دارد؟ (دی ۱۴۰۱) ۱) حرکت همرفتی مواد داخل گشته ✓ ۲) شکسته شدن سنگ ها ۳) تغییرات سطح آب دریاها ۴) جنبش ناگهانی پوسته زمین ب) همه موارد از عوامل موثر در وقوع زمین لرزه هستند ، به جز : (خرداد ۱۴۰۲) ۱) حرکت همرفتی مواد داخل گشته ۲) کاهش مقاومت سنگ های پوسته زمین ۳) شکسته شدن سنگ ها در امتداد گسل ها ۴) افزایش دما از سطح زمین به سمت عمق ✓ ج) در چه فصلی آبدهی رودهای کشورمان افزایش می یابد؟(شهریور ۱۴۰۲) ۱)اواخر تابستان و اوایل پاییز ۲) اوایل پاییز و زمستان ۳)اواخر بهار و تابستان ۴) زمستان و اوایل بهار ✓
۵	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. الف)چرا بارش های شدید و کوتاه مدت ، منجر به زمین لغزش نمی شوند.(خرداد ۱۴۰۱) جواب: زیرا بارش های شدید به سرعت جاری می شوند و کمتر نفوذ پیدا می کنند تا موجب لغزش شوند. ب) از عوامل طبیعی موثر در شکسته شدن سدها ، دو مورد بنویسید.(خرداد ۱۴۰۲) جواب: زمین لرزه ، بارش بیش از گنجایش مخزن سد ج) نقش رودخانه ها را در شکل گیری « فراوان ترین نوع لغزش دامنه ای » بنویسید.(خرداد ۱۴۰۲) جواب: رودها با حفر و فرسایش کناره آبراهه ها ، تکیه گاه دامنه را از بین می برند. د) مهمترین پیامد های خشکسالی را بنویسید.(خرداد ۱۴۰۲)

	جواب: کاهش یا از بین رفتن محصولات کشاورزی و بروز قحطی و گرسنگی
ردیف	جغرافیا درس ۵
۵	(و) چرا کمربند میانی اقیانوس اطلس یکی از مهم ترین مناطق زلزله خیز جهان است؟ (شهریور ۱۴۰۲) جواب: زیرا جایی است که پوسته بستر اقیانوس در حال باز شدن و گسترش است.
۶	به سوالات زیر پاسخ دهید. (شهریور ۱۴۰۲) الف) معمول ترین نوع خشک سالی کدام است؟ جواب: خشک سالی آب و هوایی ب) در چه شرایطی این نوع خشکسالی ایجاد می شود؟ جواب: اگر میزان بارش در یک منطقه از حد میانگین بارندگی سالانه آن منطقه (که بر اساس یک دوره ۳۰ ساله به دست می آید) کمتر باشد می توان گفت در آن منطقه خشک سالی رخ داده است. (به ویژه اگر این کم شدن بارش در یکی دو سال بعدی تداوم داشته باشد).
۷	چرا میان محل زمین لرزه ها و مرز صفحات لیتوسفر زمین ، ارتباط تنگاتنگی وجود دارد؟ (خرداد ۱۴۰۱) جواب: حرکات صفحات لیتوسفر زمین ابتدا موجب کشیدگی و فشردگی پوسته زمین می شوند ادامه این روند شکستگی هایی به نام گسل را ایجاد می کند و حرکت گسلها موجب زمین لرزه می شود.
۸	در چه صورتی وقوع سیل خسارت بار خواهد بود؟ (خرداد ۱۴۰۱) جواب: اگر آبدهی رود آن قدر افزایش یابد که از ظرفیت رود فراتر رود و سرریز شود سیل خسارت بار می شود.
۹	با توجه به سرعت جابه جایی مواد در زمین لغزش ، کدام نوع از این حرکت دامنه ای ، بسیار مخاطره آمیز و خسارت بار است؟ دلیل خود را بنویسد. (خرداد ۱۴۰۱) جواب: لغزش های ناگهانی و سریع. زیرا طی آنها توده لغزشی با سرعت زیاد به سمت پایین دامنه حرکت می کند.
۱۰	چرا خطرات وقوع خشکسالی در مقایسه با اثرات ناشی از خشکی هوا ، بیشتر است؟ (خرداد ۱۴۰۱) جواب: زیرا پوشش گیاهی یا زندگی جانوری هر منطقه با نوع آب و هوای آن سازگار شده است وقتی بارش منطقه از میانگین آن منطقه کمتر شود موجودات زنده نمی توانند با شرایط جدید سازگار شوند.
۱۱	ترسالی چه زمانی روی می دهد؟ (شهریور ۱۴۰۱) جواب: ترسالی زمانی روی می دهد که میزان بارندگی سالیانه یک منطقه از حد میانگین منطقه بیشتر باشد.
۱۲	چرا در حوضه آبخیز کشیده شده ، احتمال وقوع سیل کمتر است (شهریور ۱۴۰۱) جواب: در حوضه های کشیده مدت زمان طولانی سپری می شود تا آب جاری مسافت سرچشمه تا خروجی را طی کند. در نتیجه آب سرشاخه ها به تدریج به طور متوالی تخلیه می شود.
۱۳	اصطلاح زیر را تعریف کنید. (شهریور ۱۴۰۱) مرکز سطحی زمین لرزه: جواب: به ناحیه ای از سطح زمین که روی کانون زمین لرزه قرار دارد مرکز سطحی زلزله گفته می شود.
۱۴	علت اصلی لرزه خیزی در محل شکستگی های سرزمین ایران را بنویسید. (دی ۱۴۰۱) جواب: ایران در مرکز کمربند زمین لرزه آلپ - هیمالیا قرار دارد . همگرایی صفحات عربستان و اقیانوس هند - اوراسیا
۱۵	با توجه به ویژگی های « شبکه زهکشی رود » به سوالات زیر پاسخ دهید. (دی ۱۴۰۱) الف) کار شبکه زهکشی را بنویسید. جواب: جمع آوری و تخلیه آب حاصل از بارش در سطح زمین

	(ب) در چه صورتی میزان آب دهی شبکه زهکشی بیشتر می شود؟ جواب: هر قدر حوضه آبخیز یک رود وسیع تر باشد آبدهی آن نیز بیشتر است.
ردیف	جغرافیا درس ۵
۱۶	چگونه فوران های آتشفشانی به صورت «دوغاب گلی» نقش موثری در ایجاد زمین لغزش ها دارند و بسیار خطر آفرین هستند؟ (دی ۱۴۰۱) جواب: خروج و انباشته شدن خاکسترهای آتشفشانی با ضخامت زیاد در سطح دامنه ها و سپس وقوع بارش موجب اشباع آنها می شود. دوغاب گلی حاصل به صورت روانه های بسیار سیال در می آید.
۱۷	علت وقوع زمین لرزه های مکرر در غرب آمریکای جنوبی را بنویسید. (خرداد ۱۴۰۲) جواب: برخورد (حرکت همگرایی) پوسته کف اقیانوس آرام و پوسته آمریکای جنوبی
۱۸	با دقت در نقشه پراکندگی زمین لغزش های اصلی در ایران توجه کنید و به سوالات زیر پاسخ دهید. (خرداد ۱۴۰۲) الف) علت تراکم نقاط تیره رنگ در بخش های شمالی ایران را بنویسید. (سه مورد) جواب: شیب زیاد، انباشته شدن حجم زیادی از رسوبات فرسایش یافته و ناپیوسته، تراکم درختان و گیاهان ، وجود تعداد زیادی درز و شکاف و نفوذ باران ب) مهم ترین دلیل کاهش اصطکاک بین توده لغزشی و زیر بنا را تعیین کنید. جواب: نفوذ آب باران سبب افزایش وزن دامنه می شود.
۱۹	چرا در زمان وقوع زلزله ، بناهای روستایی بیشتر از ساختمان های شهری آسیب می بینند؟ (خرداد ۱۴۰۲) جواب : مقاومت کمتر مصالح مورد استفاده در خانه های روستایی (سکونتگاه های خشت و گلی) و عدم رعایت اصول مهندسی در ساختمان سازی
۲۰	چه نوع موادی در زمین لغزش به سمت پایین دامنه می لغزند؟ (سه مورد نوشته شود.) تخته سنگ – ماسه – گل و لای – یا ترکیبی از این مواد
۲۱	متن زیر دارای دو مفهوم نادرست است. آن ها را اصلاح کنید و سپس متن را به طور کامل بازنویسی کنید. " امروزه با استفاده از وسایل پیشرفته ، می توان علائم زمین لرزه را قبل از وقوع زلزله دریافت کرد. به طور کلی زمین لرزه ها قابل پیش بینی هستند و لرزش های کوچک ناشی از آن ، توسط انسان احساس نمی شوند." جواب: امروزه با استفاده از وسایل پیشرفته ، می توان علائم زمین لرزه را قبل از وقوع زلزله دریافت کرد. به طور کلی زمین لرزه ها غیر قابل پیش بینی هستند و لرزش های کوچک ناشی از آن ، توسط دستگاه های حساس لرزه نگار ثبت می شوند.

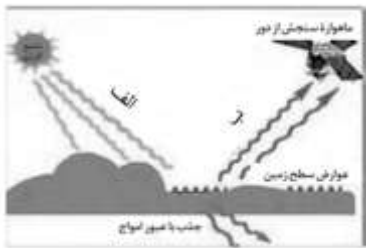
ردیف	جغرافیا درس ۶
۱	درستی یا نادرستی هر یک از عبارت های زیر را مشخص کنید. الف) پس از توقف بارش و فروکش کردن سیل ، مرمت فوری راه های ارتباطی ، از اقدامات ضروری است.(درست)(خرداد ۱۴۰۱) ب) روش غیر سازه ای مقابله با سیل ، اثر نامطلوب کمتری بر روی محیط زیست دارد.(درست)(شهریور ۱۴۰۱) ج) پرهیز از مصرف آب های سطحی و زیر زمینی از راهکارهای مدیریت خشکسالی است.(نادرست)(خرداد ۱۴۰۲)
۲	جاهای خالی را با عبارت مناسب کامل کنید. الف) هرگونه عامل محیطی که سلامتی انسان را تهدید یا به اموال و دارایی های آن خسارت وارد کند،----است.(مخاطره)(شهریور ۱۴۰۱) ب) در روش سازه ای ، قبل از وقوع سیل ، شدت جریان بر اساس روش های ---- محاسبه می شود.(هیدرولوژی)(خرداد ۱۴۰۲)
۳	در جملات زیر عبارت صحیح را از داخل پرانتز یا کمانک ،انتخاب کنید. الف) هر گونه عامل محیطی که سلامتی و حیات انسان ها و موجودات زنده را تهدید می کند ،(مخاطره- بحران) نامیده می شود.(خرداد ۱۴۰۱) ب) در ایران مسئولیت مدیریت بحران به عهده سازمان مدیریت بحران و وابسته به وزارت (مسکن و شهرسازی- کشور) است (خرداد ۱۴۰۲). ج) دلیل اصلی خسارت های ناشی از سیلاب های اخیر کشورمان (تغییر کاربری اراضی- افزایش جمعیت) است.(شهریور ۱۴۰۲)
۴	گزینه مناسب را انتخاب کنید. الف) کدام مورد از مزایای ساماندهی شبکه زهکشی سطح توده لغزشی نیست.(خرداد ۱۴۰۱) ۱) کاهش نفوذ پذیری آب ۲) مقاوم سازی سطح زمین ✓ ۳) افزایش سرعت تخلیه آب حاصل از بارش ۴) کنترل وزن دامنه
۵	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. الف) دو مورد از اقدامات قبل از وقوع زمین لغزش را بنویسید.(خرداد۱۴۰۱) جواب: کارهای ایمن سازی مانند مقاوم سازی لوله های انتقال انرژی و پایداری سطح شیب دار ب) مهم ترین وظایف ساکنین سکونتگاه های شهری و روستایی را در جهت مدیریت خشکسالی بنویسید.(دی ۱۴۰۱) جواب: صرفه جویی در مصرف آب و پرهیز از مصرف بی رویه آب های سطحی و زیر زمینی موجود ج) دو مورد از اقدامات حین وقوع زمین لغزش را بنویسید.(شهریور ۱۴۰۲) جواب: باید به سرعت از مسیر لغزش ها دور شویم و به سازمان های امداد و نجات اطلاع دهیم.
۶	در مدیریت پس از وقوع سیل ، با استفاده از کدام روش های سازه ای ، هدایت و انحراف یا مهار سیل انجام می شود؟(۴مورد)(خرداد ۱۴۰۱) جواب: اصلاح بستر رودخانه- ایجاد کانالهای انحرافی- ایجاد دیوارهای مهارکننده و پایدار کننده- احداث سدهای ذخیره ای و سدهای تنظیمی (چهار مورد کافی است.)
۷	کشاورزان (در بخش زراعت و باغداری) با انجام کدام راهکارها می توانند به مدیریت خشک سالی کمک نمایند.(خرداد ۱۴۰۱) جواب: پرهیز از کشت محصولاتی که به آب زیاد نیاز دارند، کاشت گیاهان مقاوم به خشکی و محصولاتی که به آب کمتری نیاز مند هستند ، افزایش بهره وری آبیاری در کشاورزی و استفاده از روشهای آبیاری تحت فشار (ذکر سه مورد)

ردیف	جغرافیا درس ۶
۸	حریم سیل گیر رودخانه ها چگونه تعیین می شود؟ (شهریور ۱۴۰۱) جواب: برای تعیین حریم سیل با انجام محاسبات آماری بر اساس آبدهی گذشته یک رودخانه بالاترین سطحی که احتمال دارد آب آن رود در آینده در حین وقوع سیل در نظر میگیرند و اجازه ساخت و ساز نمی دهند.
۹	قبل از ساخت و ساز در سطوح شیب دار برای مقابله با خطر احتمالی زمین لغزش به چه نکاتی باید توجه کرد! (شهریور ۱۴۰۱) جواب: مطالعات خاک شناسی و پایداری زمین انجام پذیرد کارهای ایمن سازی مانند مقاوم سازی لوله های انتقال انرژی پایداری سطوح شیب دار و نظایر آن انجام پذیرد.
۱۰	ادامه جمله های زیر را به درستی کامل کنید : " هنگام وقوع زمین لرزه اگر در خیابان هستیم ، باید ----- " (دی ۱۴۰۱) جواب: از ساختمان های بلند و تیرهای چراغ برق و تابلوهای مغازه ها فاصله بگیریم. " اگر در زمان وقوع زمین لرزه در حال رانندگی هستیم ، باید ----- " (خرداد ۱۴۰۲) جواب: خودرو را کنار خیابان یا جاده و دور از ساختمان های بلند یا تیرهای برق متوقف کنیم و تا پایان زمین لرزه در خودرو بمانیم.
۱۱	چرا در مدیریت پیش از وقوع سیل از روش های آبخیزداری استفاده می شود؟ (خرداد ۱۴۰۲) جواب: تاثیرات نامطلوب کمتری بر محیط زیست دارند در دراز مدت مفید تر و بسیار کم هزینه تر هستند.
۱۲	چگونه می توان شبکه زهکشی سطح توده لغزشی را ساماندهی کرد؟ (خرداد ۱۴۰۲) جواب: با اصلاح و مرمت شبکه زهکشی آب باران کمتر نفوذ می کند. و به سرعت تخلیه می شود.
۱۳	کلیه اقداماتی که در مدیریت مخاطرات طبیعی انجام می شوند ، چگونه می توانند به انسان کمک کنند. (شهریور ۱۴۰۲) جواب: به کمک آن ها می توان از بروز حوادث ناگوار پیشگیری کرد یا در صورت بروز آن حوادث می توان آثار آن ها را کاهش داد و شرایط لازم برای امداد رسانی سریع و بهبود اوضاع را فراهم کرد.

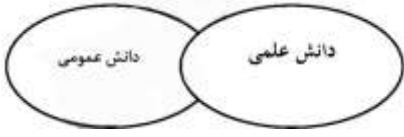
ردیف	فنون و مهارت ها
فنون و مهارت های ۱	
۱	جاهای خالی را با عبارت مناسب کامل کنید. (الف) در سامانه اطلاعات جغرافیایی، داده ها و اطلاعات از ----- جمع آوری می شوند.(محیط)(دی ۱۴۰۱)
۲	در جملات زیر عبارت صحیح را از داخل پرانتز یا کمانک، انتخاب کنید. (الف) مجاورت ایران با دریای عمان، از داده های (مکانی- توصیفی) در سامانه ی اطلاعات جغرافیایی است.(دی ۱۴۰۱)
۳	به سوال زیر پاسخ کوتاه دهید. (الف) با استفاده از کدام قابلیت سامانه اطلاعات جغرافیایی می توان در نقشه های کاربری زمین، لایه های جدیدی را تولید کرد؟ (دی ۱۴۰۱) جواب: جمع بندی و تلفیق لایه های مختلف
۴	هر یک از موارد زیر به کدام یک از "مراحل کار در سامانه اطلاعات جغرافیایی" مربوط می شود؟(خرداد ۱۴۰۱) (الف) اطلاعات به صورت گزارش و نقشه نمایش داده می شود. جواب: خروجی (ب) ویژگی های پدیده های طبیعی و انسانی جمع آوری می شود. جواب: ورودی (ج) اطلاعات در محیط نرم افزار، کد بندی و ذخیره می شود. جواب: ورودی (د) اطلاعات به صورت نتایج برای تصمیم گیری بهینه، ارائه می شود. جواب:خروجی
۵	قصد داریم یک سالن ورزشی در روستایی احداث کنیم، برای مکان یابی این سالن به کدام داده های جغرافیایی نیاز است؟(شهریور ۱۴۰۱) جواب: شیب زمین ها، جمعیت روستا، تراکم جمعیت در نقاط مختلف، پوشش گیاهی، فاصله خانه ها، محدوده زمین های کشاورزی
۶	چگونه در سامانه اطلاعات جغرافیایی پس از جمع آوری اطلاعات، قابلیت بازیابی و مشاهده هر لایه از اطلاعات وجود دارد؟(خرداد ۱۴۰۲) جواب: داده ها و اطلاعات به صورت لایه لایه در نرم افزار قرار می گیرند و با استفاده از نقشه های GIS (نقشه های هوشمند) این امکان فراهم می شود.
۷	چگونه در سازمان فضایی ایران، داده های رقومی به "تصاویر ماهواره ای" تبدیل می شوند؟(خرداد ۱۴۰۲) جواب: ارسال داده های رقومی به گیرنده ها دریافت داده هاتوسط نرم افزارها و تحلیل تصاویر
فنون و مهارت های ۲	
۸	گزینه مناسب را انتخاب کنید. (الف) کدام گزینه در ارتباط با "خط بین المللی زمان" درست است؟(خرداد ۱۴۰۱) (۱) از مشکلات روز تقویمی، در مکان های مختلف که خط روزگردان از آن ها عبور کرده، جلوگیری می کند. ✓ (۲) خط روزگردان در جهت شرق، یک روز از تقویم کم می کند. (۳) خط روزگردان در جهت غرب، یک روز به تقویم اضافه می کند. (۴) بین مکان های واقع بر نصف النهار مبدا، اختلاف زمانی ایجاد می کند.
۹	با استفاده از کلمات داده شده، به سوالات پاسخ دهید.(یک کلمه اضافی است). (خرداد ۱۴۰۱) اطلاعات رقومی - لندست - سنجنده - پدیده های نامرئی - امواج الکترومغناطیس (الف) ماهواره ها به وسیله آن می توانند اطلاعات زمینی را رصد و برداشت کنند. جواب: سنجنده (ب) سطح زمین بخشی از آن را از خورشید دریافت و بازتاب می کند. جواب: امواج الکترومغناطیس (ج) طیف های مختلف بازتاب شده از سطح زمین به این صورت ثبت و دریافت می شود. جواب: اطلاعات رقومی (د) تقریباً هر ۲۴ ساعت یک بار به دور زمین می چرخد و با استفاده از نور از تمام زمین تصویر برداری می کند. جواب: لندست

فنون و مهارت ها	ردیف
۱) اگر شهر «الف» بر روی نصف النهار ۶۵ درجه غربی و شهر «ب» بر روی نصف نهار ۲۰ درجه غربی قرار داشته باشد، (خرداد ۱۴۰۱) (انجام محاسبات الزامی است) الف) اختلاف ساعت این دو شهر چقدر است؟ جواب: اختلاف ساعت $3 = 45 \div 15$ اختلاف درجه $40 = 65 - 20$ ب) اگر ساعت در شهر «ب» ۱۶ باشد، ساعت در شهر «الف» چند است؟ جواب: (۱ بعد از ظهر) $13 = 16 - 3$ ۲) شهر «الف» بر طول جغرافیایی ۱۵۰ درجه شرقی و شهر «ب» بر روی طول ۹۰ درجه شرقی واقع شده اند. مطلوب است: (شهریور ۱۴۰۱) الف) این دو شهر چند ساعت اختلاف زمانی دارند؟ جواب: اختلاف ساعت $4 = 15 \div 60$ اختلاف درجه $60 = 150 - 90$ ب) اگر در شهر «ب» ساعت ۸ صبح باشد در شهر «الف» ساعت چند است؟ جواب: در شهر الف ساعت ۱۲ ظهر است $12 = 8 + 4$ ۳) شهر «الف» روی نصف النهار ۲۵ درجه طول شزقی قرار دارد و شهر «ب» روی نصف النهار ۵۵ درجه طول شرقی واقع شده است. (خرداد ۱۴۰۲) الف) اختلاف ساعت این دو شهر چقدر است؟ جواب: اختلاف ساعت $30 = 55 - 25$ اختلاف درجه $2 = 15 \div 30$ ب) اگر ساعت در شهر «الف» ۹ صبح باشد، در شهر «ب» ساعت چند است؟ جواب: $11 = 9 + 2$ ۱۱ صبح	۱۰
اختلاف زمانی دو شهر تهران و تبریز حدود ۲۰ دقیقه است. اگر طول جغرافیای تهران ۵۱ درجه و ۲۵ دقیقه باشد، طول جغرافیایی تبریز چقدر است؟ (دی ۱۴۰۱) جواب: $300 = 20 \times 15$ $5 = 60 \div 300$ $46 = 51 - 5$ طول جغرافیایی شهر تبریز ۲۵ و ۴۶	۱۱
به سوال زیر پاسخ کوتاه دهید. الف) از سامانه موقعیت یابی جهانی، در چه اموری استفاده می شود؟ (دو مورد) (خرداد ۱۴۰۲) جواب: نقشه برداری - طرح های عمرانی - کوهنوردی - عملیات امداد و نجات در حوادث مختلف (زمین لرزه، سیل و ...) - ردیابی و کنترل ترافیک	۱۲
چرا موقع اذان مغرب در مشهد از شهر تهران جلوتر است؟ (خرداد ۱۴۰۲) جواب: با توجه به حرکت زمین از غرب به شرق مناطق شرقی تر زودتر در مقابل خورشید قرار می گیرند یا (ابتدا شهر مشهد و سپس تهران مقابل خورشید قرار می گیرد).	۱۳

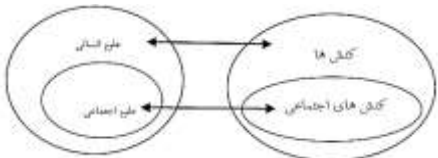
فنون و مهارت های ۳

با استفاده از کلمات داده شده ، به سوالات پاسخ دهید.(یک کلمه اضافی است). (خرداد ۱۴۰۱) لندست- امواج نامرئی- امواج مرئی- فروسرخ- سنجش از دور الف) بخش کوچکی از امواج الکترومغناطیسی که با چشم می توان آن را دید. جواب: امواج مرئی ب جزء طیف های نامرئی امواج الکترومغناطیسی محسوب می شود. جواب: فروسرخ ج) ماهواره هایی که اطلاعات منابع زمینی را رصد، ثبت و دریافت می کنند. جواب: لندست د) به دانش و فن جمع آوری اطلاعات از پدیده های سطح زمین گفته می شود. جواب : سنجش از دور	۱۴
چگونه تصاویر ماهواره ای می توانند اطلاعاتی را از سطح خشکی ها و دریاها ذخیره و نمایش دهند.(دی ۱۴۰۱) جواب: امروزه با استفاده از بازتاب های طیف الکترو مغناطیسی پدیده های سطح زمین که سنجنده ها دریافت می کنند اطلاعاتی را از سطح خشکی ها و دریاها ذخیره و پردازش می کنند.	۱۵
گزینه مناسب را انتخاب کنید. الف) کدام گزینه به ترتیب با قسمت های «الف و ب» مطابقت بیشتری دارد؟(خرداد ۱۴۰۲) ۱) انتشار - انتشار ۲) انعکاس - انتشار ۳) انتشار - انعکاس ✓ ۴) انعکاس - انعکاس	۱۶
چرا سنجنده ها بر خلاف چشم انسان می توانند بازتاب طیف گرمایی را دریافت کنند؟ جواب: سنجنده ها با استفاده از بازتاب های طیف الکترو مغناطیسی پدیده های سطح زمین اطلاعاتی را از سطح خشکی ها و دریاها ذخیره و پردازش و نمایش دهند.	۱۷

ردیف	جامعه‌شناسی ۳	رشته ادبیات و علوم انسانی	درس ۱						
۱	عبارت های صحیح و غلط را مشخص کنید. الف) ما انسان ها با تولد و ورود به جهان اجتماعی با دیگرانی که در همان جهان اجتماعی زندگی می کنند ، در مجموعه ای از آگاهی ها و دانش ها سهیم و شریک می شویم.(صحیح)(شهریور ۱۴۰۱) ب) اگر دانش عمومی نباشد ، زندگی اجتماعی ما مختل می شود و جهان اجتماعی فرو می ریزد.(صحیح)(دی ۱۴۰۱) ج) افرادی که در زندگی اجتماعی با مسائل و مشکلات زیادی مواجه می شوند می توانند برای آنها راه حل های صحیح پیدا کنند.(غلط)(دی ۱۴۰۱) د) طرح ایده های جدید یکی از راه های حل تعارض میان دانش عمومی و علمی یک جهان اجتماعی است.(صحیح)(شهریور ۱۴۰۲) ه) اگر به کنش های روزمره خود دقت کنیم.متوجه می شویم که این کارها بدون آگاهی و دانش خاصی انجام می شوند.(غلط)(دی ۱۴۰۲)								
۲	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید. الف) علوم انسانی و اجتماعی بومی (ایرانی و اسلامی) باید همسو با ----- خودمان و ناظر به حال مسائل جامعه خودمان باشد.(هویت فرهنگی)(خرداد ۱۴۰۱)								
۳	پاسخ صحیح را مشخص کنید. الف) با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی شکل می گیرد و پیشرفت می کند.(شهریور ۱۴۰۱) ۱- دانش عمومی ۲- آگاهی حاصل از زندگی ۳- دانش علمی ✓ ۴- گسترده ترین بخش ذخیره دانشی ب) کدام گزینه در ارتباط با شکل زیر صحیح است؟(شهریور ۱۴۰۲) ۱- تفاوت دانش علمی با دانش عمومی در روش آن هاست. ۲- دانش علمی علاوه بر دانش تجربی ، دانش های فراتجربی را نیز شامل می شود. ✓ ۳- دانش عمومی پایه و اساس هر گونه دانشی از جمله دانش تجربی است. ۴- دانش علمی برای حفظ هویت باید از ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری کند. دانش عمومی دانش علمی								
۴	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. الف) تعارض میان دانش علمی و دانش عمومی چگونه حل می شود؟(خرداد ۱۴۰۱) جواب: اعضای جهان اجتماعی برای حل این تعارض ها تلاش می کنند، تعارض گاهی با رها کردن بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر و گاهی با طرح ایده های جدید حل می شوند. ب) یک مورد از پیامدهای تعارض در ذخیره دانشی جوامع را بنویسید.(شهریور ۱۴۰۱) جواب: ارتباط دوسویه دانش عمومی و دانش علمی قطع می شود و یا یک مورد از : دانش عمومی به طور همه جانبه از دانش علمی حمایت نمی کند ، دانش علمی از رشد و رونق لازم باز می ماند و دغدغه و توان لازم برای حل مسائل و مشکلات دانش عمومی را از دست می دهد. ج) چرا آگاهی و دانش های موجود در کنش های روزمره مانند راه رفتن ، حرف زدن و.... از نظر ما پنهان است؟(شهریور ۱۴۰۲) جواب: به سبب عادت								
۵	هر عبارت سمت راست به کدام یک از مفاهیم سمت چپ اشاره دارد؟(یک مورد اضافی است) <table><tr><th>عبارات</th><th>مفاهیم</th></tr><tr><td>الف) آگاهی موجود در احوال پرسی از دیگران</td><td>۱- ذخیره آگاهی</td></tr><tr><td>جواب: ۲</td><td>۲- دانش عمومی</td></tr></table>			عبارات	مفاهیم	الف) آگاهی موجود در احوال پرسی از دیگران	۱- ذخیره آگاهی	جواب: ۲	۲- دانش عمومی
عبارات	مفاهیم								
الف) آگاهی موجود در احوال پرسی از دیگران	۱- ذخیره آگاهی								
جواب: ۲	۲- دانش عمومی								

۳- علوم انسانی و اجتماعی بومی	(ب) همسو با هویت فرهنگی خودمان و ناظر به حل مسائل جامعه ما باشد. جواب: ۳	
درس ۱	رشته ادبیات و علوم انسانی	جامعه شناسی ۳
	با توجه به شکل به سوالات زیر پاسخ دهید. (دی ۱۴۰۱) الف) دلیل اعتبار بیشتر دانش علمی نسبت به دانش عمومی چیست؟ جواب: امکان اعتباریابی دانش علمی ب) دانش علمی و دانش عمومی چه نوع رابطه ای دارند؟ جواب: رابطه متقابل (اشاره به این عبارت نیز صحیح است: بر یکدیگر اثر گذاشته و از هم اثر می پذیرند و به مرور متناسب می شوند).	ردیف ۶
	در تصویر مقابل رابطه دانش عمومی و دانش علمی را مشاهده می کنید ، اهمیت دانش عمومی را شرح دهید. (خرداد ۱۴۰۲) جواب: همه دانش ها ، دانش از زندگی (دانش عمومی) است و دانش عمومی پایه و اساس هر گونه دانشی از جمله دانش تجربی است.	۷
	در هر عبارت کدام یک از مفاهیم داخل پرانتز صحیح می باشد. (شهریور ۱۴۰۲) الف) هر وقت در یک جامعه ، مسئله خاصی مطرح می شود زمینه برای پیدایش و رشد (دانش عمومی - <u>دانش علمی</u>) درباره آن فراهم می گردد.	۸
	راه حل تعارض میان دانش عمومی و دانش علمی را با ذکر یک مثال توضیح دهید. (دی ۱۴۰۲) جواب: گاهی میان دانش عمومی و دانش علمی در یک جهان اجتماعی تعارض هایی پدید می آید. اعضای جهان اجتماعی برای حل این تعارض ها تلاش می کنند. تعارض ها گاهی با رها کردن بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر و گاهی با طرح ایده های جدید حل می شود.	۹

ردیف	جامعه شناسی ۳	رشته ادبیات و علوم انسانی	درس ۲
۱	عبارت های صحیح و غلط را مشخص کنید. (الف) علوم اجتماعی، ظرفیت داوری درباره علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن را دارند. (صحیح) (خرداد ۱۴۰۱) (ب) روان شناسی نمونه ای از علوم انسانی و جامعه شناسی نمونه ای از علوم اجتماعی است. (صحیح) (دی ۱۴۰۱) (ج) موضوع علوم انسانی عام تر از موضوع علوم اجتماعی است و علوم اجتماعی خود، بخشی از علوم انسانی محسوب می شوند. (صحیح) (خرداد ۱۴۰۱) (د) علوم طبیعی درباره فرصت ها و محدودیت های فناوری به انسان آگاهی می دهد. (غلط) (شهریور ۱۴۰۲) (ه) موضوع فلسفه اصل وجود است، یعنی به موجودی خاص مانند موجودات طبیعی و انسانی و اجتماعی نمی پردازد بلکه قوانین کلی موجودات را مطالعه می کند. (صحیح) (دی ۱۴۰۲) (و) جامعه شناسی خرد به مطالعه ساختارهای اجتماعی می پردازد. (غلط) (دی ۱۴۰۱)		
۲	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید. (الف) مطالعه علمی اجتماعی مانند خانواده، کلاس، روستا، شهر به شکل گیری ----- انجامید. (علوم اجتماعی) (خرداد ۱۴۰۲) (ب) علوم اجتماعی، کنش های اجتماعی و پیامدهای آن یعنی ----- را مطالعه می کنند. (پدیده های اجتماعی) (شهریور ۱۴۰۲)		
۳	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. (الف) علت شکل گیری رویکردهای مختلف در جامعه شناسی چیست؟ (خرداد ۱۴۰۲) جواب: دوری و نزدیکی به علوم طبیعی (ب) موضوع مورد مطالعه جامعه شناسی خرد چیست؟ (شهریور ۱۴۰۱) جواب: جامعه شناسی خرد کنش اجتماعی و سایر پدیده های اجتماعی خرد را بررسی و مطالعه می کند. (ج) چرا علم پزشکی با آن که درباره انسان بحث می کند، جزء علوم انسانی نیست؟ (شهریور ۱۴۰۲) جواب: زیرا فعالیت های غیر ارادی، کنش نیستند. (د) چرا جامعه شناسان از هنر آشنایی زدایی استفاده می کنند؟ (دی ۱۴۰۲) جواب: برای شناختن نظم		
۴	هر یک از عبارات سمت راست به کدام مفاهیم سمت چپ اشاره دارد؟ (یک مورد اضافی است)		
	عبارات	مفاهیم	
	الف) موضوع آن عام تر از علوم اجتماعی است.	۱- علوم انسانی	
	ب) امروزه بر زندگی بشره سیطره یافته و او را کنترل می کند.	۲- علوم ابزاری	
	ج) بررسی مسئله آلودگی و ترافیک شهری	۳- فناوری	
		۴- جامعه شناسی کلان	
۵	در هر عبارت کدام یک از مفاهیم داخل پرانتز صحیح می باشد؟ (شهریور ۱۴۰۲) ساختار اجتماعی در (جامعه شناسی خرد - جامعه شناسی کلان) بررسی و مطالعه می شود.		

۶	در نمودار مقابل رابطه میان علوم انسانی و علوم اجتماعی چگونه است؟ (دی ۱۴۰۲) جواب: موضوع انسانی عام تر از موضوع علوم اجتماعی است و علوم اجتماعی خود بخشی از علوم انسانی محسوب می شوند ولی برخی علوم انسانی در زمره علوم اجتماعی نیستند.
۷	پیامد ظرفیت دآوری علوم اجتماعی درباره ارزش ها و هنجارهای اجتماعی چیست؟ (دی ۱۴۰۱) جواب: فرصت موضع گیری اجتماعی مناسب و صحیح را برای دانشمندان فراهم می کنند.
۸	چرا علوم اجتماعی نسبت به علوم طبیعی از اهمیت بیشتری برخوردار است؟ (شهریور ۱۴۰۱) جواب: علوم اجتماعی درباره علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن به انسان ها آگاهی می دهند و به آن ها کمک می کنند که از طبیعت و علوم طبیعی به شیوه صحیح استفاده کنند.

ردیف	جامعه‌شناسی ۳	رشته ادبیات و علوم انسانی	درس ۳
۱	عبارت های صحیح و غلط را مشخص کنید. الف) انسان در دیدگاه جامعه‌شناسی تبیینی نه تنها یک موجود طبیعی پیچیده دانسته می‌شود، بلکه با سایر موجودات طبیعی تفاوت های بنیادی دارد. (غلط) (خرداد ۱۴۰۱) ج) برداشت روزافزون از منابع تجدیدناپذیر، از جمله تغییراتی است که یک نظام اجتماعی در محیط ایجاد می‌کند و رشد جمعیت نیز از جمله تغییراتی است که یک نظام در خود ایجاد می‌کند. (صحیح) (شهریور ۱۴۰۱) د) در رویکرد تبیینی علاوه بر این که می‌توانیم جامعه را با دانش های ابزاری خود بشناسیم، قادر خواهیم بود تغییرات بنیادین در جامعه به وجود آوریم. (غلط) (خرداد ۱۴۰۲) ه) طرفداران دیدگاه تبیینی گمان می‌کنند که همه جوامع مسیر یکسانی به سوی پیشرفت طی می‌کنند و از جوامع ساده به پیچیده تبدیل می‌شوند. (صحیح) (دی ۱۴۰۲)		
۲	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید. الف) یکسان دانستن طبیعت و جامعه، انسان‌ها را به پیچ و مهره‌های ----- تقلیل می‌دهد. (نظم اجتماعی) (شهریور ۱۴۰۱) ب) امکان پیش بینی رفتار دیگران و همکاری با آنها را ----- فراهم می‌کند. (نظم اجتماعی) (دی ۱۴۰۱) ج) در زندگی ما انسان‌ها، مردمی که معمولاً قواعد راهنمایی و رانندگی را رعایت می‌کنند، کمتر به چشم می‌آیند، و پنهان‌اند که با هنر ----- می‌توان آن‌ها را کشف کرد. (آشنایی زدایی یا عادت زدایی) (خرداد ۱۴۰۲) د) رویکردی که جامعه‌شناسی را در زمره دانش تجربی و ابزاری قرار می‌دهد با نام ----- شناخته می‌شود. (جامعه‌شناسی تبیینی) (شهریور ۱۴۰۲)		
۳	پاسخ صحیح را انتخاب کنید. الف) اگر جامعه را همچون طبیعت تصور کنیم و آن را دستاوردی انسانی ندانیم، فقط از کدام دانش می‌توان استفاده کرد؟ (دی ۱۴۰۱) ۱- دانش عمومی ۲- دانش علمی ۳- دانش ابزاری ۴- ذخیره دانشی ب) پیامد یکسان‌انگاری طبیعت و جامعه بر انسان چیست؟ (دی ۱۴۰۲) ۱- جامعه محصول و مخلوق کنش های انسان‌هاست. ۲- انسان‌ها به پیچ و مهره های نظم اجتماعی تقلیل می‌یابند. ✓ ۳- انسان‌ها با سایر موجودات طبیعی تفاوت های بنیادی دارند. ۴- انسان‌ها بر جامعه مسلط شدند و جامعه مغلوب انسان شد.		
۴	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. الف) چگونه نظم های پنهان و شگفت‌انگیز زندگی انسان کشف می‌شود. (خرداد ۱۴۰۱) جواب: با هنر آشنایی زدایی ب) نظم اجتماعی نتیجه چیست؟ (شهریور ۱۴۰۱) جواب: نظم اجتماعی در نتیجه قواعدی برقرار می‌شود که ما انسان‌ها برای با هم زندگی کردن پذیرفته ایم. ج) به چه علت جامعه‌شناسان شباهت های جامعه و پدیده‌هایی مانند ماشین و بدن انسان را برجسته می‌کنند؟ (دی ۱۴۰۱) جواب: موفقیت های دانشمندان علوم طبیعی		
۵	هر یک از عبارات سمت راست به کدام مفاهیم سمت چپ اشاره دارد؟ (یک مورد اضافی است)	عبارات	مفاهیم
	الف) نمی‌توانیم آن را مشاهده کنیم زیرا به آن عادت کرده ایم.	جواب: ۲	۱- رشد جمعیت
	ب) در زندگی روزمره بیشتر به چشم می‌آید.	جواب: ۳	۲- نظم
	ج) تغییراتی است که یک نظام اجتماعی در خود ایجاد می‌کند.	جواب: ۱	۳- بی‌نظمی
	د) کشف نامانوس بودن صدای اذان برای گردشگران غربی در یک کشور مسلمان	جواب: ۷	۴- هم‌تغییری
	ه) وجود رابطه میان بیکاری و ناتوانی اقتصاد در ایجاد شغل	جواب: ۴	۵- روش جامعه‌شناسی تبیینی

	(و) نگاه از بیرون		جواب: ۵	۶- کنش اجتماعی
				۷- آشنایی زدایی
ردیف	جامعه شناسی ۳	رشته ادبیات و علوم انسانی	درس ۳	
	با توجه به متن زیر به سؤالات داده شده پاسخ دهید. (شهریور ۱۴۰۲) لمبروزو (۱۸۳۶-۱۹۰۹)، در تحقیقاتی درباره رفتار جنایی، مجموعه ها، اسکلت ها، مدل های مومی و اشیای متعلق به مجرمان را جمع آوری کرد. او می خواست مجرم بودن یا نبودن را با مشاهده ویژگیهای جسمانی و ظاهری تشخیص دهد. الف) از نظر نوع نگاه به موضوع، چه شباهتی بین تحقیق لمبروزو و رویکرد جامعه شناسی تبیینی وجود دارد؟ جواب: پدیده های اجتماعی همانند پدیده های طبیعی هستند. ب) اگر بررسی رفتار جنایی با رویکرد جامعه شناسی انتقادی باشد هدف چه خواهد بود؟ جواب: ۱- انتقاد از وضع موجود ۲- تجویز وضع مطلوب و راه رسیدن به آن			

ردیف	جامعه شناسی ۳	رشته ادبیات و علوم انسانی	درس ۴
۱	عبارت های صحیح و غلط را مشخص کنید. الف) انقلاب های اجتماعی ، اندیشه های جدید ، شاهکارهای هنری و اختراعات بزرگ هنگامی پدید می آیند که انسان نظم موجود را رعایت کند.(غلط)(خرداد ۱۴۰۱) ب) در جامعه شناسی تبیینی نه تنها ارزش بودن مهربانی و فداکاری قابل مشاهده و فهم است بلکه با استفاده از روش های تجربی می توان گفت که مهربانی یک فضیلت اخلاقی و کینه توزی یک رذیلت اخلاقی است.(غلط)(شهریور ۱۴۰۱) ج) بزرگترین کشتار جهان که در جنگ های جهانی اول و دوم میان توسعه یافته ترین کشورها رخ داد و با فاجعه هیروشیما و ناکازاکی پایان یافت ، نتیجه سقوط ارزش ها و اخلاق گریزی است.(صحیح)(خرداد ۱۴۰۲) د) انسان ها صرفا مجریان نظم نیستند بلکه قادرند با توجه به آرمان ها و ارزش های خود ، نظم اجتماعی را تغییر دهند.(صحیح)(شهریور ۱۴۰۲) و) هر جامعه ای ساختاری دارد و افراد قدرت مقاومت در برابر ساختارها و ایجاد تغییر در آنها را ندارند.(غلط)(دی ۱۴۰۲)		
۲	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید. الف) حس و تجربه از ابزارهای مهم شناخت علمی هستند اما روش تجربی توان فهم ----- انسان ها را ندارند.(معانی کنش)(شهریور ۱۴۰۱) ب) از آنجا که ما عضوی از جامعه هستیم ، با کنش های اجتماعی خود ، در حفظ ---- یا تغییر آن اثر می گذریم.(وضع موجود)(دی ۱۴۰۱) ج) اندیشه های جدید هنگامی پدید می آید که انسان از ----- گامی فراتر گذارد.(نظم موجود)(شهریور ۱۴۰۱) د) در رویکرد تفسیری برای فهم زندگی اجتماعی باید از ظاهر پدیده های اجتماعی عبور کرد و به ----- در کنش ها راه یافت.(معانی نهفته)(دی ۱۴۰۱) ه) در مطالعه اعتیاد برخی از نوجوانان و جوانان به بازی های رایانه ای نادیده گرفتن ----- سبب شده است که بیشتر مطالعات تبیینی به توصیف رفتارهای قابل مشاهده محدود شوند.(معانی کنش)(خرداد ۱۴۰۲) و) تاکید بر آگاهی و ----- در زندگی اجتماعی انسان ، مسیر را برای روی آوردن به جامعه شناسی تفسیری هموار ساخت.(معنا)(شهریور ۱۴۰۲)		
۳	پاسخ صحیح را انتخاب کنید. الف) به ترتیب " فاجعه هیروشیما و نازاکی " و " تغییر قفس آهنین ماکس برو " به کدام یک از پیامدهای نادیده گرفتن کنش اجتماعی اشاره دارد؟(شهریور ۱۴۰۲) ۱- رکود اراده ها - سقوط ارزش ها ۲- سقوط ارزش ها - افول معانی ۳- رکود اراده ها - افول معانی ۴- سقوط ارزش ها - رکود اراده ها ✓ ب) کدام یک از گزینه های زیر در ارتباط با پیامدهای نادیده گرفتن کنش اجتماعی از سوی رویکرد تبیینی صحیح است؟ ۱) با استفاده از روش های تجربی می توان گفت که مهربانی یک فضیلت اخلاقی و کینه توزی یک رذیلت اخلاقی است. ۲) تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی به تدریج سبب میشود که افراد بدانند این نظم برای تحقق چه آرمانهایی است. ۳) رویکرد تبیینی با توجه به اراده و خلاقیت و آگاهی و معنا زندگی اجتماعی انسان را مورد مطالعه قرار می دهد. ۴) میان عواملی مانند میزان، پرخاشگری، خواب، وضعیت تحصیلات و تأهل با اعتیاد به فضای مجازی ارتباط وجود دارد. ✓		
۴	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. الف) چگونه می توان مسائل زندگی جوانان و آرزوهای آن ها را فهمید و آنان را یاری کرد؟(خرداد ۱۴۰۱) جواب: همراهی همدلانه ، باید با جوانان همدلانه همراه شد. ب) تاثیر نادیده گرفتن معنای کنش بر مطالعات تبیینی را بنویسید.(شهریور ۱۴۰۱) جواب: نادیده گرفتن معنای کنش سبب شده است که بیشتر مطالعات تبیینی به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده ما محدود شوند. ج) چرا مطالعات تبیینی به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده محدود می شود؟(دی ۱۴۰۱) جواب: نادیده گرفتن معنای کنش		

(د) برگزاری جشنواره های زیبایی در روزگار ما نشانه چیست؟ (دی ۱۴۰۲) جواب: سقوط ارزش ها (اخلاق گریزی)		
ردیف	جامعه شناسی ۳	رشته ادبیات و علوم انسانی
درس ۴		
هر یک از عبارات سمت راست به کدام مفاهیم سمت چپ اشاره دارد؟ (کلمات ممکن است دو بار استفاده شود)		
۵	مفاهیم	عبارات
	۱- کنش اجتماعی	الف) فعالیت معناداری که با توجه به دیگری انجام می شود.
	۲- علوم انسانی	ب) به معنای تایید کنشگران نیست.
	۳- آرمان ها و ارزشها	ج) انسان ها قادرند با توجه به آنها نظم اجتماعی در خود ایجاد می کند.
	۴- همراهی همدلانه	د) نگاه کردن به مسئله اعتیاد جوانان به بازی های رایانه ای از منظر خودشان
	جواب: ۱- کنش اجتماعی	ه) شکل گیری همه پدیده های اجتماعی خرد و کلان

ردیف	جامعه شناسی ۳	رشته ادبیات و علوم انسانی	درس ۵
۱	عبارت های صحیح و غلط را مشخص کنید. الف) ماکس برو تفهیم را روش مستقلى برای علوم انسانی نمی دانست بلکه آن را مقدمه و پیش نیازی برای روش علمی که همان روش تجربی بود ، می انگاشت.(صحیح)(خرداد ۱۴۰۱) ب) پرسش از معنای زندگی و ده ها پرسش دیگر مرتبط با آن ، همواره ذهن انسان ها و بسیاری از اندیشمندان را به خود مشغول کرده است ، این پرسش ها در جهان متعدد و در میان صاحب نظران علوم اجتماعی نیز مطرح بوده است.(صحیح)(شهریور ۱۴۰۱)		
۲	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید. الف) برخی رویکردها برای دستیابی به پاسخ های ساده درباره چرایی وقوع پدیده های اجتماعی ، پیچیدگی و عمق این پدیده ها را نادیده می گیرند و از آنها ----- می کنند.(هویت زدایی)(خرداد ۱۴۰۱) ب) از دیدگاه ماکس وبر ، جامعه شناس فقط می تواند آرمان ها و ارزش های اجتماعی را توصیف کند ، اما نمی تواند درباره آرمان ها و ارزش ها که پدیده های نامحسوس و غیر تجربی اند ----- کند.(داوری علمی)(خرداد ۱۴۰۲) ج) در روش ----- به عنوان یکی از روش های کیفی ، محقق تمامی ابعاد یک پدیده اجتماعی خاص را مطالعه می کند.(مطالعه موردی)(شهریور ۱۴۰۲) د) مسئله معنا درباره کل زندگی انسان و در مورد تمام ----- از جمله کنش ها مطرح است.(پدیده های اجتماعی)(دی ۱۴۰۲)		
۳	پاسخ صحیح را انتخاب کنید. الف) کدام گزینه روش رویکرد تفسیری را نشان نمی دهد؟(دی ۱۴۰۲) ۱) صرفا بیان شباهت های شهادت طلبی فدا کردن جان برای وطن و خودکشی با قوانین همه جایی و همیشگی ✓ ۲) پژوهشگر برای مدتی با قومی که قصد تحقیق درباره آنها را دارد زندگی می کند و خود را در شرایط فرهنگی آن قوم قرار می دهد تا آنها را بهتر بشناسد. ۳) در مطالعه یک ده ، جزئیات زندگی مردم بررسی می شود تا عمق پنهان و منحصر به فرد بودن آن را نشان دهد. ۴) برای فهم کنش انسانها باید به سراغ روش هایی رفت که تنوع و تفاوت های معانی را در نظر بگیرد.		
۴	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. الف) برای فهمیدن دلالت های کنش چه باید کرد؟(شهریور ۱۴۰۱) جواب: برای فهمیدن دلالت کنش باید به زمینه فرهنگی ای که کنشگر در آن عمل می کند ، مراجعه کنیم. ب) از نظر ماکس وبر یک جامعه شناس در مورد کدام پدیده ها نمی تواند داوری علمی کند؟(دی ۱۴۰۱) جواب: آرمان ها و ارزش ها ج) چرا در یک فرهنگ ، علم آموزی بر ارزشمندی علم دلالت نمی کند یا در فرهنگی دیگر لباس و ظاهر زیبا نشانه جایگاه اجتماعی والا نیست؟(خرداد ۱۴۰۲) جواب: جهان های اجتماعی مختلف ، معانی ذهنی و فرهنگی متفاوتی پدید می آورند . (یا اشاره به خلاق و فعال بودن انسان ها در تولید معانی موجب پیدایش فرهنگ ها و جهان های اجتماعی مختلف می شود).		

هر یک از عبارات سمت راست به کدام مفاهیم سمت چپ اشاره دارد؟ (یک مورد اضافی است)		
۵	عبارات	مفاهیم
	الف) مطالعه موردی یک ده با بررسی جزئیات زندگی مردم. موفقیت جغرافیایی، اوضاع جمعیتی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی	۱- روش های کیفی
	ب) نادیده گرفتن پیچیدگی و عمق پدیده اجتماعی	۲- علوم ابزاری
	ج) پژوهشگر خود را در شرایط فرهنگی قوم مورد مطالعه قرار می دهد تا کنش های آن ها را تجربه کند.	۳- قوم نگاری
		۴- هویت زدایی
		جواب: ۳
ردیف	جامعه شناسی ۳	رشته ادبیات و علوم انسانی
	درس ۵	
۶	هر عبارت به کدام نوع روش پژوهش کیفی اشاره دارد؟ (شهریور ۱۴۰۱)	
	الف) اگر محقق بخواهد تمامی ابعاد یک پدیده خاص مثلاً یک فرد یک نهاد اجتماعی یا یک فرهنگ را مطالعه کند و عمق پنهان و منحصر به فرد بودن آن را نشان دهد. (-----)	
	جواب: مطالعه موردی	
	ب) در این روش پژوهشگر برای مدتی با قومی که قصد تحقیق درباره آنها را دارد زندگی می کند خود را در شرایط فرهنگی آن قوم قرار می دهد و کنش هایشان را تجربه می کند تا آنها را بهتر بشناسد. (-----)	
	جواب: قوم نگاری	
۷	پیامد عبارت زیر را بنویسید. (دی ۱۴۰۱)	
	خلاق و فعال بودن انسان ها در تولید معانی (-----)	
	جواب: پیدایش فرهنگ ها و جهان های اجتماعی مختلف	
۸	جامعه شناسان در تحلیل چرایی وقوع خودکشی به چه عواملی توجه دارند؟ و چه نقدی بر آن وارد است. (شهریور ۱۴۰۲)	
	جواب: جامعه شناسانی که در تحلیل خودکشی به عوامل اقتصادی مانند فقر، کاهش رفاه عمومی و.... توجه کردند از سوی برخی دیگر از جامعه شناسان با این انتقاد رو به رو هستند که نرخ خودکشی در بعضی از کشورها با سطح رفاه عمومی بالا بیشتر از برخی جوامع با سطح رفاه و شرایط اقتصادی پایین تر است.	

ردیف	جامعه شناسی ۳	رشته ادبیات و علوم انسانی	درس ۶
۱	عبارت های صحیح و غلط را مشخص کنید. الف) در اندیشه و عمل جهان مدرن ، سیاست بیشتر با آرمان پیروزی ، موفقیت و تسلط ارزیابی می گردد.(صحیح)(شهریور ۱۴۰۲)		
۲	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید. الف) ارسطو نظام سیاسی را که اکثریت مردم بر اساس فضیلت و حقیقت حکومت می کنند ---- می نامد.(جمهوری)(خرداد ۱۴۰۱) ب) مهم ترین هدف ما در زندگی ، دستیابی به فضیلت های فردی و ---- است.(سعادت همگانی)(شهریور ۱۴۰۲) ج) مجموعه روش هایی که هر واحد اجتماعی برای تحقق ----- شیوه کارآمد و موثر به کار می گیرد سیاست نام دارد.(اهداف جمعی)(دی ۱۴۰۲)		
۳	پاسخ صحیح را انتخاب کنید. الف) اگر قدرت برخلاف حکم و قانون الهی باشد اما تبعیت از آن ، از روی رضایت باشد ، قدرتی ----- ولی ----- وجود دارد.(خرداد ۱۴۰۱) ۱- مشروع - مقبول ۲- مقبول - غیر مشروع ✓ ۳- مشروع - غیر مقبول ۴- غیر مقبول - نامشروع		
۴	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. الف) هر کنش سیاسی با چه هدفی انجام می شود؟(خرداد ۱۴۰۱) جواب: یا به قصد تغییر وضع موجود یا با هدف حفظ آن انجام می شود. ب) هدف از سلطه هژمونی چیست؟(شهریور ۱۴۰۱) جواب: مهندسی رضایت عمومی و توجیه برتری جویی خود ج) سیاست دو بعد اصلی دارد ، کدامیک از ابعاد آن امروزه به قانون کاهش یافته است؟(خرداد ۱۴۰۲) جواب: تدبیر و تنظیم امور د) آمریت (فرماندهی و فرمانبری) نهادینه در جامعه ، چه نام دارد؟(شهریور ۱۴۰۲) جواب: قدرت ه) در نظام لیبرال دموکراسی چرا نمی توان از مشروعیت حقیقی سخن گفت؟(دی ۱۴۰۲) جواب: زیرا هیچ وقت حقیقت و فضیلتی که مستقل از خواست و اراده مردم باشد به رسمیت نمی شناسد.		
۵	هر عبارت به کدام نوع قدرت اشاره می کند؟(خرداد ۱۴۰۱) الف) به شکل پنهان و از طریق نفوذ فرهنگی و با کمک ابزارهایی مانند رسانه و نهادهای آموزشی اعمال می شود. جواب: قدرت نرم ب) موجب سلطه سیاسی و اقتصادی بر سایر کشورها می شد . جواب: قدرت سخت		
۶	جدول زیر را کامل کنید. (شهریور ۱۴۰۱)		
۶	نوع قدرت		ویژگی ها
	الف) جواب: قدرت هم مشروعیت دارد و هم مقبولیت اجتماعی یا قدرت مشروع و مقبول		قدرت مطابق قانون و حکم الهی باشد تبعیت از آن نیز با رضایت و میل همراه باشد.
	قدرت سخت		ب) جواب: قدرت سخن از طریق ابزارهای خشن با زور و به طور آشکار توسط نهادهای نظامی اعمال می شود.
۷	به ترتیب هر عبارت به کدام منبع قدرت و ابزار اعمال قدرت اجتماعی اشاره دارد؟ (خرداد ۱۴۰۲) الف) لازمه تشکیل آن پذیرفتن اهداف ، توسط اعضا است که بتواند اطاعت افراد بیرون از خود را تضمین کند. جواب: سازمان		

ب) با تغییر نگرش و اعتقاد فرد تابع قدرت اعمال میشود به گونه ای که تبعیت و پیروی نشانه کار درست است. جواب: اقناعی		
ردیف	جامعه شناسی ۳	رشته ادبیات و علوم انسانی
	درس ۶	
۸	با توجه به رویکردهای جامعه شناسی در عرصه سیاست و قدرت جدول زیر را کامل کنید.(دی ۱۴۰۱)	
	ارزش ها	رویکرد
	صرفاً به توصیف ارزش های سیاسی مختلف بسنده می کند.	ج) جواب: رویکرد تفسیری
	الف) جواب:یافتن راهی برای داوری علمی درباره ارزش های جامعه	انتقادی
	معنازدایی و ارزش زدایی از سیاست و قدرت	ب) جواب: رویکرد تبیینی
۹	در جدول زیر نظام سیاسی جمهوری اسلامی و نظام سیاسی لیبرال دموکراسی با هم مقایسه شده اند. با توجه به ویژگی ها آن را کامل کنید. (خرداد ۱۴۰۲)	
	نوع نظام سیاسی	جمهوری اسلامی
	ویژگی	لیبرال دموکراسی
	مقبولیت و مشروعیت حقیقی	الف
	سازگاری با نوع فرهنگ	د
جواب: الف) می توان از مقبولیت و مشروعیت حقیقی سخن گفت. ب) فقط می توان از مقبولیت قدرت حرف زد و نمی توان از مشروعیت حقیقی سخن گفت. ج) فرهنگ جهان غرب (سکولار و دنیوی). د) فرهنگ معنوی توحیدی جهان اسلام		
۱۰	در عبارت زیر ، کدام یک از مفاهیم داخل پرانتز صحیح می باشد.(شهریور ۱۴۰۲)	
	الف) سازمان، پیوند میان افراد ، گروه های انسانی مانند رابطه همکاران ، هم وطنان و هم کیشان را در بر می گیرد که از آن به (انسجام اجتماعی- یکپارچگی نظام) یاد می شود.	
۱۱	هر عبارت به کدام معنای کنش اشاره دارد؟(دی ۱۴۰۲)	
	الف) برای پی بردن به آن باید به ذهن کنشگر راه یابیم. جواب: هدف کنش ب) مراجعه به زمینه فرهنگی کنشگر در آن عمل می کند. جواب: دلالت های کنش	
به سوالات زیر پاسخ کامل دهید.		
۱۲	از گذشته تاکنون ابزارهای اعمال قدرت چه تغییراتی کرده است؟(شهریور ۱۴۰۲)	
	جواب: امروزه از ابزارهای تنبیهی (زور، خشونت و...) کمتر از ابزارهای تشویقی (ثروت ، درآمد، پاداش مالی و...) استفاده می شود و از ابزارهای تشویقی نیز کمتر از ابزارهای اقناعی (فکر ، آموزش، تبلیغ و... استفاده می شود.	
۱۳	جامعه شناسان انتقادی چه چیزی را مرگ سیاست و بن بست زندگی انسان معرفی می کنند؟(دی ۱۴۰۲)	
	جواب: جامعه شناسان انتقادی یافتن راهی برای داوری علمی درباره ارزش های اجتماعی به ویژه در عرصه سیاست و قدرت را ضروری می دانند و دست شستن از این آرمان بزرگ را مرگ سیاست و بن بست زندگی انسان معرفی می کنند.	
۱۴	جامعه شناسی تفسیری ارزش ها و امور سیاسی را چگونه مطالعه می کند؟(شهریور ۱۴۰۱)	
	جواب: جامعه شناسی تفسیری ، امور سیاسی را پدیده هایی معنا دار و ارزشی می داند اما صرفاً به توصیف ارزش ها و نظام های سیاسی بسنده می کند و ملاک و معیاری برای ارزیابی علمی آن ها ارائه نمی دهد.	

چرا امور سیاسی پدیده های خنثی نیستند؟ شرح دهید. (دی ۱۴۰۱) جواب: زیرا امور سیاسی همواره مورد تایید یا رد ، انتخاب یا طرد ، ستایش یا نکوهش انسان قرار می گیرد به علاوه امور سیاسی همواره از انسان ها اطاعت ، وفاداری و تصمیم می خواهد.	۱۵
--	-----------

گروه آموزشی و مشاوره ویژن
@ k o n k o r v i s i o n

ردیف	جامعه شناسی ۳	رشته ادبیات و علوم انسانی	درس ۷
۱	عبارت های صحیح و غلط را مشخص کنید. الف) از دیدگاه طرفداران عدالت اجتماعی، در مدل کمونیستی نقطه آغاز رقابت و در لیبرالی نقطه پایان رقابت عادلانه نیست. (غلط) (خرداد ۱۴۰۲)		
۲	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید. الف) طرفداران قشربندی اجتماعی چنین می پندارند که نابرابری های اجتماعی نتیجه تفاوت ها یا ----- هستند، بنابراین عادلانه اند. (نابرابری های طبیعی) (خرداد ۱۴۰۱) ب) جامعه شناسان در مطالعه نابرابری های اجتماعی به ----- در جوامع توجه دادند. (قشر بندی اجتماعی) (شهریور ۱۴۰۱) ج) مخالفان قشر بندی، ----- را موجب برقراری روابط ظالمانه میان افراد و جامعه و در نتیجه نابرابری می دانند. (مالکیت خصوصی) (دی ۱۴۰۱)		
۳	پاسخ صحیح را انتخاب کنید. الف) برخی تفاوت ها مانند رنگ پوست، زبان، اثر انگشت ----- نامیده می شود. ۱- تفاوت های رتبه ای ۲- نابرابری اجتماعی ۳- نابرابری طبیعی رتبه ای ۴- تفاوت های اسمی ✓ ب) در کدام رویکرد به نابرابری اجتماعی، چنین می پندارند که " نابرابری های اجتماعی نتیجه تفاوت ها یا نابرابری های طبیعی هستند، بنابراین عادلانه اند." (شهریور ۱۴۰۱) ۱- طرفداران عدالت اجتماعی ۲- مخالفان قشربندی اجتماعی ۳- مخالفان مالکیت خصوصی ۴- طرفداران قشر بندی اجتماعی ✓ ج) کدام گزینه در ارتباط با رویکرد مخالفان قشربندی اجتماعی درست نیست؟ (خرداد ۱۴۰۲) ۱- عدالت اقتصادی را مهم می دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت عدالت برقرار خواهد شد. ۲- معتقدند که نابرابری های اجتماعی ناشی از تفاوتها و نابرابری های طبیعی نیست. ۳- با تأکید بر معایب قشربندی اجتماعی نقش انسان ها و جوامع در پدید آمدن تداوم و تغییر آن را نادیده می گیرند. ✓ ۴- از نظر آنان مالکیت خصوصی موجب برقراری روابط ظالمانه میان افراد و در نتیجه نابرابری اجتماعی شده است. د) به ترتیب هر عبارت کدام رویکرد جامعه شناسی را نشان می دهد؟ (دی ۱۴۰۲) داوری ارزشها خارج از قلمرو علوم اجتماعی است. - تبعیض نژادی را تقبیح و عدالت اجتماعی را تحسین می کنند و برای گسترش آن راهکارهایی تجویز می کند - بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی تأکید می کنند. ۱- تبیینی - تفسیری - انتقادی ۲- تبیینی - انتقادی - تفسیری ✓ ۳- انتقادی - تبیینی - تفسیری ۴- تفسیری - انتقادی - تبیینی		
۴	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. الف) نتایج حذف مالکیت خصوصی در دیدگاه مخالفان قشربندی اجتماعی را بنویسید. (ذکر یک مورد) (خرداد ۱۴۰۱) جواب: مخالفان قشربندی گمان می کنند اگر مالکیت خصوصی از بین برود دیگر طبقه پایین نخواهیم داشت و بدین ترتیب همگان شرایط یکسان خواهند داشت.		

	ب) جامعه شناسی انتقادی و تفسیری در ساختن جهان اجتماعی بر چه ویژگی تاکید می کنند؟ (دی ۱۴۰۱) جواب: توانایی و خلاقیت افراد ج) شکل گیری نظام آپارتاید (تفکیک نژادی در اماکن عمومی و مدارس و ورزشگاه و) نتیجه چیست؟ (خرداد ۱۴۰۲) جواب: تفاوت های اسمی به نابرابری اجتماعی منجر شده است. یا تفاوت های اسمی (نژاد) بهانه ای برای نابرابری های اجتماعی شده است. د) تفاوت های اسمی و نابرابری های طبیعی در چه صورتی مورد توجه جامعه شناسان قرار می گیرد. (شهریور ۱۴۰۲) جواب: در صورتی که به نابرابری های اجتماعی منجر شوند. ه) جامعه شناسان در مطالعه نابرابری های اجتماعی به کدام مفهوم توجه دارند؟ (دی ۱۴۰۲) جواب: قشر بندی اجتماعی
ردیف	جامعه شناسی ۳ رشته ادبیات و علوم انسانی درس ۷
۵	هر عبارت کدام یک از ویژگی های جامعه شناسی انتقادی را نشان می دهد؟ (خرداد ۱۴۰۱) الف) کنشهای اجتماعی و پیامدهای آن جواب: موضوع جامعه شناسی انتقادی ب) انتقاد از وضع موجود تجویز وضع مطلوب و راه رسیدن به آن جواب: هدف جامعه شناسی انتقادی
۶	هر عبارت به کدام رویکرد و نوع جامعه شناسی اشاره دارد؟ (شهریور ۱۴۰۱) الف) با غلبه آن رویکرد تبیینی به حاشیه رفت و راه بازگشت دعاوی تجویزی به علوم اجتماعی باز شد. جواب: رویکرد تفسیری ب) صرفاً به توصیف و تبیین تبعیض نژادی نمی پردازد بلکه آن را تقبیح و از آن انتقاد می کند. جواب: جامعه شناسی انتقادی
۷	به ترتیب هر عبارت، کدام حوزه و مدل رویکردهای به نابرابری اجتماعی را نشان می دهد؟ (خرداد ۱۴۰۲) الف) با تأکید بر کارکردهای قشر بندی آن را تأیید و تثبیت می کند. جواب: حوزه رقابت ب) اجرای عدالت را به دست نامرئی بازار نمی سپارد و دخالت همه جانبه دولت را نمی پذیرد. جواب: مدل عدالت اجتماعی
۸	هر یک از عبارت های زیر، پیامد غلبه کدام یک از رویکردهای جامعه شناسی است؟ (شهریور ۱۴۰۲) الف) از پیوند دانش و ارزش سخن به میان آمد. جواب: تفسیری ب) کار داوری درباره ارزشها خارج از قلمرو علوم اجتماعی قرار گرفت. جواب: تبیینی
۹	رویکردهای موجود به نابرابری اجتماعی به صورت مدل نمایش داده می شود. با توجه به مدل های مقابل، نقش انسان در هر یک چگونه است؟ (دی ۱۴۰۲) ب - مدل کمونیستی الف - مدل لیبرالی جواب: الف) طرفداران قشر بندی با طبیعی دانستن قشر بندی اجتماعی، نقش انسان ها و جوامع در پدید آمدن و ادامه یافتن آن را نادیده می گیرند و تغییر در آن را چندان امکان پذیر نمی دانند. ب) از نظر مخالفان قشر بندی: قشر بندی اجتماعی توسط انسان ها پدید آمده و تداوم یا تغییر آن نیز به دست انسان هاست

۱۰	علت تاکید جامعه شناسان انتقادی به ضرورت انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر چیست؟ (خرداد ۱۴۰۱) جواب: جامعه شناسان انتقادی به ضرورت انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر تاکید می کنند تا از سلطه چنین ساختارهایی بر انسان ها پیشگیری کنند و زمینه شکل گیری ساختارهای اجتماعی انسانی تر را فراهم آورند.
۱۱	از دیدگاه جامعه شناسان انتقادی ، نتایج بی توجهی به ساختارهای اجتماعی و نادیده گرفتن آن ها چیست؟ (شهریور ۱۴۰۱) جواب: جامعه شناسی انتقادی معتقد است بی توجهی به ساختارهای اجتماعی و نادیده گرفتن آنها به معنای چشم پوشی از آثار و پیامدهای مخرب آنهاست زیرا انتقاد از ساختارهای اجتماعی را ناممکن می سازد و در نتیجه امکان کنترل آثار مخرب آنها از دست می رود.
۱۲	رویکرد انتقادی برای دفاع از اراده افراد ، گروه ها و فرهنگ ها چه اعتقادی دارد؟ (دی ۱۴۰۱) جواب: اراده فرد یا گروهی نباید بر فرد یا گروه دیگری تحمیل شود، یا فرهنگی از گستره جغرافیایی و محدوده تاریخی خود فراتر رود و بر فرهنگ دیگری اعمال سلطه کند.
۱۳	تفاوت رویکرد اول (مدل لیبرالی) و رویکرد دوم (مدل کمونیستی) در رابطه با نابرابری اجتماعی را بنویسید. (شهریور ۱۴۰۲) جواب: ۱- رویکرد اول طرفدار قشربندی اجتماعی است. اما رویکرد دوم مخالف قشربندی اجتماعی است. ۲- رویکرد اول، معتقد است نابرابری اجتماعی از تفاوت ها با نابرابریهای طبیعی ناشی می شود اما رویکرد دوم، نابرابری را نتیجه روابط سلطه جویانه میان انسان میدانند که باید با آن مبارزه کرد. ۳- رویکرد اول معتقد است نابرابری های اجتماعی عادلانه اند اما رویکرد دوم، عدالت اقتصادی را مهم می داند و معتقد است با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار خواهد شد. ۴- رویکرد اول نقش انسانها و جوامع در پدید آمدن و ادامه یافتن نابرابری اجتماعی را نادیده می گیرد اما رویکرد دوم معتقد است قشربندی توسط انسانها پدید آمده اند و تداوم یا تغییر آن نیز به دست آنهاست. ۵- رویکرد اول بر حوزه رقابت تاکید دارد اما رویکرد دوم بر حوزه برابری تاکید دارد. ۶- در رویکرد اول نقطه آغاز رقابت، عادلانه نیست اما در رویکرد دوم، نقطه پایان رقابت عادلانه نیست.

ردیف	جامعه شناسی ۳	رشته ادبیات و علوم انسانی	درس ۸
۱	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید. (الف) یکی از راه های آشتی ، اتحاد و دوستی در میان گروه ها و ملت ها ----- است.(شناخت متقابل)(خرداد ۱۴۰۱) (ب) اندیشمندان اجتماعی معتقدند که سیاست هویت متعلق به دوره ----- است که هویت ها موضوعی برای نزاع و درگیری می شوند.(پسامدرن)(شهریور ۱۴۰۱) (ج) رویکرد انتقادی می خواهد ظرفیت افشاگری و رهایی بخشی را برای ----- نگه دارد.(علوم اجتماعی)(دی ۱۴۰۱) (د) در دوره پسامدرن هویت از منظر ----- مختلف و توسعه آنها تعریف می شود و تنازع و درگیری افزایش می یابد.(گروه های اجتماعی)(خرداد ۱۴۰۲) (ه) برخی از متفکران اجتماعی، از پیدایش ----- به باز شدن جعبه پاندورا یاد می کنند.(سیاست هویت)(دی ۱۴۰۲) (ی) فقه اسلامی با به رسمیت شناختن تفاوت های قومی، نژادی ، زبانی و فقهی ، این تفاوت ها را به فرصتی برای شکل گیری - ----- تبدیل می کند.(امت اسلامی)(شهریور ۱۴۰۱)		
۲	پاسخ صحیح را انتخاب کنید. (الف) در اواخر قرن بیستم ----- به جای کشمکش طبقاتی ، محور اصلی مباحثات فکری و سیاسی شد.(خرداد ۱۴۰۱) ۱- قدرت ۲- ثروت ۳- هویت ✓ ۴- قشربندی (ب) امام علی (ع) می فرماید : " مردم دشمن چیزی هستند که نمی شناسند ". این عبارت به کدام الگوی هویتی اشاره دارد؟(شهریور ۱۴۰۱) ۱- الگوی همانند سازی ۲- الگوی تعاریف هویت ها ✓ ۳- الگوی تکثر گر ۴- الگوی تنازع هویت ها (ج) در دوره پسامدرن کدام هویت ها مورد تایید و توجه قرار گرفت ؟(دی ۱۴۰۱) ۱- محلی، ثبات و استمرار ۲- خرد ، ملی و فردی ۳- خرد ، محلی و فردی ✓ ۴- ملی ، ثبات و استمرار (د) نسل کشی در کامبوج و اخراج و کشتار مسلمانان میانمار نشان دهنده کدامیک از مدل های سیاست گذاری هویتی است ؟(خرداد ۱۴۰۲) ۱- همانندسازی ✓ ۲- تنوع هویت ها ۳- تکثر گرایی ۴- تعارف هویت ها (ه) کدام الگوی هویتی به " وحدت و کثرت " هویت ها توجه دارد؟(شهریور ۱۴۰۲) ۱- همانند سازی ۲- تکثر گرا ۳- تعارف ✓ ۴- سیاست هویت		
۳	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. (الف) در دیدگاه الگوی مطلوب قرآنی ، معیار برتری و بزرگی چیست؟(خرداد ۱۴۰۱) جواب: زندگی بر اساس تقوا (ب) در دوره مدرن ، هویت توسط چه کسانی تعریف می شود؟(دی ۱۴۰۱) جواب: دولت - ملت ها (ج) دیدگاه جریان دیگری که از درون رویکرد تفسیری شکل می گیرد به علم چگونه است؟(خرداد ۱۴۰۲) جواب: معتقد است خود علم با درست و غلط دانستن و خوب و بد کردن امور ، سلطه گری می کند (یا علم صرفا ابزار عده ای برای سرکوب عده دیگری بود.) (د) با توجه به رویکرد انتقادی ، علوم اجتماعی چگونه می تواند به رهایی انسان کمک کند؟(شهریور ۱۴۰۲) جواب: با تشخیص و افشای سلطه در مناسبات انسانی		

	ه) در مدل تکثر گرا ، برای پیوند گروه های مختلف قومی و زبانی کدام عامل ضروری دانسته می شود؟(دی ۱۴۰۲) جواب: وجود یک ساختار مشترک سیاسی و اقتصادی	
ردیف	جامعه شناسی ۳	رشته ادبیات و علوم انسانی
	درس ۸	
۴	هر عبارت به کدام یک از مدل های سیاست گذاری هویتی اشاره دارد؟ (خرداد ۱۴۰۱) الف) تفاوت های میان گروههای قومی و زبانی حفظ و حتی تشدید می گردد. جواب: مدل تکثرگرا ب) سیاستی بود که دولت ها برای از بین بردن تفاوت های هویتی گروههای مختلف و یکسان سازی آنها در پیش گرفتند. جواب: مدل همانندسازی	
۵	هر عبارت به کدام مدل و الگوی هویتی اشاره دارد؟ (شهریور ۱۴۰۱) الف) تفاوت های موجود میان گروه های قومی و زبانی حفظ و حتی تشدید می گردد. جواب: مدل تکثرگرا ب) تکثر و تنوع زبانی، نژادی و قومی را مانع وحدت و همدلی نمی داند بلکه انسان ها را به منشأ وحدت رهنمون می سازد. جواب: الگوی مطلوب قرآنی	
۶	در عبارت زیر ، کدام یک از مفاهیم داخل پرانتز صحیح می باشد؟(شهریور ۱۴۰۲) الف) در دوره (مدرن - پسامدرن) تکثر، تنوع و حتی بی ثباتی و تغییرات مداوم هویت ها مطلوب دانسته شد.(شهریور ۱۴۰۲)	
۷	هر عبارت سمت راست به کدام یک از مفاهیم سمت چپ اشاره دارد؟(یک مورد از مفاهیم ، اضافی است.) (شهریور ۱۴۰۲)	
	عبارت	مفاهیم
	سیاست دولت ها برای از بین بردن تفاوت های هویتی گروه های مختلف	۱-سیاست هویت
	جواب: ۲	۲- همانند سازی
۸	هر عبارت به کدام دوره اشاره دارد؟(دی ۱۴۰۲) الف) هویت ملی و ثبات همراه با آن مطلوب دانسته می شد. جواب: دوره مدرن ب) هویت خرد ،ملی و فردی مورد تاکید و توجه قرار گرفت. جواب: دوره پسامدرن	
۹	چهره های متفاوت سیاست هویت را مقایسه کنید.(خرداد ۱۴۰۱) جواب:سیاست هویت می توانند دو چهره پیدا کنند ، یا به صورت افراطی بر تفاوت ها و گوناگونی ها تاکید می کند و سبب چند بارگی سیاسی و فرهنگی درون جوامع می شوند و یا گروه های به حاشیه رانده شده را به رسمیت می شناسد و از آنان حمایت می کند.	
۱۰	چرا رویکردی که از مدرن رویکرد تفسیری شکل می گیرد ، راه رهایی انسان را بیرون علم جستجو می کند؟(شهریور ۱۴۰۱) جواب:آن ها معتقدند که خود علم با درست و غلط دانستن و خوب و بد کردن امور سلطه گری می کند زیرا خوب را به معنای خوب بودن برخی افراد و گروه ها و بد را بد بودن برخی دیگر از آنان قلمداد می کند ، از این منظر علم چراغی نیست که تاریکی ها را روشن کند و موانع را از پیش پای انسان بردارد.	
۱۱	علت پیدایش نظریه فمینیستی معاصر در علوم اجتماعی امروز چیست؟(دی ۱۴۰۱) جواب:هیچ فرهنگ و هویتی نمی پسندد که موضوع نظریه هایی باشد که در زمینه فرهنگی و تاریخی دیگری شکل گرفته اند و هر گروه، جامعه و فرهنگی می خواهد از چشم خودش به خود بنگرد و نه از چشم دیگران	
۱۲	در مطالعه پدیده اجتماعی " بیکاری " به ترتیب جامعه شناسی تبیینی و تفسیری و انتقادی چه هدفی را دنبال می کنند؟(خرداد ۱۴۰۲) جواب: جامعه شناسی تبیینی پدیده اجتماعی بیکاری را با هدف پیش بینی و کنترل آن، همانند پدیده های مادی طبیعی و محسوس مطالعه می کند. جامعه شناسی تفسیری با فهم معنای پدیده اجتماعی بیکاری، با هدف درک و فهم بیکاران و ارتباط با آنان، برای معنا بخشی و انسجام بخشی به زندگی اجتماعی آن را مطالعه می کند.	

هدف جامعه شناس انتقادی، انتقاد از پدیده اجتماعی بیکاری با ارائه راهکارهایی مانند (ایجاد فرصتهای شغلی) برای رسیدن به وضعیت مطلوب است.	
با ظهور جهان متجدد ، دولت ها هویت خود را چگونه تعریف می کردند؟(شهریور ۱۴۰۲) جواب: با ظهور جهان متجدد دولت هایی شکل گرفتند که دیگر خود را با هویت دینی مسیحی نمی شناختند بلکه هویت خود را با توجه به تاریخ، جغرافیا، قومیت یا نژادشان تعریف می کردند.	۱۳

ردیف	جامعه شناسی ۳	رشته ادبیات و علوم انسانی	درس ۹
۱	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید. الف) ابن خلدون در مطالعات خود به روش عقلی توجه چندانی نداشت و بیشتر از روش حسی و تجربی استفاده می کرد و بنابراین از ----- سخنی نگفت. (جامعه آرمانی) (خرداد ۱۴۰۱) ب) در فرهنگ اسلام ، مسلمانان به آموختن ----- تشویق شده اند و از یادگیری علمی که فایده ای نداشته باشد منع گردیده اند. (علم نافع) (شهریور ۱۴۰۱) ج) علم به نفس ، علم توحید و علم به مبدء و معاد ، از ----- علوم شمرده می شوند. (نافع ترین) (دی ۱۴۰۱)		
۲	پاسخ صحیح را انتخاب کنید. الف) دانشمندان برای کسب دانش درباره پدیده های طبیعی و مادی و محسوس ا، کدام نوع عقل استفاده می کنند؟ (خرداد ۱۴۰۱) ۱- عقل ابزاری ✓ ۲- عقل تفسیری ۳- عقل انتقادی ۴- عقل تجویزی ب) هنگامی که در سخن گفتن با دیگری از زبان خود برای اصلاح یک رابطه ظالمانه استفاده می کنیم ، از کدام نوع عقل استفاده می کنیم؟ (شهریور ۱۴۰۱) ۱- عقل تفسیری ۲- عقل تجربی ۳- عقل انتقادی ✓ ۴- عقل ابزاری ج) به ترتیب ابوریحان بیرونی و ابن خلدون با کدام روش جوامع و فرهنگ ها را مطالعه می کردند؟ (دی ۱۴۰۱) ۱- حسی و تجربی- عقلی ۲- عقلی- تفهیمی ۳- حسی و تجربی- انتقادی ۴- عقلی- حسی و تجربی ✓ د) کدام گزینه به ترتیب ویژگی های مدینه ضاله و مدینه جاهله فارابی را نشان می دهد؟ (خرداد ۱۴۰۲) ۱- در اثر انحراف از مدینه فاضله شکل می گیرد- مردم حقیقت و عدالت را می شناسند ولی بر اساس آنها عمل نمی کنند. ۲- در اثر انحراف نظری از مدینه فاضله شکل می گیرند- از علوم عقلی بی بهره اند یعنی با آن که علوم وحیانی و عقلانی را می شناسند اما از آنها بهره نمی گیرند. ۳- در اثر انحراف عملی از مدینه فاضله به وجود می آید - علوم ابزاری می تواند وجود داشته باشد ولی علوم عقلانی و و حیاتی وجود ندارد. ۴- آرمان ها و ارزشها و امور غیر عقلانی، ارزش ها و آرمان های عقلانی معرفی می شوند- علم ابزاری می تواند وجود داشته باشد، اما علمی که از ارزش ها و آرمان ها و حقیقت زندگی سخن بگوید وجود ندارد. ✓ ه) کدام یک از مثالهای زیر به «عقل انتقادی» اشاره دارد؟ (شهریور ۱۴۰۲) ۱- شناخت اصل انقباض و انبساط فلزات در علوم طبیعی ۲- فهم معنای برخاستن یک فرد در جمع ۳- شناسایی عوامل مهاجرت در جمعیت شناسی ۴- ارزیابی وضعیت ارزشهای عدالت و آزادی در روابط انسانی ✓		
۳	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. الف) در فرهنگ اسلام ، مسلمانان به آموختن کدام نوع علم تشویق شده اند؟ (خرداد ۱۴۰۱) جواب: علم نافع ب) رویکرد ابن خلدون در مقایسه با فارابی چگونه است؟ (شهریور ۱۴۰۱) جواب: رویکرد ابن خلدون ، انتقادی نیست و جامعه شناسی او در مقایسه فارابی محافظه کارانه است . ج) در چه صورتی علم به جامعه و تاریخ (علوم اجتماعی) علم نافع محسوب می شوند؟ (خرداد ۱۴۰۲) جواب: اگر به قصد شناخت قوانین اجتماعی برای استفاده از آن قوانین در حال و آینده و درس آموختن از رفتار گذشتگان یاد گرفته شوند علم نافع هستند. د) ابن خلدون با استفاده از تجربه های تاریخی جوامع پیرامون خود ، از عصبیت به عنوان عامل جه چیزی یاد می کند؟ (شهریور ۱۴۰۲) جواب: عامل شکل گیری جوامع ه) ابوریحان بیرونی با چه روشی فرهنگ جامعه هند را توصیف کرد؟ (دی ۱۴۰۲) جواب: تجربی و تفهیمی		

ردیف	جامعه‌شناسی ۳	رشته ادبیات و علوم انسانی	درس ۹
۴	هر عبارت به کدام یک از انواع مدینه های فارابی اشاره دارد؟ (خرداد ۱۴۰۱) الف) جامعه ای که در اثر انحراف عملی از مدینه فاضله شکل می گیرد. جواب: مدینه فاسقه ب) آرمان ها، ارزش ها و امور غیر عقلانی آرمان ها و ارزش های عقلانی معرفی می شوند. جواب: مدینه ضاله		
۵	هر یک از مثال های زیر به کدام یک از انواع عقل اشاره دارد؟ (دی ۱۴۰۱) الف) معنای برخاستن یک فرد در جمع جواب: عقل تفسیری ب) ارزیابی وضعیت ارزش آزادی در روابط انسانی جواب: عقل انتقادی ج) درک عوامل مهاجرت در جمعیت شناسی جواب: عقل ابزاری		
۶	در علم مدنی فارابی پدیده های زیر چگونه مطالعه می شوند؟ (خرداد ۱۴۰۲) الف) کنشها و ساختارهای جوامع جواب: توصیف و فهم ب) واقعیت های اجتماعی و بررسی تغییرات و تحولات آنها جواب: تبیین و علت یابی		
۷	به سؤالات زیر در رابطه با کتاب "تحقیق ما للهند" پاسخ دهید. (شهریور ۱۴۰۲) الف) نویسنده این کتاب کیست؟ جواب: ابوریحان بیرونی ب) در این کتاب با استفاده از کدام روش به ارزیابی فرهنگ هند پرداخته شده است؟ جواب: عقلی		
۸	هر عبارت کدام نوع از مدینه های فارابی را نشان می دهد؟ (دی ۱۴۰۲) الف) اهرام جیزه و تابوت های رنگارنگ مومیایی تمدن مصر نمونه هایی از آن است. جواب: مدینه جاهله ب) جامعه ای که بر محور علم سازمان یافته باشد و علم در آن به علم تجربی محدود نمی شود و علوم عقلانی و وحیانی را نیز در بر می گیرد. جواب: مدینه فاضله		
	به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید.		
۹	ویژگی های علوم اجتماعی در قرآن را بنویسید. (خرداد ۱۴۰۱) جواب: قرآن در موارد متعددی هم به توصیف و تبیین زندگی اجتماعی انسان می پردازد یعنی به این اشاره می کند که در جوامع چه می گذرد و چرا؟ هم به نقد و ارزیابی جوامع و فرهنگهای بشری می پردازد و هم جامعه آرمانی مورد نظر خود را ترسیم می کند. صفحه) دانش آموز می تواند به ویژگیهای علوم اجتماعی در جهان اسلام و علم مدنی فارابی نیز اشاره کند.		
۱۰	جامعه آرمانی مورد نظر فارابی چه نام دارد؟ ویژگی های آن را بنویسید. (شهریور ۱۴۰۱) جواب: فارابی جامعه ای را که بر محور علم سازمان یافته باشد، مدینه فاضله می نامد. مدینه فاضله جامعه آرمانی مورد نظر اوست. علم در مدینه فاضله به علم تجربی محدود نمی شود و علوم عقلی و وحیانی را نیز در بر می گیرد.		
۱۱	تفاوت دیدگاه ابن خلدون و فارابی، از جمله اندیشمندان علوم اجتماعی مسلمان، در ارتباط با روش مطالعه پدیده های اجتماعی را بنویسید. (خرداد ۱۴۰۲) جواب: ابن خلدون در مطالعات خود به روش عقلی توجه چندانی نداشت بیشتر از روش حسی و تجربی (تبیینی) استفاده می کرد و در نتیجه از جامعه آرمانی سخن نگفت. رویکرد او محافظه کارانه بود با استفاده از تجربه تاریخی جوامع پیرامون خود از عصبیت به عنوان عامل شکل گیری جوامع نام برد و این دریافت خود را به همه جوامع تعمیم داد. علم اجتماعی خود را علم عمران نامید. فارانی رویکرد انتقادی دارد. با توجه به جوامع خود و گذشته و همچنین با استدلال عقلی جوامع را به انواعی تقسیم نمود از جامعه آرمانی سخن گفت. مدینه فاضله جامعه آرمانی اوست. علم اجتماعی خود را علم مدنی نامید. (ذکر سه مورد کافی است)		

نگاه فارابی به "علم" در مدینه فاضله و مدینه جاهله را با یکدیگر مقایسه کنید. (شهریور ۱۴۰۱) جواب: مدینه جاهله: ۱- از علوم عقلی بی بهره اند ۲- علم ابزاری می تواند وجود داشته باشد ۳- علمی که از ارزشها، آرمان ها و حقیقت زندگی سخن بگوید وجود ندارد. مدینه فاضله : ۱- بر محور علم سازمان یافته باشد. ۲- علم در این مدینه به علم تجربی محدود نمی شود ۳- علوم عقلانی و وحیانی را نیز در بر می گیرد.	۱۲
از درون رویکرد تفسیری، جریانی شکل می گیرد (نسبی گرایی) که راه رهایی انسان را از درون علم نمی داند. دیدگاه این رویکرد را نسبت به علم بنویسید. (دی ۱۴۰۲) جواب: ابن رویکرد معتقد است خود علم با (درست و غلط دانستن) و (خوب و بد کردن امور سلطه گری می کند. زیرا (خوب) را به معنای خوب بودن برخی افراد و گروه ها و (بد) را به معنای بدبودن برخی دیگر از آنان قلمداد می کنند. از این منظر علم چراغی نیست که تاریکی ها را روشن کند و موانع را از پیش پای انسان بردارد.	۱۳

ردیف	جامعه شناسی ۳	رشته ادبیات و علوم انسانی	درس ۱۰
۱	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید. الف) واقعیت هایی که با آگاهی و اراده انسان به وجود می آیند . مانند ارزش ها و آرمان ها با ---- شناسایی می شود.(عقل عملی)(خرداد ۱۴۰۱) ب) از نظر میرزای نائینی ، مردم در مشروطه با کمک ----- ویژگی اول نظام اسلامی را محقق کردند.(مجلس شورا)(شهریور ۱۴۰۱) ج) یکی از مهم ترین شاخه های ----- مسلمانان ، علم فقه است.(علوم اجتماعی)(دی ۱۴۰۲)		
۲	پاسخ صحیح را انتخاب کنید. الف) مقبولیت و مرجعیت ----- در فرهنگ عمومی جامعه ایران موجب شد که دو انقلاب اجتماعی در یک قرن جامعه ایران شکل بگیرد.(خرداد ۱۴۰۱) ۱- علوم اجتماعی ۲- علم فقه ✓ ۳- علم تاریخ ۴- علم جامعه ب) عبارت " قوه ای است که انسان به کمک آن حقایق و قواعد جهان را بشناسد " به کدام نوع عقل اشاره دارد؟(خرداد ۱۴۰۲) ۱- عقل خاص ✓ ۲- عقل تفسیری ۳- عقل عام ۴- عقل انتقادی ج) کدام یک از موارد زیر در علم فقه مطرح نمی شود؟(شهریور ۱۴۰۲) ۱-توصیف تبیین مسائل اجتماعی ✓ ۲- طرح احکام و قواعد درباره چگونگی رفتار اجتماعی ۳- ارزیابی و نقد رفتارها و هنجارهای اجتماعی ۴- تجویز راه های برون رفت از وضعیت موجود به وضعیت مطلوب		
۳	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. الف) ویژگی های جامعه مطلوب فقه شیعه را بنویسید.(خرداد ۱۴۰۱) جواب: جامعه ای را مطلوب می داند که دارای دو ویژگی باشد: ۱- روابط و ساختارهای آن با مشارکت و همراهی مردم ، عادلانه باشد. ۲- حاکمان و کارگزاران جامعه عالم به عدالت و عمل کننده به آن باشد یعنی عالم و عادل باشند. ب) شناسایی خوبی عدالت و بدی ظلم چگونه امکان پذیر است.(شهریور ۱۴۰۱) جواب: عقل عملی ، واقعیت هایی را که با آگاهی و اراده انسان به وجود می آیند ؛ شناسایی می کند. ج) علوم اجتماعی جهان اسلام برای تبیین های علمی جهان اسلام علاوه بر تجربه از چه منابعی استفاده می کند؟(دی ۱۴۰۱) جواب: عقلانی و وحیانی د) عالمان مسلمان پس از تعامل با علوم اجتماعی مدرن توانستند برای برون رفت از کدام بحران ها راه حل ارائه دهند؟(خرداد ۱۴۰۲) جواب: بحران آگاهی و بحران معنا ه) در دیدگاه علامه طباطبائی موضوع عقل عملی چیست؟(دی ۱۴۰۲) جواب: باید و نباید ها و احکام ارزشی را شناسایی می کند.(یا درباره ارزش های فردی و اجتماعی داوری می کند).		
۴	هر عبارت به کدام نوع عقل اشاره دارد؟(خرداد ۱۴۰۱) الف) قوه ای است که انسان به کمک آن حقایق و یواعد جهان را می شناسد. جواب:عقل خاص ب) علومى مانند طبیعيات ، فلسفه ، و ریاضیات را پدید می آورد. جواب: عقل نظری		
۵	پیامد عبارت زیر را بنویسید.(دی ۱۴۰۱) تعامل عالمان مسلمان با علوم اجتماعی مدرن جواب: فراهم آوردن زمینه طرح نظریات جدید		

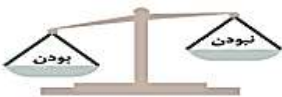
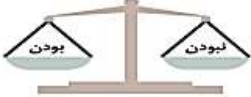
جامعه‌شناسی ۳	رشته ادبیات و علوم انسانی	درس ۱۰	ردیف								
۶	هر عبارت به کدام یک از رویکردهای جامعه‌شناسی و شاخه‌های علوم اجتماعی جهان اسلام اشاره دارد؟ (خرداد ۱۴۰۲) الف) برای داوری درباره ارزش‌ها به معیار جهان‌شمولی که فراتر از محصولات اجتماعی و تاریخی انسانها باشد دسترسی ندارد. جواب: انتقادی ب) در ایران همواره نقش مهمی در تعیین نوع رابطه مردم با قدرت‌های داخلی و خارجی داشته است. جواب: علم فقه										
۷	هر عبارت به کدام یک از آرمانهای اجتماعی که فقه اسلامی عهده‌دار بیان آنهاست اشاره می‌کند؟ (دی ۱۴۰۲) الف) مواجهه با مسلمانان و همه کسانی که به دنبال زندگی صلح‌آمیزند. جواب: مدارا ب) دفاع از مرزهای اسلامی در برابر تهاجم متجاوزان. جواب: مقاومت										
۸	با توجه به ارتباط بین سه گانه منابع و سه گانه ابزار و سه گانه ارزشهای اجتماعی جدول مقابل را کامل کنید. (دی ۱۴۰۲)										
<table><tr><td>منابع یا عوامل قدرت</td><td>ابزار اعمال قدرت</td><td>ارزش‌های اجتماعی</td></tr><tr><td>سازمان</td><td>الف) جواب: اقناع</td><td>ب) جواب: دانش</td></tr></table>				منابع یا عوامل قدرت	ابزار اعمال قدرت	ارزش‌های اجتماعی	سازمان	الف) جواب: اقناع	ب) جواب: دانش		
منابع یا عوامل قدرت	ابزار اعمال قدرت	ارزش‌های اجتماعی									
سازمان	الف) جواب: اقناع	ب) جواب: دانش									
۹	در جدول زیر علوم اجتماعی جهان متجدد و علوم اجتماعی جهان اسلام مقایسه شده است. آن را کامل کنید. (خرداد ۱۴۰۲)										
<table><tr><td>علوم اجتماعی جهان متجدد</td><td>علوم اجتماعی جهان اسلام</td></tr><tr><td>الف) جواب: تبیینی</td><td>علوم اجتماعی را شبیه علوم طبیعی نمی‌دانند</td></tr><tr><td>تفسیری</td><td>ب) جواب: تفسیر را نوعی تبیین و استدلال عقلانی می‌شمارد و به همین دلیل تفسیر و تبیین در تقابل با هم قرار نمی‌گیرند (یا اندیشمندان مسلمان علمی را به دانش حسی و تجربی محدود نمی‌کنند).</td></tr><tr><td>ج) جواب: انتقادی</td><td>از ظرفیت جهان‌شمول عقل نظری عقل عملی و وحی برای داوری ارزشها استفاده می‌کند.</td></tr></table>				علوم اجتماعی جهان متجدد	علوم اجتماعی جهان اسلام	الف) جواب: تبیینی	علوم اجتماعی را شبیه علوم طبیعی نمی‌دانند	تفسیری	ب) جواب: تفسیر را نوعی تبیین و استدلال عقلانی می‌شمارد و به همین دلیل تفسیر و تبیین در تقابل با هم قرار نمی‌گیرند (یا اندیشمندان مسلمان علمی را به دانش حسی و تجربی محدود نمی‌کنند).	ج) جواب: انتقادی	از ظرفیت جهان‌شمول عقل نظری عقل عملی و وحی برای داوری ارزشها استفاده می‌کند.
علوم اجتماعی جهان متجدد	علوم اجتماعی جهان اسلام										
الف) جواب: تبیینی	علوم اجتماعی را شبیه علوم طبیعی نمی‌دانند										
تفسیری	ب) جواب: تفسیر را نوعی تبیین و استدلال عقلانی می‌شمارد و به همین دلیل تفسیر و تبیین در تقابل با هم قرار نمی‌گیرند (یا اندیشمندان مسلمان علمی را به دانش حسی و تجربی محدود نمی‌کنند).										
ج) جواب: انتقادی	از ظرفیت جهان‌شمول عقل نظری عقل عملی و وحی برای داوری ارزشها استفاده می‌کند.										
۱۰	ویژگی‌های علوم اجتماعی جهان اسلام در مقایسه با علوم اجتماعی جهان متجدد را بنویسید. (خرداد ۱۴۰۱) جواب: این دانش متناسب با معنای علم در جهان اسلام است. علوم اجتماعی جهان اسلام از منابع و ابزارهای تجربی برای توصیف و تبیین مسائل اجتماعی استفاده خواهد کرد ولی تبیین‌های علمی جهان اسلام به شناخت تجربی محدود نمی‌شود و از منابع عقلانی و وحیانی استفاده می‌کند. عقلانیت مورد استفاده در جهان اسلام در تولید دانش علمی درباره محیط فرهنگی و اجتماعی نقش محوری دارد ولی همه عرصه‌های علمی را به تنهایی سامان نمی‌دهد. بخشی از آن را به کمک حس و تجربه زیسته و بخشی دیگر را با استفاده از وحی سامان می‌بخشد.										
۱۱	چرا علوم اجتماعی اندیشمندان مسلمان از نوع جامعه‌شناسی تفسیری نیست؟ (شهریور ۱۴۰۱) جواب: آنان (متفکران مسلمان) دانش علمی را به دانش حسی و تجربی محدود نمی‌کنند از این رو برخلاف رویکرد تفسیری، تفسیر را در تقابل با تبیین نمی‌دانند بلکه هر تفسیری را نوعی تبیین به شمار می‌آورند زیرا تفسیر را هم نیازمند استدلال می‌دانند.										
۱۲	آرمان‌های اجتماعی فقه اسلامی را ذکر کنید. (دی ۱۴۰۱) جواب: مدارای اجتماعی با مسلمانان و همه کسانی که به دنبال زندگی صلح‌آمیزند. دفاع از مرزهای اسلامی در برابر تجاوز متجاوزان، تلاش برای تحقق و گسترش عدالت										

۱۳	چرا علوم اجتماعی اندیشمندان مسلمان از نوع تبیینی نیست؟ (شهریور ۱۴۰۲) جواب: اندیشمندان مسلمان با شناخت تفاوت پدیده های اعتباری و پدیده های تکوینی ، علوم اجتماعی را شبیه علوم طبیعی نمی دانند
۱۴	دو نمونه از ظرفیت های علم مدنی فارابی را بنویسید. (دی ۱۴۰۲) جواب: به توصیف و فهم کنش ها و ساختارهای جوامع مختلف می پردازد. به تبیین علت یابی واقعیت های اجتماعی و بررسی تغییرات و تحولات آنها می پردازد. درباره هنجارها، ارزش ها و آرمان های جوامع مختلف دآوری علمی می کند و رویکرد انتقادی به جامعه خود و دیگر جوامع دارد. درباره هنجارها نحوه رفتار و سبک زندگی کنشگران سخن می گوید و بایدها و نبایدهایی برای زندگی اجتماعی تصویر می کند. ذکر دو مورد)
۱۵	نتایج تعامل عالمان مسلمان با علوم اجتماعی مدرن را بنویسید. (دی ۱۴۰۲) جواب: این تعامل با علوم اجتماعی مدرن می تواند زمینه طرح نظریات جدید را فراهم آورد در عین حال به متفکران مسلمان امکان می دهد که علوم اجتماعی جهان اسلام را گسترش دهند و علاوه بر توصیف و تبیین مسائل جهان اسلام، مسائل جامعه جهانی را هم تحلیل کنند و برای برون رفت از بحران هایی مانند بحران آگاهی و بحران معنا راه حل ارائه دهند.

ردیف	فلسفه ۲	ادبیات و علوم انسانی	درس اول
الف	تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می باشد. (۱) حمل مفهوم موجود بر هر ماهیتی از جمله انسان نیازمند دلیل است. (صحیح) (خرداد ۱۴۰۱) (۲) وجود؛ وجه اختصاصی موجودات و ماهیت وجه مشترک آنها است. (غلط) (شهریور ۱۴۰۲) (۳) وجود هر شی بیان کننده ذاتیات آن است. (غلط) (دی ۱۴۰۱) (۴) دلیل حمل وجود بر هر ماهیتی از طریق حس و تجربه یا عقل محض قابل شناسایی. (صحیح) (شهریور ۱۴۰۱) (۵) از نگاه فلسفه، آب یک موجود واحد با دو مفهوم مختلف است. (صحیح) (دی ۱۴۰۲)		
ب	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید (۶) انسان در هر چیزی که مشاهده می کند دو جنبه می یابد «.....» و «.....» (هستی یا وجود) (چیستی یا ماهیت) (خرداد ۱۴۰۱) (۷) وقتی کسی می پرسد آن چیست؟ یعنی به آن شیء پی برده است اما از آن بی خبر است. (هستی یا وجود) (چیستی یا ماهیت) (دی ۱۴۰۱) (۸) ویژگیهای مخصوص یک شیء را در منطق و فلسفه آن شیء می گویند. (ذاتیات) (شهریور ۱۴۰۱) (۹) رابطه موضوع و محمول در قضیه «دایره دارای زاویه است» می باشد. (امتناعی) (خرداد ۱۴۰۲)		
پ	گزینه مناسب را انتخاب کنید (۱۰) نوع حمل در قضیه خوری شکل است. با کدام یک از قضایای زیر تناسب دارد. (خرداد ۱۴۰۱) الف) انسان، حیوان است ✓ ب) انسان مخلوق است. (۱۱) محمول در کدام یک از قضایای زیر، جزء مفهوم موضوع است نه عین آن؟ (دی ۱۴۰۱) الف) مثلث شکل است. ✓ ب) مثلث شکل سه ضلعی است (۱۲) در کدام قضیه محمول از اجزاء ذاتی موضوع است؟ (خرداد ۱۴۰۲) الف) آهن، فلز است. ✓ ب) آب، شور است		

فلسفه ۲	ادبیات و علوم انسانی	درس اول
ت	به سوالات زیر پاسخ کوتاه بدهید ۱۳) یک فیلسوف مسلمان و یک فیلسوف غربی که نظریه مغایرت وجود و ماهیت را پایه برهان های خود در خداشناسی قرار دارند، نام ببرید . (ابن سینا . توماس آکویناس) (شهریور ۱۴۰۱)	
ث	به سوالات زیر پاسخ کامل بدهید. ۱۴) چرا حمل وجود بر «درخت» به دلیل نیاز دارد؟ توضیح دهید . زیرا وجود ، از اجزای تعریفی درخت نمی باشد. بیانگر ذات و حقیقت درخت نمی باشد. از آن جدا ناپذیر است . ۱۵) از دیدگاه ابن سینا وقتی می گوییم «آب و وجود دو مفهوم از یک موجود هستند» به چه معنا می باشد؟ توضیح دهید. (خرداد ۱۴۰۲) بدین معنا نیست که آنها دو جزء از یک موجودند که با هم ترکیب جمع شده اند. بلکه از موجودی واحد دو مفهوم مختلف را بدست آورده ایم یعنی در عالم خارج دو امر جداگانه به نام آب و وجود نداریم. ۱۶) مشخص کنید در کدام یک از گزاره های زیر، حمل محصول به موضوع ، نیازمند دلیل است ؟ چرا ؟ (دی ۱۴۰۲) الف) شتر حیوان است ب) انسان مخلوق است ✓ زیرا از اجزای تعریفی انسان نیست و چیست او را تشکیل نمی دهد و بیان کننده ذات و حقیقت انسان نیست.	

ردیف	فلسفه ۲	ادبیات و علوم انسانی	درس دوم
الف	تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می باشد. (۱) مفاهیم سه ضلعی و پرنده به ترتیب فواجب الوجوده و ممکن الوجوده هستند. (غلط) (خرداد ۱۴۰۱) (۲) حالت ممکن الوجود ، نسبت به وجود و عدم ، حالت ترازویی با دو کفه متعادل است. (صحیح) (خرداد ۱۴۰۱) (۳) حمل « وجود » بر سیاه و سفید « ، امتناعی است. (غلط) (دی ۱۴۰۱) (۴) حمل ممتنع الوجود « بر مثلث چهار ضلعی ، وجوبی است. (صحیح) (دی ۱۴۰۱) (۵) رابطه ای که عقل خلاف آن را قبول نمی کند ، حتما « امتناعی » است . (غلط) (دی ۱۴۰۲)		
ب	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید (۶) همه اشیایی که به واسطه علت‌هایشان موجودند «واجب الوجود» هستند. (بالغیر) (خرداد ۱۴۰۱) (۷) همه ممکن الوجودها که در حال حاضر موجود هستند به واسطه علت هایشان شده اند. (واجب الوجود بالغیر) (شهریور ۱۴۰۲) (۸) حالت مانند ترازویی است که دو کفه ی آن در حالت تعادل قرار دارند. (ممکن الوجود) (دی ۱۴۰۱) (۹) با توجه به اصل سنخیت ، برای اینکه بدانیم از هر علتی ، کدام معلول پدید می آید ، باید از کمک بگیریم. (تجربه) (دی ۱۴۰۲)		
پ	گزینه مناسب را انتخاب کنید (۱۰) رابطه میان موضوع و محمول در قضیه عدد هفت زوج است کدام است؟ (خرداد ۱۴۰۱) الف) مکانی ب) امتناعی ✓ (۱۱) رابطه میان محمول با موضوع در قضیه «اسب بالدار ممکن الوجود است» چیست؟ (دی ۱۴۰۱) الف) امکانی ب) وجوبی ✓ (۱۲) رابطه میان محمول با موضوع در قضیه اسب بالدار ممکن الوجود است» چیست؟ (دی ۱۴۰۱) الف) امکانی ب) وجوبی ✓ (۱۳) رابطه وجود با « روح » چه رابطه ای است؟ (شهریور ۱۴۰۱) الف) امکانی ✓ ب) وجوب		

	فلسفه ۲ ادبیات و علوم انسانی درس دوم
	۱۴) کدام تصویر ، نشان دهنده « واجب الوجود بالغیر » است . ۲- ۱- (۱) ✓(۲)
ت	۱۵) رابطه موضوع و محصول درهریک از قضایای ذکر شده از نوع « وجوبی » است یا « امکانی » یا « امتناعی »؟ (شهریور ۱۴۰۱) الف) عدد ۵ ، زوج است : امتناعی ب) مربع، شکل است : وجوبی ج) این خانه ، بزرگ است : امکانی
ث	۱۶) هر یک از موضوعات زیر را به لحاظ « واجب الوجود » « ممکن الوجود » یا « ممتنع الوجود » بودن مشخص کنید. (خرداد ۱۴۰۲) الف) بزرگ کوچک: ممتنع الوجود ب) مورچه غول پیکر : ممکن الوجود
ج	به سوالات زیر پاسخ کامل بدهید. ۱۷) به چه علت موجودات جهان که فقط امکان وجود دارند ، اکنون موجودند ؟ توضیح دهید. (دی ۱۴۰۲) با بودن علت وجود برای انسان ضروری می شود و انسان واجب الوجود می گردد.

ردیف	فلسفه ۲	ادبیات و علوم انسانی	درس سوم
	تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می باشد.		
الف	(۱) از نظر هیوم، درک رابطه ضروری میان علت و معلول از طریق تجربه یا عقل به دست می آید. (غلط) (شهریور ۱۴۰۱) (۲) به عقیده هیوم منشاء درک و پذیرش رابطه علیت، یک حالت روانی ناشی از توالی پدیده ها است. (صحیح) (خرداد ۱۴۰۲) (۳) با قبول این حقیقت که هر حادثه علتی دارد به ارتباط میان هر شی و منشأ آن پی می بریم. (صحیح) (دی ۱۴۰۲)		
ب	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید (۴) از نظر دکارت، انسان اصل علیت را به طور درک می کند. (فطری) (خرداد ۱۴۰۳)		
پ	گزینه مناسب را انتخاب کنید (۵) کدام مورد از مصادیق رابطه علیت می باشد؟ (شهریور ۱۴۰۲) الف) حرارت و سوزاندن ✓ ب) دوستی بین دو نفر (۶) پشتوانه نظم دقیق جهان، اصل کدام یک می باشد؟ (شهریور ۱۴۰۱) الف) وجوب بخشی علت به معلول ب) سنخیت علت و معلول ✓ (۷) تفاوت نظر دکارت و فلاسفه مسلمان درباره منشأ درک علیت، به ترتیب کدام مورد است؟ (دی ۱۴۰۲) الف) تجربی - عقلی ب) فطری - عقلی ✓		
ت	به سوالات زیر پاسخ کوتاه بدهید (۸) تعیین کنید که هر یک از گزاره های زیر عقیده کدام فیلسوف است؟ (خرداد ۱۴۰۱) الف) تداعی علیت چیزی جز یک حالت روانی ناشی از توالی پدیده ها نیست. (هیوم) ب) اصل علیت جزء اصول اولیه ای است که درک انسان از آن فطری است. (دکارت) (۹) عبارت های زیر درباره منشأ درک و پذیرش رابطه علیت دیدگاه کدام فیلسوف یا گروه است؟ (شهریور ۱۴۰۲) الف) انسان از طریق حس توالی یا هم زمانی پدیده ها را مشاهده می کند و رابطه ضروری بین علت و معلول. (تجربه گرایان) ب) ذهن انسان پس از درک « اصل امتناع اجتماع نقیضین می فهمد که حوادث خود به خود رخ نمی دهد. (فیلسوفان مسلمان)		

فلسفه ۲	ادبیات و علوم انسانی	درس سوم
۱۰) کدام گروه از فیلسوفان « اصل سنجیت » را یک اصل عقلی میدانند؟ (دی ۱۴۰۱) (همه فیلسوفان به جز فیلسوفان تجربه گرا) ۱۱) نظریه فیلسوفان مسلمان انسان بعد از درک کدام اصل درمی یابد که پدیده ها خود به خود به وجود نمی آیند؟ (خرداد ۱۴۰۲) (اصل اجتماع نقیضین) ۱۲) هنگامی که راننده ای خودروی بدون نقص را روشن کرده و هدایت می کند. این عمل او بر مبنای پذیرش کدام یک از لوازم علیت است. (خرداد ۱۴۰۲) اصل وجوب بخشی علت به معلول (یا اصل ضرورت علی و معلول)		
به سوالات زیر پاسخ کامل بدهید. ۱۳) تفاوت « رابطه علیت » با سایر روابط میان موجودات چیست؟ با استفاده از یک مثال توضیح دهید. (خرداد ۱۴۰۱) در رابطه علیت یا همان رابطه وجودی وجود یک چیز ضرورتاً وابسته به وجود دیگری است و اگر علت باشد معلول آن هم حتماً خواهد بود و اگر علت نباشد معلول هم نخواهد بود. این رابطه با روابط دیگری که میان موجودات برقرار است تفاوت دارد، مثلاً رابطه علیت همانند رابطه دوستی نیست که در آن ابتدا وجود دو فرد فرض میشود و سپس میان آنها دوستی برقرار می گردد. ۱۴) اصل سنجیت علت و معلول را با ذکر مثال تعریف کنید. (شهریور ۱۴۰۲) هر علتی معلول خاص خودش را پدید می آورد. هر معلولی از علت خاص صادر می شود. (مثلاً آتش می سوزاند) ۱۵) تفاوت دیدگاه « هیوم » با تجربه گرایان در مورد منشاء درک رابطه علیت را بنویسید. (دی ۱۴۰۱) هیوم بر خلاف تجربه گرایان که معتقدند درک رابطه ی علیت از طریق حس و تجربه ممکن است. میگوید که رابطه ی ضروری میان علت و معلول یک موضوع حسی نیست و آن را نمی توان از طریق مشاهده ی حسی و تجربه بدست آورد. ۱۶) نظر دکارت درباره منشاء اعتقاد به علیت چیست. (شهریور ۱۴۰۱) او معتقد بود که اصل علیت بدون دخالت تجربه به دست می آید و جزء اصول اولیه ای است که انسان آن را به طور فطری درک می کند. هر انسانی با درکی از رابطه علیت متولد میشود و درک این رابطه نیاز به تجربه یا آموزش ندارد. ۱۷) دیدگاه تجربه گرایان را درباره پذیرش رابطه علیت بیان کنید؟ (دی ۱۴۰۲) معتقدند انسان از طریق حس توالی یا هم زمانی پدیده ها را مشاهده می کند و رابطه ی ضروری همان علت و معلول را در می یابد و از این طریق رابطه علیت را بنا می نماید.		

ردیف	فلسفه ۲	ادبیات و علوم انسانی	درس چهارم
الف	تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می باشد. (۱) از نظر دموکریتوس برخورد اتفاقی ذرات ریز سرگردان سبب پیدایش عناصر و اشیای فعلی در جهان شده است . (صحیح) (شهریور ۱۴۰۱)		
ب	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید. (۲) هریک از عوامل «آشپزخانه» «چاقو» برای تهیه غذا ، علت محسوب می شوند. (ناقصه)(خرداد ۱۴۰۲)		
پ	گزینه مناسب را انتخاب کنید. (۳) کدام یک از معانی اتفاق با هیچ یک از اصول و لوازم علیت در تعارض نیست ؟ (دی ۱۴۰۲) (الف) رخ دادن حادثه پیش بینی نشده ✓ (ب) نفی غایت مندی		
ت	به سوالات زیر پاسخ کوتاه بدهید. (۴) «علت تامه» و «علت ناقصه» را تعریف کنید.(خرداد ۱۴۰۱) مجموع عوامل ایجاد کننده معلول را علت تامه می گویند و به هریک از این علت ها را به تنهایی علت ناقصه می گویند. (۵) باتوجه معنای «سوم اتفاق دیدگاه دو دسته از فلاسفه که برای جهان و انسان هدف و غایت قائلند را بیان کنید. (شهریور ۱۴۰۲) یک دسته از فلاسفه که برای جهان علت نخستین و آفریننده را اثبات میکنند معتقدند همه حوادث جهان از ابتدا تا کنون و در آینده در جهت یک هدف و غایت از پیش تعیین شده قرار دارند یا جهانی که ما در آن زندگی میکنیم به سوی کمال خود در حرکت است و مرحله به مرحله کاملتر می شود (۶) چرا برخی مردم گاهی فکر می کنند که در بعضی موارد درعین وجود علت، معلول آن پدید نیامده است؟(دی ۱۴۰۱) زیرا برخی از مردم از تمام اجزای یک علت آگاه نیستند، به عبارت دیگر علت ناقصه را علت تامه می پندارند. (۷) چه نقدی بر نظر فیلسوفانی که در عین انکار خداوند معتقد به غایت مندی جهان و انسان هستند وارد است؟ توضیح دهید(شهریور ۱۴۰۱) قبول عایت برای اشیاء و پدیده های جهان وقتی امکان پذیر است که آن غایت قبل از پیدایش اشیاء مشخص شده باشد تا اشیاء متناسب با آن هدف و غایت ساخته شده و پدید آمده باشند تا به سوی آن حرکت نمایند و تکامل یابند. (۸) به لحاظ عقلی وفلسفی قبول غایت برای اشیا و پدیده های جهان در چه صورت امکان پذیر است؟ توضیح دهید. (خرداد ۱۴۰۲) قبول غایت برای اشیا و پدیده های جهان وقتی امکان پذیر است که این غایت قبل از پیدایش اشیا مشخص شده باشد اشیا متناسب با آن هدف و غایت ساخته شده باشند و چنین هدفی بدون قبول خداوند امکان پذیر نیست.		
ث	(۹) با توجه به معانی اتفاق ،در مثال های زیر کدام یک از موارد (سنخیت ، وجوب ، غایت) انکار شده است؟ (دی ۱۴۰۲) (الف) نبار بدن باران با پیدایش همه عوامل : (وجوب) (ب) یخ زدن آب در اثر حرارت : (سنخیت) (ج) برخورد اتفاقی ذرات سرگردان در فضای غیرمتناهی : (غایت)		

ردیف	فلسفه ۲	ادبیات و علوم انسانی	درس پنجم
الف	تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می باشد. (۱) به نظر کانت وجود جهان ماورای دنیای مادی مشروط به وجود خدایی جاودان و نامنتهای است. (صحیح) (خرداد ۱۴۰۲)		
ب	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید (۲) افلاطون برای اشاره به ذات خداوند از واژه برای خداوند در مرتبه خلق جهان لفظ را به کار می برد. (شهریور ۱۴۰۲) (مثال خیر - صانع) (دمیورژ) (۳) از نظر هیوم مهمترین برهان فلاسفه الهی در اثبات خدا، برهان است، که از گرفته شده است. (نظم و تجربه) (دی ۱۴۰۲) (۴) خدا از نظر، یک خدای معین با ویژگی های روشن است. اصول فلسفه و روش رئالیسم (دی ۱۴۰۲)		
پ	(۵) هر یک از گزاره های زیر با نظر کدام فیلسوف در مورد خداوند، ارتباط دارد. (شهریور ۱۴۰۲) الف) ضرورت وجود خدا از طریق اخلاق و وظایف اخلاقی قابل اثبات است. (کانت) ب) تصور من از یک موجود نامتهایی از خود من و هیچ موجود منتهایی دیگر نیست. (دکارت) ج) وجود حرکت در عالم نیازمند محرکی است که خود آن نامحرک است. (ارستو) د) ایمان، هدیه الهی است که خداوند به انسان مومن می بخشد. (کرگور)		
ت	(۶) هر یک از گزاره های زیر، نظر کدام فیلسوف در مورد خداوند، است؟ (شهریور ۱۴۰۱) الف) نوعی از هستی وجود دارد که پیوسته ثابت است. (افلاطون) ب) تصور من از حقیقتی نامتهایی که به وسیله او خلق شده ام، از خود من نیست. (دکارت) ج) دلیل وجود خداوند عمدتاً در تجربه های شخصی درونی ما نهفته است. (ویلیام جیمز)		
پ	به سوالات زیر پاسخ کوتاه بدهید (۷) ارسطو برای اثبات وجود خداوند از دو برهان استفاده نام آنها را بنویسید. (خرداد ۱۴۰۱) (قرآن درجات - کمال برهان حرکت) (۸) اصطلاح «محرک غیر متحرک» توصیف کدام فیلسوف در مورد خدا است؟ ارسطو (دی ۱۴۰۱) (۹) کانت، ضرورت وجود خدا را از چه طریقی اثبات می کند؟ (دی ۱۴۰۲) (اخلاق - وظایف اخلاقی - وجدان اخلاقی)		

	فلسفه ۲ ادبیات و علوم انسانی درس پنجم
پ	۱۰) دو فیلسوف غربی دوره جدید اروپا که از تجربه‌های معنوی درونی برای باور به وجود خداوند استفاده کردند را نام ببرید؟ ویلیام جیمز - برگسون - کرکگور - کاتینگ هام. (دو مورد کافی است) (خرداد ۱۴۰۲)
ج	سوال‌های زیر پاسخ کامل بدهید ۱۱) استدلال دکارت بر اثبات وجود خدا را در قالب دو مقدمه و یک نتیجه بنویسید. (خرداد ۱۴۰۱) مقدمه اول : من از حقیقتی نامتناهی و دانا و توانا که خود من و هر چیز دیگری به وسیله او خلق شده‌ای تصویر دارم مقدمه دوم : این تصور نمیتواند از خودم باشد زیرا من موجودی متناهی‌ام این تصور از هیچ موجود متناهی دیگر هم نیست نتیجه : پس این تصور از یک موجود نامتناهی است . اوست که می‌تواند چنین ادراکی را به من بدهد. ۱۲) انتقاد دیوید هیوم به «برهان نظم» در بحث اثبات وجود خدا را بنویسید. (دی ۱۴۰۱) هیوم می‌گوید مهم‌ترین برهان فیلسوفان الهی برهان نظم است که از تجربه گرفته شده ، اما این برهان توانایی اثبات یک وجود ازلی وابدی و نامتناهی را ندارد . این برهان فقط میتواند ثابت کند که یک ناظم و خالق این جهان را اداره میکند . اما ثابت نمیکند که این ناظم خالق همان خداوندی است که نیازمند علت نیست و وجودی ازلی وابدی دارد. ۱۳) برهان «درجات کمال» ارسطو در اثبات وجود خداوند را بنویسید. (شهریور ۱۴۰۱) هرجا که یک خوب‌تر و بهتر وجود دارد خوب‌ترین و بهترینی نیز هست . در بین موجودات برخی خوب‌تر و بهتر از برخی دیگرند پس حقیقتی هم که خوب‌ترین و بهترین باشد وجود دارد که همان واقعیت الهی است. ۱۴) برهان درجات کمال ارسطو را در دو قالب دو مقدمه و یک نتیجه بنویسید. (خرداد ۱۴۰۲) مقدمه اول : هر جا که یک خوب‌تر و بهتر وجود دارد خوب‌ترین و بهترینی نیز هست. مقدمه دوم : در میان موجودات برخی خوب‌تر و بهتر از برخی دیگرند. نتیجه : پس حقیقتی هم که بهترین باشد وجود دارد که همان واقعیت الهی است.

ردیف	فلسفه ۲	ادبیات و علوم انسانی	درس ششم
الف	تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می باشد. (۱) یکی از معیارهای زندگی معنادار اعتبار داشتن آرمان های مقدس و فراتر از زندگی مادی است. (صحیح) (شهریور ۱۴۰۲) (۲) فیلسوفان مسلمان می گویند ابتدا باید با خدا ارتباط معنوی برقرار کرد و بعد به اثبات عقلانی وی پرداخت. (غلط) (خرداد ۱۴۰۲)		
ب	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید (۳) وجود ، نظر ملاصدرا بر دو قسم می باشد : و (خرداد ۱۴۰۲) (وابسته یا نیازمند) و (غیر وابسته یا بی نیاز) (۴) فلاسفه مسلمان اعتقاد به وجود خدا و نقش آن در را همانند نقش آب در می دانند. (دی ۱۴۰۱) (حیات معنوی حیات جسمانی) (۵) ملاصدرا وابستگی و نیازمندی موجودات جهان به غیر را می نامد. (شهریور ۱۴۰۱) (فقر وجودی امکان فقری) (۶) فلاسفه مسلمان به بحث معناداری حیات پس از اثبات پرداخته اند. (شهودی) (دی ۱۴۰۲)		
پ	به سوالات زیر پاسخ کامل بدهید (۷) ملاصدرا از طریق نظریه «فقر وجودی» (امکان فقری) چگونه وجود خداوند را اثبات می کند؟ (شهریور ۱۴۰۲) موجودات پیرامون ما وجودشان عین وابستگی و نیاز است موجودات وابسته و نیازمند باید به وجودی متصل باشند که آن موجود بی نیاز است . پس موجودات این جهان وابسته به وجودی بی نیاز و غیروابسته هستند (۸) از نظر فارابی چرا تسلسل علل نامتناهی محال از توضیح دهید. (خرداد ۱۴۰۲) زیرا اگر سلسله علتها بخواهد تا بینهایت به عقب برگردد و هر علتی وابسته به علت قبل از خود باشد بدین معناس که آغاز و ابتدایی در کار نباشد و در این صورت اصلاً چیزی پدید نمی آید تا نوبت به معلولی برسد که اکنون پیش روی ما است. (۹) بیان ملاصدرا در «اثبات وجود خدا» را به صورت استدلالی بنویسید. (دی ۱۴۰۲) مقدمه اول : به موجودات پیرامونمان که نگاه می کنیم ، می بینیم که وجودشان عین وابستگی و نیاز به دیگری است. مقدمه دوم : موجودات وابسته باید به وجودی متصل باشند که آن موجود در ذات خود ، نیازی به غیر نداشته باشد. نتیجه : پس موجودات این جهان وابسته به وجودی بی نیاز و غیر وابسته هستند.		

ردیف	فلسفه ۲	ادبیات و علوم انسانی	درس هفتم
الف	تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می باشد. (۱) دوره اول حاکمیت کلیسا ، حکمای مسیحی عقلانی مسائل دینی روی آوردند.(غلط)(خرداد ۱۴۰۱) (۲) فیلسوفان حکمرانی دوره دوم حاکمیت کلیسا، عقل را عامل تضعیف ایمان می دانستند.(غلط) (شهریور ۱۴۰۲) (۳) اینکه یک استاد ریاضی «هر مسئله ریاضی» را جلوی ما می گذارند. به راحتی حل میکند «مربوط به «عقل بالمستفاد» است. (صحیح) (دی ۱۴۰۱) (۴) توانایی افراد در تعقل و استدلال یکسان بوده و بی نیاز از تمرین می باشد . (غلط) (شهریور ۱۴۰۱) (۵) فیلسوفان مسلمان می گویند ابتدا باید با خدا ارتباط معنوی برقرار کرد و بعد به اثبات عقلانی وی پرداخت. (صحیح) (خرداد ۱۴۰۲)		
ب	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید (۶) هراکلیوس «لوگوس» را هم به معنای وجودی متعالی و هم به معنای به کار می برند. (نطق یاسخن یا کلمه) (خرداد ۱۴۰۱) (۷) امروز عقل در اروپا به عقل تقلیل و پیدا کرده است.(تجربی) (خرداد ۱۴۰۲) (۸) تحولات و تطورات دوره جدید اروپا در مورد عقل به طور عمده مربوط به است . (وحدت و توانایی عقل) (دی ۱۴۰۱)		
پ	گزینه مناسب را انتخاب کنید (۹) کدام فیلسوف روش تجربی را بهترین روش برای پیشرفت زندگی بشر می دانست؟ (دی ۱۴۰۱) الف) فرانسیس بیکن ✓ ب) اگوست کنت (۱۰) از نظر کدام فیلسوف کار عقل در تاسیس فلسفه ذهنی است. (شهریور ۱۴۰۱) الف) دکارت ب) اوگست کنت ✓ (۱۱) دریافت حقایق اشیاء برای موجودات متعالی عقل ، به چه صورت است؟ (دی ۱۴۰۲) الف) استدلال مفهومی ب) شهودی ✓		
ت	به سوالات زیر پاسخ کوتاه بدهید (۱۲) تعیین کنید فلاسفه زیر عقل گرا هستند یا تجربه گرا؟ (خرداد ۱۴۰۱) الف) اوگست کنت (تجربه گرا) ب) فرانسیس بیکن (تجربه گرا)		

درس هفتم	ادبیات و علوم انسانی	فلسفه ۲
	۱۳) دو مورد از ویژگی‌های «موجودات عالم عقل» را از نظر فیلسوفان الهی بنویسید. (خرداد ۱۴۰۱) الف) از ماده و جسم مجردند ب) در قید زمان و مکان نیستند ج) در افعال خود به ابزار مادی نیاز ندارند د) علم آنها به حقایق، شهودی است ه) با حواس ظاهری قابل درک نیستند ۱۴) دو معنا و کاربرد عقل از نظر فلاسفه رانام ببرید؟ (شهریور ۱۴۰۲) الف) عقل به عنوان دستگاه تفکر و استدلال ب) عقل به عنوان موجودی متعالی و برتر از ماده ۱۵) هر یک از گزاره‌های زیر بیانگر علم نظری است یا علم عملی؟ (شهریور ۱۴۰۲) الف) نسبت به یکدیگر مهربان باشیم. (علم عملی) ب) همه فلزات رسانا هستند. (علم نظری) ج) نباید عهد و پیمان خود را بشکنیم. (علم عملی) ۱۶) اینکه «انسان باید قانون را رعایت کند» به کدام فعالیت عقل مربوط می‌شود؟ (عقل عملی) (دی ۱۴۰۱) ۱۷) نظر فیلسوفان الهی روح انسان چگونه می‌تواند از ماده و جسم مجرد شود و بسیاری از حقایق را شهود نماید؟ تهذیب نفس (دی ۱۴۰۱) ۱۸) هر یک از گزاره‌های زیر با کدام یک از قسمت عقل (نظری - عملی) از نظر ارسطو مطابقت دارد؟ (دی ۱۴۰۲) الف) بحث درباره این که باید قانون را رعایت کرد. (عملی) ب) بحث درباره کهکشان و درجه حرارت آب. (نظری)	
	به سوال‌های زیر پاسخی کامل بدهید ۱۹) ارسطو قوه عقل را بر اساس کاری که انجام می‌دهد به دو قسمت تقسیم کرده است آنها را نام برده و تعریف کنید؟ (خرداد ۱۴۰۱) عقل نظری: عقل از آن جهت که درباره اشیا و موجودات و چگونگی آنها بحث می‌کند عقل عملی: عقل از آن جهت که درباره رفتارهای اختیاری انسان و باید‌ها و نبایدهای او بحث می‌کند ۲۰) نظریه دیوید هیوم و دکارت درباره جایگاه و اعتبار عقل را با هم مقایسه کنید. (شهریور ۱۴۰۲) هیوم: تجربه را تنها راه رسیدن انسان به دانش و معرفت می‌دانست و کاملاً از عقل‌گرایان جدا شد دکارت: به همه توانایی‌های عقل مانند بدیهیات عقل، استدلال‌های عقلی محض و نیز تجربه توجه داشت. او معتقد بود که عقل می‌تواند وجود خدا نفس مجرد و غیر مادی انسان و اختیار او را اثبات کند	پ
درس هفتم	ادبیات و علوم انسانی	فلسفه ۲

۲۱) جایگاه عقل در دوره اول حاکمیت کلیسا را با دوره دوم حاکمیت کلیسا در اروپا مقایسه کنید. (دی ۱۴۰۱)

دوره اول : حاکمیت کلیسا بزرگان کلیسا دخالت و چون و چرا کردن عقل را عامل تضعیف ایمان می دانستند و حتی برخی از آنها عقل را امری شیطانی می پنداشتند

دوره دوم : به کلیسا حکمای مسیحی تحت تاثیر فلاسفه مسلمان به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی روی آوردند. و تحت تاثیر مطالعه کتاب های ابن سینا و ابن رشت و سایر فیلسوفان مسلمان به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی روی آوردند که به تدریج به گسترش عقل گرایی و عقب نشینی اندیشه های دینی انجامید

۲۲) « عقل نظری » را با ذکر مثال تعریف کنید؟ (شهریور ۱۴۰۱)

عقل از آن جهت که درباره اشیا و موجودات و چگونگی آنها صحبت می کند عقل نظری نامیده می شود. مانند بحث درباره خدا ، کهکشان ها ، درجه حرارت آب ...

۲۳) جایگاه عقل در « دوره اول حاکمیت مسیحیت » در اروپا چگونه بود توضیح دهید؟ (شهریور ۱۴۰۱)

بزرگان کلیسا دخالت و چون و چرا کردن عقل را عامل تضعیف ایمان می دانستند و حتی برخی از آنها عقل را امری شیطانی می پنداشتند و برابر استدلال های عقلی می ایستادند. ایمان قوی را از آن کسی می دانستند که در برابر چون و چراهای عقل بایستد.

۲۴) نظر «فرانسیس بیکن» را درباره اعتبار حس و عقل توضیح دهید؟ (خرداد ۱۴۰۲)

بیکن روش تجربی را بهترین روش برای پیشرفت زندگی بشر می دانست از فلاسفه می خواست از بت هایی که فلاسفه قدیم برای ما ساخته اند دست بردارم و بیش از گذشته بر تجربه تکیه کنند.

۲۵) نظر آگوست کنت درباره عقل فلسفی را توضیح دهید؟ (دی ۱۴۰۲)

به طور فلسفی و کار عقل در تاسیس فلسفه را امری کاملاً ذهنی می دانست و نگاه فلسفه به جهان و هستی را ناظر بر واقعیت نمی داند بلکه ساخته ذهن آنها و حاصل تاملات ذهنی آنها بوده است.

ردیف	فلسفه ۲	ادبیات و علوم انسانی	درس هشتم
الف	تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می باشد. (۱) یکی از اشکال مخالفت با عقل در جهان اسلام به صورت مخالفت با فلسفه ظهور کرد. (صحیح) (خرداد ۱۴۰۱) (۲) حکمای یونان باستان خدای جهان آفرین را «مزدا» می نامیدند. (غلط) (شهریور ۱۴۰۱)		
ب	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید (۳) از نظر فارابی و ابن سینا اولین مخلوق خدا، است که موجودی کاملاً است. (اثبات وجود خدا) (دی ۱۴۰۲) (۴) از نظر فارابی و ابن سینا ، اولین مخلوق خدا نام دارد. (عقل اول) (خرداد ۱۴۰۱) (۵) از نظر فیلسوفان مسلمان عقل، فیض خداوند را به می رسانند (عوالم دیگر) (دی ۱۴۰۱) (۶) فیلسوفان مسلمان، اساس پذیرش هر اعتقاد و آیینی را می دانند. (استدلال عقلی) (شهریور ۱۴۰۱)		
پ	گزینه مناسب را انتخاب کنید (۷) از نظر فارابی مقام و منزلت عقل فعال نسبت به انسان مانند کدام گزینه است؟ (خرداد ۱۴۰۱) الف) آفتاب به چشم ✓ ب) آب حیات جسمانی (۸) از نظر فیلسوفان مسلمان ، نام دیگر عقل هیولانی چیست؟ (خرداد ۱۴۰۱) الف) عقل بالفعل ب) عقل بالقوه ✓ (۹) از نظر فیلسوفان مسلمان ، عقل در کدام مرحله آمادگی دریافت علم را پیدا می کند؟ (دی ۱۴۰۱) الف) عقل بالملکه ✓ ب) عقل بالقوه		
ت	هر یک از گزاره های زیر با کدام یک از موارد در ارتباط است؟ (دی ۱۴۰۲) (عقل بالفعل - اصول فلسفه و روش رئالیسم - عقل بالمستفاد) (۱۰) مرحله ای از عقل که به کسب دانش ها می پردازد. (عقل بالفعل) (۱۱) مرحله ای از عقل که استفاده ماهرانه استاد ادبیات از فنون شعر را نشان می دهد (عقل بالمستفاد)		

فلسفه ۲	ادبیات و علوم انسانی	درس هشتم
به سوالات زیر پاسخ کوتاه بدهید		
۱۲) از نظر فیلسوفان مسلمان، علاوه بر استدلال عقلی، دو روش دیگری که ما را به حقیقت می‌رساند چیست؟ (خرداد ۱۴۰۱) شهود - وحی		
۱۳) مخالفت با عقل در جهان اسلام به دو شکل صورت گرفت، آنها را بنویسید. (شهریور ۱۴۰۲) الف) محدود کردن دایره و اعتبار و کارآمدی عقل در عین پذیرش آن ب) مخالفت با فلسفه و منطق تحت عنوان دستاوردی یونانی و غیر اسلامی		
۱۴) به ترتیب «درک مفاهیم و قضایای بدیهی» و «کسب دانش‌ها» به کدام مرحله از مراحل رشد و تکامل عقلی انسان مربوط است؟ (عقل بالملکه - عقل بالفعل) (شهریور ۱۴۰۲)		
۱۵) فیلسوفان مسلمان علاوه بر استدلال عقلی، از چه ابزارهای معرفتی برای رسیدن به حقیقت استفاده می‌کنند؟ (شهریور ۱۴۰۲) حس و شهودی (وحی)		
۱۶) دلیل مخالفت برخی جریان‌های فکری در عالم اسلام با فلسفه و منطق چه بود؟ (دی ۱۴۰۱) چون فلسفه و منطق را دستاورد یونانی و غیر اسلامی می‌دانستند		
۱۷) هر یک از موارد زیر با کدام مرتبه از مراتب عقل انسان مطابقت دارد؟ (خرداد ۱۴۰۲) الف) درک این امر که یک چیز نمیتواند هم باشد و هم نباشد. (عقل بالملکه) ب) تسلط بر دانشهای کسب شده و استفاده از آنها (عقل بالمستفاد) ج) کسب دانشهای جدید با تمرین و تکرار (عقل بالفعل)		
۱۸) از نظر فیلسوفان مسلمان عالی‌ترین مرتبه شهود چه نام دارد و مختص چه کسانی است؟ (خرداد ۱۴۰۲) وحی - پیامبران		
۱۹) از نظر فلاسفه مسلمان مرتبه قبل از عقل بالملکه، چه ویژگی‌هایی دارد؟ (دی ۱۴۰۲) مرحله ای است که انسان هیچ ادراک عقلی ندارد، اما استعداد و آمادگی درک معقولات را دارد.		
به سوالات زیر پاسخ کامل بدهید.		
۲۰) ضمن تعریف «عقل بالملکه» و «عقل بالمستفاد» تفاوت آنها را توضیح دهید. (خرداد ۱۴۰۱) عقل بالملکه: در این مرحله عمل مفاهیم و قضایای بدیهی را درک میکند. مثلاً می‌داند که یک چیز نمی‌تواند هم باشد و هم نباشد و آمادگی دریافت علم را پیدا می‌کند عقل بالمستفاد: در این مرحله انسان به طوری بر دانشهایی که کسب کرده مسلط است، که از هر کدام که بخواهد میتواند استفاده نماید، مانند یک استاد ریاضی که هر مسئله ریاضی را جلوی او بگذارند به راحتی می‌کند		

درس هشتم	فلسفه ۲	ادبیات و علوم انسانی
	(۲۱) از نظر فلاسفه اسلامی عقل فعال چه وظیفه‌ای دارد؟ آن را توضیح دهید. (شهریور ۱۴۰۲) این عقد عامل فیض رسانی به عقل انسان‌هاست. ادراکات و دانش‌های انسان به مدد عقل صورت می‌گیرد به واسطه این عقل است که انسان مفاهیم کلی را می‌فهمد و درک می‌کند. البته این مدرسانی در باطن وجود انسان صورت می‌گیرد و برای خود انسان محسوس نیست (۲۲) فیلسوفان مسلمان راه‌هایی از احساس تعارض میان «یافته‌های عقلی» «داده‌های وحیانی» را چه می‌دانند. (دی ۱۴۰۱) در این قبیل موارد باید تلاش علمی خود را افزایش دهیم و از دانش دیگران بهره ببریم تا بتوانیم خطای خود را اصلاح نموده و از گمان این تعارض‌ها رهایی یابیم (۲۳) دو شکل مخالفت با عقل، در جهان اسلام را بنویسید؟ (شهریور ۱۴۰۱) الف) تنگ و محدود کردن دایره اعتبار و کارآمدی عقل در عین پذیرش آن ب) مخالفت با فلسفه و منطق تحت عنوان دستاورد یونانی و غیر اسلامی (توجه: بیان دو شکل مخالفت با عقل به صورت تشریحی نیز پذیرفته است) (۲۴) «عقل بالملکه» و «عقل بالفعل» را تعریف کنید؟ (شهریور ۱۴۰۱) عقل بالملکه: در این مرحله عقل مفاهیم و قضایای بدیهی را درک می‌کند مثلاً می‌داند که یک چیز نمی‌تواند هم باشد و هم نباشد و آمادگی دریافت علم را پیدا می‌کند و می‌تواند دانش‌ها را کسب نماید عقل بالفعل: در این مرحله عقل شکوفا شده به فعلیت رسیده با تمرین و تکرار دانش‌هایی را کسب کرده است (۲۵) به چه دلیل برخی جریان‌های فکری در جهان اسلام در عین پذیرش عقل دایره اعتبار و کارآمدی آن را محدود می‌کردند؟ توضیح دهید. (خرداد ۱۴۰۲) این جریان‌ها می‌کوشیدند نشان دهند که برخی روش‌های عقلی در مسائل دینی کاربردی ندارد نی که از این روش‌ها استفاده می‌کنند مرتکب خطا می‌شوند، و بدین آسیب می‌رسانند (۲۶) از نظر فیلسوفان مسلمان تمام ادراک‌ها و دانش‌های انسان به کمک کدام یک از عقول عالم عقل حاصل می‌شود؟ شرح دهید. (خرداد ۱۴۰۲) عقل فعال این عقد عامل فیض رسانی به عقل انسان‌ها است یعنی به واسطه این عقل است که انسان مفاهیم کلی را می‌فهمد البته این مدرسانی در باطن وجود انسان صورت می‌گیرد و برای خود انسان محسوس نیست. (۲۷) فارابی برای بیان منزلت عقل فعال نسبت به انسان، از چه تشبیهی استفاده می‌کند؟ توضیح دهید. (دی ۱۴۰۲) مانند آفتاب است نسبت به چشم، همانطور که آفتاب نور بخشی می‌کند تا چشم بینا شود، عقل فعال نیز نخست چیزی به عقل انسان می‌رساند، به طوری که فعالیت عقلی برای انسان ممکن می‌شود.	ج

ردیف	فلسفه ۲	ادبیات و علوم انسانی	درس نهم
الف	تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می باشد. (۱) اولین فیلسوف مشهور مسلمان حدود قرن دوم هجری ، فارابی بود . (غلط)(دی ۱۴۰۲)		
ب	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید (۲) از دیدگاه فارابی مهم ترین تفاوت مدینه فاضله با مدینه جاهله در آن است (هدف) (خرداد ۱۴۰۲)		
پ	گزینه مناسب را انتخاب کنید (۳) کدام فیلسوف مسلمان از بزرگترین حکمای مشاء محسوب می شود؟ (شهریور ۱۴۰۲) الف) کندی ب) ابن سینا ✓ (۴) اولین فیلسوف مشهور مسلمان که بود؟ (شهریور ۱۴۰۱) الف) کندی ✓ ب) فارابی (۵) نظریات فارابی در «فلسفه سیاست» به دیدگاه کدام فیلسوف نزدیک تر است؟ (خرداد ۱۴۰۲) الف) ارسطو ب) افلاطون ✓ (۶) اغراض ارسطو فی کتاب ما بعد طبیعه از کیست؟ (خرداد ۱۴۰۲) الف) افلاطون ب) فارابی ✓		
ت	به سوالات زیر پاسخ کوتاه بدهید (۷) درباره حکمت مشاء سوالات زیر پاسخ دهید . (خرداد ۱۴۰۱) الف) موسس آن در جهان اسلامی چه کسی بود؟ فارابی ب) متکی بر آرای کدام فیلسوف یونانی بود؟ ارسطو (۸) اولین فیلسوف مشهور مسلمان چه کسی بود؟ (کندی)(دی ۱۴۰۱) (۹) دو مورد از زمینه های رشد فلسفه در جهان اسلام را نام ببرید. (شهریور ۱۴۰۱) دعوت قرآن کریم و پیامبر اکرم (ص) به خردورزی گسترش مباحث اعتقادی میان مسلمانان نهضت ترجمه متون		

فلسفه ۲ ادبیات و علوم انسانی درس نهم	
۱۰) سه مورد از عوامل زمینه ساز حیات عقلی که در قرآن کریم و رفتار گفتار رسول خدا مشاهده می شود را بنویسید. (خرداد ۱۴۰۲) الف) ارزش قائل شدن برای اصل تفکر و خردورزی ب) تکریم علم به عنوان ثمره تفکر و خردورزی ج) تکریم و احترام پیوسته عالمان طرح مباحث علمی و عقلی و فلسفی د) مذمت پیوسته نادانی و جهل ه) دعوت به یادگیری علم و دانش ملت های دیگر ۱۱) اولین مبنای فارابی برای ورود به مباحث اجتماعی و فلسفه اجتماعی چیست؟ بنویسید. (دی ۱۴۰۲) انسان موجودی مدنی و بالطبع است. که به حسب فطرت خود به جامعه گرایش دارد. ۱۲) به چه دلیل فلسفه اسلامی از آغاز سرشتی کاملاً استدلالی داشت؟ (دی ۱۴۰۲) از آنجا که ارستو در مسائل فلسفی بیش از هر چیزی به اقیانوس برهانی تکیه می کرد	ت
به سوالات زیر پاسخ کامل بدهید ۱۳) تعریف مدینه فاضله از نظر فارابی چیست مهم ترین تفاوت آن با مدینه جاهلی را بنویسید؟ (خرداد ۱۴۰۱) مدینه فاضله : مدینه است که مردم آن به اموری مشغول هستند و به فضایل آراستند که مجموعه مدینه را به سوی سعادت می برند. مهمترین تفاوت آن با (مدینه جاهله) در هدف آنهاست. ۱۴) فارابی مدینه فاضله را چگونه توصیف می کند و چه ویژگی هایی برای ریاست مدینه در نظر می گیرد؟ (شهریور ۱۴۰۲) مدینه فاضله مدینه ای است که مردم آن به اموری مشغول هستند و به فضایی آراسته اند که مجموعه مدینه را به سوی سعادت میبرد - رئیس مدینه فاضله باید روحی بزرگ و سرشتی عالی داشته باشد - به عالی ترین درجات تعقل رسیده باشد - بتواند قوانین الهی را دریافت کند ۱۵) اولین مبنای فارابی برای ورود به مباحث اجتماعی و فلسفه سیاسی چیست؟ (دی ۱۴۰۱) اولین مبنای فارابی برای ورود به مباحث اجتماعی و فلسفه ی سیاسی این است که «انسان موجودی مدنی بالطبع» است و به حسب با فطرت و طبع خود به جامعه گرایش دارد و می خواهد با هموعان خویش زندگی کند ۱۶) طبق دیدگاه فارابی رئیس مدینه فاضل چه ویژگی باید داشته باشد؟ (شهریور ۱۴۰۱) ۱) روحی بزرگ و سرشتی عالی دارد ۲) به عالی ترین درجات تعلق رسیده ۳) می تواند احکام و قوانین الهی را دریافت کند.	ث

ردیف	فلسفه ۲	ادبیات و علوم انسانی	درس دهم
الف	تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می باشد. (۱) کتاب «قانون» ابن سینا یک دایره المعارفی عظیم علمی و فلسفی است. (غلط) (شهریور ۱۴۰۲) (۲) از نظر قطب الدین رازی، اساس و بنیان حکومت اشراق کشف و شهود است. (صحیح) (شهریور ۱۴۰۱) (۳) نظر شیخ اشراق هر واقعیتی «نور» است اما نه نور مطلق بلکه درجه‌ای است از نور. (صحیح) (خرداد ۱۴۰۲)		
ب	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید (۴) شیخ اشراق به جای مفهوم «وجود» از مفهوم در فرهنگ فلسفه خود استفاده کرده است. (نور) (شهریور ۱۴۰۲) (۵) شیخ اشراق خالق هستی را نور محض می داند و او را می نامید. (نورالانوار) (شهریور ۱۴۰۱) (۶) سهروردی در کتاب «حکمت الاشراق» از شیوه فراتر رفته و حکمت اشراقی را پایه گذاری می کند. (مشاعیان) (خرداد ۱۴۰۲)		
پ	گزینه مناسب را انتخاب کنید (۷) از نظر سهروردی عالمی که آمیخته به نور و ظلمت است چه نام دارد. (خرداد ۱۴۰۲) الف) مغرب وسطی ✓ ب) مغرب کامل (۸) از آخرین دیدگاه‌های ابن سینا چه بود؟ (خرداد ۱۴۰۲) الف) رسالت تشیع ب) اشارات و تنبیهات ✓		
ت	به سوالات زیر پاسخ کوتاه بدهید (۹) سهروردی اصطلاح «حکیم متاله» را برای چه کسانی به کاربرد؟ (شهریور ۱۴۰۲) کسانی که هم در صور برهانی و هم در اشراق و عرفان به کمال رسیده‌اند (۱۰) هر یک از موضوعات زیر در کدام کتاب ابن سینا مطرح شده است؟ (شهریور ۱۴۰۱) الف) آخرین دیدگاه‌های ابن سینا در حکمت. (انتشارات و تنبیهات) ب) فرهنگ نامه پزشکی. (قانون)		
ث	به سوالات زیر پاسخ کامل بدهید (۱۱) از نظر ابن سینا علت نامگذاری عالم ماده به عالم طبیعت چیست؟ (خرداد ۱۴۰۱) بدان جهت است که اجزای این عالم هر کدام طبع و ذات خاصی دارند که منشا حرکات و تغییرات اجزا و افراد عالم طبیعت می باشد خود این عالم نیز به عنوان یک کل طبع و ذاتی دارد که منشا و مبدا حرکات و تحولات آن است.		

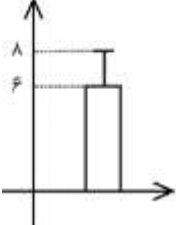
درس دهم	ادبیات و علوم انسانی	فلسفه ۲
	(۱۲) اصطلاحات زیر را از نظر سهروردی تعریف کنید. (خرداد ۱۴۰۱) الف) مشرق جهان : نور محض یا محل فرشتگان مغرب است ب) حکیم متاله: کسانی که هم در صور برهانی و هم در اشراق و عرفان به کمال رسیده‌اند (۱۳) ابن سینا ضروری همچون سیل و زلزله پژمردگی گیاهان را در عالم طبیعت چگونه تحلیل می‌کند؟ (شهریور ۱۴۰۲) از نظر ابن سینا ضرور در عالم طبیعت در یک نظام کلی جهانی تاثیر مثبت دارند و به کمال نهایی طبیعت کمک می‌کنند به همین جهت با نگاه کردن به بخش کوچکی از جهان طبیعت نمیتوان درباره آن داوری کلی کرد . (۱۴) از نظر ابن سینا تامل در رابطه طبیعت با ماورا طبیعت و خدا چه تاثیری بر فرد دانشمند و محقق دارد؟ (دی ۱۴۰۲) از نظر ابن سینا تامل در رابطه ی طبیعت با ماوراء طبیعت و خدا دانشمند و محقق را از ظاهر پدیده ها عبور می دهد به باطن آنها میرساند و آنها را به خشوع و خشیت در برابر حق میرساند (۱۵) جغرافیای عرفانی در فلسفه اشراق « سهروردی » چگونه است ؟ توضیح دهید. (دی ۱۴۰۱) در جغرافیای عرفانی سهروردی مشرق جهان، نور محض یا محل فرشتگان مقرب است که به دلیل تجرد از ماد برای موجودات خاکی قابل مشاهده نیست . مغرب کامل نیز جهان تاریکی یا عالم ماده است که بهره ای از نور ندارد. در میان مشرق محض و مغرب کامل مغرب وسطی قرار دارد که در آن نور و ظلمت به هم آمیخته است (۱۶) با توجه به آیه شریفه (إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ) توضیح دهید که به نظر ابن سینا چگونه طبیعت شناسی می تواند دانشمند و محقق را به خشوع و خشیت در پیشگاه حق تعالی برساند؟ (خرداد ۱۴۰۲) از نظر ابن سینا تامل در رابطه طبیعت با ماورا طبیعت و خدا در کنار تحقیق را در روابط میان پدیده‌ها دانشمند محقق را می‌رساند. (۱۷) علت نام گذاری به « طبیعت » از نظر ابن سینا چه بوده است ؟ توضیح دهید. (دی ۱۴۰۲) اجزای این عالم هر کدام طبع و ذات خاصی دارند که منشا تغییرات و حرکات اجزا و افراد عالم طبیعت می باشد. خود این عالم به عنوان یک کل ، طبع و ذاتی دارد که منشا و مبدا حرکات و تحولات است. (۱۸) مفاهیم زیر را از نظر شیخ اشراق تعریف کنید؟ (دی ۱۴۰۲۱) الف) مغرب وسطی : در میان مشرق محض و و مغرب کامل قرار دارد که در آن نور و ظلمت به هم آمیخته اند ب) حکیم متاله: آنان که هم در صور برهانی به کمال رسیده اند و هم به اشراق و عرفان دست یافته اند را گویند.	

ردیف	فلسفه ۲	ادبیات و علوم انسانی	درس یازدهم
الف	تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می باشد. (۱) از نظر ملاصدرا « وجود » اصیل است و واقعیت خارجی ، مابازاء و مصداق « وجود » می باشد. (صحیح) (خرداد ۱۴۰۱) (۲) بنیادی ترین اصل فلسفی ملاصدرا « اصالت وجود » می باشد. (صحیح) (شهریور ۱۴۰۲) (۳) در اندیشه « ملاصدرا » ترکیب نور قوی با تاریکی، سبب ایجاد نور ضعیف میشود. (غلط) (دی ۱۴۰۱) (۴) از نظر فلاسفه ی مسلمان فقط استدلال عقلی نیست که ما را به حقیقت میرساند. (صحیح) (دی ۱۴۰۱) (۵) از نظر معتقدین به اصالت ماهیت ، وجود صرفا یک مفهوم انتزاعی ذهنی و اعتباری است. (صحیح) (دی ۱۴۰۲)		
ب	گزینه مناسب را انتخاب کنید. (۶) کدام گزینه از آثار ملاصدرا می باشد؟ (خرداد ۱۴۰۱) الف) الشواهد الربوبیه ✓ ب) عدل الهی (۷) مباحث « علم النفس » و « معاد » در کتاب اسفار اربعه ملاصدرا با کدام سفر عرفانی مطابقت دارد؟ (شهریور ۱۴۰۲) الف) سفر در خلق با حق ✓ ب) سفر از خلق به حق (۸) در کدام مکتب فلسفی « مفهوم وجود و مفهوم نور » یک معنا و هویت می یابند. (دی ۱۴۰۱) الف) حکمت اشراق ب) حکمت متعالیه ✓ (۹) ملاصدرا اصل « وحدت حقیقت وجود » را در فلسفه خود از چه طریقی برای دیگران اثبات کرد. (دی ۱۴۰۲) الف) برهان فلسفی ✓ ب) سلوک عرفانی		
پ	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. (۱۰) سفر عرفانی « در خلق با حق » با کدام مبحث کتاب اسفار ملاصدرا تطبیق دارد؟ (خرداد ۱۴۰۱) با مبحث علمی النفس و مراحل شکل گیری آن تا رسیدن به مرحله معاد (۱۱) دو مورد از منابع حکمت متعالیه را نام ببرید؟ (شهریور ۱۴۰۲) حس - شهود (۱۲) « فارابی و ابن سینا » به ترتیب مربوط به کدام دوره از تاریخ فلسفه اسلامی هستند؟ (دی ۱۴۰۱) دوره متقدم - دوره میانی		

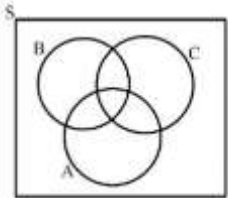
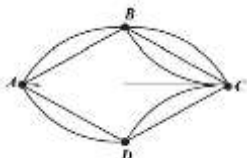
	فلسفه ۲	ادبیات و علوم انسانی	درس یازدهم
پ	۱۳) سفر عرفانی «از حق به سوی خلق همراه با حق» با کدام مبحث کتاب اسفار ملاصدرا تطبیق می‌کند؟ (خرداد ۱۴۰۲) افعال خداوند و ربوبیت و حکمت الهی		
ت	به سوالات زیر پاسخ کامل بدهید. ۱۴) از نظر ملاصدرا اختلاف موجودات ناشی از چیست؟ تشبیه او را در این زمینه بنویسید. (خرداد ۱۴۰۱) با اینکه هستی یک حقیقت واحد است اما این حقیقت واحد دارای درجات مراتب و شدت و ضعف است در مقام تشبیه این حقیقت واحد مانند یک کانون نور درخشان است که اشعه آن به میزانی که از ضعیف و ضعیف تر میشود ۱۵) ملاصدرا با توجه به کدام اصل از اصول حکومت متعالی تعدد و تکثر موجودات را در عالم هستی تعیین می‌کند؟ شرح دهید. (شهریور ۱۴۰۲) اصل مراتب داشتن وجود از نظر ملاصدرا با اینکه هستی یک حقیقت واحد است، اما این حقیقت واحد دارای درجات مراتب و شدت و ضعف است. وجود که حقیقت واحدی است در تجلیات و ظهورهای خود دارای مراتبی می شود ۱۶) نظر «میرداماد» در مورد بحث اصالت یا اعتباری بودن وجود و ماهیت را بیان کنید. (دی ۱۴۰۱) میرداماد معتقد است آن امر واقعی و خارجی مصداق ماهیت است نه وجود یعنی آنچه واقعی است، ماهیت است و وجود پس اصالت با ماهیت است و وجود صرفاً یک مفهوم انتزاعی ذهنی و اعتباری است		
	۱۷) مقصود از سفر از خلق به حق در عرفان چیست؟ کدام مبحث کتاب اسفار ملاصدرا با این بخش مطابقت دارد؟ (شهریور ۱۴۰۱) در این سفر سالک می‌کوشد از طبیعت و عوالم ماورای طبیعت عبور کند و به حق واصل شود و میان او و خدا حجابی نباشد ۱۸) طبق اصل مراتب داشتن وجود در حکمت متعالیه کثرت و اختلاف موجودات چگونه تفسیر میشود؟ (شهریور ۱۴۰۱) از نظر ملاصدرا با اینکه هستی یک حقیقت واحد است اما دارای درجات و مراتب و شدت و ضعف است یعنی در تجلیات و ظهورهای خود دارای مراتبی است هر مرتبه‌ای از وجود به میزان درجه وجودی خود ظهور آن حقیقت واحد یگانه است. ۱۹) با بیان نظر ملاصدرا و میرداماد در زمینه مبحث اصالت وجود و اصالت ماهیت تفاوت دیدگاه آن دو را شرح دهید. (خرداد ۱۴۰۲) از نظر میرداماد آن امر واقعی و خارجی مصداق ماهیت است نه وجود. یعنی آنچه واقعیت است ماهیت است پس اصالت با ماهیت است و وجود صرفاً یک مفهوم انتزاعی ذهنی و اعتباری است از نظر ملاصدرا میان دو مفهوم وجود ماهیت وجود است که اصیل و واقعی است واقعیت خارجی ما با زا و مصداق وجود است		

ردیف	فلسفه ۲	ادبیات و علوم انسانی	درس دوازدهم
الف	تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می باشد (۱) کتاب «شیعه» و «رسالت تشیع» حاصل مذاکرات علامه طباطبایی با هانری کربن است. (صحیح) (شهریور ۱۴۰۲) (۲) علامه طباطبایی روش تفسیر قرآن به قرآن را از آیت الله شاه آبادی آموخته بود. (غلط) (خرداد ۱۴۰۲)		
ب	گزینه مناسب را انتخاب کنید. (۳) نویسنده پاورقی های اصول فلسفه و روش رئالیسم کدام یک می باشد؟ (خرداد ۱۴۰۲) الف استاد مطهری ✓ ب افلاطون (۴) رسالت تشیع بر اساس کدام اتفاق به وجود آمد؟ (خرداد ۱۴۰۲) الف) حاصل آخرین دیدگاه های ابن سینا ب) حاصل مذاکرات هانری کوربن با علامه طباطبایی ✓		
پ	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید. (۵) دو کتابی که علامه طباطبایی برای تدریس فلسفه در ۲ سطح نوشتن عبارت بوداز..... و (بدایه الحکمه - نهایت حکمت) (خرداد ۱۴۰۱) (۶) علامه طباطبایی روش تفسیری قرآن به قرآن را از استاد خود آموخت. (میرزا علی آقا قاضی) (شهریور ۱۴۰۲) (۷) حاصل مذاکرات پروفیسور کوربن با علامه طباطبایی تالیف دو جلد کتاب تحت عنوان..... و..... می باشد. (شیعه، رسالت تشیع) (دی ۱۴۰۱)		
ت	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. (۸) دو مورد از اقدامات علمی و فرهنگی علامه طباطبایی را نام ببرید؟ (خرداد ۱۴۰۱) تدریس فلسفه ناظر بر مسائل روز فلسفی احیای تدریس و تفسیر قرآن کریم ارتباط با مراکز دانشگاهی و فرهنگی (۹) در مورد علامه طباطبایی به دو سوال زیر پاسخ کوتاه دهید. (دی ۱۴۰۱) الف) نگاهی تطبیقی به فلسفه ویژگی کدام یک از آثار علامه می باشد؟ اصول فلسفه و روش رئالیسم ب) علامه روشی تفسیر آیه به آیه قرآن را از چه کسی آموخته بود؟ مرحوم قاضی		

فلسفه ۲	ادبیات و علوم انسانی	درس دوازدهم
ت		۱۰) حاصل مذاکرات هانری کربن با علامه طباطبایی چه کتاب‌هایی است؟ (شهریور ۱۴۰۱) الف) شیعه ب) رسالت تشیع
		۱۱) مذاکرات هانری کربن با علامه طباطبایی، که در دو کتاب «شیعه» و «رسالت تشیع» آمده است، درباره چه موضوعاتی است؟ (دی ۱۴۰۲) (درباره فلسفه، عرفان، مکتب شیعه)
ج	چ	به سوالات زیر پاسخ کامل بدهید ۱۲) کسانی که به سبک زندگی معیوب و ناسالمی رسیده‌اند چه نظام فکری و عملی را انتخاب کرده‌اند؟ توضیح دهید. (شهریور ۱۴۰۲) ۱۴۰۲) افرادی هستند که در انتخاب رشته درخت و پایه نظامی فکری خود دچار خطا و اشتباه شده‌اند و ریشه‌ای ناکارآمد و ناسالم در سرزمین زندگی خود قرار داده‌اند ۱۳) با توجه به الگوی نظام فکری و عملی، سبک زندگی آن دسته از افرادی که در حال رشد و پیشرفت هستند را توضیح دهید. (شهریور ۱۴۰۱) کسانی که وارد عرصه تفکر شده و دارای افکار فلسفی هستند اما هنوز آن افکار فلسفی را به خوبی در آنها شکل نگرفته و هنوز نمی‌توانند میان آن افکار و مسائل زندگی و مسائل زندگی ارتباط برقرار می‌کنند اینان گاهی بر اساس افکار خود تصمیم می‌گیرند و گاهی بیرون از آن تصمیم می‌گیرند ۱۴) سبک زندگی افرادی که به نظام فکری سالم و استواری دست یافته‌اند را توضیح دهید. (خرداد ۱۴۰۲) گروهی از افراد هم ریشه درخت فکری خود را به درستی انتخاب کرده‌اند و پایه‌های استواری برای نظام فکری خود ساخته‌اند و هم با دقت و تحمل فراوان با عقلانیت بالا، شاخ و برگ‌های سالم و قوی و استواری از آن ریشه استخراج کرده‌اند.
		۱۵) هر یک از گزاره‌های زیر با کدام یک از موارد در ارتباط است؟ (دی ۱۴۰۲) (اصول فلسفه و روش رئالیسم - عقل بالمستفاد - بدایه الحکمه) الف) کتابی که برای تدریس فلسفه در سطوح اولیه است. (بدایه الحکمه) ب) کتابی که برای ارائه فلسفه اسلامی بر اساس نگاه تطبیقی است. (اصول فلسفه و روش رئالیسم)

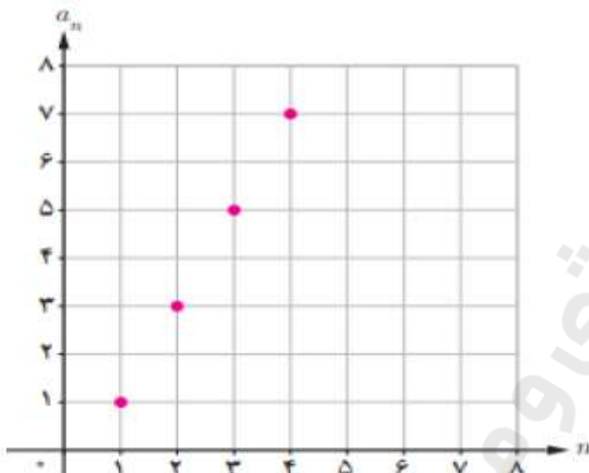
ردیف	ریاضی و آمار ۳	رشته ادبیات و علوم انسانی	فصل اول
۱	درستی یا نادرستی جمله های زیر را مشخص کنید. الف) حاصل $\frac{8!}{4!}$ برابر ۲! است. (خرداد ۱۴۰۱) ب) احتمال رو شدن عدد ۷ در پرتاب یک تاس برابر صفر است. (خرداد ۱۴۰۱) پ) برای جامعه آماری با داده دور افتاده ، استفاده از میانگین و انحراف معیار کافی است. (شهریور ۱۴۰۱) ت) در گام پنجم چرخه آمار ، نتایج بدست آمده را تفسیر می کنیم و پاسخی برای تشویق اصلی پیدا می کنیم. (دی ۱۴۰۱) ث) در شکل مقابل انحراف معیار و میانگین به ترتیب ۶ و ۸ است. (دی ۱۴۰۱) د) تعداد زیر مجموعه های ۳ عضوی از یک مجموعه ۵ عضوی برابر ۱۵ است. (خرداد ۱۴۰۲) و) پیشامد $A - B$ وقتی رخ می دهد که پیشامد B رخ دهد و پیشامد A رخ ندهد. (خرداد ۱۴۰۲) م) طرح یک پرسش دقیق و شفاف مهم ترین گام رسیدن به پاسخ است. (شهریور ۱۴۰۲) ن) برای اعداد صفر و یک ، فاکتوریل را به صورت $0! = 1$ و $1! = 1$ تعریف می کنیم. (دی ۱۴۰۲) ی) احتمال اینکه فاطمه به سینما برود $0/6$ است بنابراین احتمال اینکه به سینما <u>نرود</u> $0/4$ است. (دی ۱۴۰۲)		
۲	جاهای خالی را با عبارت مناسب پر کنید. الف) حاصل $\frac{5!}{3!}$ برابر ----- است. (شهریور ۱۴۰۱) ب) برای توصیف داده های کیفی ، گزارش درصد باید همیشه با گزارش ----- همراه باشد. (شهریور ۱۴۰۱) ت) به هر یک از نتایج ممکن یک آزمایش تصادفی، ----- می گویند. (شهریور ۱۴۰۱) پ) اگر داده ها برابر باشند دامنه تغییرات آن ها ----- می شود. (دی ۱۴۰۱) د) تعداد جایگشت های مختلف ۴ کتاب متمایز ----- می باشد. (دی ۱۴۰۱) و) مجموعه تهی را پیشامد ----- می نامند. (دی ۱۴۰۱) ه) اگر پیشامد A با فضای نمونه S برابر باشد ، A را یک پیشامد ----- می گویند. (خرداد ۱۴۰۲) ن) حاصل $3! + 2!$ برابر است با ----- (شهریور ۱۴۰۲) م) مطمئن ترین نمودار برای متغیر کمی ، ----- است. (شهریور ۱۴۰۲) ک) بیان مساله و حل آن ، گام ----- در چرخه آمار است. (دی ۱۴۰۲)		
۳	گزینه صحیح را انتخاب کنید. الف) فضای نمونه برای ترکیب جنسیت فرزندان خانواده ای با ۳ فرزند ، چند عضو دارد؟ (خرداد ۱۴۰۱) ب) احتمال اینکه فردا بارانی باشد ، $0/01$ است . احتمال اینکه فردا بارانی نباشد ، چقدر است؟ (خرداد ۱۴۰۱) پ) تفسیر تاریخ بدست آمده ، کدام گام در چرخه حل مسائل آماری است؟ (خرداد ۱۴۰۱) ت) کدام گزینه جزء گام تحلیل داده ها در چرخه حل مسائل آماری محسوب نمی شود؟ (خرداد ۱۴۰۲) ث) در یک نمودار جعبه ای اگر چارک اول برابر ۳ و دامنه میان چارکی آن (IQR) برابر ۱۱ باشد ، چارک سوم آن کدام است؟ (خرداد ۱۴۰۲) د) کدام گزینه جزء گام <u>بحث و نتیجه گیری</u> از چرخه حل مسائل آماری محسوب می شود؟ (شهریور ۱۴۰۲)	۱) ۶ ۲) ۸ ۳) ۹ ۴) ۱۲ ۱) $0/09$ ۲) $0/1$ ۳) $0/9$ ۴) $0/99$ ۱) تفسیر تاریخ بدست آمده ، کدام گام در چرخه حل مسائل آماری است؟ (خرداد ۱۴۰۱) ۲) گردآوری داده ها ۳) تحلیل داده ها ۴) بحث و نتیجه گیری ۱) استفاده از نمودار ها ۲) مرتب کردن داده ها ۳) گزارش معیارها ۴) تفسیر داده ها ۱) ۱۴ ۲) ۷ ۳) ۸ ۴) ۱۵ ۱) نقد و بررسی ۲) سازماندهی ۳) شیوه اندازه گیری ۴) نمودار ها و جدول ها	

	و) اگر A و B دو پیشامد ناسازگار باشند در این صورت $P(A \cap B)$ برابر است با: (دی ۱۴۰۲)
	$\frac{1}{2}$ (۱) ۱ (۲) $\frac{1}{4}$ (۳) ۰ (۴)
ردیف	ریاضی و آمار ۳ رشته ادبیات و علوم انسانی فصل اول
۴	مسئله ای طرح کنید که . پاسخ آن به صورت $\left(\frac{5}{3}\right)$ باشد. (خرداد ۱۴۰۱)
۵	کدام یک از پدیده های زیر تصادفی و کدام یک قطعی است؟ (خرداد ۱۴۰۱) الف) مشاهده عدد ۳ در پرتاب یک تاس که روی هر شش وجه آن، عدد ۳ حک شده باشد. ب) نتیجه یک آزمون چهار گزینه ای که نیمی از سؤالات آن را شانس پاسخ داده ایم.
۶	از بین ۴ مهره سفید و ۳ مهره سیاه، به تصادف ۲ مهره انتخاب می کنیم. احتمال این را که هر دو مهره سفید باشد. محاسبه کنید. (خرداد ۱۴۰۱)
۷	داده های زیر میزان حقوق ماهیانه (بر حسب میلیون تومان) کارمندان یک شرکت خصوصی را نشان می دهد. (خرداد ۱۴۰۱) ۸,۶,۶,۵,۱۱,۲۰,۹,۸,۳۵,۱۲,۱۰ الف) دامنه تغییرات و میانه داده های بالا را به دست آورید. ب) آیا میانه معیار گرایش به مرکز مناسبی برای توصیف این داده ها است؟ چرا؟
۸	علی ۳ کتاب علمی و ۴ کتاب داستانی دارد. او می خواهد از بین کتاب هایش، یک کتاب علمی و یک کتاب داستانی به دوستش هدیه دهد. او به چند طریق می تواند این کار را انجام دهد؟ (شهریور ۱۴۰۱)
۹	با ارقام ۱ تا ۹ چند عدد چهار رقمی بدون تکرار ارقام می توان نوشت؟ (شهریور ۱۴۰۱)
۱۰	در پرتاب یک سکه به همراه یک تاس؛ (شهریور ۱۴۰۱) الف) فضای نمونه ای چند عضو دارد؟ ب) پیشامد رو آمدن سکه و زوج بودن تاس را مشخص کنید.
۱۱	از بین ۴ کارمند زن و ۶ کارمند مرد می خواهیم یک تیم بازرسی ۳ نفره انتخاب کنیم احتمال اینکه یک زن و دو مرد انتخاب شود را بدست آورید. (شهریور ۱۴۰۱)
۱۲	در یک مطالعه آماری، برای اندازه گیری وزن افراد از دو واحد متفاوت استفاده شده است. (شهریور ۱۴۰۱) الف) این مورد مربوط به اجرای نادرست کدام یک از گامهای چرخه آمار در حل مسائل است؟ ب) این اجرای نادرست بر کدام گام های این چرخه اثر می گذارد؟
۱۳	با ارقام ۰ و ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و بدون تکرار ارقام، چند عدد ۳ رقمی زوج می توان نوشت؟ (دی ۱۴۰۱)

۱۴	مجموعه $A=\{a,b,c,d,e,f\}$ را در نظر بگیرید : (دی ۱۴۰۱) الف) چند زیر مجموعه ی ۳ عضوی دارد ؟ ب) A چند زیر مجموعه ی ۴ عضوی شامل دو عضو b, c می باشد ؟
ردیف	ریاضی و آمار ۳ رشته ادبیات و علوم انسانی فصل اول
۱۵	دو تاس را با هم پرتاب می کنیم، A را پیشامد آنکه اعداد آمده از دو تاس یکسان باشند و B را پیشامد آنکه مجموع اعداد آمده از دو تاس مساوی ۸ باشند، در نظر می گیریم : (دی ۱۴۰۱) الف) پیشامدهای A و B را مشخص کنید. ب) آیا A و B ناسازگارند ؟ چرا؟
۱۶	از جعبه ای که شامل ۵ مهره آبی و ۷ مهره قرمز است، ۳ مهره به تصادف انتخاب می کنیم. احتمال آن را حساب کنید که حداکثر ۲ مهره از مهره های انتخاب شده، قرمز باشند. (دی ۱۴۰۱)
۱۷	اگر A, B, C سه پیشامد از فضای نمونه ای S باشند. پیشامد آنکه "یا A یا C رخ دهد ولی B رخ ندهد" را در شکل مقابل سایه بزنید. (دی ۱۴۰۱)
۱۸	درصد قبولی دانش آموزان دو مدرسه A و B در درس ریاضی، به ترتیب ۶۵ درصد و ۸۰ درصد بوده است. تعداد قبولی دانش آموزان کدام مدرسه بیشتر است؟ چرا؟ (دی ۱۴۰۱)
۱۹	با ارقام ۳، ۲، ۷، ۹، ۴، ۸ چند عدد سه رقمی زوج، بدون تکرار می توان نوشت؟ (خرداد ۱۴۰۲)
۲۰	دو تاس را همزمان پرتاب می کنیم؛ هر یک از پیشامدهای زیر را مشخص کنید. (خرداد ۱۴۰۲) الف) حاصل ضرب اعداد رو شده از دو تاس بزرگتر یا مساوی ۳۰ باشد. ب) مجموع اعداد رو شده از دو تاس برابر ۱۳ باشد.
۲۱	می خواهیم از بین ۵ فوتبالیست و ۴ والیبالیست یک گروه ۶ نفره به طور تصادفی تشکیل دهیم مطلوبست احتمال اینکه: (خرداد ۱۴۰۲) الف) حداقل ۴ نفر فوتبالیست باشند. ب) به تعداد مساوی از هر دو رشته ورزشی انتخاب شوند.
۲۲	میان چهار شهر A, B, C و D راه هایی وجود دارد. به چند طریق می توان از شهر A به شهر C سفر کرد؟ (شهریور ۱۴۰۲)
۲۳	با حروف کلمه «کوهستان» و بدون تکرار حروف : (با معنی و بی معنی) (شهریور ۱۴۰۲) الف) چند کلمه ۷ حرفی می توان نوشت؟

	(ب) چند کلمه ۶ حرفی می توان نوشت که با «ک» شروع و به «س» ختم شوند؟
۲۴	خانواده ای دارای ۲ فرزند است. (شهریور ۱۴۰۲) الف) فضای نمونه ای مناسب برای ترکیب جنسیتی فرزندان این خانواده را بنویسید. ب) پیشامد A که در آن هر ۲ فرزند خانواده از یک جنس باشند را بنویسید.
ردیف	ریاضی و آمار ۳ رشته ادبیات و علوم انسانی فصل اول
۲۵	از جعبه ای که شامل ۳ مداد و ۵ خودکار است، به طور تصادفی ۴ شیء خارج می کنیم. مطلوب است احتمال اینکه حداقل ۳ شیء انتخابی خودکار باشد. (شهریور ۱۴۰۲)
۲۶	داده های ۵، ۲۸، ۵، ۷، ۸، ۶، ۸، ۹، ۷، ۳۰، ۵ و ۶ متوسط ساعت های تماشای تلویزیون تعدادی از دانش آموزان یک کلاس در هفته را نشان می دهد. کدام معیار گرایش به مرکز و کدام معیار پراکندگی، برای توصیف داده های "ساعت های تماشای تلویزیون" مناسب تر است؟ چرا؟ (شهریور ۱۴۰۲)
۲۷	احتمال اینکه دانش آموزی فردا به کتابخانه ی مدرسه <u>برود</u> برابر با $\frac{7}{25}$ است. چقدر احتمال دارد او فردا به کتابخانه مدرسه برود؟ (شهریور ۱۴۰۲)
۲۸	دانش آموزی برای مطالعه به کتابخانه مدرسه می رود، او از بین ۴ کتاب روان شناسی، ۳ کتاب جغرافی و ۵ کتاب ریاضی به چند طریق می تواند: (دی ۱۴۰۲) الف) یک کتاب برای مطالعه انتخاب کند. ب) یک کتاب ریاضی، یک کتاب روان شناسی و یک کتاب جغرافی انتخاب نماید
۲۹	با ارقام ۰ و ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ چند عدد چهار رقمی مضرب ۵ (بدون تکرار ارقام) می توان نوشت؟ (دی ۱۴۰۲)
۳۰	یک تاس و یک سکه را با هم پرتاب می کنیم مطلوبست: (دی ۱۴۰۲) الف) پیشامد اینکه سکه پشت یا تاس حداقل ۵ بیاید را بنویسید. ب) احتمال اینکه سکه رو و تاس عدد اول بیاید را محاسبه کنید.
۳۱	با حروف کلمه "دانش پژوه" یک واژه شش حرفی با حروف متمایز می سازیم، با کدام احتمال، واژه ساخته شده به حروف نقطه دار ختم می شود؟ (دی ۱۴۰۲)
۳۲	برای بررسی میزان مطالعه افراد یک شهر، آیا انتخاب نمونه از بین افراد عضو کتابخانه عمومی آن شهر، روش نمونه گیری مناسبی است؟ چرا؟ (دی ۱۴۰۲)

ردیف	ریاضی و آمار ۳	رشته ادبیات و علوم انسانی	فصل دوم
۱	درستی یا نادرستی جمله های زیر را مشخص کنید. (الف) در دنباله $a_{n+1} = a_n + 3$، اگر جمله پنجم ۱۷ باشد، جمله ششم آن ۲۳ است. (خرداد ۱۴۰۱) (ب) هر دنباله حسابی، یک تابع خطی است که شیب آن همان اختلاف مشترکات جملات دنباله است. (شهریور ۱۴۰۱) (پ) دنباله.....، ۶، ۳، ۰، -۲، یک دنباله حسابی است. (شهریور ۱۴۰۱) (ت) اختلاف مشترک در دنباله اعداد ... و ۱۲ و ۸ و ۵ و ۲ برابر ۳ است. (دی ۱۴۰۱) (ث) هر دنباله حسابی یک تابع خطی است که شیب خط آن، همان اختلاف مشترک جملات دنباله، یعنی d است. (خرداد ۱۴۰۲) (د) اگر در یک دنباله حسابی اختلاف مشترک (d) عددی مثبت باشد، جملات دنباله کاهشی می شود. (شهریور ۱۴۰۲) (و) یک دنباله، تابعی است که دامنه ی آن اعداد حقیقی می باشد. (دی ۱۴۰۲)		
۲	جاهای خالی را با عبارت مناسب پر کنید. (الف) رابطه ای را که بیانگر ارتباط جملات دنباله، با یکدیگر است، ----- می نامیم. (شهریور ۱۴۰۲) (ب) اگر ضابطه دنباله ای به صورت $a_n = 0 - 3n$ باشد، جمله ----- دنباله برابر ۲۸- است. (دی ۱۴۰۲)		
۳	(الف) چهار جمله اول دنباله $a_n = 3n + 2$ را بنویسید. (خرداد ۱۴۰۱) (ب) رابطه بازگشتی دنباله ۵، ۱۱، ۱۷، ۰۰۰ را بنویسید.		
۴	در یک دنباله حسابی، جمله اول ۵ و اختلاف مشترک برابر ۷ است. (خرداد ۱۴۰۱) (الف) جمله یازدهم این دنباله را به دست آورید. (ب) کدام جمله دنباله، برابر ۹۶ است؟		
۵	در دنباله حسابی ۳، ۷، ۱۱، ۱۵، ... مجموع <u>بیست</u> جمله اول این دنباله را به دست آورید. (خرداد ۱۴۰۱)		
۶	در یک دنباله حسابی با جمله اول ۳ و اختلاف مشترک ۶؛ (شهریور ۱۴۰۱) (الف) جمله پانزدهم را بدست آورید. (ب) مجموع ده جمله اول را بدست آورید.		
۷	(الف) چهار جمله اول دنباله $a_n = n^2 + 1$ را بنویسید. (شهریور ۱۴۰۱) (ب) رابطه بازگشتی دنباله ۱۰، ۱۷، ۲۴، ۰۰۰ را بنویسید.		
۸	سه عدد را به گونه ای میان دو عدد ۱۰ و ۲۲ قرار دهید که یک دنباله حسابی با اختلاف مشترک مثبت تشکیل شود. (شهریور ۱۴۰۱)		
۹	اگر ضابطه تابعی (جمله عمومی) دنباله ای $a_n = 2n - 1$ باشد: (دی ۱۴۰۱) (الف) جمله اول دنباله را بنویسید. (ب) رابطه ی بازگشتی دنباله را مشخص کنید. (ج) نمودار دنباله را برای ۳ جمله اول رسم کنید.		

ردیف	ریاضی و آمار ۳	رشته ادبیات و علوم انسانی	فصل دوم
۱۰	جمله اول یک دنباله ی حسابی ۵ و جمله ی دهم آن ۳۲ است: (دی ۱۴۰۱) (الف) اختلاف مشترک را بیابید . (ب) مجموع ۲۰ جمله اول آن را بدست آورید .		
۱۱	با توجه به دنباله های $c_n = \left(\frac{-1}{2}\right)^{n-1}$, $b_n = 2n^2 + 1$, $a_n = \frac{2n-1}{n+1}$ حاصل عبارت $b_3 - a_2 + c_3$ را بیابید. (دی ۱۴۰۱)		
۱۲	با توجه به دنباله های $a_n = \frac{(-1)^{n+1}}{2}$, $b_n = n^2 + 1$ حاصل عبارت $2a_1 + b_3$ را بیابید. (خرداد ۱۴۰۲)		
۱۳	جمله پنجم دنباله بازگشتی زیر را مشخص کنید. (خرداد ۱۴۰۲) $a_{n+3} = a_n + a_{n+1} + a_{n+2}$ $a_1 = a_2 = a_3 = 1$		
۱۴	با توجه به نمودار دنباله داده شده، با نوشتن اعضای دنباله، جمله عمومی آن را بنویسید. (خرداد ۱۴۰۲)		
۱۵	یازدهمین جمله یک دنباله حسابی ۴۷ و جمله هفدهم آن ۷۷ است. جمله اول این دنباله را به دست آورید. (خرداد ۱۴۰۲)		
۱۶	در دنباله حسابی مقابل ۲, ۵, ۸, ۱۱, ... (الف) یک جمله چندم آن ۹۵ است؟ (خرداد ۱۴۰۲) (ب) مجموع <u>چهل جمله اول</u> این دنباله را به دست آورید.		
۱۷	با توجه به دنباله های $a_n = \left(\frac{1}{5}\right)^{n-3}$ و $b_n = 3n - 2$ حاصل عبارت $a_3 - b_2$ را بیابید. (شهریور ۱۴۰۲)		
۱۸	جمله های دوم تا پنجم دنباله بازگشتی $a_{n+1} = a_n + n$ را مشخص کنید. (شهریور ۱۴۰۲)		

ردیف	ریاضی و آمار ۳	رشته ادبیات و علوم انسانی	فصل دوم
۱۹	در دنباله حسابی $1, 5, 9, \dots, 401$ الف) جمله عمومی دنباله را بنویسید. (شهریور ۱۴۰۲) ب) مجموع جملات دنباله را به دست آورید.		
۲۰	میان دو عدد ۱۲ و ۵۲ چهار عدد را به گونه ای قرار دهید که شش جمله حاصل یک دنباله حسابی <u>افزایشی</u> تشکیل دهند. (شهریور ۱۴۰۲)		
۲۱	اگر $a_n = 3^n$ و $b_n = (-\frac{1}{2})^{n+1}$ باشد حاصل $a_2 \times b_1$ را بیابید. (دی ۱۴۰۲)		
۲۲	جملات دنباله ای به صورت $\dots, \frac{1}{3}, 1, 3, 9, \dots$ می باشد. رابطه بازگشتی این دنباله را بنویسید. (دی ۱۴۰۲)		
۲۳	سه عدد به گونه ای میان اعداد ۱۰ و ۲۶ قرار دهید که یک دنباله حسابی تشکیل دهند. (دی ۱۴۰۲)		
۲۴	یک طراح برای یک سینما در ردیف اول ۱۵ صندلی و در ردیف دوم ۱۸ صندلی و در ردیف سوم ۲۱ صندلی مشخص کرده است. اگر صندلی های هر ردیف با همین نظم اضافه شوند، برای این سالن با ۱۶۸ صندلی باید چند ردیف صندلی داشته باشیم؟ (دی ۱۴۰۲)		

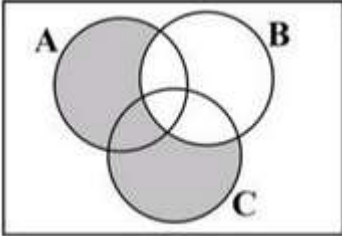
ردیف	ریاضی و آمار ۳	رشته ادبیات و علوم انسانی	فصل سوم
۱	درستی یا نادرستی جمله های زیر را مشخص کنید. الف) نمایش $\sqrt[3]{-7}$ را به صورت $\sqrt[3]{-7}$ می توان نوشت. (خرداد ۱۴۰۱) ب) ریشه چهارم ۱۶- عدد ۲- است. (شهریور ۱۴۰۱) پ) نمودار تابع نمایی $y=3^{-x}$، نمودار کاهشی است. (دی ۱۴۰۱) ت) اگر فرض کنیم جرم باکتری ها در هر نیم ساعت a برابر شود ، بعد از یک ساعت جرم آن $\sqrt{a}$ برابر می شود. (خرداد ۱۴۰۲) ث) ریشه پنجم عدد ۳۲- برابر ۲ است. (شهریور ۱۴۰۲) د) در یک دنباله هندسی با نسبت مشترک ۲ و جمله اول $a_1 > 0$، اگر $1 < r < 0$، باشد ، دنباله کاهشی است. (دی ۱۴۰۲)		
۲	جاهای خالی را با عبارت مناسب پر کنید. الف) نسبت مشترک دنباله هندسی $6, 30, 150, \dots$ برابر ----- است. (شهریور ۱۴۰۱) ب) ریشه سوم عدد ۱۰۰۰- برابر ----- است. (دی ۱۴۰۱) پ) در یک دنباله هندسی با نسبت مشترک ۲، اگر $r=1$ باشد ، آن گاه دنباله ----- است. (خرداد ۱۴۰۲) ت) ریشه های چهارم عدد ۱۰ برابر است با ----- و ----- . (خرداد ۱۴۰۲) ث) عبارت $\sqrt{7/1}$ به صورت توان دار ----- و عبارت $(41)^{2/3}$ به صورت رادیکالی ----- نوشته می شود. (شهریور ۱۴۰۲) د) ریشه های ششم عدد ۶۴ برابر ----- و ----- می باشد. (دی ۱۴۰۲)		
۳	گزینه صحیح را انتخاب کنید. الف) چه تعداد از دنباله های زیر ، هندسی نیست؟ (خرداد ۱۴۰۲) ۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار ۲) $2, 2\sqrt{2}, 4, \dots$ ۳) $4, 8, 12, \dots$ ۴) $8, 4, 2, \dots$ ۵) $3, 6, 12, \dots$ ب) در تساوی $(0/27)^{x+1} = (0/27)^0 \times (0/27)^0 \times (0/27)^0$ مقدار x کدام است؟ (خرداد ۱۴۰۲) ۱) ۶ (۲) ۷ (۳) ۸ (۴) ۹ پ) با مصرف یک قرص آسپرین ۲۵۰ میلی گرم دارو به بدن شخص وارد می شود و پس از پایان هر یک ساعت ، ۱۵ میلی گرم دارو در سطح خونس کاهش می یابد. چند ساعت پس از مصرف دارو ، سطح آن در بدنش ۱۳۰ میلی گرم می شود؟ (شهریور ۱۴۰۲) ۱) ۷ (۲) ۸ (۳) ۹ (۴) ۱۰		
۴	کدام یک از دنباله های زیر هندسی است؟ در صورت مثبت بودن جواب، نسبت مشترک را به دست آورید. (خرداد ۱۴۰۱) الف) $\frac{1}{3}, \frac{1}{9}, \frac{1}{27}, \frac{1}{81}, \dots$ ب) $1, 4, 9, 16, \dots$		
۵	جمله دوم یک دنباله هندسی، ۶ و جمله پنجم همین دنباله ۴۸ است. (خرداد ۱۴۰۱) الف) نسبت مشترک این دنباله را پیدا کنید. ب) جمله هفتم این دنباله را بنویسید.		

ردیف	ریاضی و آمار ۳	رشته ادبیات و علوم انسانی	فصل سوم								
۶	عبارت توان دار را به صورت رادیکالی و عبارت رادیکالی را به صورت توان دار بنویسید. $\sqrt[5]{12^3} =$ (الف) $\sqrt[5]{11^2} =$ (الف) $13^{\frac{5}{8}} =$ (الف) $\sqrt[7]{(3/5)^4} =$ (الف) $\sqrt[3]{47} =$ (الف)	$\sqrt[7]{(0/24)^{\frac{2}{7}}} =$ (ب) $\sqrt[5]{(0/9)^{\frac{4}{5}}} =$ (ب) $\sqrt[3]{17^2} =$ (ب) $2^{\frac{5}{6}} =$ (ب) $\sqrt[5]{(0/34)^{\frac{2}{5}}} =$ (ب)	(خرداد ۱۴۰۱) (شهریور ۱۴۰۱) (دی ۱۴۰۱) (خرداد ۱۴۰۲) (دی ۱۴۰۲)								
۷	در تساوی $8^{10} = 8^x \times 8^2$ مقدار x را مشخص کنید. (خرداد ۱۴۰۱)										
۸	حاصل هر یک از عبارت های زیر را به ساده ترین صورت ممکن بنویسید. (خرداد ۱۴۰۱) $\left(15^6\right)^{\frac{1}{2}} =$ (الف) $\left(a^{\frac{2}{3}} \cdot b^{\frac{4}{3}}\right)^3 \times (a^8)^{\frac{1}{4}} =$ $5^{0/12} \times 5^{0/88} =$ (الف)	$11^{\frac{2}{5}} \times 6^{\frac{2}{5}} =$ (ب) $\left(\frac{-1}{7^3} \cdot \frac{-1}{7^6}\right)^{-12} =$ (ب)	$4^{\frac{2}{3}} \div 4^{\frac{1}{3}} =$ (پ) (خرداد ۱۴۰۲) (شهریور ۱۴۰۲)								
۹	تابع نمایی $y=2^x$ را در نظر بگیرید: (خرداد ۱۴۰۱) <table border="1" style="margin: 10px auto; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">x</td> <td style="padding: 5px;">-1</td> <td style="padding: 5px;">0</td> <td style="padding: 5px;">1</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">$y = 2^x$</td> <td style="padding: 5px;"></td> <td style="padding: 5px;"></td> <td style="padding: 5px;"></td> </tr> </table> (الف) جدول مقابل را کامل کنید. (ب) نمودار مختصاتی $y=2^x$ را رسم کنید.	x	-1	0	1	$y = 2^x$					
x	-1	0	1								
$y = 2^x$											
۱۰	جمعیت شهری در سال ۱۴۰۰ شمسی، حدود دو میلیون نفر برآورد شده است. اگر رشد جمعیت این شهر به صورت نمایی و با ضریب ثابت ۱۰ درصد در حال افزایش باشد. جمعیت این شهر در سال ۱۴۰۱ چند نفر خواهد بود؟ (خرداد ۱۴۰۱)										
۱۱	مجموع هفت جمله اول دنباله هندسی ۳,۶,۱۲,۰۰۰ را با استفاده از فرمول بدست آورید. (شهریور ۱۴۰۱)										

۱۲	در یک دنباله هندسی، جمله چهارم برابر ۵ و جمله هفتم برابر ۱۳۵ است. نسبت مشترک دنباله چند می باشد؟ (شهریور ۱۴۰۱)
ردیف	ریاضی و آمار ۳ رشته ادبیات و علوم انسانی فصل سوم
۱۳	حاصل هر یک از عبارت های زیر را به صورت یک عدد توان دار بنویسید. (شهریور ۱۴۰۱) الف) $8^{\frac{1}{3}} \times 2^{\frac{1}{3}} =$ ب) $\left(\frac{1}{4}\right)^6 \div \left(\frac{1}{4}\right)^{\frac{1}{2}} =$ پ) $(y^2)^{\frac{1}{6}} =$
۱۴	نمودار تابع نمایی $y = 3^x$ را با مشخص کردن نقطه برخورد با محور عرض ها، رسم کنید. (شهریور ۱۴۰۱)
۱۵	طی چند سال اخیر جمعیت گونه ای از پرندگان هر سال نسبت به سال قبل ۲۰ درصد کاهش می یابد. اگر جمعیت آنها در حال حاضر ۱۰۰۰۰ (ده هزار) باشد پس از گذشت دو سال جمعیت آنها چه تعداد خواهد بود؟ (شهریور ۱۴۰۱)
۱۶	اگر $x+3$ ، x ، $x-1$ سه جمله ی متوالی یک دنباله ی هندسی باشند، مقدار x را بدست آورید. (دی ۱۴۰۱)
۱۷	با توجه به دنباله هندسی $...., \frac{1}{3}, \frac{1}{9}, \frac{1}{27}$ حاصل $\frac{a_8}{a_3}$ را بدست آورید. (دی ۱۴۰۱)
۱۸	مقدار x را در تساوی زیر بدست آورید. (دی ۱۴۰۱) $\frac{x^6 \times 14^2}{2 \times 2^4 \times 2^3} = 7^1$
۱۹	الف) به کمک جدول، تابع $y = 2^x$ را رسم کنید. ب) مقدار تقریبی $2^{\frac{3}{2}}$ را از روی نمودار الف بدست آورید. (دی ۱۴۰۱)
۲۰	جمعیت کشوری در پایان سال ۲۰۲۲ میلادی حدود ۴۰ میلیون نفر برآورد شده است. اگر رشد جمعیت این کشور با نرخ یک درصد در حال کاهش باشد، جمعیت آن کشور در پایان سال ۲۰۲۴ چند نفر خواهد بود؟ (دی ۱۴۰۱)
۲۱	در دنباله هندسی مقابل $\frac{1}{25}, \frac{1}{5}, 1$ الف) جمله عمومی دنباله را بنویسید. ب) رابطه بازگشتی آن را مشخص کنید. (خرداد ۱۴۰۲)
۲۲	اگر $x+5$ ، 3 ، $x-3$ سه جمله متوالی یک دنباله هندسی افزایشی باشند، مقدار x را به دست آورید. (خرداد ۱۴۰۲)
۲۳	جمله اول یک یک دنباله هندسی ۶ و نسبت مشترک این دنباله ۲ است. (خرداد ۱۴۰۲) الف) جمله <u>نهم</u> این دنباله را بنویسید. ب) مجموع <u>ده جمله اول</u> این دنباله را بیابید.

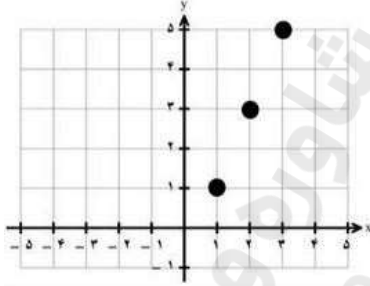
۲۴	نمودار مختصاتی تابع نمایی $y = \left(\frac{3}{2}\right)^x$ را رسم کنید. (خرداد ۱۴۰۲)
ردیف	ریاضی و آمار ۳ رشته ادبیات و علوم انسانی فصل سوم
۲۵	جمعیت کشوری در سال ۲۰۲۳ میلادی حدود <u>بیست میلیون</u> نفر برآورد شده است. اگر رشد جمعیت این کشور صورت نمایی و با نرخ <u>دو درصد</u> در حال کاهش باشد. جمعیت این کشور در سال ۲۰۲۴ میلادی چند نفر خواهد بود؟ (خرداد ۱۴۰۲)
۲۶	در یک دنباله هندسی، جمله دوم ۳۲ و جمله پنجم این دنباله ۲۵۶ است. جمله هفتم این دنباله را به دست آورید. (شهریور ۱۴۰۲)
۲۷	در دنباله هندسی ... ، ۶ ، ۲ ، $\frac{2}{3}$ (الف) ضابطه بازگشتی این دنباله را بنویسید. (ب) مجموع ۶ جمله اول دنباله داده شده را به دست آورید. (شهریور ۱۴۰۲)
۲۸	نمودار مختصاتی تابع نمایی $y = 3^x$ را رسم کنید. (شهریور ۱۴۰۲)
۲۹	فردی ده <u>میلیون</u> تومان پول. خود را در یک شرکت تولید کالای ایرانی سرمایه گذاری می کند. اگر در پایان هر سال به پاس اعتمادش <u>۲۰ درصد</u> سود علی الحساب از طرف شرکت به او پرداخت شود آنگاه پس از دو سال مبلغ سرمایه گذاری او چه مقدار خواهد شد؟ (شهریور ۱۴۰۲)
۳۰	دنباله هندسی ... و ۱ و ۲ و ۴ را در نظر بگیرید. (دی ۱۴۰۲) (الف) چهار جمله بعدی این دنباله را بنویسید. (ب) مجموع پنج جمله اول این دنباله را به دست آورید.
۳۱	جمله سوم یک دنباله هندسی ۲۷ و جمله ششم همین دنباله ۷۲۹ است. جمله نهم دنباله را به دست آورید. (دی ۱۴۰۲)
۳۲	نمودار تابع $y = 4^x$ را رسم کنید. (دی ۱۴۰۲)
۳۳	پدر احسان قصد دارد مبلغ ۵۰ میلیون تومان برای راه اندازی یک شرکت تولیدی دانش بنیان سپرده گذاری کند، اگر بانک سالانه ۱۰ درصد به سپرده ها سود پرداخت کند پدر احسان بعد از ۲ سال چه مبلغی دریافت می کند؟ (دی ۱۴۰۲)

ریاضی و آمار ۳ رشته ادبیات و علوم انسانی					
راهنمای تصحیح فصل اول					
۱	الف) نادرست (د) نادرست	ب) درست (و) درست	پ) نادرست (م) درست	ت) درست (ن) نادرست	ث) نادرست (ی) نادرست
۲	الف) ۲۰ (ه) حتمی	ب) تعداد (ن) ۸	ت) برآمد (م) نمودار جعبه ای	د) ۲۴=۴! (ک) گام اول (بیان مسئله)	و) غیرممکن (نشدنی)
۳	الف) گزینه ۲	ب) گزینه ۴	پ) گزینه ۴	ت) گزینه ۴	ث) گزینه ۳ د) گزینه ۱ و) گزینه ۴
۴	تمام مسائلی که انتخاب ۳ شی از ۵ شی باشد. به طوری که ترتیب در انتخاب آن ها اهمیت نداشته باشد. مانند: به چند طریق می توان از بین ۵ کتاب ، ۳ کتاب را انتخاب کرد؟				
۵	الف) قطعی ب) تصادفی				
۶	$n(s) = \binom{7}{2} = \frac{7!}{2! \times 5!} = 21$ $n(A) = \binom{4}{2} = 6$ $P(A) = \frac{6}{21}$				
۷	الف) دامنه تغییرات: $35 - 5 = 30$ ، میانه : ۹ ب) بله زیرا در بین داده ها داده دور افتاده وجود دارد.				
۸	$3 \times 4 = 12$				
۹	یا $9 \times 8 \times 7 \times 6 = 3024$ یا $p(9,4) = \frac{9!}{5!} = 3024$				
۱۰	الف) $n(s) = 2 \times 6 = 12$ ب) $A = \{(2,2), (2,4), (2,6)\}$				
۱۱	$P(A) = \frac{\binom{4}{1} \times \binom{6}{2}}{\binom{10}{3}} = \frac{4 \times 15}{120} = \frac{60}{120} = \frac{1}{2}$				
۱۲	الف) گام دوم : طرح و برنامه ریزی ب) بر روی گام سوم ، گام چهارم و گام پنجم اثر می گذارد.				
۱۳					

۱۴	(الف) $\binom{6}{3} = \frac{6!}{3!3!} = \frac{6 \times 5 \times 4}{3 \times 2 \times 1} = 20$ (ب) $\binom{4}{2} = \frac{4!}{2!2!} = \frac{4 \times 3}{2 \times 1} = 6$
راهنمای تصحیح فصل اول ریاضی و آمار ۳ رشته ادبیات و علوم انسانی	
۱۵	(الف) $A = \{(1,1), (2,2), (3,3), (4,4), (5,5), (6,6)\}$ $B = \{(2,6), (3,5), (4,4), (5,3), (6,2)\}$ (ب) $A \cap B = \{(4,4)\} \rightarrow \text{ناسازگار نیستند}$
۱۶	راه اول: $\frac{\binom{7}{0}\binom{5}{3} + \binom{7}{1}\binom{5}{2} + \binom{7}{2}\binom{5}{1}}{\binom{12}{3}} = \frac{185}{220} = \frac{37}{44}$ راه دوم: $P(A) = 1 - \frac{7}{44} = \frac{37}{44}$ هر ۳ مهره قرمز $\rightarrow$ متمم A $\rightarrow \frac{\binom{7}{3}\binom{5}{0}}{\binom{12}{3}} = \frac{35}{220} = \frac{7}{44}$
۱۷	
۱۸	نمی توان نظری داد . چون گزارش درصد با همیشه با گزارش تعداد همراه باشد.
۱۹	$5 \times 4 \times 3 = 60$
۲۰	(الف) $A = \{(5,6), (6,5), (6,6)\}$ (ب) تهی یا $\emptyset$ یا $\{ \}$

الف)	$n(s) = \binom{9}{6} = \frac{9!}{3! \times 6!} = 84$	۲۱
ب)	$p(A) = \frac{\binom{5}{4} \binom{4}{2} + \binom{5}{5} \binom{4}{1}}{\binom{9}{6}} = \frac{3+4}{84} = \frac{7}{84}$ $p(B) = \frac{\binom{5}{3} \binom{4}{3}}{\binom{9}{6}} = \frac{1 \times 4}{84} = \frac{4}{84}$	
	$2 \times 3 + 1 + 2 \times 2 = 11$	۲۲
الف)	۷! یا $7 \times 6 \times 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1$ یا ۵۰۴۰	۲
ب)	$1 \times 2 \times 3 \times 4 \times 5 \times 1 = 120$	۳
الف)	$S = \{(\text{دختر، دختر}), (\text{پسر، دختر}), (\text{پسر، پسر})\}$	۲۴
ب)	$A = \{(\text{دختر، دختر}), (\text{پسر، پسر})\}$	
راهنمای تصحیح فصل اول ریاضی و آمار ۳ رشته ادبیات و علوم انسانی		
	$p(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{\binom{5}{3} \times \binom{3}{1} + \binom{5}{4} \times \binom{3}{0}}{\binom{8}{4}} = \frac{35}{70} = \frac{1}{2}$	۲۵
	میانه، معیار گرایش به مرکز مناسب و دامنه میان چارکی، معیار پراکندگی مناسب است. چون در میان داده ها، دو داده دورافتاده مانند ۳۰ و ۲۸ وجود دارد.	۲۶
	$p(A') = 1 - p(A) = 1 - \frac{7}{25} = \frac{18}{25}$	۲۷
الف)	حالت $4 + 3 + 5 = 12$	۲۸
ب)	حالت $4 \times 3 \times 5 = 60$	
	$\frac{5 \times 4 \times 3 \times 1}{\text{رقم یکان}} = 6$ $\frac{4 \times 4 \times 3 \times 1}{\text{رقم یکان}} = 48$ $60 + 48 = 108$	۲۹
الف)	$A = \{(6 \text{ و } 6), (5 \text{ و } 6), (4 \text{ و } 6), (3 \text{ و } 6), (2 \text{ و } 6), (1 \text{ و } 6), (6 \text{ و } 5), (5 \text{ و } 5), (4 \text{ و } 5), (3 \text{ و } 5), (2 \text{ و } 5), (1 \text{ و } 5), (6 \text{ و } 4), (5 \text{ و } 4), (4 \text{ و } 4), (3 \text{ و } 4), (2 \text{ و } 4), (1 \text{ و } 4), (6 \text{ و } 3), (5 \text{ و } 3), (4 \text{ و } 3), (3 \text{ و } 3), (2 \text{ و } 3), (1 \text{ و } 3), (6 \text{ و } 2), (5 \text{ و } 2), (4 \text{ و } 2), (3 \text{ و } 2), (2 \text{ و } 2), (1 \text{ و } 2), (6 \text{ و } 1), (5 \text{ و } 1), (4 \text{ و } 1), (3 \text{ و } 1), (2 \text{ و } 1), (1 \text{ و } 1)\}$	۳۰
ب)	$n(B) = 3$ $n(S) = 6 \times 2 = 12$ $p(B) = \frac{n(B)}{n(S)} = \frac{3}{12} = \frac{1}{4}$	
	$p(A) = \frac{7 \times 6 \times 5 \times 4 \times 3 \times 4}{8 \times 7 \times 6 \times 5 \times 4 \times 3} = \frac{1}{2}$	۳۱
	خیر، زیرا کسانی که در کتابخانه نیستند شانس حضور در نمونه را ندارند و چون فقط از افراد کتابخانه نمونه گیری انجام شده است میانگین داده های به دست آمده (آماره نمونه) بزرگ تر از میانگین آن در جامعه آماری (پارامتر جامعه) می شود چون افرادی که اصلاً به کتابخانه نمی روند. در نظر گرفته نشده اند.	۳۲

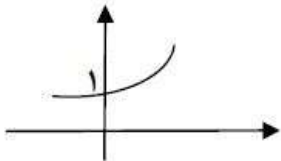
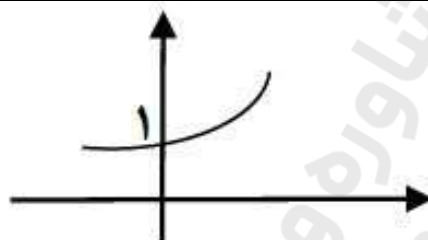
راهنمای تصحیح فصل دوم

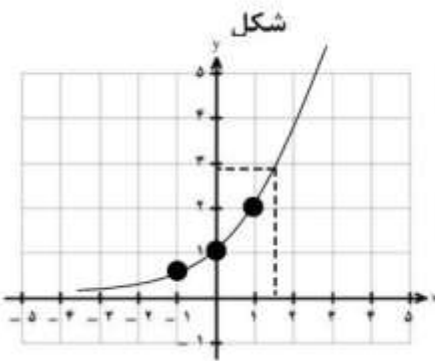
۱	الف) نادرست ب) درست پ) نادرست ت) نادرست ث) درست د) نادرست و) نادرست
۲	الف) رابطه بازگشتی ب) یازدهم
۳	الف) ۵, ۸, ۱۱, ۱۴ ب) $a_{n+1} = a_n + 6$
۴	الف) $a_{11} = 5 + (11-1) \times 7 = 75$ ب) $a_n = a_1 + (n-1) \times d \Rightarrow 96 = 5 + (n-1) \times 7$ $91 = 7n - 7 \quad (./ 7) \Rightarrow n = \frac{98}{7} = 14$
۵	$S_r = \frac{r}{2} [(2 \times 3) + (19 \times 4)] = 10 \times (6 + 76) = 820$
۶	الف) $a_n = a_1 + (n-1) \times d \Rightarrow a_{14} = 3 + 14 \times 6 = 87$ ب) $S_r = \frac{10 [(2 \times 3) + (9 \times 6)]}{2} = 5(6 + 54) = (5 \times 60) = 300$
راهنمای تصحیح فصل دوم ریاضی و آمار ۳ رشته ادبیات و علوم انسانی	
۷	الف) $a_1 = 2, a_4 = 5, a_7 = 10, a_{10} = 17$ ب) $\begin{cases} a_1 = 10 \\ a_{n+1} = a_n + 7 \end{cases}$
۸	$d = \frac{a_5 - a_1}{4} = \frac{22 - 10}{4} = 3 \quad 10, 13, 16, 19, 22$
۹	الف) $a_1 = 1, a_4 = 3, a_7 = 5$ ب) $a_{n+1} = a_n + 2, a_1 = 1$ ج) رسم شکل
۱۰	الف) $a_{11} = a_1 + 9d = 32$ $9d = 27 \rightarrow d = 3$ ب) $S_n = \frac{n}{2} [2a + (n-1)d] \rightarrow S_r = \frac{r}{2} [2(5) + 19(3)] = 670$
۱۱	$b_r - a_r + c_r = 2(3)^r + 1 - \frac{2(2) - 1}{2+1} + (-\frac{1}{2})^{r-1} \rightarrow 19 - 1 + \frac{1}{4} = \frac{73}{4} \approx 18\frac{1}{4}$

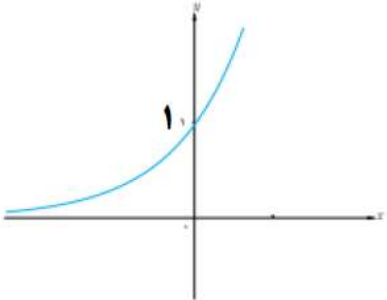
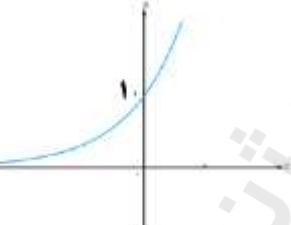
$a_1 = \frac{(-1)^2}{2} = \frac{1}{2}$ $b_3 = (3)^2 + 1 = 10$ $2\left(\frac{1}{2}\right) + 10 = 1 + 10 = 11$	۱۲
$n=1$ $\rightarrow a_1 = a_1 + a_1 + a_1 = 1 + 1 + 1 = 3$ $n=2$ $\rightarrow a_2 = a_1 + a_1 + a_1 = 1 + 1 + 1 = 3$	۱۳
$1, 3, 5, \dots$ $a_n = 2n - 1$	۱۴
$\begin{cases} a_1 + 1 \cdot d = 47 \\ a_1 + 16d = 77 \end{cases} \rightarrow \begin{cases} -a_1 - 1 \cdot d = -47 \\ a_1 + 16d = 77 \end{cases}$ $d = 5 \quad a = -3$ $d = \frac{77 - 47}{16 - 1} = 5 \quad 47 = a + 1 \cdot 5 \Rightarrow a = -3$ راه حل دوم:	۱۵
(الف) $a_n = 95 \Rightarrow 2 + (n-1) \times 3 = 95 \Rightarrow 3n - 3 = 93 \Rightarrow n = 32$ $S_{32} = \frac{32}{2} [2 \times 2 + (32-1) \times 3] = 2420$ (ب) $a_{32} = 95 \quad S_{32} = \frac{32}{2} (2 + 95) = 2420$ راه حل دوم:	۱۶
راهنمای تحصیح فصل دوم ریاضی و آمار ۳ رشته ادبیات و علوم انسانی	
$a_r = \left(\frac{1}{5}\right)^{r-2} = \left(\frac{1}{5}\right)^0 = 1$ $b_r = 3 \times 2 - 2 = 6 - 2 = 4$ $a_r - b_r = 1 - 4 = -3$	۱۷
$a_1 = 2$ $a_r = a_1 + 1 = 2 + 1 = 3$ $a_r = a_r + 2 = 3 + 2 = 5$ $a_r = a_r + 3 = 5 + 3 = 8$ $a_5 = a_r + 4 = 8 + 4 = 12$	۱۸

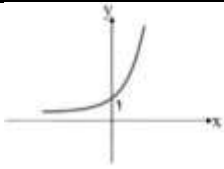
$a_n = a_1 + (n-1)d \xrightarrow{a_1=1, d=4} a_n = 1 + (n-1)(4) \rightarrow a_n = 4n - 3$ $a_n = 4n - 3 \Rightarrow 4n - 3 = 401 \Rightarrow 4n = 401 + 3 \Rightarrow 4n = 404 \Rightarrow n = \frac{404}{4} = 101$ $S_n = \frac{101 \times (1 + 401)}{2} = \frac{101 \times 402}{2} = 101 \times 201 = 20301 \quad \text{یا}$ $S_n = \frac{101 \times (2 \times 1 + (101-1) \times 4)}{2} = \frac{101 \times (2 + 400)}{2} = \frac{101 \times 402}{2} = 101 \times 201 = 20301$	(الف) (ب)	۱۹
$d = \frac{52 - 12}{4 + 1} = \frac{40}{5} = 8 \Rightarrow d = 8$ $a_{5r} \Rightarrow 12 + 5d = 52 \Rightarrow d = 8$ $12 \xrightarrow{+8} 20 \xrightarrow{+8} 28 \xrightarrow{+8} 36 \xrightarrow{+8} 44 \xrightarrow{+8} 52$	به دست آوردن d از هر دو روش درست است.	۲۰
$a_r = 9$ $b_1 = \frac{1}{4}$ $a_r \times b_1 = 9 \times \frac{1}{4} = \frac{9}{4}$		۲۱
$a_1 = 9$ $a_{n+1} = \frac{1}{3} a_n$ $\frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{1}{3}$ $r = \frac{3}{9} = \frac{1}{3}$		۲۲
$10, 14, 18, 22, 26$ $d = \frac{a_n - a_m}{n - m} = \frac{26 - 10}{5 - 1} = \boxed{4}$ $d = \frac{b - a}{n + 1} = \frac{26 - 10}{3 + 1} = \boxed{4} \quad \text{یا}$		۲۳
راهنمای تصحیح فصل دوم ریاضی و آمار ۳ رشته ادبیات و علوم انسانی		

۲۴	 و ۲۱ و ۱۸ و ۱۵ $\begin{cases} a_1 = 15 & d = 3 & s_n = 168 \\ s_n = \frac{n}{2} [2a_1 + (n-1)d] \\ 168 = \frac{n}{2} [2 \times 15 + 3n - 3] \rightarrow \\ 168 = \frac{n}{2} [27 + 3n] \\ 336 = 27n + 3n^2 \rightarrow \\ n^2 + 9n - 112 = 0 \rightarrow \begin{cases} n = 7 \text{ ق ق} \\ n = -16 \text{ غ ق} \end{cases} \end{cases}$
راهنمای تصحیح فصل سوم	
۱	الف) نادرست ب) نادرست پ) درست ت) نادرست ث) نادرست د) درست
۲	الف) ۳ ب) -۱۰ پ) ثابت ت) $\sqrt[3]{10}$ و $-\sqrt[3]{10}$ ث) $(7/1)^{\frac{1}{2}} - \sqrt{(41)^2}$ د) ۲ و -۲
۳	الف) گزینه ۱ ب) گزینه ۲ پ) گزینه ۲ $a_n = 130 \Rightarrow 250 + (n-1)(-15) = 130 \Rightarrow 250 - 15n + 15 = 130 \Rightarrow -15n = 130 - 265 \Rightarrow -15n = -135 \Rightarrow n = 9$ ۸ ساعت پس از مصرف دارو سطح آسپرین در بدن ۱۳۰ میلی گرم می شود. $250 \xrightarrow{-15} 235 \xrightarrow{-15} 220 \xrightarrow{-15} 205 \xrightarrow{-15} 190 \xrightarrow{-15} 175 \xrightarrow{-15} 160 \xrightarrow{-15} 145 \xrightarrow{-15} 130$
۴	مورد الف دنباله هندسی است. $r = \left(\frac{1}{9}\right) \div \left(\frac{1}{3}\right) = \frac{1}{3}$
۵	الف) $\frac{a_1 r^7}{a_1 r} = r^6 \Rightarrow r^6 = \frac{48}{6} = 8 \Rightarrow r = 2$ ب) $a_7 = a_1 r \Rightarrow 6 = a_1 \times 2 \Rightarrow a_1 = 3$ ب) $a_7 = a_1 r^6 \Rightarrow a_7 = 3 \times 2^6 = 192$
۶	الف) $(12)^{\frac{3}{5}}$ ب) $\sqrt[5]{(0/24)^2}$ الف) $(11)^{\frac{2}{5}}$ ب) $\sqrt[5]{(0/9)^4}$ الف) $\sqrt[5]{135}$ ب) $17^{\frac{2}{3}}$ الف) $(3/5)^{\frac{4}{7}}$ ب) $\sqrt[6]{25}$ الف) $(47)^{\frac{1}{2}}$ ب) $\sqrt[5]{(0/34)^2}$ یا $\sqrt[5]{(\frac{34}{100})^2}$

$\lambda^{x+3} = \lambda^{10} \Rightarrow x+3=10 \Rightarrow x=7$	۷								
راهنمای تصحیح فصل سوم ریاضی و آمار ۳ رشته ادبیات و علوم انسانی									
$15^{\frac{6}{2}} = 15^3$ (الف) ب) $66^{\frac{2}{5}}$ پ) $4^{\frac{2}{3}-\frac{1}{3}} = 4^{\frac{1}{3}}$ $(a^2 \cdot b^4) a^2 = a^4 b^4 = (ab)^4$ (الف) $5^{-1/2+1/2} = 5^0 = 1$ ب) $\frac{7^{+4}}{7^{-2}} = 7^{4-2} = 7^2 = 49$	۸								
 (ب) <table border="1" data-bbox="705 676 1109 795"><tr><td>x</td><td>-1</td><td>0</td><td>1</td></tr><tr><td>y = 2^x</td><td>1/2</td><td>1</td><td>2</td></tr></table> (الف)	x	-1	0	1	y = 2^x	1/2	1	2	۹
x	-1	0	1						
y = 2^x	1/2	1	2						
$y = 2000000 \times (1 + 0 / 100)^1 = y = 2000000 \times (1 / 1) = 2200000$	۱۰								
$S_n = \frac{a_1(1-r^n)}{(1-r)} \Rightarrow S_7 = \frac{3(1-2^7)}{(1-2)} = 3 \times 127 = 381$	۱۱								
$\frac{a_6}{a_4} = \frac{a_1 r^6}{a_1 r^4} = r^2 = \frac{135}{5} = 27 \Rightarrow r = 3$	۱۲								
(الف) $16^{\frac{1}{2}}$ ب) $7^{\frac{1}{2}}$ پ) $\left(\frac{1}{4}\right)^{6-\frac{1}{2}} = \left(\frac{1}{4}\right)^{\frac{11}{2}}$	۱۳								
	۱۴								
$y = 10000 \times (1 - 0 / 2)^2 = 10000 \times (0 / 64) = 6400$	۱۵								
$x^2 = (x-1)(x+3)$ $x^2 = x^2 + 2x - 3 \rightarrow 2x = 3 \rightarrow x = \frac{3}{2}$	۱۶								

راه اول (فرمول):	$a_n = \frac{1}{27} (3)^{n-1} \rightarrow \frac{a_8}{a_3} = \frac{\frac{1}{27} \times 3^7}{\frac{1}{27} \times 3^2} = \frac{3^5}{3^2} = 27$	۱۷								
راه دوم:	$\frac{1}{27}, \frac{1}{9}, \frac{1}{3}, 1, 3, 9, 27, 81 \rightarrow \frac{a_8}{a_3} = \frac{81}{3} = 27$									
راهنمای تصحیح فصل سوم ریاضی و آمار ۳ رشته ادبیات و علوم انسانی										
	$\frac{x^6 \times 14^2}{3^8} = 7^8 \rightarrow x^6 \times 14^2 = 7^8 \times 3^8$ $x^6 \times 14^2 = 14^8 \rightarrow x^6 = 14^6 \quad x = 14$	۱۸								
الف)	<table><tr><td>X</td><td>-1</td><td>0</td><td>1</td></tr><tr><td>y</td><td>$\frac{1}{2}$</td><td>1</td><td>2</td></tr></table> ب) عددی بین ۲ و ۳ یا عددی نزدیک به ۳	X	-1	0	1	y	$\frac{1}{2}$	1	2	۱۹
X	-1	0	1							
y	$\frac{1}{2}$	1	2							
	 شکل									
	$f(t) = c(1-r)^t$ $40 \dots \dots (1 - 0.01)^2 = 40 \dots \dots \times 0.99^2 = 39.204 \dots$	۲۰								
الف)	$a_n = 1 \times \left(\frac{1}{5}\right)^{n-1}$	۲۱								
ب)	$a_{n+1} = \frac{1}{5} a_n \quad \text{یا} \quad \frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{1}{5}$									
	$(x-3)(x+5) = 9 \Rightarrow x^2 + 2x - 24 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 4 \\ x = -6 \end{cases}$ $x = 4$ قابل قبول است.	۲۲								
الف)	$a_9 = 6(2)^{9-1} = 6 \times 2^8 = 1536$									
ب)	$s_n = \frac{a(r^n - 1)}{(r - 1)} \Rightarrow S_{10} = \frac{6(2^{10} - 1)}{2 - 1} = 6 \times 1023 = 6138$	۲۳								

	۲۴
$f(t) = c(1-r)^t = 2 \dots\dots\dots (1 - 0.2)^1$ $2 \dots\dots\dots (0.8) = 1.6 \dots\dots\dots$	۲۵
راهنمای تصحیح فصل سوم ریاضی و آمار ۳ رشته ادبیات و علوم انسانی	
$\frac{a_3}{a_1} = \frac{a_1 r^2}{a_1 r^1} \Rightarrow \frac{256}{32} = r^2 \Rightarrow r^2 = 8 \Rightarrow r = 2$ $a_1 = 32 \Rightarrow 2a_1 = 64 \Rightarrow a_1 = 16$ $a_2 = a_1 \times r = 16 \times 2 = 32$ $a_3 = a_2 \times r = 32 \times 2 = 64$ $a_4 = a_3 \times r = 64 \times 2 = 128$	۲۶
$S_n = \frac{\frac{2}{3}(1-3^n)}{1-3} = \frac{\frac{2}{3}(1-729)}{-2} = \frac{\frac{2}{3}(-728)}{-2} = \frac{-2 \times 728}{-2} = \frac{728}{1}$	۲۷
	۲۸
$f(t) = 10, \dots, \dots \times \left(1 + \frac{20}{100}\right)^t = 10, \dots, \dots \times (1.2)^t = 10, \dots, \dots \times (1.44) = 14.4, \dots, \dots$	۲۹
$a_1 = \frac{1}{2} \quad a_2 = \frac{1}{4} \quad a_3 = \frac{1}{8} \quad a_4 = \frac{1}{16} \quad (1)$ $S_4 = \frac{a_1(1-r^4)}{1-r} = \frac{\frac{1}{2}(1-(\frac{1}{2})^4)}{1-\frac{1}{2}} = \frac{\frac{1}{2}(1-\frac{1}{16})}{\frac{1}{2}} = \frac{15}{16}$	۳۰

$\begin{cases} a_r = 27 \rightarrow a_1 r^7 = 27 \\ a_7 = 729 \rightarrow a_1 r^6 = 729 \rightarrow \frac{a_1 r^6}{a_1 r^7} = \frac{729}{27} \\ \rightarrow r^7 = 27 \rightarrow r = 3 \\ \begin{cases} a_1 r^7 = 27 \rightarrow a_1 \times 9 = 27 \rightarrow a_1 = 3 \\ a_1 = a_1 r^0 \rightarrow 3 \times 3^0 = 3^1 \end{cases} \end{cases}$ $\text{روش دوم: } r^{6-7} = \frac{729}{27} = 27 \rightarrow r = 3$ $a_1 = a_r \times r^{1-7} \rightarrow a_1 = 27 \times 3^6 = 3^9$	۳۱
 $y = 4^x$ (محور y را در نقطه $(0, 1)$ قطع کند و محور x را قطع کند).	۳۲
$f(t) = C(1+r)^t \Rightarrow$ $f(t) = 5 \dots \dots \dots (1 + 0.1)^t = 5 \dots \dots \dots (1.1)^t = 6.5 \dots \dots$	۳۳